NAGY-KANIZSA, 1881. márcz. 3-án. 18-ik szám. Huszadik évfolyam.

Előfizetési ár:
egész évre . . . . . 8 frt.
fél évre . . . . . 4 „
negyed évre . . . . . 2 „
Egy szám 10 kr.

HIRDETÉSEK
8 hasábos petitsorban 7, másodszor 6 s minden további sorért 5 kr.
NYILTTÉRBEN
soronként 10 krért vétetnek fel. Kincstári illeték minden egyes hirdetésért 30 kr. fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőhöz, anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhoz bérmentve intézendők:
NAGY-KANIZSA
Wlassicsház.
Bérmentetlen levelek csak ismert munkatársaktól fogadtatnak el.
Kéziratok vissza nem küldetnek.

Nagy-Kanizsaváros helyhatóságának, „nagy-kanizsai önk. tűzoltó-egylet“, a „nagy-kanizsai kereskedelmi s iparbank“, „nagy-kanizsai takarékpénztár“, a „zalamegyei általános tanitótestület“, a „nagy-kanizsai kisded-neveló egyesület“, a nagy-kanizsai tiszti önsegélyző szövetkezet“, a „soproni kereskedelmi s iparkamara nagy-kanizsai külválasztmánya“ s több megyei és városi egyesület hivatalos értesitője.

Hetenkint kétszer, vasárnap- s csütörtökön megjelenő vegyes tartalmu lap.

Kulturmérnöki intézmény.

E jeles intézményről egy érdekes czikk jelent meg közelebb a „Gazdasági Lapok és Magyar Föld“ czimü szaklapban, melyből közönségünk tájékoztatása végett hasznosnak véltük átvenni a következő részleteket:

Harmadik éve már, hogy hazánkban kulturmérnökök működnek, kik a földmivelési miniszteriumhoz intézett megkeresésre bárkinek földjeit tüzetes szemle alá veszik, eldöntik, vajjon javitható-e öntözés, lecsapolás, nevezetesen alagcsövezés által, s ha igen, megkészitik józan számitással a részletes munkatervet és takarékos költségvetést, s ha a földtulajdonos a munkálat kivitelét kivánja, a végrehajtás mikéntje fölött is felügyelnek.

Mindezt pedig a földmivelési miniszter intézkedése folytán teljesen díj nélkül eszközlik, — de nemcsak ezt. Működésök nem oly egyszerü, mint a milyennek a fenti pár szó föltünteti. Igen gyakran a földbirtokost reábeszéléssel meg kell győzni annak előnyéről, hogy pár forintnyi beruházással földjeinek jövedelmét állandólag emeli; nehezebb a föladat, midőn több szomszédot, vagy éppen egész községeket és vidékeket kell együttműködésre, áldozatok hozatalára reábirni; őket higgadt érvelés és helyes példákra utalás által oda vinni, hogy szövetkezzenek nagyobb, gyakran több évre terjedő munkálatokra, az azokkal összekötött áldozatokra, de melyek a vidék jólétének, sőt gyakran — mint például nagyobb lecsapolások alkalmával — közegészségügyi viszonyaink javulásában dusan megtérülnek.

Csupán az a tudat, hogy a közvagyon s a jólét fokozásához, a közegészségügyi viszonyok javulásához járult, képezi a kulturmérnök áldásos működésének jutalmát; az ő munkája önzetlen és zajtalan is egyuttal, mert érzékkel nem láthatók művei, nem hirdetik alkotójának dicsőségét, mint a merész hidak, alagutak.

A kulturmérnökök eme vázolt működésének értékét a magyar gazdaközönség is becsülni tanulta, s ma már ez intézmény alig három éves fönállása óta népszerüvé lett.

A kulturmérnöki intézmény szervezete leginkább kifejlettnek mondható Elszász-Lothringenben, hol a kulturmérnöki szolgálat szervezete a következő:

A tartomány legfelsőbb közigazgatási hatósága, a helytartó birálja meg és engedélyezi ama munkálatokat, melyekre nézve császári rendelet szükséges, ugy mint hajózható folyók szabályozása, ilyenek töltésezése, nem hajózhatóké is akkor, ha közérdekből a munkálat foganatositása szükséges, duzzasztó vizmüvek engedélyezése hajózható folyókban, vizhasználat szabályozása nem hajózható folyók mentén, hajózható folyók tisztitása és fentartása.

Eme czélok érdekében a kerületi főnököknek kulturmérnökök vannak alá rendelve és ezeknek feladata a fent érintett és a kerületi főnök ügykörébe eső összes nagyobb munkálatokat tervezni, a vizépitések kiviteléről gondoskodni, az engedélyeket és szabályzatokat előkésziteni.

Nálunk a kulturmérnökség főnökének a kulturmérnökök vannak alárendelve, mult évben 6 működött, ez évben már 9 fog működni.

A kulturmérnökök a helyszini szemléket a főnök rendeletére vagy maguk, vagy a főnökkel együtt ejtik meg. Ezek tesznek előleges számitást a kérdéses földjavitás költségeire nézve, és ha az illető földtulajdonos a munkálatot végrehajtatni szándékozik, részletes terveket és költségvetéseket készitenek, utóbb a munkálat helyes kivitele felett őrködnek, segitségökre a rétmesterekkel rendelkezvén. Ha a kérdéses munkálatok szomszédok érdekeit is érintik, a kulturmérnökök ezeket is a munkálathoz való hozzájárulásra, illetőleg annak megengedésére, ha szükséges szövetkezésre birják, s a közigazgatási hatóságokkal együtt a helyszini szemlék és tárgyalásokban részt vesznek.

A kulturmérnökök mind e teendőiket teljesen díj nélkül, bármely földbirtokos kivánatára teljesitik, s ez utóbbi csak is a rétmesterek 1 frtnyi napdiját viseli, ha ilyen egyáltalában alkalmaztatik.

A kulturmérnökök jeles képzettségü oly mérnökök sorából szemeltetnek ki, kik a vizépitészetben jártasak, gazdasági ismeretekkel, s e mellett kelló modorral és önállósággal birnak, hogy bizalmat kelthessenek, és az ügy érdekében befolyásukat érvényesithessék.

A rétmesterek számára külön téli tanfolyam áll fenn, egyelóre a kassai gazdasági tanintézeten, mely tanfolyam két hétre terjed. Ide oly genie altisztek vétetnek be, kik már egy nyári munkaidényen át alkalmas munkafelügyelőknek bizonyultak. Ezek is csak télen tanulnak elméletileg, nyáron pedig a munkálatoknál alkalmaztatnak.

A kiképzett rétmesterek nem csak napidíj mellett alkalmaztatnak a kulturmérnöki munkálatoknál, hanem állandó alkalmazást is találnak oly földbirtokosoknál, kiknek öntözésre berendezett területeik vannak, hol tehát szakértő vizkezelóre állandóan szükség van.

Mint e rövid vázlatból kitünik, a magyar kulturmérnöki intézmény igen egyszerü alapokon nyugszik, mérnökök és azok segédmunkásaiból áll. Mindkét osztály teljesen megfelelően képzett egyénekből alakult ugyszólván a gyakorlati élet szükségletéhez képest.

Az egész organizmus igen kielégitően működik, aránylag igen csekély költséget igényel és ezt sok ezer hold javitandó föld értékessé tétele utján sokszorosan visszatéritik.

— **A levelezőlapok Törökországban.** Az összes m. k. postahivatalok értesittettek, hogy fizetett válaszszal ellátott levelezólapok ezentul Törökország azon helyeire is küldhetők, melyekben osztr.-magy. póstahivatalok nincsenek.

— **Az iparügyi enquette** Kemény Gábor báró elnöklete alatt m. hó 19. tartá meg első ülését. Először is azon kérdést vitatták meg: czélszerü-e az iparosokat kötelezni, hogy ipartársulatokba lépjenek? S ha igen, alkalmazandó e a kényszer kivétel nélkül minden iparosra? A többség a kényszertársulatok mellett nyilatkozott. György Endre azt is kivánja, hogy az iparoktatás a polgári iskolákkal kapcsolatosan történjék.

— **A hernyószedések és irtások ideje közeledvén** miután már eddig is tapasztaltatott, hogy a gyümölcsök is rendkivüli számban lesznek e kártékony rovar által ellepve, a földmivelési miniszter hivatkozással a már eddig ez iránt több rendbelileg kiadott rendeletekre, ujolag utasitotta a hatóságokat, hogy a gyümölcsök tulajdonosait a hernyóirtás pontos keresztülvitelére a legszigorubban utasitsák, azt ellenőrizzék és a mulasztást elkövetőket a rendelet értelmében megbüntessék.

Nagy- és Kis-Kanizsa városok képviselőtestületéből alakult bizottságok.

Gazdasági bizottság:

Ebenspanger Lipót, Sommer Sándor, Hirschl Ede, Plihál Ferencz, Ujváry Illés, Hertelendy Béla, Blau Pál, Eperjesy Sándor, Ratmann György, Plosszer Ignácz, Benczik Ferencz, Knausz Boldizsár, Axenti György, Varga Imre, Kiss György, Thomka Endre, Szeitl János, Juhász György, Szédlmayer László, Plander Tiszai József, Varga László Kunits, Gudlin László, Babochay György, Semetko Lajos, Dolmányos László.

Szegénygügyi bizottság:

Hauser János, Dr. Laky Kristóf, Schlesinger Gyula, Tuboly Victor, Lövinger Ignácz, Hirschl Hermann, Oroszváry Gyula, Szalay Károly, Reichenfeld Márkus, Pukmann László.

Pénzügyi bizottság:

Albanich József, Anek László, Bettlheim Samu, Dolmányos László, Eperjesy Sándor, Csemits Károly, Ebenspanger Lipót, Faits József, Grünhut Fülöp, Gutmann Henrik, Horvay György, Hirschl Ede, Kovács János, Lövinger Ignácz, Pál Sándor, Plihál Ferencz, Rosenberg Israel, Sommer Miksa, Stern Mór, Weisz Samu, Weiszmayer Mór, Weisz Manó, Weisz H. I. Tóth Lajos, Vágner Károly.

Épitészeti szabályozó s szépészeti bizottság.

Hencz Antal, Geiszl Mór, Sallér Lajos, Plosszer Ignácz, Vágner Károly, Gutmann Henrik, Györffy János, Eperjesy Sándor, Weisz Samu, Plihál Ferencz, Gáspár Ferencz, Hirschl Ede, Tersanszky József, Ebenspanger Lipót, Gutmann Vilmos, Weisz Manó, Horváth József vendéglős, Schreyer Lajos, Hertelendy Béla, Rosenfeld Adolf, Martinecz György, Kiss József Ferus, Marton László, Karlovits József, Lövinger Ignácz.

Közegészségügyi bizottság:

Dr. Ditrichstein Dávid, Dr. Schreyer Lajos, Rátz Antal, Práger Béla, Tersanszky József, Dr. Szukits Nándor, Haboss László, Práger Henrik, Dr. Pressburger Jakab, Rózsa Károly.

Jogügyi bizottság:

Dr. Laky Kristóf, Dr. Tuboly Gyula, Rapoch Gyula, Dr. Benczik Ferencz, Simon Gábor, Oroszváry Gyula, Fischl Pál, Darás Zsigmond, Varga Lajos, Garai Benő.

Főgymnasiumi bizottsdg:

Berzay Elek, Eperjesy Sándor, Ebenspanger Lipót, Pap János, Hertelendy Béla.

Számvizsgáló bizottság:

Stoltzer Gusztáv, Knausz Boldizsár, Knortzer György, Ebenspanger Leó, Wolheim Ernő, Kováts János, Masantzker Mór, Szmodits György, Polsi Rózsa György, Rechnitzer Vilmos.

TARCZA.

Emlékezet.

Hol vagytok szép ifju évek?
Régen régen eltünétek!
Éltem láthatáráról,
Magatokkal elvittétek
Drága és a legszebb éket,
Szivemnek tárházából!

Virágokkal telve keblem!
Illatukban fürde lelkem!
Boldogságom végtelen — — —
S im' vihar jött, tönkre tette
Virágaimat egy reggelre,
Mostan keblem éktelen.

Virágaim letarolva
„Mindenségem“ elrabolva
Van e földön ily szegény?!....
Kinek összes lelki kincse,
Hogy bú között földeritse,
Puszta emlék és remény!

SZIRMAY ÁRPÁD.

Egy női chimera

— Eredeti beszély. —

Irta: ifj. DONÁSZY FERENCZ.

(Folytatás.)

Mondieu! Ön mindent oly körülményesen magyaráz, mint valami regényiró. —

Hogy ne kelljen sokat fejtegetnem, hogy keletkeznek az egyhetlen szerelmes kedések.

De nem csak a Volga melletti parasztleányok szivét zavarta meg, hanem valóságos szivforradalmat csinált egy udvari bál alkalmával, hol először mutatta be magát Szent-Pétervár haute-vollejának. —

Ezek még mind előleges bevezetések ugyebár? kérdé Genevieve.

Most kezdődik, a bonyodalom; T. G. főrangu delnőt N. S. tökéletesen elbóditotta, ő csakugyan elmondhatja Caesarral „jöttem, láttam, győztem,“ szerencsés ember.

Nos azután? mosolygott Génia.

Képzelje csak herczegnő, N. S. most mivel mulatja magát a Karsz alatti táborban.

Kiváncsivá tesz tábornagy, siessen vele. —

Egy elfogott muszlmán lánykát imád ki szebb kelet minden regéjénél, a hálátlan!

Pikánt egy kis tréfa, mosolygott erőltetve Génia, de egy czikázó villámot nem birt elrejteni szemeiben.

Mi több még való is, védolja a herczegnő eretnekséggel, ugy a mágyán fogják megégetni.

Én? kérdé a herczegnő tágra nyitott szemekkel, azután szép kezét Maflakoff karjára téve, csudaszépen mosolygott.

Nézze csak, Woronroff Olga mily szép virágokat árul, menjen vegyen egyet.. tehát igaz volna története?

Esküszöm, károgott a tábornagy.

Génia, bübájos n mosolygott.

Valóban igaz? nem hihetem?

A tábornagy fanyar redőkbe szedte arczizmait.

Hihetetlenebb dolgok is megtörténtek már, és a lányka szép csudaszép herczegnő, a keleti költők minden hasonlata, csak lapos próza hozzá képest.

Génia szeme megint villámlott.

A herczegnő kezét megint Maflakoff karjára tevé, szép szemeit tágra nyitva, egészen a tábornagyhoz hajlott.

„Addig kisérjen átkom mig el nem temetnek, akkor temessék el azt is melléd, hogy ne legyen nyugalmad a tulvilágon se.“ suttogá.

Maflakoff rekedten felkiáltott és öszszerezzent, mintha kigyó csipte volna meg. —

A csengés-bongásban és a harsogó zene között ki vette volna észre.

Megértettük egymást tábornagy? kérdé Génia érdesen, szemet szemért; azt hiszem? most menjen vegyen először virágot, azután Cserkinszky grófnő szolgál önnek egy pohár jégbehütött barbaraszszal.

A tábornagy felkelt, halvány volt mint egy halott; a herczegnőre olyan pillantásokat vetett, minőkkel a hullák birnak, reszketve támolygott a fényes tömegen keresztül a nagy szárnyajtó felé, reszketett, mint ki hideg lázban van, készen álló kocsijába emelteté magát és elhajtatott.

Ah Nariskin gróf ön, egy első virágkirakat, Olga herczegnő minden virágát megvásárolta kiáltott Génia egy feléje közelgő tiszthez, na üljen erre a caseura, nézze Maflakoff tábornagy roszszul lett, azt hittem flaconra lesz szükség a nevetett kedves ezüstcsöngésü hangján, vidoran pajzánul.

* * *

Másnap megint volt min csudálkozni az egész Pétervárnak, Turninoff Genevieve herczegnő egy külön vonaton a határszélig, onnan pedig egyenesen a karszi főhadi szállásra utazott.

Légy enyém, vagy halj meg.

Novikoff Sándor ezredes sátra egy kis lejtős halmon feküdt a Karsz alatti táborban.

Délczeg, eszményi szépségü fiatal ember volt, az egyenruha pompásan feszült arányos termetén, hangja lágy, hiszelgő, de tudott dörögni is, mikor a legnagyobb tüzben lelkesitette katonáit

Éppen egy levelet végzett be:

Nemsokára visszatérünk Pétervárra, ha ennek a kis musulmán hajasnak vége lesz; Karsz támadásainknak nem fog sokáig ellent állni, igazán nagyon hiányoznak az estélyek és az udvari bálok.

Egy érdekes ujságot irok, tudod csak egyedül neked bizalmasan, egy elfogott török leányka van kezeim között, ki szép mint Scheherezade, de makacs mint egy ördög, magam sem tudom hogy hogy lehet, de e kis ördögöt imádom; eddig nevettelek bennetoket balga sóhaj tusáitokkal, de most én is ezekre fanyalodtam, sóhajtozom amennyi belém fér, és amennyit csak tudok.

Ezt egész komolyan irom, még bele betegszem.

Apropose! Turnikoff herczegnő kivel kárpótolja magát? mit csinál, nem futtatja szolgáit örökké a távirdahivatalba? na persze te ezeket nem tudod, mert csak mindmegannyi titkos dolgok, különben Génia herczegnő ebből sohse csinált titkot.

Emlékszel a párisi „Closérie de la Lilaara?“ én sóhajtva gondolok reá. Üd vözöld novemben Clárát és Octaviát ha még divatban vannak; ne irj oly rövidden mint szoktad.

Ölel mindenben a régi

Sándorod.

E levél után egyidejüleg gondolkodva ült tábori székén; gondolkodása közben magas homlokán kidagadtak az erek.

Nem értem, mormogá merőn a leteritett medvebőrre nézve, ezt a hidegséget.

Más asszony már eddig fábaim elé borult volna, s ez a pogány virág hideg érzéketlen marad, mig engem forró szenvedélyem tüze emészt.

Vérem forr mint a láva, nem birok szivemmel.

Génia a legszebb asszonyrabom, örjöngő szerelmében fonálként hagyja magát hajlitani, s ez akiért én égek, megtennék mindent, hideg megvetéssel utasitja vissza szivemet.

De szeretnie kell, enyémnek kell lenni, ha az ég, ha a föld összeszakad is.

Tüzes, gyors lélekzet vétele hörgésként hangzott a sátorban.

Ha másként nem, megölöm, legalább utolsó sóhaját, lelkét kiszivom egy czókban, utolsó dobbanása szivének az enyém lesz. —

Felugrott az alacsony székről, sátrának háttere felé ment.

Előzzük meg.

Czilla Novikoff ezredes sátrában aludt.

Az óriási medvebőrön mint egy oda lebelve feküdt aetheri alakja.

A lányka még egészen gyermek, mégis ki van fejlődve, mint egy felpattant rózsabimbó, plasztikus tagjainak gyengéd körvonalai mint egy álomszerüen domborodtak ki a könnyü bőredő zetü selyem öltöny alól.

A szép ártatlan arcz halvány és átlátszó, s a szemek sötét éjjele átdereng a vékony szemhéjakon, miket hosszu sötét pillák árnyékolnak.

A lányka aludt mélyen, nyugodtan, a hogy az igazak alusznak.

A keszthelyi takarékpénztár részvénytársulat

1881. évi üzletforgalmának és vagyonállapotának kimutatása.

Üzletforgalom.

Bevétel.	frt.	kr.
Mult évről maradott pénztár	3961	38
Folyó évi betételek	155197	73
Befolyt kamatok	24084	15
Visszafizetett kézizálog előleg	24670	65
Visszafizetett jelzálog kölcsön	7678	59
Visszafizetett váltó kölcsön	580434	90
Más intézeteknél elhelyezett tőkéből	55143	27
Értékpapirok eladásából	5618	67
Függő perköltségből befolyt	86	62
Ingatlan birtok, a 417. sz. ház eladásából	800	—
Tartaléktőke átiratási dijak	3	50
Összesen	859479	46

Kiadás.	frt.	kr.
Visszafizetett betételek	133640	39
Kifizetett kamatok	14731	59
Kézizálog előleg	23874	—
Jelzálog kölcsön	6635	—
Váltók leszámitolása	600398	15
Más intézeteknél elhelyezett tőke	57042	55
Kifizetett részvényosztalék	3908	—
Tisztviselő- és szolgai fizetés	1881	—
Üzleti költség	2578	16
Függő perköltség folyamatban levő ügyekre	63	38
Ingatlan birtok, a 417. sz. ház megvétele	946	83
Pénztár	12880	41
Összesen	859479	46

Vagyon állapot.

Vagyon.	frt.	kr.
Pénztári készlet	12880	41
Leszámitolt váltók	159374	54
Jelzálog kölcsön	78073	60
Kézizálog előleg	6162	—
Más intézeteknél elhelyezett tőke	81230	49
Értékpapirok mai árfolyam szerint	325	—
Hátralékos kamatok	934	18
Függő perköltség folyamatban levő ügyekre	185	73
Ingatlan birtok a 417 sz. házon javunkra	146	83
Összesen	339312	78

Teher.	frt.	kr.
Részvénytőke	12000	—
Ennek 6% kamatja	720	—
Betevő felek tőkéje	305407	68
Ezután járó félévi kamat	6817	26
Tartalék tőke	6105	59
Ki nem vett részvényosztalék	148	80
Jövő évre előrefizetett kamat	2482	49
Nyereség	5630	96
Összesen	339312	78

Kelt Keszthelyen, 1880. decz. 31-én

BECK SÁNDOR
igazgató.

PULY JÁNOS
pénztárnok
HOFFMANN MIKSA
könyvelő.

Ezen üzletforgalmi és vagyonállapoti kimutatást a szabályszerűen vezetett könyvek és a vagyon megvizsgálása után minden tételben helyesnek nyilvánitja

a felügyelő bizottság:

HOFFMANN SOMA.
WEISS ALBERT.
BOGYAY MATÉ.
SZALÓS MIHÁLY.

Betéti- és forgalmi áttekintése az utolsó 6 évben.

1875 ben. Betétel 156,304 frt. 86 kr.
Forgalom 1,045,972 frt 32 kr.
1876-ban. Betétel 201,697 frt 57 kr.
Forgalom 1,208,264 frt. 86 kr.
1877-ben. Betétel 216,202 frt. 92 kr.
Forgalom 1,343,215 frt. 92 kr.
1878 ban. Betétel 237,791 frt. 46 kr.
Forgalom 1,447,288 frt. 87 kr.
1879-ben. Betétel 283,850 frt. 34 kr.
Forgalom 1,558,244 frt. 02 kr,
1880 ban. Betétel 305,407 frt. 68 kr.
Forgalom 1,718,958 frt. 92 kr.

HOFFMANN MIKSA
könyvelő.

A törvénykezés köréből.

Bünügyi tárgyalások jegyzéke a zala-egerszegi kir. törvényszéknél.

1881. márczius 3-án.

17, 156. B/81. Lot. Tóth János s társai halált okozott sulyos testi sértéssel vádoltak elleni ügyben végtárgyalás.

2304. B/80. Sz. l. Hajgató János s társai sulyos testi sértés, illetve lopással vádoltak elleni ügyben végtárgyalás.

2479. B/80. Sz. l. Székedi Ferencz lopással vádolt elleni ügyben végtárgy.

2626. B/80. Sz. l. Lőrincz György sikkasztással vádolt elleni ügyben végtárgyalás.

2832. B/80. Sz. l. Lőrincz János sikkasztással vádolt ügyben végtárgyalás.

Márczius 5-én.

253. B/81. Sz. l. Herényi Ferencz lopással vádolt elleni ügyben 3-ad bir itélethirdetés.

Márczius 9-én.

2709. B/80. Sz. l. Karvalics János sulyos testi sértéssel vádolt elleni ügyben végtárgyalás.

2714. B/80. Sz. l. Varga Rigó Ferencz és társa sulyos testi sértéssel vádoltak elleni ügyben végtárgyalás.

Márczius 10-én.

1951. B/80. Sz. l. Dobosi Ferencz tolvajlással vádolt elleni ügyben végtárgyalás.

1969. B/80. Sz. l. Tóth Károly lopással vádolt elleni ügyben végtárgyalás.

2047. B/80. Sz. l. Sobár Lajos és társai ellenszegülés büntettével vádoltak elleni ügyben végtárgyalás.

2400. B/80. Sz. l. Horváth János hamis esküvéssel vádolt elleni ügyben végtárgyalás.

2713. B/80. Sz. l. Kelemen Imre lopással vádolt elleni ügyben végtárgy.

2484, 2724. B/80. Sz. l. Németh Katalin és társa lopással vádoltak elleni ügyben végtárgyalás.

2840. B/80. Sz. l. Szalay Imre sikkasztással vádolt elleni ügyben végtárgyalás.

Zala-Egerszegen, 1881. febr. 27.

MUZSIK KÁLMÁN
iroda igazgató

Helyi hirek.

† Szabó Imre püspök.

Szabó Imre, szombathelyi püspök, hosszas, sulyos szenvedés után hétfőn reggel Szombathelyen meghalt. A kath. egyháznagy elhunyta mély és őszinte részvétet fog felkölteni az egész hazában. A magyar papi egyik mintaképét vesztettük el benne. Az erényben gazdag, a más vallásfelekezetűek iránt türelmes s a magyar nemzet érdekeiért, a magyar nemzetiség terjedéséért lángoló, lelkesülő és tevékenyen közreműködő magyar papét. Egy nemes lélek szállt el tőlünk, s mi a legteljesb kegyelettel jegyezzük fel emléke zetét. Az ő neve nem sokszor került a nyilvánosság elé, de mindig tisztelettel emlegették azt. Mint politikus, a Deák-pártnak volt rendületlen hive. Érvényesité e meggyőződését mint orsz. képviselő s utóbb mint püspök. Deák Ferencz köréhez tartozott s a legbensőbb barátság füzte a Deák-párt vezérférfiaihoz. Felvilágosodottságának nem egy emlékezetes jelét birjuk. Nagy feltünést tett, midőn ő, mint kath. püspök, jelen volt a zsidó zsinagoga fölszentelésén, s nevezetes beszéde, melyet a mult nyáron a magyar orvosok és természetvizsgálók nagygyülésén tartott, sokáig élénk emlékezetben fog maradni. Mint püspök, nemes és nagy buzgalommal működött közre a magyarosodás terjedésén. Az iskolákban jutalmakat tüzött ki a magyar nyelv tanulására, buzditott egyre körlevelekben és élő szóval, valódi apostola volt a nemzetiségnek s e működésének nagy és jelentékeny eredményeit mutathatta fel. Magánéletében szerény volt, jótékonysága s a közczélok előmozditásában tanusitott bőkezüsége kifogyhatatlan. Társas életében szerette a jóizü adomákat, az ártatlan tréfát, a magyar zenét, tipusa volt a derék magyar plébánosnak a püspöki széken. Életéből a M. A. összeállitása szerint a következő adatokat közöljük: Szabó Imre született 1815 ben a veszprémmegyei Békáson. 1830-ban a veszprémmegyházmegyei papnövendékek közé vétetett fel. A hittudományi tanfolyamot Pesten végezte, hol a papnöveldei m. egyházirodа, iskola megállapitásában lényeges részt vett. 1837-ben áldozárrá szenteltetvén, rövid ideig mint segédlelkész, majd a veszprémi papnöveldében, mint tanulmányi felügyelő és aligazgató működött. 1845-ben csicsói lelkészszé lett; két év multa pedig a pesti egyetemhez hitszónokká nevezetett. — De a forradalom elfoglalt hazafias magatartása miatt 1850-ben csen állását el kellett hagynia, és iszkázi lelkészszé lett. Itt működött ő 1868-ig. — Ekösben az 1861 iki és 1866-iki országgyülésre képviselővé választatott. 1868-ban a vallás- és közoktatás miniszteriumnál osztálytanácsossá, 1869-ben veszprémi kanonokká, majd a következő évben szombathelyi püspökké nevezte'e'. Első irodalmi müvei a „Regélő" és „Religio" hasábjain jelentek meg. 1847-ben a „Kath. Néplap" cz. hetilapot inditotta meg, mely erőteljes magyar nyelve és élénk tartalma által csakhamar közkedveltségre tett szert. 1848 ban a Szent-István-Társulat kiadta „Tanácsadó" ját a köznép számára, továbbá „Zsöllér leány" és „Elveszett fiu" czimü népies elbeszéléseit. 1854-ben nagy tetszéssel fogadott egyházi beszédei jelentek meg. 1869 ben az akadémia is tagjai közé választá. — 1870-ben megjelent a vatikáni zsinaton, de nem szólalt fel. Egyes nagyobb temetkezéseknél (Kisfaludy Sándor, Deák Antal, Batthányi Károly stb.) mondott beszédei külön füzetben is megjelentek s „Néphez alkalmazott egyházi beszédei" czimü gyüjteményből tis füzet. E müve volt az, mely az „aranyszáju" pap nevét leginkább elterjesztette s valóban méltán, mert oly tiszta, zamatos magyarsággal s jó humorral kevés ember tudott beszélni s irni mint ő. Egyes beszédei „Husvét kor", „Sz.-István napján," „A szent keresztdicsérete" még most is minta gyanánt szolgálnak a szemináriumokban. Elbeszélései közt „Rozzant szekér, sárga ló" s „A falu órangyala" népies irodalmunkban jelentékeny helyet foglalnak el, s „A falusi önkénytes bucsudala" czimü kötetének 1848-ban köszajon forgott. Sok forditott mü jelent meg még tőle s nagy bibliografián is dolgozott. 1880-ban kezdte meg utolsó munkáját „Jézus Krisztus, élete és tanitása." Szeretetteljes emléket hagy hátra s mély megindulással mondjuk, hogy béke poraival!

— *A nagy-kanizsai* tűzoltó egylet részéről pótlólag van szerencsém a tombola tárgyakhoz készpénzzel járulóknak névsorozatát a tisztelt közönségnek tudomására hozni: Clement Lipót 5 frt. Hirschl & Bachrach 5 frt, Varga Lajos ügyvéd 3 frt, Wajdits József 1 frt, mely összeg a pénztárnál leszámoltatott; egyuttal a tűzoltó-testület nevében legh álásabb köszönetemet ujolag nyilvánitom. Bay György r. b. titkár.

— *Eljegyzés.* Lapunk szerkesztőjének leányával, ki a m. kir. zeneakadémia III-ad éves hallgatója, Filipovics József kir. postatiszt febr. 27-én Budapesten jegyet váltott.

— *Egy négy éves* kis gyermek lett elgázolva mult hétfőn a fő utczán, borral rakott kocsi kerei alá került s azonnal meghalt. Nem a kocsis, de a gyermeket vezető nő vigyázatlanságából eredt e szomoru eset.

— *Hymen.* Boronkay Károly főelemi tanitó ur bájos leánya Boronkay Amália kisasszonynyal febr. 24-én tartá esküvőjét Hemok-Komáromban Paisszegi Pais Endre králjoveczi postamester. Boldogság kisérje frigyöket!

— *Meghivás!* A zalamegyei 1848—49 ki honvédek egyesülete részéről f. é. márczius 8 dikán délután 3 órakor Nagy-Kanizsán a „Korona" vendéglő 1. sz. szobájában közgyülés tartatik, melyre a zalamegyei honvédbajtársak tisztelettel meghivatnak. Tárgy: a f. é. márczius 15-én Budapesten tartandó országos rendkivüli honvédgyülésre küldendő egyleti képviselők választása. Kerkápoly Mór m. k. elnök.

— *Időjárásunk* hirtelen télire változott ismét. Hamvazó szerda reggelére erős havazás állott be.

— *Ujonczozás Zalamegyében,* 1881 ben. Az ujonczozás márczius 1 én vette kezdetét két sorozó bizottság előtt. Az egyik bizottság kezdi N. Kanizsán. Itt márcz. 1-én volt a felszólamlás, Nagy-Kanizsa városi sorozó járására nézve, 2. és 3-án ujonczozás, 4 én felszólamlás, n.-kanizsai járásra nézve. 5 én ujonczozás, 6-án szünet, 7. 8. 9 én ujonczozás. Sorozó bizottság Piskor Tamás ezredes, avató tiszt. Jerkovicz György főhadnagy; polg. elnök Svastits Benó alispán, orvos Dr. Grész János főorvos. A másik sorozó bizottság márcz. 1 én Letenyére utazik. Itt 2-án leend a felszólamlás, 3. 4. 5-én ujonczozás. Sorozó bizottság: Katonai elnök Szerdic alezredes, avató tiszt Seremak V. főhadnagy: polg. elnök Schmidt Emil, orvos Dr. Hamburger h. j. orvos.

— *A Balatont* erős jégkéreg boritja még mindig. Óráról Siófokra kocsikon szállitják a köveket. Több helyen halászok lékeket vájnak, hogy a halászat rendszeresebb legyen. Fonyód vidékén a Somogyban levő nádasokat nagyszámu vadkácsák lepték el. A Sión szakadatlanul folyik a Balaton vize s a partokon meglátszik, hogy a viz jelentékenyen apadt. Boglárott angolokat láttunk, kik Badacsonyban borvétel végett tettek szemlét.

— *Hazai rövid hirek.* — A névmagyarositásért szóló kérvényre 5 frt. helyett 50 kr. tendő. — Motusz Alajos lottóigazgató meghalt. — A bpesti nemzeti cassinói tagság évi dija 120 frt. — Tabon Fekete Lajos szabadelvüpárti lőn orsz. képviselővé megválasztva. — A nyáron protestáns szinat tartatik. —

Irodalom

(E rovat alatt megemlitett munka Nagy-Kanizsán Wajdits József könyvkereskedése által megrendelhető.)

— *Tdborszky és Parsch* urak budapesti zenemükereskedésében megjelent „Freie Wahl" polka francaise, szerzé zongorára ifj. Farbach Fülöp, kinek e mű már a 155-ik darabja. Ára 60 kr.

— *Alsó-Lendván* Boglán Lajos tehetséges ifju zeneszerzőtől ujabban megjelent „Ide gyors polka", mely Tarnovszky Tarnóczy Gusztávné, született Gelsei Gutmann Ida urnőnek van ajánlva. Ára 60 kr. Felhivjuk a zenemű kedvelők figyelmét és pártfogását valamint a fentczimzett, ugy a már korábban megjelent müvekre, miután szerzőnek tulajdonát képezik s csak egyedül nála Alsó-Lendván kaphatók.

— *Uj zenemüvek.* Pirnitzer Frigyes budapesti zenemükereskedésében megje-

---

A betóluló szél a függöny lóggó bojtját arczára hullatta.

Ez érintésre összerázkódott, a halk sikoltással felijedt.

Nagy szemeivel zavartan, félénken nézett körül.

E szemekben volt kelet bája, s minden költészete.

Abránd, vágy, epedés, bánat, azok bársony feketesége megigézte, megbüvölte, magához láncolta a lelket, a szivet, mint egy álomkép, melytől szabadulni nem tud, melynek rabja örökké.

A sátor függönye széllyel lebbent. Novikoff ezredes délczeg alakja állott ott, redőzete ennek aranybojtos vállára hullott.

A leányka felugrott, riadtan, gyülölettelien tekintett az ezredesre.

Novikoff megbűvölten állt ott, csak gyors lélekzet vétele árulta el belső izgatottságát.

Mire határoztad el magadat kelet gyöngye? légy enyém, szeress mint én szeretlek, — suttogá Novikoff legcsábosabb hangján.

Gyülöllek moszkó, légy átkozott, ez minden szavam.

De én szeretlek, átkozz meg, ölj meg, kiálltá Novikoff szenvedélyesen, a te kezedből még a halál is édes.

Én öljelek meg? átkozott legyen az a kéz, mely megöl, átkozott legyen az a föld, mely befogad, élj örökké és szenvedj. —

Ez minden szavad?

Minden, légy még hétszerte átkozottabb mint Ambrezzin, ki saját testéből táplálkozik.

Te engem megátkoztál, engem, ki téged jobban szeret mint életét, ki értéd mindent megtenne.

Bocsáss szabadon.

Igy örökre elvesztenélek; mindent, de ezt nem tehetem.

Igy sem mondhatsz magadénak soha, inkább meghalok, — szólt a lányka megvetéssel.

Elhagyom érted hitemet, hazámat, mindenemet, csak te légy az enyém!

Erről ismerek rád gyaur, előtted semmi sem szent, még hited sem, büntessen meg szavaidért saját Istened!

Ne kinozz leányka, szólt Novikoff rekedten a dühtől, kiváná életemet, odaadom, megölöm czáromat, ha kell a hadsereget, csak te szeress.

Gyülöllek moszkó, — kiálltá a lányka, kezeit védőleg maga elé tartva — gyülöllek setéten, halálosan, szakadjon meg szivem abban a perczben, ha csak egy perczre is elfeledi irántadi gyülöletét.

Novikoff mélyen, haragosan fellélegzett, az ukrániai vér tüzként szaladgált ereiben.

De enyém leszesz mégis, — kiálltá szenvedélyétől elvakultan — bár erőszakkal rablom el ajkaidról a csókot, derekadról az ölelést, de az enyém leszesz — s tárt karokkal feléje rohant.

Carilla kirántotta éjhaját összetartó hosszu tűt, s az őt átkaroló Novikoff vállába szurta.

Novikoff felorditott mint a sebzett tigris, halálos düh önté el egész valóját.

Félkézzel megragadta a lány hosszu haját, másikkal egy ott függő hosszu csörkesz jatagánt rántott ki hüvelyéből.

„Légy enyém, vagy halj meg", — kiálltá vadul s a tört magasra emelte.

Allah segits, — sikoltá a leányka.

Egy hosszu fagyos kaczaj hangzott most.

„Megálljon Novikoff" kiálltott egy hang. A széllyel vont függöny alatt Turnikoff Genevieve herczegnő állt, borzasztó tekintettel s vonagló mosolylyal ajkain.

Novikoff elsápadt, a jatagán és a lányka a medvebőrre esett, lecsesztett karjaiból.

Mind a kettő él, mégis meg van halva.

Karsz vára a legjobb karban levő erőditmények sorába tartozik.

Az ázsiai harcztér egyik szárkpontjának lehetne nevezni, valamint a kisázsiai török tartományok kulcsának, ha ez elesik, nyitva a zár, a többi várak csak apró lakatok, miket könnyen le is lehet ütni.

Setét csillagtalan éj nehezedett az egész vidékre, sürü setét éj, mint a pokol előcsarnokában.

Jó a támadónak, kárhozatos a védőnek.

Az északkeleti bástyafokon két őr állt, az egyik egy nagy ágyu lafettájára támaszkodott.

A pokol minden rosz szellemei között legjobban utálom a setétséget, ez megejtője a bátornak, szövetségese a gyávának.

Nem látom át, miért tiltotta el parancsnokunk éppen ma éjjel a világitó golyókat és éppen ezen az oldalon?

Azt ő tudja, különben parancsa nem az egész éjre szól, hanem csak a további rendeletig.

Nem csudálnám, ha a moszkót ez az egyptomi setétség támadásra ösztönözné.

Mit értesz ez alatt egyptomi setétség? —

Vagy két évvel ezelőtt egy gyaur tiszt lakott e várban, annak vezetése alatt készültek eme védmüvek; e gyaur igen derék ember volt és én többször meglátogattam, csak egy hibája volt mégis...

Micsoda?

Az, hogy nem volt igazhivő, egy délután, amint beléptem hozzá, egy nagy könyv fölé találtam hajolva, s kérdésemre azt felelte, az az ő alkoránjuk, ha jól emlékszem, ugy nevezte saját nyelvén, hogy „biblia", ebben igen szép képek voltak, többek közt egy férfiu, ki egy nagy csoport néppel a tengeren megy keresztül, s a tenger vize ugy állt a két oldalon mint valami fal. — Akkor magyarázta, hogy az egy szent férfiu volt, ki egy egyptomi királyt gonoszságaiért többféleképp megbüntetett, többek közt büntetésül hét nap hét éjjel oly setétséget küldött a városra, hogy senki sem látott semmit.

És a gyaur elhitte mindezt?

Igen, mert igen mély áhitattal és meggyőződéssel beszélt.

E perczben ért oda a parancsnok egyik segédtisztje.

E helyet ágyukkal kell felszerelni jobban s e hely feletti parancsnokságot Omár pasa veszi át.

A parancsok villámgyorsan lettek teljesitve, nehéz lövegeket vontattak a legnagyobb csendben.

A „mellvédek alá huzódni" hangzott a parancszó.

Alant pedig a várat körülvevő pontokon setét tömegek hömpölyögtek a vár felé minden zaj, minden nesz nélkül, csak elykor-olykor dobbant egyet a föld, mint egy lélegző óriás.

Egyszerre a vár minden pontjáról világitó golyók sziporkáztak a magasba.

A föld megingott a rettenetes dördülésekre, a vár falairól szünet nélkül okádták az ágyuk tekéiket a támadó orosz seregre.

Az egész orosz csatatérv el volt árulva.

A setétség jó takaró palást volt, ennek leple alatt akarták az oroszok a várt megtámadni.

Rettenetes egy harcz volt, a gyászok megtámadták az Olympot.

A csata általánossá vált minden ponton, véres utczákat seportek a süvöltő tekék olyan bugással, mint a megütött lélekharang a támadó hadsereg között, sh de az olyan volt mint a tenger hullámai, elsimul, hogy ujra feltámadjon.

A halál angyala most is szárnyra kelt, a rettenetes Moloh Hamoveh repült ki minden ágyuból szürke szárnyát suhogtatva, minden golyót az ő keze vetett, azért hulltak mint a learatott gabnaszálak a jó moszkó vitézek a földre, melyet előbb megvetettek puhára piros vérükkel.

Novikoff ezredes vezényelte az egyik rohamot a magaslatokon fekvő alczázott lövegek fedezete alatt az északkeleti bástya ellen.

Ott csendes, kihalt minden, csak a magaslatokon fekvő orosz ütegek rezkettetik meg a falakat.

Ez jó jel, gondolá Novikoff, noha az előnyomulási parancs más helyre szólt, Novikoff mégis e hely megrohanására adá ki parancsait.

Saját szakállára kezdett működni, az ellent a főtámadás mind a vár keleti és nyugoti bástyáira csalta, e helyen semmi őrség, csakis a természet által védett és megerősitett pont.

Novikoff szemei fénylenek az örömtől. Már képzeletében látta magát a Szent-György renddel feldiszitve és vállain a tábornoki rózsákat.

Lábtókat elő, hangzik a parancs. A hadoszlop lassan mozgott elő, a magaslatokról a nehéz golyók még folyvást rezkettették a falakat.

S a török még csak nem is viszonozza, egyetlen lövést sem tesz, erről az oldalról teljesen biztositva hiszi magát.

Minden nagyobb dörrenésre örömujongással felel, azt hiszi, hogy multkor vallott kudarczát ezzel fényesen helyre hozza, ő akar első lenni, a ki erre a darázsfészekre a lobogót felakarja tüzni, az egész pálmát csak ő akarja, másnak semmit, egyetlen egy levélkét sem abból a babérkoszoruból, a mely az ő homlokát dissitendi.

A helyett, hogy hosszu csatárláncba oszlatná fel embereit, egy tömör hadoszlopba vezényli.

A létrákat a falhoz és a szikla[illegible], ha rövidek, segitsen kiki szuronyával

lent a legkedveltebb népszinházi operettek zongorára alkalmazva I. Vernáy: „Tisztúrak a zárdában" (Herzenbergertől) Ára 1 frt. 50 kr. — „Attachement" polka française, Klinger Sándortól. Ára 60 kr. — „Edelweiss Sträusschen," polka francaise, Reinprecht A.-tól. Ára 50 kr. — „Der erste Kuss" polka mazur, Reinprecht A.-tól, Ára a czimképes zenemünek 60 kr.

Vegyes hirek.

— *Nagy szerencsétlenség* történt Münchenben egy álarczos bál alkalmával. Valamennyi álarczosnak ruhája tüzet fogott, s tizenketten sulyos égési sebeket kaptak. Az álarczos bált a müncheni festőakadémia növendékei rendezték a Colosseumban péntek este. Több művész eszkimónak volt öltözve, kóczruhába. Az egyik eszkimónak ruhája, valószinüleg szivartól, meggyuladt, s ettől meggyuladt többeknek ruhája. Tizenkét nehéz sebesültet kórházba vittek, hol másnap hatan meghaltak. Kisebb égési sebeket számosan kaptak.

— *A király* az alvidéken. Ő felsége hir szerint május havában Chotek gróf délmagyarországi birtokára utazik, vadászatokra — Később ő felsége Munkácsra utazik s mint Schönborn gróf vendége részt vesz a szarvas-vadászatokban. Ide Rudolf trónörökös is elkiséri.

— *110 esztendős athleta.* A besztercebányai királyi törvényszék előtt a mult napokban egy 110 esztendős aggastány tön tanubizonyságot. Ez ember 4 mértföldnyi távolságról gyalog jött a városba, a legkisebb fáradság nélkül, egyenesen a törvényszéki terembe ment, hol elvégezte dolgát, a mint jött, gyalog szerrel haza ballagott szépen.

— *A legrégibb szurony.* Luppa Péter ur a napokban egy II. Rákóczy Ferencz korabeli szuronyt ajándékozott a nemzeti muzeumnak. Az ócska fegyvert mult évi deczember hóban Kalászon egy torony romjai mellett találták. A szurony mint fegyver nálunk először II. Rákóczy Ferencz idejében 1706—1709 közt jött használatba s igy a legrégibb magyar bayonette most minden valószinüség szerint a nemzeti muzeum tulajdona.

— *A furfangos kliens.* Egy tizenhárom próbás uzsorás toppant be a napokban egyik budapesti ügyvéd irodájába. „Doktor ur! Egy tizezer forintos perem van!" „Ide vele." „Kérek ezer forint előleget." „Kedves kliens ur, ön bolond gombát sziveskedett ma ebédelni? Maga kér előleget ügyvédétől?" „No persze! Mióta Wahrmann azt mondta, hogy nincs bizalma az ügyvédekhez, hát biz én nem adok ügyvédnek pert — előleg nélkül".

— *Gyógyászati levelek.* VI. Vértisztitás és anyag változtatás. A vérnek fontossága az emberi testnek és az életnek fentartására nézve eléggé ismeretes megóvás minden ember előtt. Nem szorul tehát arra, hogy az olvasót meggyőzzük arról, miszerint a vérnek, ha bár a legcsekélyebb változása is nagy befolyással bir az egészségre nézve és azt többé kevésbé megrenditik. Az alapszerek ezen kiegészitő anyag rendszerhez természetesen nem a szilárd és folyékony táplálékok, melyet az ember megemészt; hanem az emlitett rendszer felhasználására a testfolyadékok legkülönbféle keverékét igényeli. A savanyu leveknek, melyek a gyomor javára az emésztést elkülönitik az a feladat jut, hogy a dus táplálékokat feloldassák, és az epe azon anyagok előkészitésére szolgál, melyek a vér és test ujulását idézik elő. A vér tisztitára szükséges anyagok felhasználtatnak a többi külön választatik s at. mütét az emésztés. Tehát mindenki előtt, a ki az elmondottakat meggondolja, világos lesz, mily szerepet játszik az emésztés és a vele összefüggő vér összetét és a test egészségére nézve, mily fontos következményü, beláthatja azonban azt is, hogy a hiányos emésztés és az ennek folytán rosz vérképződés rendesen hosszantartó az egészséget sirba döntő végzetesen csak sillődéshez vezető szenvedéseket szülhet, köszvény és reomatizmus nyilt sebek, fehér kór, lomhaság, utálatos bör kiütések, a tagok fáradsága, rosz kedély, étvágytalanság, aranyér, a gyomorban és bélben észlelhető fájdalmak, szorulások, szédülés, görcs, stb. Ezek mind oly tüneményok, melyek egy és ugyan azon az okból vezethetők le és azon szerekkel eltüntethetők. Mindazon által nem eléggé tarthatók vissza sokan attól, hogy oly szerekhez nyuljanak, melynek hatása erős és a légszerre nézve gyöngitő, azért tehát oly szerek választandók, melyek az emésztési rendszert nagyobb tevékenységre készteti ugyan, de gyengéden, s a felesleges epét s turha választékot egyszerüen eltávolitják anélkül, hogy a testre kártékony befolyással volnának, milyen például a Brandt Rich. által kiállitott világhirü sweiczi labdacs. Ezen labdacsokat bádog dobozban még pedig 50 db 70 krért és 15 db 25 krért megkaphatjuk a birodalom minden gyógytárában és igy Bélus József gyógyszerész urnál is Nagy-Kanizsán. Ügyelnünk kell arra, hogy minden doboz piros függvénynyel és fehér sveiczi kereszttel és a gyáros névjegyével van ellátva.

— *Kedélyes eset a szinpadról.* A „Lohengrin" előadásán a következő kedélyes intermezzo adta elő magát a nemzeti szinház szinpadán. Lohengrin (Gassi) az első felvonás alatt valóságos hévvel énekelte el átélt kalandjait a szinpadon szintén jelenlevő I. Henrik német király (Ney) előtt, ki bársonynyal bevont trónján mereven néz maga elé. Lohengrinnek a lelkesedés hevében is feltünt, hogy ura, királya tulságos közönbösséggel hallgatja az ő kalandjainak felsorolását s ki képes ijedelmét hiven leirni, midőn azt veszi észre, hogy király ő felsége boldog álomba merült. A szinészek közül is többen észrevették a fatális helyzetet s már előre is féltek a következményektől, melyek a jelenetközben esetleg felmerülhettek volna. Szerencsére, mielőtt a királyra került volna az éneklés sora, a kardalnokok egy lármás karéneke következett, mi bóbiskoló ő felségét mégis csak felébresztette. Hogy mi, mi nem okozta Ney ur szundikálását, még eddig nem volt felderithető, de hogy az eset megtörtént annyi bizonyos.

— *Rézpénz-szaporitás.* Minthogy az összes réz-egykrajczárosok kibocsátása Ausztria-Magyarországban ujabban három millió forintra lett megállapitva, mely összegből Magyarországra 900,000 frt esik, elhatároztatott hogy az illető pénznem kiverése még az évben foganatositassék. Magyarországban eddig csak 450,000 frtnyi összeg volt a fönnálló rendeletek alapján kibocsátható, minthogy azonban 1879 végén ennél 32,821 frttal tényleg több van forgalomban, még 417,179 frt less elő állitandó, minek következtében az állampénztár körülbelül 200 ezer frtot mint pénzverési hasznot fog nyerni. Különben még ezen kibocsátás után is aránytalanul csekély marad Ausztria-Magyarország réspénzforgalma, minthogy nálunk most körülbelül 30 kr, Németországban azonban 67 kr. söt Olaszországban 1 frt 12 kr esik minden főre.

— *Az uzsorások* ellen egyletet akarnak alakitani Berlinben a napokban. Az egylet tagjai, s azok is, kik nem tagjai az egylet elnökénél bejelentenék, hogy melyik uzsorás mely összeg erejéig kárositotta meg, s az igy begyült adatok alapján azután anyagot gyüjtenének eset leg birói határozatok számára, mert igy könnyebben ki lehetne deriteni, hogy kik üzik iparszerüleg az uzsorát. Az egylet azután bizalmas uton közlené a birodalmi bank igazgatóságával az uzsorások névsorát, hogy ez az ilyen forrásból származó váltókat ne számitolja le.

— *Gyomorszenvedőknek fontos.* Schaumann Gyula gyógyszerész urnak Stockerauban. Kitünő gyomorsója által hosszas gyomor bajomtól kigyógyittatván, nem tudom azt a hasonló bajban szenvedőknek mint a legjobb és legkönnyebben bevehető gyógyszert eléggé ajánlni. Különös tisztelettel Ori Szt-Péter 1880. aug. 31. Preitschmidt János. Kapható a' működésitő gyógyszerésznél Stockerauban és az osztrák-magyar birodalom minden nevezetes gyógyszertárában. Egy doboz ára 75 kr. ha legkevesebb 2 doboz rendeltetik meg- utánvétellel.

Hasznos tudnivalók.

— *A zöldség* megóvása a rothadástól. Petrezselyem, sárgarépa stb. gyöknövénynek a rothadástól való megóvása illetőleg hibátlan kitelelése nem mindig sikerül, a mennyiben az több gondot igényel, mint a minőben általánosan részesül. Ezen eljárásnál főkellék, hogy a gyökerek ugy a kiásáskor, mint a levélzettől való megtisztitáskor semmiféle sérülést ne szenvedjenek; a sérültek tehát gondosan elkülönitendők s a korai fogyasztásra félre teendők. Szükséges továbbá a gyökereket még kint a földön gulákba ugy rakni össze, hogy vékonyabb végökkel kifelé a levélzettel tehát befelé legyenek, s addig ugy állani hagyni, mig a levelek teljesen elfonyadnak s a gyökerekre tapadt föld megszárad, s csak azután tisztitani meg a száraktól és földtől. Természetes, hogy ha az időjárás nedves, ezen eljárást valamely szellős kamarában vagy szinben kell végezni; az igy előkészitett gyökerek azután vagy valamely hüvös, de fagymentes pinczébe vagy verembe, kör- vagy hosszukásalaku máglyába — rétegenként száraz homok vagy föld közé — oly módon rakassanak el, hogy se a pincze, se a verem falát sehol se érintsék; s ha a rakás köralaku, ez esetben a gyökerek vastagabb végökkel kifelé, ha pedig hosszukásalaku, akkor felváltva egyik vékonyabb, másik vastagabb végével helyeztessék el, a legfelső réteg pedig mindkét esetben vastag homok- vagy földréteggel láttassék el. Igy kezelve azok tavaszig is baj nélkül eláll lanak.

— *A ludak hizlalásáról.* Ha a ludat rövid idön jól felhizlalni akarjuk, akkor a következőkre ügyeljünk. 1. A helye legyen oly szük, hogy minél kevesebbet mozoghasson. 2. Ne legyen nagyon világos, mert fél homályban legjobban hizik. 3. A kukoriczát meg kell sózni s hozzá fokhagymát és kormot is keverni. 4. A rendes tömési időt betartani. 5. A lehetőleg csendben hagyni, hogy egyébb baromfiak nesze, vagy ilynemüek által ne háborgattassék, s végre: 6. Friss viznek soha sem szabad hiányozni.

— *Milyen ként* használjunk a hordó kénezésére? Mindenesetre tisztát, azaz olyant, a mely mirenymentes. — A Th. Ztg. irja, miszerint Köhler vendéglős bora vizsgáltatván, abban mirenysav találtatott kis mértékben. A további vizsgálat kideriti azt is, miszerint ezen arzénsav a tisztátlan kénezés következménye. Vigyázzunk tehát, nehogy ily ként használjunk, mert olcsó; mert ma, midőn a bizalmatlanság nagy, a borvizsgálat napirenden van, könnyen megadhatjuk drága árát az olcsó kénnek.

— *A tojás sárgája* néha fekete is lehet. Egy franczia lap bizonysága szerint, egy családnál a megfőzött kacsa tojások sárgája egészen feketére változott. Midőn ennek okát keresték, egyideig romlásnak tulajdonitották, de mivel különben a legkisebb nyoma sem mutatkozott e tojásokon a megromlásnak, más körülményekben kellett a tünemény magyarázatát keresni. Végre reá jöttek, hogy az illető kacsák oly tóban szerzik leginkább élelmöket, melyben a szomszéd tölgyfákról minden évben sok makk hull, melyek aztán a tó fenekén elrothadva, a kacsák által kedvelt élelmül fogadtatnak s valószinüleg az ezekben levő csersav festi a tojás sárgáját a főzés közben feketére, mert eléggé ismeretes, hogy az élelem mindig befolyással van a tojás sárga szinére.

— *A burgonya csira mérges.* A badeni gazd. egylet hetilapja azt irja, hogy a burgonya hosszu csiráiban, (mely a pinczékben fejlődik ki) nagy mennyiségü solanin (burgonya alj) méreg foglaltatik: ezért használat előtt a csira eltávolitassék. Történt, hogy a sertések a csirában levő méregtől rosszul lettek, sőt el is hullottak. A salonint még a szeszfőzésnél is el kell távolitani, mert átmegy részint szeszbe, részint a moslékban vissza marad, melytől nemcsak a sertések, de a szarvasmarhák is megbetegednek.

— *Igy kellene* eljárni nálunk is. A hernyózást, ha kellő erélylyel nem eszközöljük, ugy maholnap csakis festve láthatunk gyümölcsöket. Köztörvényhatóságaink figyelmébe ajánljuk a franczia közgazdasági miniszter alábbi rendeletét. 1. Minden birtokos és bérlő tartozik területén a hernyózást márczius 31-ke előtt keresztülvinni, telkén és földjein levő minden fákat, bokrokat, sövényeket lenyesni, ugyszintén ezt tartoznak tenni a magános és állami erdők kezelői. 2. A lenyesett galyak a lárvákkal együtt a községtől s egyáltalán minden tüzveszélyes tárgytól távollevő helyen elégetendők. — Április 1-én a mezei rendőrség sommás szóbeli per utján támadja meg mindazokat, kik jelen rendeletnek eleget tenni vonakodnak, a köztörvényhatósági tisztviselők pedig utasittatnak, hogy a hernyózást a makacsok költségére haladéktalanul eszközöljék.

Papirszeletek.

A plébános ebédelt, a czigány megjelent.

— Mi az égbekiáltó bün? kérdé a plébános a czigányt.

— Mikor az egyik nézi, a másik meg eszik.

— Te nekem napról napra kevésbé tetszel rendetlenséged miatt, — dorgálá az asszonyság szobaleányát.

— Különös, — viszonzá ez, — az ur pedig épen az ellenkező véleményen van, előbb is azt mondá, hogy: „Julcsa, te nekem napról napra jobban tetszel.

Dunántuli piaczi árak.

100 kilog. számitva.

SZOMBATHELY. Buza 10.80—11.40 Rozs 9·60—10.— Árpa 7.—7·60 Zab 6·20—6·40 Kukoricza 6.60—7.

PÉCS. Buza 10.60—11. Rozs 9·20—9·40. árpa 6.20—6.50. Zab 6.—6.20. Kukoricza 5·50—5.70.

VESZPRÉM. Buza 11.60—12.—. Rozs 9.—9.40—. Árpa 7.20—7.80. Zab 6.·0.—6.30 Kukoricza 6.—6.50—.

PÁPA. Buza 10.80—11.50. Rozs 9.60—9.80 Árpa 7.20—7.50. Zab 6.—6.20. Kukoricza 5.80—6.—.

GYŐR. Buza 11.20—11.75. Rozs 10.30—10.70. Árpa 7.10—7.35 Zab 6.10—6.20 Kukoricza 5.70—5.90.

SOPRON. Buza 11.50—12. Rozs 10.40—10.70. Árpa 8.50—9.—. Zab 6.90—7.—. Kukoricza 6.50—6.70.

Vasuti menetrend.

Indul Kanizsáról hova:

Vonat szám		Óra	Perc.	Idő
307	Eszék, Mohács, Dombovár	5	10	reggel
215	" " "	2	30	délut.
209	" "	11	1	éjjel
202	Buda-Pestre (gyorsvonat)	5	35	reggel
204	" (postavonat)	2	6	délut.
212	" (vegyes vonat)	11	20	éjjel
313	Bécsbe (Szombathely, Sopron felé)	6	15	reggel
301	"	11	50	éjjel
315	Sopronba	3	40	délut.
205	Prágerhof Kottori, Csáktornya	4	55	reggel
203	" " "	2	47	délut.
201	" " (gyors)	10	50	éjjel

Érkezik Kanizsára honnót:

Vonat szám		Óra	Perc.	Idő
210	Zákány felől	5	27	reggel
216	" "	1	41	délb.
208	" "	11	1	éjjel
211	Buda-Pestről (vegyes vonat)	4	15	reggel
203	" (postavonat)	2	5	délut.
201	" (gyorsvonat)	10	30	éjjel
302	Bécsből	4	1	reggel
314	"	10	15	éjjel
316	Sopronból	12	5	délben
202	Prágerhof felől (gyorsvonat)	5	37	reggel
204	" "	1	20	délut.
206	" "	10	50	éjjel

Felelős szerkesztő: BÁTORFI LAJOS.

magán, a ki leesik, haljon meg csendesen, a holnapi nap a diadal napja lesz.

Egyszerre nappali fény világlott és egy hatalmas dörrenés, mire a föld is megingott sarkaiban.

A török egyenesen ugyan torkába várta az oroszt.

Egy végnélküli rémorditás hangzott, a föld reszketett, égig törő láng és ropogás világitá be a környéket, mire még az erősség is inogni látszék sarkaiban; egy rejtett tüzakna robbant fel az oroszok talpa alatt; a végnélküli orditást tompa hörgés váltotta fel, Novikoff büszke hadtestének csak roncsai hagyák oda futva a csatatért, magukkal ragadva a kétségbeesett Novikoffot, ki előtt elborult a világ, egy végnélküli chaos lett, melyben csak vert seregének zürzavart alakjait látta gomolyogni.

A várból pedig ez általános zavarban egy kirohanást tettek.

Hah! ez olyan volt, mint midőn a kalásztenger között végig rohan a zivatar, levágva, letiporva mindent.

Az ostromlók ész nélkül futottak, ott hagyva mindent, elhányva fegyvereiket, a távoli őrtüzek felé, utánuk saját ágyuik dörögtek, felettük pedig az ő kérhetetlen daemonuk, a halál angyal suhogott, hideg szélével verve le a futókat.

* * *

Künn a csatamezőn temetetlen halottak, benn a kórházban nyögő sebesültek, s hörgő haldoklók.

Az egyik ágy mellett egy tömött szürke szakállu, beesett arczu öreg ült, egyik karja fel van kötve; az ágyon egy fiatal ember feküdt, lázban, nehéz sebben.

Az öreg? Saif Carilla apja, a fiatal? Thomár, kit éjjel a csatamezőn találtak nehéz sebben, hidegen, halványan.

Mind a kettő beteg, nagyon beteg!

Az egyik lázban van, félre beszél nem tud semmiről sem, csak saját lázszülte képzelődéseiről álmodik s azokat látja.

A másik betegsége sulyosabb; az ébren, valóságban szenvedi át azokat a kinokat, mikről a lázbeteg álmodik.

Az öreg Saif mozdulatlanul ült ott, szemeit csak olykor emelte Thomárra, ezt is oly pathetikus lassusággal tette, mint egy automat.

Béke veled Saif, szólt egy öreg dervis, ki betegápolói minőségben volt a kórházban, javul-e már beteged?

Saif a szólóra emelte szemeit.

A javulás onnan felülről és én várom azt Allahtól, én betegebb vagyok mint ő, s engem senki sem kérdez.

Te is szenvedsz?

Az én szenvedéseim nincsenek arczomra irva, én belül viselem azokat.

Feküdj le ha beteg vagy, én elgyőzöm, egygyel több vagy kevesebb, a nyugalom jó orvosság.

Az én fájdalmamat nem enyhitik a puha párnák, ha mindjárt hattyupehelylyel lennének is töltve; akárhová feküdném pihenni, fájdalmam elüzne onnan, nem gyógyul az meg semmitől, ha az ember lelke beteg.

Könyörögj Allahhoz, az majd megnyugvást küld szivedre.

Csak akkor nyugszik az meg, ha leányomat megtalálom.

Allahra, Carilla elveszett?

Elrabolták, mikor a nagy ütközet után Thomárt éjjel a csatamezőn kerestük. Éppen mikor reá akadtunk, támadott meg bennünket egy kozák czirkáló csapat, én egy szurást kaptam s leányomat elrabolták.

Tehát akkor volt, midőn én megmindkettőtöket megleltelek egy tamariszk bokor alatt.

Saif fejével bolintott.

Mit csinálsz most?

Várom Allah kegyelmét s elmegyek a moskókhoz leányomat keresni.

És azután?

Kiváltom pénzzel, ha nem adják, megölöm, de moskó nője nem lesz.

Allah legyen kegyelmes hozzád, Salem aleikum.

Saif bólintott s süvegét mélyen huzá homlokára.

Farkas a mesében.

Hogy egy kissé megvilágitsuk e történetet, legyen szives a türelmes olvasó egy kevéssé velünk együtt visszatekinteni.

Karszot már jó ideje ostromolta az orosz, de mindeddig még nem birta bevenni.

Rumnikoff Sergius volt az ostromló hadak főparancsnoka, Génia herczegnő rokona anyai ágról.

Sergius herczeg nagy kegyben állt az udvarnál, először mint jeles hadvezéri talentum, másodszor régi családjánál fogva becsülték, nagyanyja Katalin czárnő udvarhölgye és igen benső barátnője volt.

Volt Sebastopolnál s ott mint egyszerü utásztiszt működött, ott léptették elő ezredesnek s ugyanott lett tábornagy, midőn erélyes intézkedése által a vár bevételét hosszabb időre meghiusitotta.

— — — — — — — — — —

„Turnikoff Genevieve herczegnő" — jelentette Sergius herczeg adjutánsa, s félre vonta a sátor függönyeit.

Oh, oh, károgott a herczeg csokoládéja mellől, jól értette? csakugyan Genevieve herczegnő volna-e itt, az én rokonom?

Igen, igen, Sergius rokon, csengett a herczegnő hangja és belépett a sátorba.

Hogyan Génia, ön itt, itt a csatasikon? károgá, a szemmel szájjal csudálkozott, nagy oknak vagy különös szeszélynek kell lenni, hogy ön odahagyta Szent Pétervárt?

Meglehet mindkettő kedves rokon, viszonzá a herczegnő könnyedén, s egy támlányba ereszkedett.

Oh, oh, ez különös!

A herczegnő gunyos mosolylyal vizsgálgatta kedves rokonát, amint ez csokoládéját szürcsölgeté s folyvást hüm mögött.

Higyje meg semmi csudálatos sincs abban, hogy én itt vagyok, — szólá meg a herczegnő, okaim nagyon fontosak, igen fontosak.

Oh elhiszem, nagyon fontos okoknak kell azoknak lenni.

Hanem ön rosz, nagyon rosz kedves rokon, még egy kis csokoládéval sem kinál meg, pedig még nem is reggeliztem.

Tessék töltsön magának, ha igényt tart reá, mindenesetre igénye lehet, ha még nem reggelizett, károgá Sergius herczeg a mosolynak egy rémével bajusza alatt.

Rumnikoff Sergius tán a legrutabb férfiu volt a föld kerekségén és éppen rutságára volt büszke, hogy ő egyetlen a maga nemében.

Arcza egy ragadozásban megvénült karvalyéhoz hasonlitott, orrát pedig bátran lehetett volna egy iránytü tengelyének használni, s e mellett egész arczán gömbölyü bagolyszerü szemein valami justa álomszerü kifejezés ült örökké, mely egész kisérteties, kifejezést kölcsönzött magas sovány alakjának.

A herczegnő egy Hebe gráczíájával töltött magának egy lapos, chinai csészécskébe a párolgó chocoládéból, s azt lassan szürcsölgeté, ez alatt Sergius herczeg egy szivarra gyujtott. —

Oh — oh, ön nagyon titoktartó kedves Genia, rejtélyes mint egy Sphinx, — még eddig semmit sem tudok. —

Bajos is volna azt kitalálni, szólt a herczegnő kedvetlenül, ah kedves rokon, az ön chocoládéja szerfelett rosz.

Éppen azért mondja meg, tudja, talányokat fejteni nem tudok; a chocoládéra csak annyit jegyzek meg, hogy örülök, hogy ilyet is kapok, mikor egy kis szivarért is tizenöt werstnyire kell futtatni és akkor is minden harmadik küldöncz ér haza. —

Akkor nem csodálom, szólt a herczegnő a csészét eltolva, tehát hallja történetemet. —

(Folytatása következik.)

Boldogtalan ez az élet.

Hasztalanul keresem a
Vigságot:
Szemeimből bánat könye
Szivárog.
Sóhajoktól dagad folyvást
Kebelem ...
„Boldogtalan ez az élet
Énnekem."

Kéjben uszott szivem-lelkem,
Mig a lány,
Kiért éltem, el nem halt értem
Igazán.
Ámde rémes átok lebeg
Felettem:
„Amióta elhagyott, kit
Szerettem."

A csalfáért néha ki is
Fakadok,
Kétségemben vérbosszuért
Jajgatok,
S ajkam igy zug: a hütelen
Szeretőt
„Verje Isten! no de még se!
Áldja őt!"

Ringassa a földi üdvnek
Ölében;
Rózsák nyiljanak csak élte
Kertjében,
Csupa áldás özönével
Hintse őt
„A adjon neki nálam hivebb
Szeretőt!"

VÁROSY MIHÁLY.

HIRDETÉSEK.

MOLL SEIDLITZ-PORA.

Csak akkor valódi, ha minden doboz czimlapján a szu és az én sokszorositott czégem van lenyomva.

30 év óta a legjobb sikerek mellett fennáll mindennemü **gyomor betegségek és emésztési akadályok**, (mint étvágyhiány, hasszorulás), **vér utlojás** és **aranyér** ellen. Különösen oly egyéneknek ajánlva, kik ülő életmódot folytatnak.

Hamisitások törvényileg büntettetnek.

Egy lepecsételt eredeti doboz ára. 1 frt. o. é.

FRANCZIA BORSZESZ SÓVAL.

A legmegbizhatóbb önsegélyző szere a szenvedő emberiségnek minden belső és külső gyulladásnál, a legtöbb betegség ellen, mindennemü sebesülések, fej-, fül- és fogfájás, régi sérvek és nyilt sebekrákrekélyek, üszök, szemgyulladás, mindennemü bénulás és sérülés stb. stb. ellen.

Üvegekben használati utasitással együtt 80 kr. o. é.

Hal-májolaj.

Krohn M. es társától Bergenben (Norvégiában).

Ezen halmáj zsirolaj valamennyi, a kereskedelemben előforduló aj között az egyedüli, mely orvosi czélokra használható.

Ára egy üvegnek használati utasitással 1 frt o. é.

Fő szállitás

Moll A. gyógyszerész, cs. kir. udvari szállitónál, **Bécs** Tuchlauben.

Raktár az állam minden hirneves gyógyszertárában vagy fűszerkereskedésében. Raktár nélküli helységekben magánegyének nagyobb megrendeléseknél megfelelő árleengedésben részesülnek.

A t. cz. közönség kéretik határozottan Moll-féle készitményt rendelni és csak olyanokat elfogadni, melyek saját övjegyem és aláirásommal vannak ellátva

Raktárak: **Nagy-Kanizsa** Belus J. gyógy. Práger Béla gyógysz. Fesselhofer József Rosenfeld Adolf Rosenberg Ferencz. — **Zala-Egerszeg** Hollosy J. E. **Marczali** Isztl Ferd. — **Barcs** Dorner S. — **Csáktornya** Göner L. v gyógyszerész. — **Kaposvár** Babóchay Sálm. Kohn J. gyógy. Th. Kecskéssy gyógy. — **Kapronczа** Werli M. gyógy. **Készeg** Csecsinovics Ist. gyógy. Küttel Ist. gyógy. — **Keszthely** Schleifer A. Wünsch F. — **Körmend** Rátz Ján. — **Zágráb** Ivanjmashoz gyógy Mittlbach S. gyógy. Perklet Ferencz. — **Sopron** Mezey And. gyógy. (240 3—52)

Malom-bérbeadás.

Sárvár város tulajdonát képező és a Gyöngyös folyón fekvő 4 kövü uj malom a hozzá tartozó 60 hold szántó föld és kertekkel 1881. évi Szent-György naptól kezdve 6 évre a legtöbbet igérőnek bérbe fog adatni.

Az árverés folyó évi márczius 19-én délelőtti 9 órakor Sárvárott a városházánál fog eszközöltetni, hol a feltételek előre is betekinthetők.

249 1—3 **Az elöljáróság.**

Bolti helyiségek.

„Iháros-Berény" mezőváros közepén egy szilárdan épült kényelmes lakházugyszinte „Inke" község közepén levő cserép szindelyes ház, melyek több év óta jó bolti üzlettel telepitve voltak; mostan szabad kézből eladandók kedvező feltételek mellett, a vagy is hosszabb időre bérbe adatnak; a házak azonnal lakásra átadhatók. Vállalkozók forduljanak

Günsberger Lázár urhoz Bogláron.

252 1—2

Egy rettentő betegség,

melytől

sok néposztály zaklattatik.

E betegség a gyomornak kisebb rendetlenségeivel kezdődik, de ha elhanyagoltatik, megtámadja az egész testet, igy a vesét, a májt, különösen az egész emésztési rendszert, nyomorulttá tesz, s csak a halál szabadit meg ezen bajtól. A betegséget a beteg maga gyakran nem érti, de ha magát kérdezi, képes lesz meghatározni, hol és minő baja van. Kérdés: Van e fájdalmam, étkezés után érzek-e nyomást és a lehelet szorongatást? Sötét kedélyü vagyok-e, kisérve szédülléssel? Sárgás szineztűlek-e a szemek? Nincs-e fődve a fölkeléseném a nyelv, torok, s a fogak vastag nyákkal, kisérve a száj rosz izével? Érzek-e fájdalmat az oldalban, vagy a hátgerincben? Nincs-e a jobb oldalban oly érzés, mintha a máj nagyobbodnék? Ha egyedül vagyok, nem lep-e meg bágyadtság vagy szédülés? A vizelet gyengén vagy erősen van-e szinezve, ülepedéssel összekötve, mely az edényben rövid idő mulva meglátszik? Étkezés után nincs-e összekötve az emésztés a has felfuvásával, nem okoz-e szeleket és puffogást? Nem jelentkezik-e gyakran erős szivdobogás? Ezen különböző jelek nem mutatkoznak egyszerre, de egyesek egy ideig kinozzák a beteget és igen sulyos betegség birnökei. Ha e betegség hosszabb időn át tekintetbe nem vétetnék, száraz köhögést okoz, kisérve hányatási kényszertől. Később piszkos, barna szineztű bőrt okoz, a lábak és kezek hideg veritékkel borittvák. A mint a máj és a vesék lassankint mindinkább megbetegednek, rheumai fájdalmak jelentkeznek és a rendes gyógyitási mód hasztalannak mutatkozik ezen kinos betegség ellen. Igen fontos, hogy e betegség gyorsan és pontosan gyógyittassék, mindjárt keletkezésekor, mi egy kevés gyógyszer által elérhető, mely a valódi szernek tekintendő, az egész betegség elhárítására, az étvágy visszaszerzésére és az emésztő-szervek egészséges helyzetbe való visszatéritésére. A betegség „májbetegség"-nek neveztetik és a valódi és legbiztosabb szer ellene a „Shäker-kivonat", növénykészület, mely Amerikában készül az Uj-York, London és Majnai-Frankfurtban telepedett tulajdonos White A. J. számára. Ezen szer a betegséget tövében támadja meg és az egész szervezetből kirekeszti.

Raktár Magyar, Erdély, Horvátországnak stb

Zágrábban: Fiukb L. M. és Mittlbach Zaigm. **Budapesten**: Török József gyógyszertárában király-utcza 7. sz. **Duna-Földváron**: Pap Józsefnél **Esseken**: Gobecki Józsefnél **Nagy-Becskereken**: Moncser R.-nél. **Gyöngyösön**: Merfitz Ferd.-nél **Hermannstadtban**: Teutsch Gusztivnál. **H.-M.-Vásárhelyen**: Kiss Gyulánál. **Karlstadtban**: Findeis Gyulánál. **Kolozsváron**: Biró Józ ef és Széky Miklósnál. **Lévén**: Volmann Ödönnél. **Miskolczon**: Dr. Herczl Mórnál. **Neusatzban** Grossinger K.-nál. **Neutrában**: Tombor Kornélnél: **Nyiregyházán**: Korányi Endrénél. **Sepronban**: Reckert A.-nál. **Pancsován**. Graff W.-nél **Pozsonyban**: Heinrici Prigyes Piásztori Fel. és Zöltz Rud.-nál. **Selmeczen** Sztankay Fr.-nél. **Szegeden**: Baressy K. és Kovács A.-nál. **Temesváron**: Jahner E. M.-nél, város, Hunyadinteza és Tarczay St.-nél **Winkoveczen**: Alemann L.-nél. **Warazsdon**: Hochsinger Arn.-nál **Versetzen**: Bienorth G. fűszerész **Zupenjében**: Mátter F.-nál.

Tulajdonos Withe A. J. főügynökség és magyban Magyar- Erdély- és Horvátország számára **Török József** gyógyszerésznél **Budapesten** Király-utcza 12. 239 3—6

Hirdetmény.

A rév-fülöp boglári hajózási consortium, rév-fülöpi koresmája, mely a zalamegyei Balaton parton, Boglárral szemben és élénk közlekedési uton fekszik — 1881. évi april 24-től számitandó három egymásután következő évekre, nyilvános árverés utján lesz haszonbérbe adva. —

A nyilvános árverés 1881. évi márczius hó 20-án reggel 10 órakor fog Bogláron Günsberger Lázár ur irodájában megtartatni; bánatpénzül 100 o. é. frt tüzetik ki, mely összeg árverezni szándékozóktól az árverés megkezdése előtt letéteményezendő.

Boglár, 1881. február hó 21-én.

248 3—3 **A rév-fülöp-boglári hajózási Consortium.**

MÉN-LÓ.

Ifj. gróf Zichy Ödön uradalmán Surdon — Totalisateur telivér angol mén — apja Vulston Melbourne és anyja Ms. Shatton Orlando után — fedez folyó évi junius hó végéig — félvér kanczákat 20 frt, telivér kanczákat 25 frt fedezési dij mellett.

Távolabb lakó uraságok, ha kanczáikat a fedezési idény alatt Surdon elhelyezni kivánnák — a kanizsai piaczi árak alapján — azok élelmezése az uradalom által eszközöltetik.

Előjegyzések még 20 darab kanczára 8 nap alatt Tantossy Béla uradalmi kasznár urhoz posta Zákány küldendők. 252 1—3

Tánczkedvelőknek érdekes megjelenés.

Wajdits József könyvkiadónál megjelent:

Rajta párok tánczoljunk!!

TÁNCZKEDVELŐK KÖNYVE.

Utmutatás a korszerü táncz és ezzel kapcsolatos illem elsajátitására a müvelt társas körben különös tekintettel a mindennemü kör- és társas tánczok, valamint

A TÁNCZMULATSÁGOK SZERVEZÉSE és RENDEZÉSÉRE.

KÉPEKKEL ÉS TÁNCZÁBRÁKKAL.

LAKATOS SÁNDOR,

tánczmüvész, szerző és illemoktató müvének első kiadása nyomán tetemesen átdolgozva s saját e téren szerzett tapasztalatai alapján irta

CS. SZ. LAKATOS KAROLY.

Ára 1 frt 60 kr., diszkötésben 2 frt 60 kr.

Nagy-Kanizsán, nyomatott a kiadó tulajdonos Wajdits József gyorssajtóján.

NAGY-KANIZSA, 1881. márcz. 6-án. 19-ik szám. Huszadik évfolyam.

Előfizetési ár:
egész évre . . . . . 8 frt.
fél évre . . . . . 4 „
negyed évre . . . . . 2 „
Egy szám 10 kr.

HIRDETÉSEK
8 hasábos petitsorban 7, másodszor 6 s minden további sorért 5 kr.
NYILTTÉRBEN
soronként 10 krért vétetnek fel. Kincstári illeték minden egyes hirdetésért 30 kr. fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőhöz, anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhoz bérmentve intézendők:
NAGY-KANIZSA
Wassicsház.
Bérmentetlen levelek csak ismert munkatársaktól fogadtatnak el.
Kéziratok vissza nem küldetnek.

Nagy-Kanizsaváros helyhatóságának, „nagy-kanizsai önk. tűzoltó-egylet“, a „nagy-kanizsai kereskedelmi s iparbank“, „nagy-kanizsai takarékpénztár“, a „zalamegyei általános tanitótestület“, a „nagy-kanizsai kisded-nevelő egyesület“, a nagy-kanizsai tiszti önsegélyző szövetkezet“, a „soproni kereskedelmi s iparkamara nagy-kanizsai külválasztmánya“ s több megyei és városi egyesület hivatalos értesitője.

Hetenkint kétszer, vasárnap- s csütörtökön megjelenő vegyes tartalmu lap.

Zalamegye alispánitól.

Valamennyi szolgabiró urnak.

A hasznos háziállatok közt felmerülni szokott ragályos betegségek feljelentésére nézve, a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi nagyméltóságu m. kir. miniszteriumnak folyó évi február hó 13-án 23828 ex 1880. szám alatt kelt rendelete értelmében, ezentul következő eljárás lesz irányadó:

1-ör. Minden egyes ragályos jellegü betegségről (névszerint: himlő, lépfene, száj- és körömfájás, ragályos tüdővész, takonykór, bőrféreg, bujasenyv, rüh és veszettségről) a czimzett miniszteriumhoz azonnal irásbeli jelentés teendő, miért is az ily jelentésekhez szükséges s alá ·/. kellő számu példányokban mellékelt nyomtatványok szolgabiró ur által azonnal oly szigoru utasitással osztandók szét a hatósága alá tartozó községi és körjegyzők között, hogy valahányszor valamely hasznos házi állat, a nyomtatványban felsorolt ragályos természetü betegségek egyikébe vagy másikába esik, arra vonatkozólag egy jelentést a nyomtatvány illető rovatainak pontos betöltésével rögtön készitvén, és azt szolgabiró urhoz még az nap beterjesztvén, a szükséges óvrendszabályokat, melyek a jelentés utolsó rovatában körülményesen felsorolandók, — egyidejüleg lelkiismeretes pontossággal foganatositsák; nem mulasztván el szolgabiró ur az ily jelentéseket *még beérkezésük napján* e helyre okvetlen felterjeszteni.

A marhavész gyanus esetekre nézve a távirati jelentéstétel kötelezettsége továbbra is fenntartatik.

2-szor. Minden hó 4, 12, 19 és 27-ik napján az utolsó heti jelentés óta felmerült marhavész, ragályos tüdővész, száj- és körömfájás, lépfene, takonykór, bőrféreg, himlő és rühkór esetekről a jelen rendelet első pontjában emlitett és szolgabiró urnál pontosan feljegyzett községi jelentések alapján szolgabiro ur által *távirati* jelentés teendő. — Ez alkalommal felemlitendő az is, hogy az előbbeni hét folytán gyógykezelés alá vettekül jelentett állatok közül hány darab és hol tartatik, a jelentés alájött héten, még gyógykezelés alatt, hány darab hult el és hány gyógyult fel.

Ha a felsorolt betegségek közül egy sem fordult volna elő: erről a fenn meghatározott napokon *irásbeli nemleges* jelentés teendő.

Az első ily távirati, esetleg irásbeli nemleges jelentést, folyó évi márczius ho 4-én, ezentul pedig a fent meghatározott napokon, szorgolás bevárása nélkül annál bizonyosabban elvárom, mert e jelentések alapján ugyancsak a fentebb irt napokon, általam a földmivelés-, iparés kereskedelemügyi magas m. kir. miniszteriumhoz jelentés teendő. —

Ezuttal még megjegyzem, hogy szolgabiró urnak, jövőre nem kell *havi* rovatos állategészségügyi jelentést készitteni s e helyre felterjeszteni. —

Zala-Egerszeg, 1881. február 25-én.

SVASTICS BENÓ
alispán.

— **Az idei fegyvergyakorlatokra** berendeltetnek: az 1876., 1874. és 1872-ik évi tartalékos tisztek és a többi évfolyamok azon tartalékos tisztjei, kiknek tényleges szolgálatuk elhalasztása által 7 évnél kevesebb idejük van hátra a tartalékba szolgálni és igy még több fegyvergyakorlatra kötelesek; továbbá az 1876., 1874. és 1872-ik évi tartalékosok és a legénység tartalék állományába áttett egy éves önkénytesek és azon tartalékosok, kik a mult évi fegyvergyakorlatokat elmulasztották. Az idei fegyvergyakorlatok alól felmentetnek a legénységi állomány 1876-iki sorozó évből azok, kik Boszniában és Herczogovinában volt tartózkodásuk alatt, a törvényszabta határidőn tul tényleges szolgálatban állottak. Az idei fegyvergyakorlatok a tartalékos tisztek számára 4 hétig, a legénység számára 13 napig tartanak.

— **A külföldi dohánygyártmányok be- és átviteli módozatának megváltoztatása** iránt a pénzügyminiszter febr. 15-én 3406. sz. a. kelt rendeletével következő utasitást adta: „A dohánygyártmányok be- és átvitele iránt kiadott, az 1878. évi 4231. számu rendelet A) 6-ik pontjában foglalt azon intézkedést, mely szerint a szekérpostával bevitt dohányok beviteli engedély nélkül is az ország belsejében fekvő vámhivatalokhoz utaltathatnak, az osztrák birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok cs. kir. pénzügyi miniszteriumával egyetértve, érvényen kivül helyezem. Egyuttal elrendelem, hogy a dohánygyártmányok be- és átvitelére vonatkozó engedélyokmány a határvámhivatalnál az áru belépésekor azon esetre is bemutatandó, ha a szállitmány szekérpostán érkezik be. E szerint a szekérpostával engedélyokmány nélkül a határvámhivatalhoz külföldről érkezett dohánygyártmányokat az ország belsejében fekvő vámhivatalhoz tovább küldeni nem szabad.“

Néhány felvilágositó szó

a magyar cognacról terjesztett balvélemények eloszlatására.

Hogy mennyi mindenféle akadályokkal kell küzdenie a magyar borászat emelése iránt érdeklődő közönségnek a cognacgyártás hazánkban leendő meghonositása iránti törekvéseiben, — világos tanubizonyságát adja annak legujabban azon tény, hogy egyik tekintélyes borkereskedő czégünk: Jálics F. A. és társának londoni ügynökei Pattenhausen brothers körlevelet intéztek összes üzletbarátaikhoz Angliában; melynek határozott czélja a „magyar cognac“ hitelét megsemmisitve, lehetetlenné tenni annak a világpiacson való térfoglalását; mit legjobban meg lehet itélni a körlevél tartalmának hiteles forditásban való közléséből: — A levél ugyanis következőleg hangzik:

„*Magyar cognac*“

Uram!

Oly sok felől megkerestek már bennünket e tárgyban, hogy kötelessé günknek ismerjük értesiteni üzlettársainkat arról, hogy ily kereskedelmi czikkről semmiféle tudomással nem birunk, — ennélfogva azt nem is küldeményeszük.

Tétettek ugyan időről időre egyes elszigetelt kisérletek annak párolására, de oly csekély mérvben, hogy azok csak merő kisérletek maradtak. — Eltekintve attól a kérdéstől: vajjon a minőség — mely a francia cognactól lényegesen eltető — az angol piacz igényeinek megfelelt volna-e, az előállitási költségek oly magasak valának, hogy a magas szállitási dijtételek ezen czikket — az itteni piaczra szállitva — egyáruvá teszik a jó és valódi francia cognac-kal. — És hogyha ez igy volt az utóbbi silány szüret előtt, — számbavehetősége most, midőn az uj borok prohibitiv vámoknak vannak alávetve, egyszerűen kérdés tárgya sem lehet; s értesültünk magyarországi üzlettársaink által, kik ez ügyben érdekelvék, s kisérleti lepárlásokat maguk is eszközöltek, hogy ezen kisérletek meghiusultaknak tekinthetők, s ezután ugy látszik semmi kilátás nincsen arra, hogy a magyar cognacot jó darabig versenyre lépni lássuk a francia ellen.

Vajjon kifejlődik e valaha az iparág annyira, hogy minősége és ára megengedjék kiviteli kereskedelmi czikké válnia országunkban: az a jövő kérdése marad, melyet egyébiránt — ama föltételek beállával — mi magunk sem fogunk szem elől téveszteni.

Lehetetlen megütközéssel nem látnunk, hogy egy magyar czég külföldi megbizottai ily módon törekednek hitelveszteté tenni, a kezdet nehézségeivel küzdő, de egyébként már eléggé lendületnek indult, s borászatunk jövőjére való nagyfontossága miatt kiváló mérvben támogatást igénylő hazai iparágat. S miután sokkal jobban ismeretes a nevezett czég hazafisága, hogy sem e tekintetben az érintett közlemény forrásaul mást mint hibás információn alapuló tájékozatlanságot tekinthetnénk (vagy tán azt, hogy az egész dolog tudtán kivül történt?) — ennélfogva *tartozunk a jó ügynek s az egész érdeklődő közönségnek, de különösen Pattenhausen brothers uraknak* azon felvilágositással, hogy *magyar cognac ipar igenis létezik*, s az e tekintetben *máreddig elért jelentékeny eredmények* épen nem tekinthetők *szórványos és hiu kisérleteknek.* —

Eléggé bizonyitja ezt egész rövid és száraz felsorolása a mondott szónál döntőbb tényeknek, — azon ténynek, hogy Magyarországon már évek óta cognac termeléssel többen foglalkoztak, ugyanis:

Aradon Domány József nagyborkereskedő több év óta évenként nagyobb mennyiségü cognacot gyárt, s palaczkozott három éves cognacja külföldön is kedveltségnek örvend.

Továbbá Verseczen Neukomm testvérek, kik — saját rézmű- és gépgyárukban — három évvel ezelőtt elsők készitettek eredeti magyar cognacgépet, mely azóta jelentékeny elterjedtségnek örvend. — Ugyanezen czég cognacja 1879-ben a székesfehérvári országos kiállitáson, valamint a bécsi II-ik termény-versenyen kitüntetésben részesült; gyártmányának értékesitése végett pedig állandó szerződésre lépett egy hollandi kereskedő czéggel.

Lengauer testvérek szintén Verseczen, szeszgyártásra és borsavas kálium előállitására berendezett gépezetük segélyével immár két év óta hasonlókép nagyobb mennyiségü cognacot állitanak elő.

Mindezen czégek tehát már eddig is képesek voltak a kezdet nehézségeit sikerrel leküzdeni.

A cognac gyártásnak iparszerü berendezését pedig megkezdették:

Budapesten budavölgyi Gréger Miksa londoni nagyborkereskedő, ki a mult év julius hava óta három francia, Egrot-féle készülékkel felszerelt gyártelepen Louis Danglure francia gépészmérnök szakértő vezetése mellett, s a m. kir. pénzügyőri hatóság felügyelete alatt, ugyanazon év december 12-ig több ezer hectoliterre menő bormennyiséget pároltatott cognac-ká és a terménynek egy részét a londoni dockokban el is helyezte.

Továbbá Kecskeméten Parragh és társa, valamint Vértessy és társa kereskedelmileg bejegyzett czégek, czinosan

---

TARCZA.

Kinceses Lázár lánya.*)

(Ballada)

Özvegy Salamonné düledt házikója
Hogy épült fel ujra — van arra egy nóta!

Evődik fiával Salamon özvegye
(Karcsu legény szálas, mint sugár jegenye):
„Képed is megfogyott — szined is elhagyott,
Szivembe nyilallik sok sürü sóhajod,
Tekintsed anyádat, koronám, sugárom!
Végy erőt e szörnyü, e nagy busuláson!“

Felüti a legény szép fejét sötéten:
„Édes anyám, lelkem, lenne egy kérésem!
Halálosan beteg Kinceses Lázár lánya,
Ha meghal, meghalok nyomban én utána.
Ha te oda mennél, ha nekem hirt hoznál,
Bánatos szivemre gyógyitó irt hoznál!“

Szegény özvegy asszony kezét összecsapja:
„Irgalmazz mineknünk ó irgalom atyja!
A dölyfös! a pogány! a nyomorult vére!
Lázárné, ki kutyát uszit a szegényre....
Jaj nekem, anyádnak, meg vagy babonázva!“

De azért csak megy a szegény asszony fázva,
Mintha hideg lelné, a nagyuri házba,
Suhan himes ponyván, posztó ajtót lebbent,
S egyszerre csak ott van, ott áll legislegbent.
Hattyuhabos ágyon nem ottan fekszik-e?
S köszönti félénken: „Adj Isten Esztike!“

„Fogadj Isten néném! özvegy Salamonné!
Kertje rózsafája él-e még? virul-é?
Kicsike kertjében, haj! csak egyszer jártam,
De azóta mindig az alvégbe vágytam.
Ha nekem ily édes jó anyám lehetne,
Nem kivánkoznám ugy a magas mennyekbe.
Özvegy Salamonné édes édes néném!
Kelmedet én egyre, de oly nagyon kérném:
Karikagyürücske növendékujjamon
Viselje emlékül, im fogja, od' adom.

Ha majd drága kezét csókolja valaki,
Karikagyürümre hulljanak csókjai.“
Csoszogó járasnak hallani halk neszét
Lehunyja a beteg fáradtan a szemét.

„Mi a keresöd itt? Ki bocsájtott ide?
Nincs is a szegénynek szemérme, se hite!
Elhordd magad nyomba' éhenkorász hada!
Elbirja keservét a vén Lázár maga.“

Özvegy asszony fia ismételn könyörög:
Fenn az udvarházban tömérdek nép sürög
Tudom, anyám, vége! azt jelenti vége!
Nincs e földnek többé napja, üdvössége!
Kredj anyám, eredj! sirasd el helyettem:
Ne lássa azt senki, hogy én mivé lettem!“

Kinceses Lázárénál lábujjhegyen járnak,
Doktorok, kuruzslók kitérnek egymásnak,
Kivül a tornáczon alamizsnát osztnak,
Templomban jó zsoldért papok imádkoznak,
De a kemény égbelt süket az imára:
Halállal vivódik Kinceses Lázár lánya.

S Kinceses Lázár jár kél mint megbomlott lélek
„Még egyet-utolsót: — jöjjenek a vének!“
Komor nagy terembe telepitik körbe
S közéjök lép Lázár: „Lássátok megtörve!
Dölyföm letiporva, gőgöm megalázva!
De ha Isten őtet — ha engem megszánna:
Halljátok im, hittel teszek fogadalmat — —“
S helyeslőn a vének sorra bólogatnak.
Fogadod?“ — „Fogadom hivom a Jehovát!“
„Amen! Ugy segéljen!“ — suttogva mormogák.

„Kinceses Lázár Eszti, én gyönyörüségem:
Halottaidból feltámadt üdvösségem!
Titkos nagy beszédre álljon elém egy szóra!
De előbb öltözködj fényes uri módra,
Selyembe, aranyba, csillogó gyémántba,
S mosolyogj már egyszer a te ősz apádra!“

Kinceses Lázár Eszti szomorun elébe
Selyembe, aranyba gyémántosan lépe.
„Megkéretett téged milliomos bankár,
Márványházba' lakik, négy lovas hintón jár,
Mit feleljünk neki Kinceses Lázár Eszti?

„Szófogadó lánynak neveltél te engem,
A kinek te szántál — ahoz kell elmennem.

Kinceses Lázár erre sóhajtva megszólal:
„Nem jönnek te érted négy lovas hintóval,
Nem lesz, aki neked palotát rakatson,
S kárba vesz örökre a nagyságos asszony!
Mert végső inségben Istent kisértettem,
Arra vetemedtem, nagy fogadást tettem:
Ha halál révéből megtérsz nekem ujra,
(Mert ellenem együtt mind a követ fujja!
Oda adlak téged, önkényt eljegyezlek
A legutolsónak: *a legszegényebbnek*,
Koldus szegények közt a legkevélyebbnek,
Hetedhét országon a legszebb gyereknek!

Kinceses Lázár Eszti nyakába borula,
Szótalan gyönyörtől lelke elszorula.

Özvegy Salamonné düledt házikója,
Igy épült fel ujra — a jó Isten éjja!

KISS JÓZSEF.

*) Mutatvány a tehetséges szerzőnek sajtó alá rendezett ujabb müvéből. E szép ballada szerzőnek székfoglalója volt a Petőfi társaságban. Szerk.

Egy női chimera

— Eredeti beszély. —

Irta: **ifj. DONÁSZY FERENCZ.**

(Folytatás.)

Ah cieux! mindig csak emlegeti, de soha sem kezd bele. —

Spectacle! még kivánczi is tud lenni? no, ezt nem is hittem volna.

Eufin, látom már mindig csak a kezdetnél maradunk. —

No hát most csak hallgasson.

Egy jótékonyczélu estélyt rendeztem téli palotámban sebesült hőseink javára, melyben egész aristokratiánk részt vett. Részt vett benn Voronroff Olga, Dewaloff grófnő, Kurczoff herczegnő azok egyet mást árulgattak, én pikánt kalandokat. —

Hehe ez érdekes! de mi összefüggése van ennek az ön idejövetelével?

Örvendek, hogy ön oly türelmetlen, ott volt Mafflakoff tábornagy is, ki itt Karaz alatt regélni megtanult. —

Az a vén bagoly minden lében kanál, vágott kösbe nyersen Sergius herczeg.

Ne vágjon annyit közbe rokon, hisz igy igazán nem tudok soha végére érni.

Folytassa hát Genia!

Cserébe az én pikánt élczeimért, folytatá a herczegnő, egyik kis kanálkával játszott, egy történetet beszél el, ami itt történt; azzal engem akart tönkre tenni . . .

De hisz eddig rajongott önért kedves Genia?

Nevetséges! ő ügyetlenül bókolt és én arra figyelmeztettem. —

Most már értem, és ezzel is megis sértette, de folytassa, folytassa kedves rokon, égek a kiváncsiságtól. —

Hogy Novikoff Sándor itt van, és egy török nőt foglyul ejtett. —

Fameuse! most már értem az egészet! Oh be gyülölöm mindkettőt, sóhajtá a herczegnő!

Vigyázzon Genia, a gyülölettől a szeretet csak egy lépés, nevetett Sergius herczeg. —

Genia tágra nyilt szemekkel bámult rokonára. —

Oh ön azt hiszi, hogy én ezt eltudom feledni egyiknek is, másiknak is.

Már miért nem? Novikoffnak csak kárpótolni kell magát; vagy azt hiszi, hogy feledte a pétervári ünnepélyeket.

A herczegnő felsziszszent!

Sergius rokon, ön tréfál, vigyázzon! a sebzett oroszlánt ne ingerelje. —

Különben Maflakoffra nincs oka neheztelni. —

Nincs? kérdé a herczegnő villámló szemekkel, ön mondja nincs? Ah herczeg én ezt az embert gyülölöm, ennek az embernek veszni kell. —

Sergius herczeg epés szögletekbe vonta ajkait . . .

Oh! ön mondja gyülöli, hát én akkor mit szóljak? én szeretném összemorzsolni, mig e szavakat mondta, keskeny ajkai rángatództak a dühtől, s csontos kezeit ökölbe szoritotta, de különben az ön kegyeltje sem áll előttem rózsaszinben.

Ah! kiáltá meglepetve Genia.

Igen, igen, szólt szárazon Sergius herczeg, multkori vereségünket csakis egyedül neki köszönhetjük, én est az embert megsommisitem.

Olyan kegyetlen is tudna lenni kedves rokon?

Oh, oh, krákogta elveresedve a herczeg, az az ember nagy ostobaságot mivelt. —

Genia kedvetlenül néste rokonát, azt találta, hogy nevetségesen megváltozott mióta nem látta. —

Különben a hadijelentést még ma elfogom küldeni. —

A herczegnő ideges kaczajra fakadt.

A herczeg csontos öklével az asztalkára csapott, csak ugy recsegett. —

Ez rosszabb az árulásnál, példás bünhődést érdemel, kiálltá. —

Ah ez igazán csudálatos, üdvözlöm önt bájos herczegnő, hangzott egy rekedt fahang. —

Sergius herczeg és Génia herczegnő megriadva néztek egymásra, azután a sátor nyilása felé. —

A sátor veres függönyét akkor eresztette le maga után a vén Maflakoff tábornagy. —

Farkas a mesében, suttogá Genia gyorsan Sergius herczegnek; e vén halálmadár látogatása nem jót jelent, azután a legbájosabb mosolyával üdvözölte a vén Maflakoffot. —

berendezett üzleti telepeiken $^3/_4$ év óta szép eredménynyel folytatják a cognac ipart, s máris meglehetős mennyiségű cognac készlettel rendelkeznek.

Ugy hasonlóképen Szilágy Krausznán a Leitner Zsigmond és Gyönkön a Krausz és Grosz által felállított cognac gépek kielégitő eredménynyel működnek. Legközelebb pedig Magyaróvárott a kir. gazdasági akademia egyik tanárának vezetése alatt ő cs. kir. fensége Albrecht főherczeg szőllőszetében szürt tokmini borral cognacpárlás czéljából tett kisérletek a legszebb eredményt tüntették fel.

Végre a legujabb időben Szikszón Vizy Miklós borterme lő birtokos foglalkozik egy cognac gépnek felállításával; Debreczenben pedig Szikszay Gyula sörgyáros szin én azon működik, hogy meglevő sörgyárát cognac teleppé alakitsa át.

Nem szándékunk e helyen egyenként felsorolni mindazon gazdasági egyletek neveit, melyek a földmivelési miniszertől nyert cognac gép segélyével többféle borok lepárlása tekintetében tettek kisérleteket; ugyszintén azokét sem, melyek ily cognacgép átengedéseért már eddig a miniszteriumhoz fordultak.

Nem lehet feladatunk továbbá részletezni azt sem, hogy Tarczalon a k. vinczellérképezdében és a kassai kir. gazdasági tanintézetben felállitott cognacgép működése mily kedvező eredményt tüntetett fel. A fentebbieket is csak egyedül azért emlitettük meg, hogy arról a mi e téren az országban már eddig is történt, az illetők, de különösen Pattenhausen brothers urak — kik ezen fontos kereskedelmi czikk iránt szintén érdeklődnek, de kellőleg tájékozva nem voltak, — tudomást nyerjenek s igy jövőre hasonló téves nézetek terjesztésétől tartózkodjanak.

Egyébiránt — mint hiteles forrásból értesülünk — a borászati kormánybiztos a fentebbi adatokkal teljesen egybehangzó megkeresést, illetőleg felvilágositó iratot intézett Jálics F. A. és társa urakhoz, — mint kiket Pattenhausen közleménye értesülése forrásaként megnevez — s felkérte egyszersmind az illetőket, hogy a közleményt ezen értelemben az igazságnak s a valódi tényállásnak megfelelőleg helyre igazittani szivesked jenek.

Kimutatása

a csáktornyai takarékpénztár részvénytársulat IX-ik évi üzletforgalmának és mérlegének

1880-ik évi deczember hó 31.

Mérleg-számla.

Vagyon.

	frt.	kr.
Kötelezvények számla (ingatlanokra)	113792	—
Kölcsönök számla (kezesség mellett)	20176	—
Kölcsönök községeknél	19500	—
Előlegezési számla	6326	—
Váltó-számla	71908	06
Butor-számla	500	—
Értékpapir számla	318	—
Folyó-számlák	3740	—
Biztositási dijak előlegképen	4	—
Kamat hátralék	489	17
Pénztár számla	6546	04
Összesen	243309	27

Teher.

	frt.	kr.
Alaptőke számla	20000	—
Betét és tőkesitett kamat számla	190074	74
Fel nem vett betét kamat számla	4333	75
Bélyeg illeték	130	02
Átmeneti mérleg kamat számla	3033	52
Viszleszámitolási számla	9600	—
Alaptőke kiegészitési számla	3000	—
Tartalék alap számla	3800	—
Nyugdij alapszámla	1805	68
Fel nem vett osztalék	68	—
Jutalom az igazgatóság részére	1252	70
Alaptőke kamat számla	1200	—
Számla áthozat 1879. évről 400 —		
1880 évi nyerem. 4610.86	5010	86
Összesen	243309	27

Csáktornyán, 1880. évi deczember hó 31.

NEUMANN JÓZSEF s. k.
alelnök.

LOEBL J s k.
pénztárnok és könyvvivő.

Veszteség és nyereség-számla.

Veszteség.

	frt.	kr.
Tőkésitett kamat 1880 $^{30}/_6$—$^{31}/_{12}$	8472	18
Kifizetett kamat	596	26
Átmeneti mérleg kamat számla	3033	52
Személyzeti illeték, házbér irodaszerek és adó	2346	—
1879 évi kamathátralék	549	60
1880 évi bélyegilletékek és különféle kiadások	405	60
Jutalom az igazgatóság részére	1252	70
Alaptőke kamat számla	1200	—
Számla áthozat 1879. évről 400 —		
1880 évi nyeremény 4610.86	5010	86
Összesen	22956	72

Nyereség.

	frt.	kr.
Számla áthozat 1879 évről	400	—
Átmeneti mérleg kamat számla 1879 évről	2875	57
Kölcsönök, váltók, folyószámlák s előlegezés. kam	17898	40
Dijak	1126	56
Különféle jövödelmek	167	02
Kamathátral. (1880 évi)	489	17
Összesen	22956	72

Csáktornyán, 1880. évi deczember hó 31.

Jelen mérleg, nyereség és veszteség számla általunk átvizsgáltatván, minden tételében helyesnek és az üzleti fő- és segédkönyvekkel megegyezőnek találtatott.

Csáktornyán, 1881. évi január hó 10-én.

A felügyelő bizottság:

ZIEGLER LAJOS s. k.
elnök.

MORANDINI VALENTIN s. k.

NEUWIRT SAMU s. k.

Forgalmi kimutatás.

Betét üzletben.

	frt.	kr.
Betétek maradványi összege 1879 év végével	167453	65
1880 év folytán betét összeg	96677	42
Összesen	264131	07
Tőkesitett kamatok jan. 1.	4559	90
julius 1-én	4138	43
Összesen	272829	40
1880 év folytán visszafizetett betétek	82754	66
Marad betéti összeg 1880 év végével	190074	74
Viszleszámitolási üzletben	9600	—

Jelzálogi kölcsönökben.

1879 év végével elhelyezve volt összeg	83485	—
1880 év folytán elhelyeztetett	36450	—
Összesen	119935	—
1880 év folytán visszafizetett kölcsönök	6143	—
1880 év végével kintlevő kölcsönök összege szerint	113792	—

Kölcsönökben (kezesség mellett,)

1879. év végével elhelyezve volt összeg	10870	—
1880 év folytán elhelyeztetett	42605	—
Összesen	53475	—
1880 év folytán visszafizetett kölcsönök	33299	—
1880 év végével kintlevő kölcsönök összege	20176	—

Kölcsönök községeknél.

1879 év végével elhelyezve volt összeg	2100	—
1880 év folytán elhelyeztetett	17600	—
Összesen	19700	—
1880 év folytán visszafizetett kölcsönök	200	—
1880 év végével kintlevő kölcsönök összege	19500	—

Váltó üzletben.

Tárcza állapot 1879 év végével	83512	21
1880 év folytán leszámitott váltók összege	230910	68
Összesen	314422	89
Ugyan ez évben visszafizetett váltók összege	242514	83
1880 év végével kintlevő váltó összege szerint	71908	06

Előleg üzletben.

1879 év végével fennmaradott értékpapirokra adott előlegek	5534	—
1880 év folytán előlegezett	22347	—
Összesen	27881	—
Ugyan ez évben visszafizetett előlegek	21555	—
1880 év végével kintlevő előleg összege	6326	—
Folyó számlák üzletében	3750	—
1880 évi forgalom:		
Pénztári maradvány 1879 évi deczember 31-én	15221	95
1880 évi bevételek	480229	60
1880 évi kiadások	488905	51
Készpénz előlét 1880 deczember hó 31-én	6546	04
Összes pénztári forgalom:	990903	10

Csáktornyán, 1880 deczember hó 31-én.

A törvénykezés köréből.

Bünügyi tárgyalások jegyzéke a zala-egerszegi kir. törvényszéknél.

Márczius 16-án.

2927. B/80. Sz. l. Jancsó Mária tolvajlással vádolt elleni ügyben végtárgyalás.

2743. B/80. Sz. l. Horváth István s társai hamis okmánykészitéssel vádoltak elleni ügyben végtárgyalás.

Márczius 17-én.

2132. B/80 Sz. l. Hoffmann József s társa emberöléssel vádoltak elleni ügyben végtárgyalás.

2413. B/80. Sz. l. Pentős Ferencz sikkasztással vádolt elleni ügyben végtárgyalás.

2444. B/80. Sz. l. Tuboly József és társai sulyos t. sértéssel vádoltak elleni ügyben végtárgyalás.

2334. B/80. Sz. l. Farkas Németh György lopással vádolt elleni ügyben végtárgyalás.

2434. B/80. Sz. l. Liszli János sulyos testi sértéssel vádolt elleni ügyben végtárgyalás.

2502 B/80. Sz. l. Vinkó János s társa sulyos testi sértéssel vádoltak elleni ügyben végtárgyalás

26.8. B/80. Sz. l. Drozd János lopással vádolt elleni ügyben végtárgyalás.

Márczius 19-én.

269. B/81. Sz. l. Beck Pál sikkasztással vádolt elleni ügyben 2-od birósági itélethirdetés.

290. B/81. Sz. l. Imre János emberöléssel vádolt elleni ügyben 2-od birósági itélethirdetés.

Márczius 23-án.

2839. B/80 Sz. l. Borsos József és társai lopással vádoltak elleni ügyben végtárgyalás.

Márczius 24 én.

141. B/81. Lett Dobos József és társai halált okozott sulyos testi sértéssel vádoltak elleni ügyben végtárgyalás.

2346. B/80. Sz. l. Szabó Gyula s társai tolvajlással vádoltak elleni ügyben végtárgyalás.

2498. B/80. Sz. l. Molnár Péter s társai lopással vádoltak elleni ügyben végtárgyalás.

2825. B/80. Sz. l. Jakabfi Vendel sulyos testi sértéssel vádolt elleni ügyben végtárgyalás.

2915. B/80. Sz. l Lőrencsecz Károly s társai lopással vádoltak elleni ügyben végtárgyalás.

Márczius 26 án.

362. B/81. Sz. l. Horváth Nárai János lopással vádolt elleni ügyben 2-od birósági itélethirdetés.

398. B/81. Sz. l. Horváth Nardai István s társa sulyos testi sértéssel vádoltak elleni ügyben 2-od birósági itélethirdetés.

349. B/81. Sz. l. Steiner Sándor s társai sulyos testi sértéssel vádoltak elleni ügyben 2-od birósági itélethirdetés.

395 B/81. Sz. l. szv. Miháczy József nyilvános erőszakoskodással vádolt elleni ügyben 2-od birósági itélethirdetés.

397. B/81. Sz. l. Büki Borbála s társa csalással vádoltak elleni ügyben 2-od birósági itélethirdetés.

Márczius 30-án.

2932. B/80. Sz. l. Varga Zsigmond közhatóság elleni erőszak. l vádolt elleni ügyben végtárgyalás.

18. B/81. Sz. l. Olasz Albert idegen vagyonmegrongálásával vádolt elleni ügyben végtárgyalás.

Márczius 31 én.

2928. Sz. l. Saáry József s társai csalással vádoltak elleni ügyben végtárgyalás.

117. B/81. Sz. l. Simon János s társai lopással vádoltak elleni ügyben végtárgyalás.

116. B/81. Sz. l. Pap Gyula sikkasztással vádolt elleni ügyben végtárgyalás.

248. B/81. Sz. l. Horváth Mihály s társa sulyos és könnyű testi sértéssel vádoltak elleni ügyben végtárgyalás.

Zala-Egerszegen, 1881. febr. 27.

MUZSIK KÁLMÁN
iroda igazgató.

Helyi hirek.

— *Szabó Imre* megyés püspök ő nagyméltóságának elhunytáról a vasvár-szombathelyi székesegyházi káptalan a következő gyászjelentést adta ki: A vasvár-szombathelyi székesegyházi káptalan szomorusan jelenti nagyméltóságu s főtisztelendő Szabó Imre urnak, szombathelyi megyés püspöknek, valóságos belső titkos tanácsosnak, bekebleztetett hittudornak, a Ferencz-József-rend nagykeresztesének, a magy. tud. akadémia t. tagjának, a vasmegyei régészeti egylet elnökének stb. élte 67-ik, áldozársága 44-ik és püspöksége 12-ik évében, hosszasabb betegeskedés folytán, a haldoklók szentségeinek ájtatos felvétele után, folyó hó 28-án reggeli 5 órakor történt gyászos elhunytát. Az elhunytnak hült tetemei márczius hó 3-án reggeli 9 óra-

---

Ez fesesen megállt a sátor közepén, s egy nagy pecsétes levelet adott át Sergius herczegnek, csak azután hajolt meg mélyen a herczegnő előtt. —

Ő itt herczegnő? kérdé Maflakoff

Igen, igen, sietett közbe vágni a herczegnő, hogy az ujabb kérdezősködéseknek elejét vegye, eljöttem, és ön?

Oh, sietett felelni Maflakoff, én mindazt elhittem mit a herczegnő regélt!

Hogy hogy, kérdé a herczegnő.

Maflakoff csudálkozott mintha nem értené a herczegnő kérdését; s még Sergius herczeg a parancsot olvasta, addig Maflakoff közel a herczegnő füléhez hajolt.

„Én nem kivántam közelebbről tudni, hogy milyenek az egyenetlen szerelmeskedések", sugá rekedt hangjával.

A herczegnő minden vére szive felé tolult erre a maró gunyra, de a jövő pillanatban oly hangosan felkaczagott, hogy a tábornagy majdnem szekestől hanyatt esett.

Ezt jól adta tábornagy, ön csak ugyan a régi, szólt vig kaczajjal.

Mi ez, mi ez? kérdé Sergius herczeg a levélből felpillantva, jó kedve van Génia.

Hogyne, mikor a tábornagy ép ugy járt mint az egyszeri ember, temetésre ment és lakodalmat talált.

Csak nem akarja azt mondani hogy — — —

Én nem akarok mást mondani, tábornagy, kaczagott Génia, csak azt, hogy megint a czél mellé lőtt.

Es N. J. szép foglyával? kérdé a tábornagy feszülten.

Erre megint csak a herczegnő kaczaja csengett, mint a megütött üveg harang.

De az Istenért herczegnő feleljen már egyszer.

Engedje el a feleletet uram, engedje el, folytatá a herczegnő folyvást a legjobb kedélylyel, engem az ön faggatásai igen mulathatnak.

De herczegnő, ön gunyt üz belőlem, mintha csak Sardou vigjátékait hallanám.

A herczegnő engem félre értett.

Éppen nem s ez mulattat legjobban ugyan rokon vegyen részt e vigjátékban maga is.

A herczeg az iratot kabá ja zsebébe dugá, s helyeslése jeléül meghajtá magát Maflakoff előtt és hogy a vigjátékban, mint a herczegnő nevezé, részt venni nem akar, azt arcza mutatta, melyen körülbelül e kifejezés ült:

Jaj be szeretném, ha elmennétek már.

„De ezt sem a tábornagy, sem a herczegnő nem akarták észrevenni

Apropose, fordult Génia Maflakoff tábornagy felé, ön nem is tudja tábornagy, mily szép ajándékot kaptam.

Oh szólt a tábornagy!

Igen, Novikoff Sándor egy foglyul ejtett török leánykát ajándékozott nekem.

De hisz ez, szólt meglepve a tábornagy, lehetetlen.

Már miért? régen vágytam erre, a leányka gyönyörü, én magam mellett fogom tartani.

Maflakoff akkor sem csudálkozott volna jobban, hogyha a sátorok vele együtt mindenestől elrepültek volna.

Maflakoff felállt, s üdvözölte a herczegnőt, s azután Sergius herczeg felé fordult.

Délután eljövök, hogy a további utasitásokat magam adjam át.

Sergius herczeg oly hangon köszöntötte, mint aki szálkát nyelt.

Mikor a sátor függönye a tábornagy után lehullott, Génia rokonára nézett.

Mit hozott önnek a tábornagy rokon? látom, hogy nem valami örvendetest. —

Oh, oh, károgta a herczeg, és ezen parancsczal ép ezen embert bizták meg, akit gyülölök. —

De hát mi oly kellemetlen valami?

Olvassa, folytatá a herczeg az összegyürt iratot Géniának adva. —

Ez kezeivel simitá szét, s végig olvasva rokonának visszanyujtá:

Ez a legkellemesebb valami, ami csak önt érheti édes rokon. —

Hogyan, ön nem látja át, hogy mi es? kegyvesztés . . .

Éppen nem, folytatá a herczegnő bübájosan mosolyogva, inkább az az első foka ama lépcsőnek, amely önt a legmagasabb fokra vezeti és kezeiben tartja azt, kit meg akar semmisiteni.

Ah rokon, ez egy kicsit erős.

Hallgasson meg; arra a török leánykára nekem először is minden áron szükségem lesz.

Hisz az öné már!

Dehogy, csak Maflakoff ellenében használtam ama fegyvert, hogy az ő vágásait parirozzam, hisz láthatta, majd sóbálvány lett ámultában. —

És a többi?

Távolitsa el segédtisztjeit, hogy magunk legyünk; e játszma emberfejekbe megy.

Ki ön, a magáét is felteszi?

Mindenesetre, hogy mását megnyerjem. —

Sergius herczeg kiadta a parancsot, mire segédtisztjei eltávoztak.

Magunkra vagyunk Génia —

Tehát hallgasson ide kedves rokon, szólt a herczegnő, gyönyörü szemeit a herczegre függesztve, ki hallgatva és mereven nézett reá, mint valami ősvilági triton.

Novikoff Sándor.

Midőn az első perczek zsibbasztó benyomása melyet a váratlan meglepetések idéznek elő, elmult; Novikoff Génia herczegnő felé fordult, kinek hideg villámok erikáztak szemeiben.

Miért akarta e lányka: megölni Sándor?

Mit keres itt herczegnő, ki eresztette önt be, én azt őrt főbelövetem, szólt Novikoff durván. —

Génia válasz helyett leeresztette a sátor függönyeit maga után s Novikoff elé állt.

Sándor! szólt érczcsengésü hangján, szemeivel mélyen Novikoff szemeibe tekintett.

Ez lángoló szemeit lesütötte e tekintet előtt.

Sándor ön feledett, én nem!

A herczegnő lehajolt és az ájult Carillát egy kerevetre fektette. —

Mily gyöngédtelenül bánt ön e leánykával, szólt egy szemrehányó tekintet kiséretében.

Adja oda ama vizes palaczkot, e leánykát magához kell tériteni. —

Novikoff szótlanul engedelmeskedett, csak néha-néha lélegzett fel mélyen, haragosan.

Génia addig locsolgatta, dörzsölgette vizzel, s addig tartogatta pézsmaszelenczéjét orra alá, mig nem magához tért. —

A lányka első tekintete mindjárt Novikoffra esett, ki összefont karokkal bámulta az egész dolgot.

Ne féljen kedvesem, szólt Génia gyengéden a lánykához, itt vagyok én.

A lányka elforditá szemeit Novikoffról, s a herczegnőre nézett.

Méla tekintetében bámulat, hála, félelem volt kifejezve.

A herczegnő egy pamlag vánkost igazitott a lányka feje alá s egy könnyü selyem teritővel betakará.

Legyen nyugton édesem, mihelyt megerősül, biztos őrizet alatt önéihez fogják vezetni.

Ezzel kecsesen bólintott fejével s Novikoff felé fordult.

Sándor nyujtsa karját, vezessen az elfogadó osztályba; engem is egy kissé kimeritett ez az izgalom.

Novikoff mindent automatszerü pontossággal végzett.

Csak akkor szólalt meg, midőn a herczegnővel szemközt helyet foglalt, akkor is csak ennyit:

„Génia."

A herczegnő felkelt, megfogá Novikoff kezét.

Barátom, szólt azon mély csengésü seraphzenéjü hangon, mely megremegteti a szív hurjait, ön engem feledett, engem, ki önt imádta, más nő ezért megvetné, kitassitaná szivéből, de én nem; én fegyvert adok kezébe, mivel letiporhat, megölhet, megvallom én imádom, „szeretem", ez az a fegyver, öljön meg vele.

A herczegnő mindezeket a felmagasztosultság, a szerelem ama hangján mondta, mely csalogány ének a szív erdejében; sohse volt oly szép, mint e pillanatban.

Novikoff megbűvölve hallgatta. És ha él még szivében ama édes órák emléke, a narancsliget lombjainak ama suttogása, mely szivünket édes mámorba ringatta, akkor Sándor, nehéz álomként száll el ama percz, mely majdnem szétczakitott bennünket.

Novikoff ajkaihoz vonta a herczegnő kezeit.

Génia, imádott Géniám meg tud bocsátani?

Oh Sándor! egyszer szeret a szív, s a szerető szív mindent megbocsát; és e szív imádja önt ébren, álmában, mindenütt, mindenhol.

Novikoff őszinte megbánást érzett, hogy csak egy pillanatra is el tudta a herczegnőt feledni.

Génia herczegnő csudaszép szemei megvilágitották ama mélységet, melyben Novikoff elmerült; a fekete szem sugárai elhamvadtak a kék szemek szelid tüze előtt.

Most érezte csak Novikoff, mit bir Géniában és ő ezt a boldogságot el akaria taszitani.

Lassan hajlott le s a herczegnő kezeit még egyszer megcsókolta, s ez a csók oly forró, oly hosszu volt, meglátszott melegén a szerelem tüze, mélységén a megbánás, s az a boldogság, mely eltöltve a szivet, istenné teszi az embert.

Oh Génia, mikor tudok én önig emelkedni? önnek szive nemes és nagy.

A szerelem a törpéből óriást csinál, hadd maradjak én önnek Sándor az, ami mindig voltam „szerető" Géniája.

Hanem látom az arczából, hogy azt akarja kérdezni, — folytatá a herczegnő — hogy miféle ok lehet az, a mi engem ide hozott.

Megfelelek reá röviden, csak egy szóval, csak egyetlen egygyel: „szerelmem".

Hanem most térjünk át más dologra, a mi ennél sokkal fontosabb; tudja ön, hogy Maflakoff tábornagy megérkezett?

kor fognak az engesztelő szent miseáldozatok bemutatása mellett, szombathelyi székesegyházi sirboltba örök nyugalomra letétetni. Kelt Szombathelyen, febr. 28-án 1881. Nyugodjék békességben!

— *Uj kamarás*. Dr. Laky Kristóf nagy kanizsai kir. ügyész a kamarási méltóságot nyerte. Mult szerdán tette le az esküt Majláth György országbiró kezeibe, kit e czélból Crenneville gróf főkamarás mester delegált. Dr. Laky Kristóf ur minden hazai intézménynek, irodalom s művészetnek hő pártolója levén, méltán megérdemlé a kitüntetést.

— *Szinészet*. Gerőfy Andor jeles szintársulata a hózivatar miatt márcz. 4-én érkezvén körünkbe, előadásait ma vasárnap kezdi meg Rákosi Jenő „Titilla hadnagyával". A böjti idény alatt körünkben lesznek, ha méltó pártfogásban részesülnek, melyet kiérdemelni hő óhajtásuk, adván számos uj operettet és népszinművet. A jól szervezett kitünő társulatot hazafias tisztelettel ajánljuk a t. közönség rokonszenves figyelme és pártfogásába.

— *Meghivás*. A „nagy-kanizsai társaskör"-nek t. tagjait a f. é. márczius hó 6-án d. u. 3 órakor a társaskör helyiségében tartandó renkivüli közgyülésre tisztelettel meghivom. A közgyülés tárgysorozata: 1.) Jövő évekre a társaskör számára helyiség kibérlése iránt intézkedés, ezzel kapcsolatosan esetleg a tagsági dijak felemelése. 2.) Önálló inditványok. (Amennyiben azok előlegesen, az alapszabályokhoz képest, az elnökségnél bejelentetnek.) A tárgy nagy fontosságánál fogva, tömeges megjelenést kérek. Nagy-Kanizsán, 1881 február 23-án. Dr. Laky Kristóf s. k. elnök.

— *Az országgyülés* ujabb hir szerint május végén oszlattatik fel s az uj választások iránti intézkedés nyomban megtételvén, a választások aug. hóban történnek.

— *A vaspályai* postán történt lopás tettese bevallotta bünét s megjelölé a helyet, hová a pénzes zsákot elrejté. Sajátságos, hogy állitása szerint csak kevés pénzt akart eltolvajolni, s mikor meglátta a 3000 frtot, megijedt a sok pénztől, ugymond s azért rejté a hordó alá, hol hiánytalanul meg is találtatott.

— *Nagy-Kanizsa* tőszomszédságában főtisztelendő Papp János miháldi plebános, ki szétágozó, Somogy és Zalára kiterjedt plebániájában, hiveinek több, mint pár évtizedes, és szeretve tisztelt buzgó lelki pásztora; a szép tudományu, és a tanügy terén irt czikkeivel, s a társadalmi életben is kiváló figyelmet keltett finom müveltségü férfiu, az elismert jeles gazda, hiveinek a gazdaság vezetésében is oktatója, a napi és provincziális lapok által is ismertetett jeles szőllész és borász, s mint ilyen az „Ur szőllejének" is kitünő gondozója, az egyház terén még szélesebb és magasabb működési körre hivatott személyiség, — mint értesülünk Ő excellentiája a veszprémi püspök ur által a csurgói egyházkerület helyettes esperesévé kineveztetett.

— *Február hóra* vonatkozó éghajlati feljegyzések. Közép hőmérséklet: — 1·30. C°. A légnyomás valódi közepe: 46·97. mm. Legmagasabb hőmérséklet: + 8·8. C°. 28-án d. u. 2 órakor, legalacsonyabb hőmérséklet: — 9·2. C°. 23-án reggel 7 órakor. Legnagyobb légnyomás; 759·4. mm. 21-én este 9 órakor és 23 án reggel 7 — d. u. 2 órakor, legkisebb légnyomás: 728·2 mm. 11-én este 7 órakor. A napok száma, melyeken csapadék esett: 11. A csapadékok összege: 34·95 mm. Nagy-Kanizsa, márczius hó 3. 1881. V.

— *Athletika*. Füred Fiume. Ezen mult évben Eszterházy Miksa gróf által tervezett társas gyalogolás, mint biztos forrásból értesülünk f. évi április havában fog létesülni. Az indulás husvét hétfőn, április 18 án leend. A husvéti szünidők éghajlati szempontból különösen alkalmasak ezen útra, mert Styria (ugy sem igen magas) hegyeiről a hó már akkorig leolvadt, a Littorale és Istriában pedig a légmérsék még nem érte el a nyár hőfokát. Az utirány változatlanul megmarad, anynyit is mondhatunk, hogy egy jól ismert budapesti orvos és felolvasó, mint a „Magyar Athletikai Club" tagja és megbizottja fogja a csapatot vezérelni, és az expeditió egészségtani vezetésében bő tapasztalatait érvényesiteni. A gróf felhivása legközelebb várható.

— *A pápa-keszthelyi vasut* végrehajtó bizottsága tagjai tisztelettel meghivatnak, sziveskedjenek márczius 14-én d. e. 9 órakor Pápán a városház termében megjelenni, hogy a magyar vasuti bank, ugy más pénzintézet és vállalkozó kiépitési módozatai felett a tanácskozás megtartathassék. Pápa, febr. 25. 1881. Kiss László v. b. h. elnök.

— *Beküldetett* hozzánk a győri gőzhajózási részvénytársaság, hazánkban ez egyetlen dunagőzhajózási egyesület 1880 évi zárszámadása, mely szerint üzleti forgalma 353.690 frt. 6 krt., mérleg számlája 537.261 frt. 12 kr., nyereség és veszteség számlája 137.342 frt. 2 krt tett. Az egyesület igazgatósága Szalacsy Lajos, Pfánnl Károly, Mayer Sándor urakból áll. Titkár Payer Károly ur, felügyelő bizottságul pedig Mayer Károly, Müller Károly és ifj. Opicz Ferencz urak választattak.

— *Ujonczozás* Zalamegyében Folytatólag közöljük a kiadott sorrendet: Márczius 10-én utazás Keszthelyre, 11-én felszólamlás, 12-én ujonczozás, 13-án szünet, 14. 15. 16. 17-én ujonczozás. Sorozó bizottság: lovag Piskor Tamás százados, avató tiszt Jerkovicz György, polg. elnök Bogyay Máté, orvos Dr. Grész János. Márcz. 18-án utazás Pacsára; 19-én felszólamlás, 20-án szünet, 21. 22. 23. 24 én ujonczozás, 25 én szünet, 26-án ujonczozás. Sorozó bizottság: lovag Piskor, avató t. Jerkovicz Gy., polg. elnök Árvay István, orvos Dr. Grész. Márcz. 27-én utazás Z.-Egerszegre; 28-án felszólamlás. 29. 30. 31. és april 1. és 2-án ujonczozás. Sorozó bizottság: Piszkor százados, avató t. Jerkovics Gy., polg. elnök: Svastics alispán, orvos Dr. Grész. Apr. 3-án utazás Sümegbre, 4 én felszólamlás, 5. 6. 7. 8. 9-én ujonczozás, 10 én szünet, 11 én ujonczozás. Sorozó bizottság: lovag Piszkor, avató t. Jerkovicz polg. elnök Svastics alispán, orvos Dr. Fischer járásorvos. Apr. 12-én utazás Tapolczára; 13-án felszólamlás, 14—18-ig szünet, 19—24-ig ujonczozás. Sorozó bizottság: Piszkor százados, avató t. Jerkovicz főhadnagy, polg. elnök Svastits alispán, orvos Dr. Grész. Márcz. 8-án utazás Perlakra; 9-én felszólamlás, 10. 11. 12-én ujonczozás, 13 án szünet, 14-én ujonczozás. Sor. biz. kat. elnök: Serdic alezredes, avató tiszt Seremak, polg. elnök Terbóss Gy., orvos Dr. Böhm j. orvos. Márcz. 15-én utazás Csáktornyára, 16 án felszólamlás. 17. 18. 19-én ujonczozás, 20-án szünet. 21. 22 én ujonczozás. Sor. biz. kat. eln. Serdic alezr., avató tiszt: Seremak, polg. elnök Csesznák Sándor, orvos Dr. Krasovecz járásorvos. Márcz. 23-án utazás Lendvára; 24-én felszólamlás, 25-én szünet, 26 ujonczozás. 27. 28-án szünet, 29. 30. 31-én ujonczozás. Sor. biz. kat. elnök Serdic alezredes, avató tiszt Seremák; polg. elnök Horváth László, orvos Dr. Polácsek m. t. főorvos. Ezután Novában eszközöltetik az ujonczozás, hol sorozó bizottság: kat. elnök Serdic alezr. avató tiszt Seremák, polg. elnök Árvay István, orvos Dr. Grész főorvos.

— *Farsangi utóhangok*. Mikor soraim napvilágot látnak, nem egy ájtatos hivő homloka hintetett be hamuval, emlékben tartva „porból lettél s porrá leszesz" tartalomdus mondatot. Valóban sokan léteznek, kik galádság főképen uzsora üzéskor megfeledkezni látszanak a „memento mori" értelméről, különben nem esnék annyi szegény ember birtoka a kiméletlenség áldozatául. Azonban kellőkép felelvén meg a társadalomban elfoglalt hivatásnak, nem lenne czélszerü kimulásunk felől karthausi módra elmélkedni, testünk egészsége, lelkünk vidorságának ápolására, szórakozásra van szükségem. Ily szórakozásra a tartott bálok után f. évi febr. 23-án Sümeghen ugynevezett „batyubál" rendeztetett, mely minden tekintetben a legszebb és legjobban sikerült! Várakozáson felül? kérdi tán valaki. Oh nem. A kibocsájtott aláirási iv eleinte lassan kezdett soraiban töltekezni, azonban szárnyra kelvén a hir, hogy a háziasszony tisztséget t. Dorner Kajetánné volt szives elvállalni, rövid idő alatt a befejezéshez állott készen, oly annyira, hogy a fesztelen valódi házias mulatságban 32 pár lejté a kellő taktussal játszott négyeseket. E szerint várakozáson felül nem, mert mindenkinek azon meggyőződése, ha fennemlitett köztiszteletben álló urnő leend a háziasszony, a tervbe vett vigalom sikerülni fog, teljesen lőn igazolva. Nem is késtek számosan a tapintatos háziasszonynak az előzékenység, a czélszerü beosztás egyszóval mindenért, melylyel az estélyt oly feledhetetlenné tette, köszönő elismerésöknek kifejezést adni. A közérzület hangos tolmácsolója Ferber József ügyvéd volt, ki szellemdus toasztban üdvözlé az ünnepelt urnőt. — Minden háznak, tehát egy családias mulatságnak is éltető eleme, kedvfokozó, érzelemre gyulasztó angyala a házi kisaszszony! A házi kisasszony! Horváth Iza urhölgy, a dics sugárnak méltó részese; miért a reá emelt pohárköszöntés szintén lelkes éljennel lett emlékezetessé téve. Ne maradjon tollban az igaz! azért meg kell emlitenünk, miszerint t. Mojser József házi ur barátunk, valamint t. Ruisz Sándor rendező — mindkettő élénk közreműködők egészségükre sem felejtettünk a nektár javából üriteni. Tehát noch einmal: éljenek a szép vigalomnak rendezői! Hol! kocsirobogás félbe hagyatja velünk referádánk, nincs mit tenni, gyorsan felülünk és részt veszünk az 1881. évi farsangon tartott legkedélyesebb lakodalmon; nehogy azonban valaki interpelláljon, sietve teszszük hozzá, értjük alatta Sümeghen — febr. 27. — Perneszi Péter nyirádi vendéglős oltárhoz vezette Fundt Mathild szép és erényes kisaszszonyt. A nászünnepélyen több tekintélyes család vett részt, a vigalom kedélyesen folyt, valamint ott, ugy e lapok hasábjain is elmondjuk, hogy tartós egészséget, boldogságot kivánunk az uj párnak, éljenek! — S most vegyünk bucsut a vigalmi tudósitásoktól, kezdjük a böjti elmélkedést. Böjti.

— *A zala-egerszegi* polgárság saját kórháza javára évenként szokott adni egy-egy tánczvigalmat, mely több nyire, de különösen azóta, mióta Theodorovits Károly ur áll a kórház választmányi tagok élén, a sikerült tánczmulatságok sorában méltó helyet foglal el. De nem is csoda, mert a polgárság, ki Zala-Egerszeg lakossainak zömét képezi, örömmel ragadja meg évenként azt az alkalmat, melyen a munka fáradalmai után ismerős arczok előtt egyszer saját kedve szerint kimulathatja magát. Az idei farsang utolsó vasárnapja is febr. 27-ke ily polgári tánczmulatsággal végződött, mely hogy eléggé sikerült, bizonyitja az, hogy a 80 kros belépti dijak mellett 113 frt 43 kr. gyült be, s melyből a kórház alaptőkéjéhez 27 frt 46 kr. csatoltatott. Nem hagyhatjuk megemlités nélkül még azok neveit, kik áthatva a jótékonyság magasztos eszméjétől felülfizetésekkel siettek áldozni a kegyelet oltárán. S ezek: Arvay István 5 frt, Isoó Alajos 2 frt, Kovács Károly 1 frt 80 kr, ismét Kovács Károly 1 frt 20 kr., Seregélyes István 1 frt, Farkas Dávid 5 frt, Weisz Ede 1 frt, Nagy Pál 1 frt, Dervarits István 1 frt, Sturm György 1 frt 40 kr., Fischer Miksa 20 kr., Krausz Lipót 40 kr., N. N. 20 kr., N. N. 20 kr., N. N. 1 frt, N. N. 20 kr., Vöczköndy László 40 kr., Török János 20 kr., Németh János 1 frt 60 kr., Csinder István 20 kr., Findeisen N. 60 kr., Dr. Mangin Károly 1 frt 20 kr., Besenyő György 20 kr., Fischer László 20 kr., Varga Vilmos 2 frt, N. N. 20 kr., Skublics Zsigmond 20 kr., Dr. . . . . der 1 frt 20 kr., Eisenstädter Zsigmond 2 frt, Missory Ignácz 20 kr., Pécsi József 20 kr., Fitos Bert. 20 kr., Thassy Kristóf 20 kr., Goldfinger János 2 frt, Sipos István 2 frt, Klosovsky Mart. 20 kr., N. N. 20 kr., Simon Ferencz 20 kr., Dr. Horváth Károly 1 frt 20 kr., Varga Augusztin asszonyság 1 frt 60 kr., Horváth Miklós 1 frt, Sanits Sándor 1 frt, Szabó Károly 1 frt. Fogadják a nemeskeblü emberbarátok a szegények nevében hálás köszönetünket.

— *Időjárás*. Enyhülni kezd a hirtelen jött hideg idő. A vonatok közlekedése minden oldalon megakadt, 3 án a bécsi, prágerhofi s pécsi megnyilt, 4-én délután pedig a budai is.

— *Árverés Zalamegyében*. — Vadla Ferdinand 495 frtra b. ingt. april. 11. Goricsánban. — Schwarz József 903 frtra b. ingt. márcz. 7. Pötrétén. — Androsecz Mátyás 787 frtra b. ingt. márcz. 11. Goricsánban. — Horváth Jánosné 308 frtra b. ingt. márcz. 7. Nagy-Kanizsán. — Szántó István 780 frtra b. ingt. márcz. 9. Csapin. — Zerna István 676 frtra b. ingt. márcz. 30. Csörnyeföldén. — Horváth György 1094 frtra b. ingt. marcz. 20-án Orosztonban. — Varga B. 374 frtra b. ingt. marcz. 9 én Nagy-Kanizsán. — Skublics László 1540 frtra b. ing. apr. 6. Zala-Egerszegen. — Klár Benjamin 7253 frtra b. ing. márcz. 30 án Zala-Iváncon.

— *Hazai rövid hirek*. Surdon a grófi kastély termeiben tüz ütött ki, a lakósság eloltotta, miért a gróf a községnek 50 frtot adományozott. — A Pallavicini palotát, hol a miniszterelnökség van, az állam megveszi. — Szent Margiton 53 ház és 27 pajta égett el. A kár több 100,000 frtnál. — Logenyén értékes régiségek találtattak. — A magyar tudományos akademia 50 éves jubilaeuma májusban tartatik meg.

— *Külföldi rövid hirek*. — Délafrika harczterén az angolok keményen megverettek. — Hugo Victor 80-ik születésnapja Párisban fényesen megünnepeltetett. — Vilmos hg. a nemet trónörökös legidőbb fia febr. 27-én tartá eljegyzését Berlinben Schleswig-Holstein Augustenburg Victoria hgnővel. — Calderon halálának két százados évfordulóját május 25-én Madridban fénynyel ünneplik meg. — Azori szigetek egyikén oly nagy földrengés volt, hogy 200 ház összedült. — Balogh Károly zenekara Szent-Pétervárott nagy tetszésben részesül.

Ki nyert?

— *Az 1864-ki* sorsjegyek márcz. 1-én történt huzásában következő sorozatok nyertek: 17. 30. 255. 665. 1049. 1434. 2070. 2572. 2790. 2915. 3446. 3547. 3798. és 3800.

Temesvár febr. 26-án:	9.	70.	3.	40.	66.
Bécs „ „	29	6.	20.	1.	33.
Grácz „ „	77.	72.	11.	9.	15.
Brünn márcz. 2-án	70.	30.	82.	7..	50.

Novikoff Sándor e szóra felugrott, mint kit villanyütés ér.

Oh, suttogá villámló szemekkel, a sors utjai különösek.

Mi lelte önt? kérdé a herczegnő.

Semmi, szólt Novikoff erőltetve, de a herczegnő felfogta ama villámló tekintetet s megőrzé azt a következő alkalomra.

A tábornagy látogatása mindig valami fátummal van összekötve, azért vagyok meglepetve, végzé szavait Novikoff.

Igaza van, folytatá a herczegnő, éppen erre a tárgyra akartam áttérni, tehát Maflakoff ma megérkezett és Sergius herczeg számára egy hivatalos sürgönyt hozott.

Es e sürgöny?

En e sürgönyt olvastam, mondhatom Sergius herczegre éppen nem volt valami örvendetes

Hogy, hogy?

Szigoruan meg van korholva az eddigi lanyha hadmüveletekért, sőt a hadviselés végével az egész dologban vizsgálatot fognak elrendelni, hogy kinek a hibái az eddigi sikertelenség és a szenvedett vereségek; a mi pedig az egészet bekoronázza, az, hogy a herczegnek ezentul minden tervét Maflakoff elé kell terjeszteni és csak ennek jóváhagyása mellett lehet a kivitelhez fogni.

Hisz ez arczul ütése minden jognak és tekintélynek!

Felsőbb parancs, figyeljen tovább is. — Ez egész dologban önnek is van része!

Nekem? jól értette Génia?

Igen, Maflakoff a multkori vereségekért egyedül csak önt vádolja!

Engem, engem?

Sergius herczeg védte önt, de Maflakoff nem is hagyta e tárgyról beszélni.

Novikoff elsápadt, nehéz hörgő lélegzete mutatta azt a dühöt, mely egész valóját elönté.

Ez az ember az én kezem által hal meg, hörgé rekedten.

Most meg a herczegnő szeme adta vissza azt a villámot, melyet előbb Novikoff szemeiből befogadott.

Gondolkozzék egy kicsit, mi által véli ezt megakadályozhatónak?

Nem gondolkozom herczegnő semmit, hörgé Novikoff vérbe borult szemekkel, hanem keresztül döföm ott a hol elérem.

A herczegnő bájosan rázta aranyló fürteit.

Ez semmikép sem helyes, most hallja az én tervemet.

Ha nem helyes is, de megoldja a csomót!

Önt akkor főbelövik!

Inkább ma mint holnap, nem törődöm vele.

Azt én nem engedem, vágott közbe a herczegnő rezgő hangon, hallgasson ide.

Novikoff dühösen czibálta az asztalteritő bojtjait.

Önnek az elfogott leánykát vissza kell adni övéinek.

És?

Egyebet semmit és én nekem mindenben segédkezet nyujtani.

Szereti ön a boszut?

Imádom, „a boszu az Istenek gyönyöre", miért ne lehetne nekem imádatom.

Gyülöl ön?

Gyülölök e? kaczagott fel szárazon Novikoff, hisz ez éltet, ez tett azzá a mi vagyok.

Akkor játékunk nyerve van!

Fel tudna áldozni mindent?

Még kérdezheti, mindent, felvilágot.

És önt mi vezérli?

Engem? boszum!

Mi okból, miért gyülöl ön?

Önért egyedül! a kik önt meg akarták buktatni, azoknak veszni kell!

Novikoff homlokára csapott és térdre borult a herczegnő előtt, megragadá a herczegnő kezeit, csókjaival hinté százszor, ezerszer, a szerelem, az imádat reszketeg hangján rebegé:

Én angyalom, én Istennőm!

Sándor, suttogá a herczegnő lágy, olvadékony hangon, térjen magához, még nem végeztem el mindent.

Novikoff ittasult tekintettel nézett fel a herczegnő arczába.

Oh Génia, ha száz szivem, ha száz lelkem volna is, kezeidbe adnám, hogy nálad legyen, tán akkor tanulnék tőled, megtanulnám azt az isteni érzést, mely az embert istenné teszi, hogy kell szeretni magasztosan.

Génia lehajolt és Novikoff homlokára egy hosszu csókot nyomott.

Most megyek, már eddig az én sátramat is berendezték, azt a kis török leánykát magammal viszem, holnap megint találkozunk, akkor azt hiszem többet mondok.

Egy perczre még Génia, tudja miért gyülölöm én Maflakoffot? különben menjen, majd holnap elmondom, vigye magával Carillát is s tegyen vele a mit akar, önre bizom, önnek adom.

E perczben érkezett a főparancsnok segédtisztje.

Mennem kell, a herczeg hivat, nem is tartóztathatom tovább herczegnő; ha valamire szüksége lesz, szőnyeg, pamlagok, csak vitesse el sátramból, — kezet csókolt a herczegnőnek, kardját felkötve távozott.

A herczegnő pedig a lefátyolozott Carillával együtt Novikoff segédtisztjének vezetése alatt egy kék csiku sátor felé tartott, mely a tábor közepén levő pár fa alatt állott.

Carilla gyengéden simult a herczegnőhöz, ki a sürgést forgást a legnagyobb érdekkel nézte, s eközben a segédtiszttel élénken társalgott.

Ki sátra az amott? kérdé egy veres csiku sátorra mutatva, mely előtt egy öreg pókhasu forma szolga pipált.

Maflakoff tábornagyé, felelé a segédtiszt, ki ma érkezett.

Itt fog maradni a tábornagy? kérdé a herczegnő közönyösen.

Valószinüleg, ámbár sajnálatomra ki kell jelentenem, hogy nem tudom.

Nem tesz semmit, veté oda herczegnő könnyedén.

De ha a herczegnő parancsolja!

Oh hagyja uram, én minden érdek nélkül kérdeztem.

A tábornagy kétségbe van egye egészen!

Miért, kérdé a herczegnő élénken.

Utkörben egy hordó borléle elveszett, s a mi megmaradt, alig lesz elég pár napi használatra.

De a főparancsnok ur a herczeg oly szives volt....

Ah, mit mond ön!

Igen, oly szives volt és a tábornagy ur részére egy egész hordócskával fel ajánlott.

És mire használja a tábornagy ezt a sok borlélt?

Megroncsolt idegzetét állitja helyre vele.

Nem vagy fáradt gyermekem?

Oh nem! szólt Carilla fátyolozott szomoru hangon, fogoly voltam ugyis sokáig. e szabad lég kimondhatatlan jól esik!

Hogy mondta ön? a tábornagy idegbaj ellen használja a borlélt?

Igen, bekeneti magát minden este tetőtől talpig, csakis igy tudja magát ennyire conserválni.

Különös gyógymód!

Még különösebb az, folytatá a segédtiszt gyengén mosolyogva, hogy akkor ő nemcsak hogy fel nem kel, hanem a legdühösebb ágyuzás alatt is oly csendesen fekszik ágyában, mintha Mayerbeyer operáit hallgatná az udvari szinházban.

A herczegnő felkaczagott!

Köszönöm uram, folytatá magát gyengéden meghajtva, sátorom itt van már, még egyszer köszönöm uram.

A segédtiszt gyengéden meghajtá magát, s a két nő után lehullottak a sátor függönyei.

Maflakoff és Brigasloff.

Maflakoff sátra a táboron kivül feküdt egy cserjésben, egészen az előőrsök közelében.

A sátor belseje inkább egy össze vissza zavart lomtárhoz mint egy lakályos helyiséghez hasonlitott.

Vastag bolyhos takarók hevertek szerteszét össze-vissza hányva, medvebőrök, theafőző üstök, chinai theás ládák s rhumos palaczkokkal, s ezek között az asztalok, a székek éppen ugy álltak, mintha minden pillanatban megfutni készülnének.

Egy nagy magashátu vörös tunilányban ült; még lábait is felszedte, Maflakoff előtte egy kisded asztalkán egy üveg szubor és eg ládácskában piskóták voltak. Egy gnóm királyhoz hasonlitott fehér hajával, kicsi összenyomott arczával, az óriási karszékben.

Távolabb tőle egy óriási samovár alatt lobogott a szesz kékes lángja, s viz lassu morgása s a gőz sistergése hangzott csak a sátorban.

A samovár mellett egy pohos termetü, kopasz, rezes orru egyén állott, kinek egyenruháját szinét még egy ezered szabó sem tudta volna megkülönböztetni, s ez a forró vizbe narancs, czitrom szeleteket, s különféle czukorral vegyes füszereket hajigált.

Künn csendes volt minden, csak a felváltó őrjárat kiáltása hangzott enyészetesen, s az ütenyszerü lépések alatt dübörgött a föld, azután elcsendesült ez is.

Benn a sátorban a viz sistergett és a borszesz láng lobogott.

Hová utazzunk ma Brigasloff? kérdé Maflakoff, örökösen rekedt hangján?

A Nisni Novgorodi vásárra uram, hosszu utunk lesz, viszonzá Brigasloff: Különös! az urnak rekedt hangja volt, a szolgának pedig a legvisitóbb, vércse hangja.

Rendben van-e minden?

Rendben; minden állomáson friss puncs vár bennünket, mit a postamester fekete szemü leánya főzött.

Jó lesz a puncs, Brigasloff?

Kitünő uram, olyan zamatja lesz, mint Ispahán dinnyéinek...

Mikor indulunk Brigasloff?

Mindjárt uram, csak a troikának kell elő állni.

Brigasloff elővett legalább tizennégy darab öblös ezüst poharat.

Hideg idő van odakünn Brigasloff?

még a farkasok is megfagynak uram, nagy a hó, a Nemere még a polusokba is behat.

Hány állomást érünk Brigasloff?

Hetet uram, hetet, hosszu ut ez!

(Folytatása következik)

Irodalom.

(E rovat alatt megemlitett munka Nagy-Kanizsán Wajdits József könyvkereskedése által megrendelhető.)

— *Bartalics Imre* könyvkiadó hivatalában igen hasznos könyv jelent meg: A községi birói hivatal vagyis a községi birák hatásköre és teendői törvénykezési és közigazgatási tekintetben irománypéldákkal irta Kassay Adolf. Csinos kiállitás, 170 lapra terjed, ára 1 frt. Tartalmát már közöltük, most csak azt emlitjük meg, hogy a községi törvényről, a községi egészségügyről, szegényügy, tüz- vásári-, erkölcsi, épitészeti rendőrségről, kir. kisebb haszonvételekről, marhavészről, jövedék s minden adóügyről tüzetes intézkedést nyujt. Ajánljuk az illetők figyelmébe.

— *Aigner Lajos* tevékeny könyvkiadónál megjelent s beküldetett hozzánk „A zsidókérdés Magyarországon." Irta Farkas Ödön. Ára 60 kr.

— *Vidonyi József* kedves és széptehetségü munkatársunk élénk tollából megjelent „K á r p á t o k a l ó l" czimü beszélygyüjtemény. Tartalma: Lábas Náczi, Első aláirásom, Egy elpusztult család, A forradalomból. Ára a szép kiállitásu s 155 lapra terjedő münek 1 frt. A vonzó irmodor, s a felvett tárgy élethü leirása egyiránt kellemes időtöltést nyujt s méltán érdekessé teszi a müvet. Üdvözöljük a derék szerzőt s kiadványát melegen ajánljuk.

— *Mehner Vilmos* könyvkiadó hivatalában megjelentek ujabban: Dr. Toldy László által átdolgozott Hellwald Frigyes „A föld és népei" cz. nagy munkájából a 33 és 34 füzet, ára 30—30 kr. Továbbá: Népszerü orvosi tanácsadó, vagy házi lexikon az egészséges és beteg emberről. Irta Dr. Ziffer Károly. 9 és 10-ik füzet. Ára szinte 30—30 kr. Végül: Bognár Zsigmond nagyérdekü folyóirata a „Magyar Szemlé"-nek márcziusi füzete ára 60 kr. Tartalma Haraszti Gyula, a szerkesztő, Thallóczy Lajos sat. tollából eredtek.

— *Aigner Abafi Lajos* fővárosi könyvkiadó hivatalában megjelentek ujabban, a „Nemzeti Könyvtár" 69—74 füzetei, e nagybecsü kiadványok egyes füzete csak 30 kr. Havonkint két füzet jelenik meg s előfizetési ára a 24 füzetnek 7 frt. 20 kr, félévre 3 frt. 60 kr. A megjelent füzetek tartalmazzák Dugonics András müveinek 3. 4. és 5. füzetét, Katona József müveinek 8. és 9. Sárosy Gyula müveinek pedig 4-ik füzetét. Melegen ajánljuk kiválólag casinók s egyéb közkönyvtárok gazdagitására.

— *Kiss József* előfizetést nyit költeményei második tetemesen bővitett kiadására. Az első 1876-ban megjelent kiadás jobbadán még ugyanazon évben elkelt és a könyvkereskedői forgalomból eltünt. A sajtó e költeményeket első megjelenésük alkalmával buzditó elismeréssel fogadta. A jelen második tetemesen bővitett kiadás az első kiadásban megjelent darabokon kivül tartalmazni fogja mindazt, amit szerző az utóbbi négy év alatt figyelemre méltóbbat irt, ezek közt néhány még sehol meg nem jelent ujabb keletü balladát s vegyes tartalmu költeményt. A régiebbek közöl felemlitjük a: Szegény Arje, Simon Judit, Magány, Egy sir, Egy reform. lelkész emlékezete; az ujabban megjelentek közöl: Agota kisasszony, Szép Batóné, Kincses Lázár lánya, Gyilkos harang, Hanzi czimüeket. — A 16—18 nyomatott ivre terjedő kötet kiállitása szokatlanul fényes lesz. Előfizetési ára: füzve, finom velinpapiron 2 frt. diszkötésben 3 frt. emlékkiadás hollandi papiron, czimrajzzal, kötve 5 frt. Az előfizetési pénzek folyó évi ápril elsejéig Kiss Józsefnek Temesvárra küldendők; a kötet ápril végén okvetetlenül, esetleg azonban, ha szerző ápril elsejéig a nyomtatandó példányok száma iránt magát tájékozhatja, még husvétra fog megjelenni. A kötet Budapest egyik első rangu müintézete által fog kiállittatni. Tárcza rovatunkban mutatványt közlünk. Ajánljuk t. közönségünk hazafias pártfogásába.

— *A következő előfizetést*, illetve megrendelési felhivást vettük: a „Lóisme" tekintettel a boncz- és élettanra, a fajta- és fogtanra, küllemtanra, patkolástanra, bel- és kül-betegségek megismerésére és gyógykezelésére, irta Dászkál György m. kir. honv. főállatorvos, czimü munkára. A szerző 25 évi, részint a cs. kir. ménteleр, részint a mezőhegyesi ménesnél stb. szerzett saját tapasztalatain alapuló, ezen kizárólag gyakorlati irányu müve a magyar irodalom terén egyetlen s kiválóan hézagpótló lesz. Szerző a kitüzött anyagot gyakorlati szempontból tárgyalja s müve felöleli magában a boncz-, élet-, fajta és fogtant, küllem- és patkolástant, a kül- és bel-betegségek felismerését és gyógykezelését, ugy hogy nincs lovas tiszt, gazda, lótenyésztő, gyógykovács, söt állatorvos, kinek e munkára szüksége ne volna. A mü körül-belől 25—30 nagy nyolczadrétü ivre terjed és 120 kitünő metszetü ábrával lesz ellátva, mi a munka értékét nagyon emeli és árát drágitja. — Megjelen f. év junius hóban és előfizetési, illetve megrendelési ára f. év márczius hó végéig 3 frt. 60 kr.; később bolti ára sokkal több lesz. Az előfizetéseket, illetve megrendeléseket (az utóbbi esetben a munka megjelenésekor utánvéttel lesz szerencsénk megküldeni) kérjük a kitüzött határidőig, legfőllebb f. év márczius hó végéig beküldeni, hogy a münek ábrákkal ellátott nagyon költséges kiadásánál a szükséges példányszám iránt tájékozva lehessünk. Gyüjtőknek 10 példány után egy tiszteletpéldánynyal kedveskedünk. Kecskemét, 1881. február hóban. Scheiber József, kiadó könyvkereskedése. Ajánljuk e müvet az érdekeltek figyelmébe!

Vegyes hirek.

— *Öngyilkosság* muzsikaszó mellett. Zapletál Hugó kákovai pénzügyőr m. hó 20-án éjfélig mulatozott a korcsmán, aztán a bandával együtt kivonult az utczára, huzatott magának még egy „ropogós csárdást" — tánczra kelt, oda dobott a czigányoknak tiz forintot, s táncz közben előkapott egy revolvert s sziven lőtte magát. Zapletál, mint a „Magyarország" irja, igen becsületes fiatal ember volt, s tettének oka valószinüleg reménytelen szerelem.

— *A Deák Ferencz-szobor bizottság* ülést tartott Szlávy József közös pénzügyminiszter elnöklete alatt, ki csupán ez ülésre jött Budapestre. Az ülésen jelen voltak: Tisza Kálmán, Bedekovics, Trefort, Szapáry és Pauler miniszterek, Ipolyi püspök, Falk Miksa, Kovách László, Pulszky Ferencz, Ráth György, és Ráth K. főpolgármester. Az ülés tárgyát Huszár Adolf szobrász kérvénye nyomán azon kérdés képezte, hogy az ülő helyett álló szobor állittassék-e? A bizottságban eleve nem az a nézet volt az uralkodó, hogy feltétlenül ülő szobor fogadtassék el, söt a bizottságban többen akkor is az álló mellett nyilatkoztak. A jury véleménye alapján a pályadij kiadásakor történt megállapodás akként, hogy az az ülő szobor tervezőjének adassék ki. Miután pedig most ugy a közóhaj hangosabb nyilvánulása, mint a müvész maga is állószobor mellett nyilatkozik, a bizottság egy szükebb albizottságot küldött ki, azon megbizással, hogy H u s z á r Adolf mütermében az ülő és álló szobor-vázlatokat megtekintvén, a bizottságnak véleményes jelentést tegyen. Ez albizottság tagjai a következők: Andrássy Gyula, Keleti Gusztáv, Pulszky Ferencz, Ráth György és Tisza Lajos. Az elhunyt Csengery Antal és gr. Mikes János helyett a bizottságba beválasztották Széll Kálmánt és gr. Andrássy Gyulát.

— *Póruljárt.* Bécsben történt ez a tragikomikus történet. A bolondestélyen egy szerzetes maszkba öltözött vendég keltett feltünést, ki ugy látszik az embereket és a viszonyokat ugyancsak ösmerhette, mert sokakat megtréfált. Különösen egy pléhpánczélos lovagot üldözött csipős megjegyzéseivel, ki e miatt majd halálra boszankodott. De a barát ügyesen utat vesztett előtte, mikor már csak nem a torkára akarta forrasztani ingerkedéseit. A felbőszült ur másnap vénasszonynak öltözve [a] korcsolya egylet jelmezes mulatságán igyekezett szórakozni. Egyszer meglátja a tegnapi barátot. Rárohanni, csattanosan jobbrul balról nyakon ütni, egy percz müve volt. Erre természetesen nagy botrány következett, s az álarczok kölcsönös lerángatása. De ki irhatja le az exlovag és vénasszony elszörnyüködését, mikor a barátban a saját szigoru hivatalfőnökére ösmer. Az egész dologban a legérdekesebb, hogy a hivatalfőnök egészen ártatlanul jutott a pofonokhoz, mert a barátcsuhát csak az nap délután kölcsönözte ki egy közvetitőtől, s igy ... lőtt való nap más vitézkedett alatta.

— *Blaháné Luiza* esküvője Splényi Ödön báróval mult szombaton délelőtti 11 órakor folyt le egész csendben a Kalvintéri templomban. A násznagyokon, Földváry Kálmán cs. k. kamarás honvéd százados, és Kovács László a képviselőház háznagyán kivül senki sem volt jelen. A müvésznő folyó hó 26-tól két heti szabadságidejét fogja használni, mely alatt Debreczenben vendégszereplése után — hir szerint — Velenczében is fog több napot tölteni.

— *Szülők figyelmébe!* Dr. Niemeyer berlini orvos nem régiben nyilvános előadást tartott a gyermekápolásról s abban a legkiméletlenebb módon kikelt azon bánásmód ellen, melyben a kicsinyeket rendesén részesitik. Ide oda ringatják őket — ugymond — a bölcsőben a mi annyira ellenkezik a gyermek természetével, hogy az csak nehezen tudja megszokni, s rendesen többszörös hányás veszi elő. S ha ez sem használ, akkor a dajka egyik kezéről a másikra kapkodja, mig nem a szegény teremtés egészen elmerülve elalszik. Voltakép a helyes bánásmódban részesülő gyermeknek nem kellene sirnia soha s ilyen ringatásra szükség egyáltalában nincs. — A gyermek vagy éhség miatt sir s akkor meg kell etetni — minden három órában és egész éjjel egyszer — vagy pedig azon fájdalom miatt, melyet neki a pólya okoz. A pólya a gyermek szenvedéseinek főokozója, mely elszoritja a szegény kisdednek mellét már az első napok alatt, hogy lélekzeni sem tud és teljes merev mozdulatlansága kárhoztatja hónapokon át. — El fog jönni az idő, mint magát a nagytudományu orvos kifejezte, midőn pólyákat efféle eszközökkel egy sorban fogják mutogatni, milyenek az inquisitió idejéből reánk maradtak. A pólya csak a dajka kényelmére találtatott fel s a mily sok kint okoz a kicsinyeknek ép oly egészségtelen. A gyermeket bepólyázatlanul kell hagyni feküdni s ha még akkor is felébred éjjel és h a n g o s sirással ad magáról jelt, akkor ki kell nyitni az ablakot, mert az annak a jele, hogy nincs tiszta levegője, gyenge tüdeje nem birván meg a gyermekszoba rendesen fülledt athmosphaeráját.

Papirszeletek.

Bérkocsishoz lép egy antik kinézésü hölgy.

„A régiségtárba", parancsolja a kocsisnak. —

„Ott tetszik maradni, vagy vissza is hozzom a nagyságos asszonyt?" élczel a kocsis.

— A három éves Iluska nagyon barátságosan beszélget egy „bácsi"-val, söt meg is csókolja.

— Ilonka, ez nem illik, hogy maga a bácsikát megcsókolja, — szól a bonne.

— Még akkor sem, ha ilyen csunyák s öregek? — kérdi a kis lány, a hüledező vendégre mutatva.

Hivatalos piaczi árak.

Nagy-Kanizsán, 1881. márcz 4.

100 kilogrammjával számitva.

Buza 11·—-11.50 Rozs 9 50 - -10.— Árpa 7.50—7·50. Zab 5·80 - 6·20. Kukoricza 6·—.——. Burgonya 3·60.——. Borsó 30.— 30 —. Lencse —.—·28·—. Bab .— — 9.— — Széna ·—.—2·—. Szalma ·—.—1·20.

1 kilogrammjával számitva.

Marhahus 48 —.52. Juhhus —·—.— Sertéshus 56·—.—. Szalonna ·—.—80. Disznózsir ·—.—86. Vöröshagyma ·—.—18. Foghagyma ·—.—30. Czukor ·—.—80. Bors .—·—1·20. Paprika 1·—.—. Szappan ·—.—40.

1 literjével számitva.

Ó bor 32—48 kr. Uj bor 20 - 28 kr. Pálinka 48 kr. Eczet 6 kr.

Kiadta: FARKAS, v. piacz könyvvezető.

Szerkesztői üzenet.

4528. Gr. R. Travnik. A 2 frt. előfizetési pénz átadatott a kiadó urnak, kérjük a „Zalai Közlöny" előfizetési pénzeit közvetlen a kiadóhoz s nem a szerkesztőhez küldeni.

4529. H. Barth. Igaz, hogy Bouilly novellái elismertek, de a „Végrendelet" forditása döczögős; inkább szabadon forditson, mint hiven, mert a mi nyelvünk sajátságai eltürnek.

4530. Sz. S. Bécs. A kimutatást azonnal postára adtuk. Többit magán levélben.

4531. Czérna Péter jönni fog mielőbb.

Heti naptár.

Márczius 6-ikától 12-ikéig.

Hó- és hetinap	Kath. és prot. naptár	Görög naptár	Holdvált.
10) Kat. és prot ev. Jézus a pusztába viteték a lélektől. Máté IV. 1–11.			
6 Vasárnap	B 1 Invocav.	22 D Zsir. v.	
7 Hétfő	Aq. Tamás.	23 Polykarp.	
8 Kedd	Ist. Ján.	24 Sz. Iván	
9 Szerda	Fer. Kánt.	25 Tarás	
10 Csütörtök	40 vértan.	26 Porfir p.	
11 Péntek	Jéz. töv. k. †	27 Procop	
12 Szombat	Gergely p. †	28 Vazul	

Felelős szerkesztő: **BÁTORFI LAJOS.**

H I R D E T É S E K.

GYÖNYÖRÜ ROM. KATH. IMAKÖNYVEK.

Van szerencsém jelenteni, hogy a köztiszteletü **Beke Kristóf** vörös berényi róm.-kath. plébános és hirneves magyar iró által figyelemmel szerkesztett harmadik és negyedik kiadást ért, az hitatosságot előmozditó, a kath. hivek szivét nemesitő, háromféle kiadásu: **„Mennyei Mannaskert", Üdvösség ösvénye", „Biztos lelki vezér"** czimü és **már tizenkét ezer példányon felül** a kath. hivek közt elterjedt

imakönyveket

a teljes irói joggal örök áron megvásároltam.

Beke Kristóf plébános ur, a kath. hivek jobblétéért lelkesen küzdő lelki atya bölcsen belátá ezen imakönyvek szükségességét, és ezek által igyekezett a nyelvetrontó és hibás imakönyvek kiküszöbölését előmozditani.

Ezen imakönyvek megjelenésök óta mindenütt szivesen fogadtattak és eddig a **veszprémi, pécsi és szombathelyi püspöki hatóságok jóváhagyását** kinyerték, s ezáltal kifejezést adtak, miszerint e szépen kiállitott hibátlan imakönyvek terjesztését a kath. hivek közt szivesen látnák.

Mennyei mannáskert, vagyis teljes tartalmu ima- és énekönyv keresztény katholikusok használatára, harmadik kiadás, öt müvészi aczélmetszetü képpel 8-rétü, félbőrben, kötve tokban . . . frt 1.30
Egész bőrben, tokban és finom aranymetszéssel . . . frt 1.80
Egész bőr aranymetszés, csat és kereszt . . . frt 2.70
Zergebőrben, csat és diszitéssel . . . frt 4.—
Finomabban készitve . . . frt 6.—
Selyem- vagy bársonykötés aranymetszéssel diszitve . . . frt 7—10.—

Mennyei mannáskert, Udvösség ösvénye, Biztos lelkivezér finom papirra nyomva 12-rétü, hat kitünő aczélmetszetü képpel. Szinnyomatu czimlappal. Negyedik kiadás.
Fel bőrben, tokban . . . frt 1.20
Egész bőr, finom aranymetszés és tokban . . . frt 1.80
Aczél kereszt és csattal . . . frt 2.80
Zergebőr diszitéssel . . . frt 3.50
Finomabb kiállitott . . . frt 5—6.—
Selyem- vagy bársonyk. diszitmény . . . frt 6—8.—

Mennyei mannásker 32-rétü, temérdek képpel diszitve, papirk. tokban . . . frt —.40
Aranymetszéssel, tokban . . . frt —.60
Aczél kereszt, csattal . . . frt 1.—
Zergebőr, diszesen . . . frt 1.50
Selyem-bársony finom diszitménynyel . . . frt 2 50

Kis rózsáskert, vagy a kath. keresztény ifjuság imái és énekei kis csinos aranynyomatu papirkötésben, tokban; ára 30 kr.; angol vászon ezüst nyomással 40 kr., egész bőrben velinpapiraranymetszéssel, tokban 50 kr.; aczélcsatra 70 kr; egész bőrben velin papir aranymetszéssel és aczél csatra, kereszttel 80 kr.

Egyházi énekkönyv, 115 egyházi éneket tartalmazó, II-ik kiadást ért csinos aranymetszéssel készitett könyvecske, ára 60 kr.

Hosszukomáromi emlény, a bold. az Máriát kegyeletteljesen tisztelő magyaroknak ajánlva, ára 20 kr.

Nagy áldozat, irta Tóth Mike Jézus társasági tag IV. kiadás, csinos könyv képekkel ára füzve 18, kötve aranynyomással 28 kr.

A szent keresztuti ájtatosság, képes kiadás irta Szemányi Ágost szent-Ferencz r. áldozár, kemény kötés, aranynyomással 28. kr

Minden megrendelés posta fordultával eszközöltetik.

Tisztelettel

WAJDITS JÓZSEF,
könyvkiadó N.-Kanizsán.

Malom-bérbeadás.

Sárvár város tulajdonát képező és a Gyöngyös folyón fekvő 4 kövü uj malom a hozzá tartozó 60 hold szántó föld és kertekkel 1881. évi Szent-György naptól kezdve 6 évre a legtöbbet igérőnek bérbe fog adatni.

Az árverés folyó évi márczius 19-én délelőtti 9 órakor Sárvárott a városházánál fog eszközöltetni, hol a feltételek előre is betekinthetők.

249 2—3 **Az elöljáróság.**

Bolti helyiségek.

„Iháros-Berény" mezőváros közepén egy szilárdan épült kényelmes lakház ugyszinte **„Inke"** község közepén levő cserép zsindelyes ház, melyek több év óta jó bolti üzlettel telepitve voltak, mostan szabad kézből eladandók kedvező feltételek mellett, a vagy is hosszabb időre bérbe adatnak; a házak azonnal lakásra átadhatók. Vállalkozók forduljanak

Günsberger Lázár urhoz **Bogláron.**

252 2—3

6 huzással — A cs. kir. szab. osztrák **telek-hitelintézet** *hitelzálogi biztositott* — 6 huzással

3% záloglevél-sorsjegyre

darabja 100 frt.

évenkint 6 huzással

és minden

főnyeremény 50000 frtig

kereskednek kétségtelen hitellel a legnagyobb **nyerésesetek**, minthogy minden 100 frt névérték szerint kijátszott záloglevélre azonkivül még jutalom élvezet is esik, mely a kijátszásig minden huzásban részt vesz, és melynek értéke már ma 30—35 forintig terjed.

E jeles záloglevé jegyek, melyek nem ajánlhatók eléggé, egyszersmind a legolcsóbbak az osztrák-magyar birodalomban, mert ezek az egyedüli sorsjegyek, melyek ráfizetés nélkül fenntarthatók, és mégis bizton lehet e kitünő jegynek jelentékeny árfelemelkedésére számitani.

Közelebbről vizsgálva, látjuk, hogy e jegy

9 százalékos kamatozást

képez, minthogy az évi 6 kötlevél értéke darabját 1 frttal véve 6 frt, a kamat 3 frttal számitva, igy az eredmény 9 forintot tesz.

Mi ezen sorsjegyeket készpénzben szigoruan a napi árfolyam szerint (most 100 frt) adjuk, kereset és költség bérmentve, valamint havi részlet fizetés mellett is

10 részlet 10 frttal . . . 100 frt
az utolsó részlet . . . 5 frt
összesen: 105 frt

A 10 frtnyi fizetést jegyenként az eladók kivánatára 4%-ig is megtartjuk.

A kötlevél a jövő huzásra 1881. april 15. 1 frt és bélyeg.

NYITRAI és TARSA

Budapest, Dorottya-utcza 6. sz.

A jutalom-kötlevelek mint tőkének kamatozása végett használhatók községeknél, testületeknél, nyilvános felügyelet alatt álló intézeteknél, továbbá gyám- és letett pénz gyanánt és katonai házasság biztositékul (A törvények 86 paragraphusa.)

(254 1—15)

3% — 3%

M É N-L Ó.

Ifj. gróf Zichy Ödön uradalmán Surdon — Totalisateur telivér angol mén — apja Vulston Melbourne és anyja Ms. Shatton Orlando után — fedez folyó évi junius hó végéig — félvér kanczákat 20 frt, telivér kanczákat 25 frt fedezési dij mellett.

Távolabb lakó uraságok, ha kanczáikat a fedezési idény alatt Surdon elhelyezni kivánnák — a kanizsai piaczi árak alapján — azok élelmezése az uradalom által eszközöltetik.

Előjegyzések még 20 darab kanczára 8 nap alatt Tantossy Béla uradalmi kasznár urhoz posta Zákány küldendők. 252 2—3

Van szerencsénk a tek. közönségnek tudomására hozni, hogy

NENTWICH GYULA ur

Nagy-Kanizsán,

orvosi mü- és kötszereinkből rendes raktárt tart, és szivességből czégünk részére mindennemü rendelményeket elfogad. 250 2—3

FISCHER PÉTER ÉS TÁRSA,
orvos sebészi mü- és kötszer gyárnokok.

BUDAPEST

Hatvani-utcza 16. szám.

Nagy-Kanizsán, nyomatott a kiadó tulajdonos Wajdits József gyorssajtóján.

NAGY-KANIZSA, 1881. márczius 10-én. 20-ik szám. Huszadik évfolyam.

Előfizetési ár:
egész évre . . . . . 8 frt.
fél évre . . . . . 4 „
negyed évre . . . . . 2 „
Egy szám 10 kr.

HIRDETÉSEK
8 hasábos petitsorban 7, másodszor 6 s minden további sorért 5 kr.
NYILTTÉRBEN
soronként 10 krért vétetnek fel. Kincstári illeték minden egyes hirdetésért 30 kr. fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőhöz, anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhoz bérmentve intézendők:
NAGY-KANIZSA
Wlassicsház
Bérmentetlen levelek csak ismert munkatársaktól fogadtatnak el.
Kéziratok vissza nem küldetnek.

Nagy-Kanizsaváros helyhatóságának, „nagy-kanizsai önk. tűzoltó-egylet“, a „nagy-kanizsai kereskedelmi s iparbank“, „nagy-kanizsai takarékpénztár“, a „zalamegyei általános tanitótestület“, a „nagy-kanizsai kisded-nevelő egyesület“, a nagy-kanizsai tiszti önsegélyző szövetkezet“, a „soproni kereskedelmi s iparkamara nagy-kanizsai külválasztmánya“ s több megyei és városi egyesület hivatalos értesitője.

Hetenkint kétszer, vasárnap- s csütörtökön megjelenő vegyes tartalmu lap.

Hegedűs Sándor felolvasása

— Nagy-Kanizsa, márcz. 5. 1881. —

A kereskedőkről és hivatásukról.

Azt hiszem, hogy vannak a kik a kereskedőkről már sokat olvastak, és több felolvasást hallottak, ezek bizonyára azt hiszik, hogy én is azért ültem ide, hogy elkezdjem a kereskedés historiáját előadni, vagy unalmasan elmondani, hogy az első kereskedő nép a foeniciaiak voltak, hogy kereskedők alapitották és kormányozták Carthagot és később a hatalmas Velenczét; hogy Cicero és a római irók általában milyen rosszul gondolkoztak a kereskedésről, hogy ez még a középkorban is milyen megvetett állapotban volt, daczára annak, hogy a keresztes hadjáratok alkalmával nemcsak hatalmasan kifejlett, de lényeges befolyással volt a feudalizmus megbuktatására is. Igy folytathatnám aztán hosszadalmasan sokáig, miatta kedves hölgyeim szörnyűképen unatkoznának és a férfiközönség is csak udvariasságból figyelne reám. De hát csalódnak, én a régi dolgokat nem bántom, tisztelettel viseltetem ugyan a tudósok nyomozása, a történelem tanitása és az emberiség fejlődésének első küzdelmei iránt, jól tudom azt, hogy ezek nélkül igen tudatlanok és szegények lennénk, de én az ujkor gyermeke vagyok, mit bizonyit az a körülmény is, hogy ujságiró lettem, én ebben a korban érzem jól magamat, annak eredményeivel és helyzetével foglalkozom és igy midőn mai előadásom tárgyául a kereskedőket és azok hivatását választám, azt akarom röviden előadni, hogy milyen erőt és hatalmat képvisel az ujkorban a kereskedelem és milyen befolyása van a nemzetközi viszonyokra és egyes ország társadalmára, nemzetgazdaságára a kereskedő osztálynak, és hogy főleg nálunk mi a hivatása, annak kedves hölgyeim mondani fogják, hogy hiszen ez sem valami mulatságos thema, — tökéletesen igazuk van; de ha kegyesek lesznek néhány perczenyi türelemmel és figyelemmel megajándékozni, látni fogják, hogy lehet abban élvezetet találni, mert az ő nemes szivök bizonyára érezni fogja az ujkori vivmányok erejét és azokban a kereskedelmi osztály jelentőségét.

Legtöbbször találkozunk azzal az előitélettel még most is, mely alapja volt a régi tudósoknak és régi nemzeteknek, a kereskedők iránti ellenszenvének és ez az, hogy a kereskedők nem termelnek, tehát hasznavehetlen osztályt képeznek, csak másokon nyerészkednek, tehát hogy egy szóval fejezzem ki magamat: nem képeznek termékenyitő, termelő osztályt. Ezt az előitéletet még most sokan osztják, nemcsak a közönséges emberek, de még a tudósok közül is, ki tudjuk, hogy Amerika legnagyobb nemzetgazdásza Carey, milyen harczot folytatott a közvetitők ellen, de ez bizony egy nagy előitélet, mert a termelést mozditja elő az, ki az árukat a fogyasztó rendelkezésére bocsátja és a vagyonosságot fejleszti az, ki ugy a termelést mint a fogyasztást lehetőleg olcsóvá teszi, a távol fekvő szükségleti tárgyakat összehozza és ez által azokat mintegy megtermékenyiti. És tudjuk azt, hogy most már csak a nemzetközi kereskedelem által forgatott áruk évi értéke 22 milliárd forint, tehát tiz annyi, mint a hires franczia hadi kárpótlás; elképzelhetjük, hogy mily óriási vagyont képvisel a kereskedelem, mert a nemzetközi kereskedelem aligha képezi egy tized, vagy egy huszad részét annak, mit magoknak az egyes nemzeteknek belforgalma képvisel, tehát bátran állithatjuk, hogy 200 : 300 milliárd frtra megy az, mit a kereskedő osztály a világon egy évben megforgat, a miből kitünik, hogy mily hatalmas és jelentékeny tényező az az osztály, melyhez azon egylet tagjai is tartoznak, melynek estélyén most szerencsém volt megjelenni. Ezek a számok bizonyitják, hogy kezeik közt mily óriási vagyon fordul meg, és hogy abból mennyi jó és rosz származhatik.

Igen, de hogy ily nagy összegre emelkedjék fel a kereskedelem értéke, ahhoz szükség volt arra, hogy a termelés necsak nagy mértékben fejlődjék, de az is, hogy az áruczikkek óriási mértékben szaporodjanak, a fogyasztási igények és termelési szükségek nagy mértékben fejlődjenek, az izlés kifejlődjék, finomodjék, előálljon a divat, ez a szeszélyes, de kedves kép, hogy fejlődjék a tudomány, a forgalom és a civilisatió. Már pedig mindez nem képez egyebet, mint az emberiség mivelődését és ebben boldogságát, és ha végig futunk a fentebb elősorolt tényezőkön, látni fogjuk, hogy mindazokban a kereskedelmi osztálynak igen nagy része van. Hisz ha a vadakról olvasunk, az üzletirásokból látjuk, hogy azok civilisatiója azzal a tollal, üveggyöngygyel vagy puskával kezdődik, mit az utazók, kik e tekintetben kereskedők, hozzájuk vesznek. Mihelyt fokozni kezdjük vágyaikat, szükségeiket, azonnal dolog után néznek, keresnek elefántcsontot, aranyat termelnek, a mit csak tudnak, hogy legyen mit adjanak azon cse-csebecsék fejében, miket hozzájuk a mivelt nemzetek visznek. Némelykor az igaz, hogy rosz oldaláról kezdi a civilisatió működését, mert italt és pusztitó fegyvert nyujt a vadaknak, kik paradicsomi ártatlanságban különben sem élnek, mert a házi erkölcsökről fogalmuk sincs, nó meg olykor egymást is meg-megeszik, de elég az hozzá, hogy a kereskedő kelti fel az uj szükségeket és ez által a munkát oly népnél, mely még életképes. És ha a vadaktól a mivelt nemzetekhez fordulunk, láthatjuk, hogy minél miveltebb valamely nemzet, annál többféle áruczikket fogyaszt. Hisz ma már alig van közönséges polgári háztartás is, mely a világ mind az öt részének termányeit ne fogyasztaná, mikor az Amerikából hozott kávét, az Indiából hozott selymet, a Chinából hozott theát, az Egyptomból hozott elefant csontot, az Ausztráliából hozott gyapjut fogyasztjuk, kevés embernek jut eszébe, hogy milyen tervezetet képez az, milyen hatalmas osztály működésének köszönhető az, hogy mindez minden nehézség nélkül rendelkezésére legyen az utolsó város utolsó kis polgárának is. Ugyanez áll nemcsak a fogyasztásról, de a termelésről is, mert az ipar, sőt a földmivelés is most már nemcsak a maga termányeivel dolgozik, hisz csaknem minden házba bevette magát az amerikai varrógép; majdnem minden gazdaságban van amerikai gép, az ipar szükségeit pedig az öt világrész minden terméke és fél- vagy egész gyártmánya van hivatva minden nap kielégiteni. Ha ennek következtében az emberek nemcsak jobban élnek, szebben ruházkodnak, de gyorsabban, olcsóbban, sikeresebben termelnek is; azt hiszem ez csakis a kereskedelem érdeme, melynek termékenyitő hatását ezek a tények elég világosan bizonyitják.

De nemcsak okoskodás, hanem a mindennapi élet is ezt bizonyitja. Hol van a legnagyobb fejlődés, akár külföldön, akár nálunk? azon városokban, hol a kereskedelem erős. Nézzük meg most a népszámlálás eredményét is a vidéken, fájdalom, a legtöbb helyen a lakosság nem hogy szaporodnék, de apad, mig Budapest, ép ugy mint Brassó, Temesvár, ép ugy mint Kanizsa a legszebb fejlődésnek örvend. És ha kell külföldi példa, nem fogom Amerika bámulatos példáját, vagy Páris és London hatalmas fejlődését előadni, mert az ösmeretes, hanem felhozom egy kopár vidéken alakult angol város példáját, Liverpoolét, minthogy ezzel van nekünk is legtöbb összeköttetésünk. Liverpool csak a Mersey folyó által van a tengerrel összeköttetésben és mégis 12—15 kilometer hosszu rakpartja van; ezelőtt 120 évvel csak 25 ezer lakóval birt és most már lakóinak száma a fél milliot is meghaladja, forgalma 14 millió tonnára megy, évenkint 20 ezer hajó fordul meg kikötőjében. Ime: ha a velenczei lagunákra, ha a Mersey terméketlen partjára hatalmas virágzó várost képes a kereskedelem teremteni, csak nem lehet azt mondani, hogy terméketlen.

De ezt egy hatalmas, önkénytes és mégis tökéletes tervezetnek köszöni a kereskedelem, meg a legtökéletesebb munkafelosztást, a legrövidebb összeköttetéseket, a legbiztosabb értékesitést valósitá és ennek köszönhetni azt, hogy óriási ember tömegek mindennapi szükségleteiről épugy mint haladási maradandó igényeiről és fejlődéséről ugy gondoskodik, mintha mindenki számára külön szolgálat állana készen, mintha mindenki külön rendelte volna meg szükségleti czikkeit magának. És ezt nem valami parancsszó, nem szabályzat idézte elő, hanem az egyéni tevékenység szabad fejlődése és mégis szebb rend ez, mintha bármilyen mesterséges rendszabályok hozatták volna.

A mult hetekben olvastam, hogy Londonban oly nagy hófuvás volt, hogy néhány napig az utczára sem lehete kimenni, a közlekedés nemcsak a vidékkel, de még a városban is teljesen szünetelt. És az angolok megijedtek, hogy ki fogja táplálni azt a 3 millió embert, a ki Londonban lakik. Ez alkalomból az angol lapok hosszu elmélkedésbe bocsátkoztak, hogy mi lenne Londonból,

TARCZA.

Lánykámhoz.

III.

Ujjadon a jegygyűrű
S te annak ugy örülsz,
Ragyogása gyönyörű
S te ebben elmerülsz . . .
Elmerengve nézdeled,
Szép jövőd átképzeled.

Szelid mosoly ajkadon,
Szemedben könny rezeg,
Pir ez a szép hajnalon
Gyöngyöt csókolva meg;
Igen, harmatgyöngyöket,
E korány szülötteket.

Nézegesd csak vidoran
S álmodd a szép jövőt, —
Ki tudja benne mi van!
Jó, ha hozzá erőt —
Mint a méhe — gyűjtögetsz,
Sírig boldog igy lehetsz.

Szeresd, ki téged szeret,
Ki mivéhez csatol.
Üdv az igaz szeretet,
Mig a hamis — pokol.
Ha az szüd talismánja:
Lelkem áldása rája!

BÁTORFI.

Egy női chimera

— Eredeti beszély. —

Irta: **Ifj. DONÁSZY FERENCZ.**

(Folytatás.)

Ekközben fölkelt ott künn a hold, bemosolyogta a vidéket, enyhe szellő szállott a tájon végig, virágillatot vitt, szárnyain és a pálmák hullongó himporát.

Nem jobb volna, ha bedörzsölnél előbb Brigasloff?

Oh, mit gondolsz uram? hosszu az ut, áthülnél könnyen, majd az utolsó állomáson, hol a csaplár leánya meleg ágyat vet számodra?

Igazad van, majd az utolsó állomáson.

Brigasloff ekközben a poharakat töltögette, s párosával a sátor különböző pontjaira rakta.

Mikor ezekkel készen volt, urához fordult; a troika előállott uram!

Öltöztess fel Brigasloff!

Brigasloff elkezdte urát vetkőztetni, s bedugta az ágyba, leteritve egy bolyhos medvebőrrel.

Indulunk Brigasloff?

Mindjárt csak előbb egy kis utravalót kell magadhoz venned uram!

Ezzel urának egy pohár erősen megrhumozott puncsot adott, azután maga is egy olyannal hajtott fel.

Na most induljunk szent Prokop nevében!

Ezzel a lom közül egy patkóalakban meghajtott fadarabot vett elő, melyet az orosz troikáknál*) a középső lónak a szer számára erősitenek s ez bőven meg volt rakva csengőkkel és elkezdte rázni, s a csengők csilingolásánál pedig a tábornagy a medvebőr alatt bóbiskolni kezdett.

Ez igy ment egy darabig.

Ekkor megrázta a tábornagy vállát, a csengés pedig elhallgatott.

Osztrow állomás, megérkeztünk uram, ébredj, végy magadhoz egy kis melegitőt.

S mindaketten egy-egy pohár puncsot hajtottak fel.

Sietős az utunk Brigasloff?

Itt pihenhetünk, mert hamarébb ide értünk mint ki volt számitva.

Csunya hideg van ugy-e Brigasloff?

Ilyet nem értem uram!

Kérj hát egy pohár arakot!

A troika ujra megindult, ujra csengett bongott az egész sátor.

A következő állomásnál megint pár pohár melegitőt vettek magukhoz.

Peuszlawnál, Kiewnél ujra.

A lerakott poharak pedig ürülni és fogyni kezdtek.

A troika csengett, a szán sebesen siklott tovább, a hideg mindinkább erősödött.

A következő állomásnál megkellett még egy pohár arakkal toldani.

Az utolsó állomást nyilsebesen tették meg, a troika is mintha vesztét érezné, oly hatalmasan csengett, rengett, hogy majd szétszakadt.

Derekasan haladunk Brigasloff!

Hatalmasan uram!

Egy végsőt csörrent, zökkent a troika!

Gisni Nowgorod uram, megérkeztünk a „fehér medvébe.“

Meg vagyok dermedve egészen, puncsot Brigasloff.

Én is uram megdörzsöljelek?

Mindjárt, hadd térjek előbb magamhoz, üdits fel egy kis arakkal.

Most várt még csak a herculesi munka Brigasloffra.

Egy vastag, bolyhos szövetü pokróczot borszeszbe mártott, hanem előbb még a leboritott lámpát is a sátor hátterébe vitte, azután urát pedig begöngyölgette a bemártott pokróczba.

Maflakoff szinte nyögött az élvezettől, a sátor belseje pedig hasonlitott egy pálinkafőzőhöz.

Brigasloff mindenféle ostobaságot beszélt össze, közbe-közbe mormogott.

Azután kényelmes fekhelyet rendezett össze ura mellett.

Nemsokára csak trombita szerü hortyogása az alvóknak reszkettette a sátor falait.

E pillanatban a távolban az előőrsök jeladó kiáltása hallatszott, ezt követte az őrjárat ütenyszerü dobogása.

És a midőn az őrjárat visszatért, a csapat közepén egy hosszu ősz szakállu török ruhába öltözött férfiu lépdelt, s a menet egyenesen a főparancsnok sátra felé tartott.

A sátor meg-meglebbenő függönyein még világosság szürődött át s gyönge dallamszerü kaczagás.

Amint a segédtiszt belépett, Sergius tábornagy felpillantott a sakktáblárol, Génia pedig dallamosan kaczagott, mert a tábornagynak mattot adott egy végső huzással.

A segédtiszt jelentett valamit.

Jöjjenek, szólt a tábornagy röviden.

Génia a függöny felé nézett.

Maradhatok, kérdé franczialul, vagy valami titkos ügy, melyet nem szabad hallanom?

Nem, egy elfogott török, ki és velem akar beszélni, maradjon herczegnő.

A tábornagy az érkezők felé fordité fejét.

A török megállt, s mellére téve kezeit meghajtá magát.

Én Said, Oglauli fia vagyok, szólt mély hangon, leányomért jöttem, mit kivánsz érte? megadom!

Génia szemeiben egy élénk fény villant meg:

„Oh még a pokol is segitséget küld“ mormogá, s azzal a sátor háttere felé ment.

Utballa.

Jelentsen be az ezredesnek, szólt a lefátyolozott Génia herczegnő Novikoff segédtisztjének.

Az ezredes a hadi tanácsban van, szólt előzékenyen a segédtiszt a sátor függönyeit felemelve.

Génia belépett, a fátyolát hátra vetve, egy támlányba ereszkedett.

Amint szemeit a sátorban körül jártatta, egy pompás albumra esett tekintete, mely egy parányi kis aczélzárral volt lezárva.

Kezébe vette s kevés próbálgatás után a zár felpattant.

Az album csak egyetlen egy lapot tartalmazott.

Egy gyönyörü női képet fekete alapon. —

A nő ukrániai parasztnők festői jelmezét képviselte, hajában és nyakán arany pénz coliával.

A kép alá e szó irva: „Utballa.“

Génia először összerezzent mint e képre tekintett, azután pedig összeszoritotta ajkait: „oh, oh, mormogá, tehát nem ez az első!?“

Sokáig mintegy önfeledten nézte a képet.

E pillanatban lépett be Novikoff, Génia annyira el volt merülve, hogy észre sem vette.

Nézze meg azt a képet jó herczegnő, szólt Novikoff tompa csengetlen hangon, nézze meg jól.

*) Utazó szán.

ha ez állapot csak egy pár hétig tartana? Ime a kereskedelem képe. Senki sem gondol egy nagy városban arra, hogy reggelijét honnan veszi, ki késziti ruházatját, fényűzési czikkeit, meg van mindene. Gondoskodik róla a kereskedő.

(Vége következik.)

Z.-Szt.-Gróth, február 28. 1881.

A február 20-án parasztlakodalommal egybekötött táncvigalom anyagi eredményéről.

Humoros meghivásunkban, mely az igaz felebaráti szeretet meghivása volt, azt igértük, hogy a felülfizetéseket ujságban is megköszönjük. — Az adakozók jósága hálánk ellen vétenénk, ha eme édes kötelességet elmulasztanánk. — Nem, ezt nem tehetjük, sőt a nyilvánosság eme nyugtája a legszebb hálakifejezés azon nemesszivüek iránt, kik tekintve a szép czélt, érezve a könyört, filléreiket áldozták.

Ha volt kor, melynek szegényei leginkább igényelték az emberiség könyörét; ha volt idő, mely oly esdőleg hallatta a szegények kérését: ugy az bizonyára korunk, mely az elszegényedés különféle okainál fogva részvétre hivja fel az emberiséget, midőn naponkint látunk kezeket esdőleg emelni felénk, szemeket könynyezni, sziveket vérzeni; hallunk szülőket fájdalmasan panaszkodni, a sors mostohasága ellen, mely megtagadá tőlük gyermekeiket gondozhatni, midőn látunk iskolás gyermekeket, érezve a tél sordonságát, mezitláb és ruházatlanul járni, minthogy a szülők a legjobb szándék és erős akarat mellett sem fedezhetik gyermekeik szükségeit.

A legédesebb felebaráti szeretetet gyakoroltuk tehát, midőn e szegényekre terjesztettük ki figyelmünket, óhajtván néhány fillért szerezni nekik, hogy ez által szükségeiket ha teljesen nem is, de legalább részben kielégithessük.

E nemes czélt segiték elő azok is, kik belépti jegyükhöz felülfizetéseket csatoltak.

E szives felülfizetők a következők:

Lackenbacher P. ur Szombathely 5 frt, Eichberg József ur Sz.-Gróth 4 frt, Lackenbacher Gyula ur Verőcze 4 frt, Kozáry Aurel ur Zalabér 3 frt, Deutsch Bódog ur Szombathely 2 frt, Krammer N. ur Szombathely 2 frt, Kublin Zsigmond ur Szombathely 2 frt, Szalmássy Ferenczné asszonyság Batyk 1 frt, Bottfy Lajos ur Zala-Egerszeg 1 frt, Fabianics Károly ur Misefa 1 frt, Fabianics Gyula ur Orbányosfa 1 frt, Páli János ur Görbő 1 frt, Soós Pongrácz ur Sümegh 1 frt, Sturm K. ur Zala-Egerszeg 1 frt, Wiener Antal ur Kecskemét 1 frt, Petracsek Vilmos ur Karmacs 1 frt, Kublin Lajos ur Sz.-Gróth 1 frt, N. N. 1 frt, Bognár Lajos ur Sz.-Gróth 1 frt, Steiner Ádám ur Sz.-Gróth 1 frt, Tavasz János ur Szent Gróth 1 frt, Tavasz István ur Szent-Gróth 1 frt, Schnell Lajos ur Somogy 1 frt, Scheiber N. ur Sümegh 1 frt, Peczelmann Imre ur Sz.-Gróth 1 frt, Holy József ur Sz. Gróth 1 frt, Grünvald Jakab ur Sz. Gróth 1 frt, Lőrincz Sándor ur Bödör 1 frt, Paizs Kázmér ur Zala-Egerszeg 1 frt, Böhm Jakab ur Cs.-Rendek 1 frt, Donauberger Károly ur Sz.-Iván 1 frt, Brenner Ernő ur Sz.-Gróth 1 frt, Bitta József ur Sz. Gróth 1 frt, Bognár Sándor ur Sz.-Gróth 1 frt, Kolb Károly ur Bécs 1 frt, Németh Zsigmond ur Sz.-Gróth 1 frt, Korcsmáros János ur Hussonya 1 frt, Fülöp Zsigmond ur Sz.-Gróth 1 frt, Spiegel Jakab ur Karmacs 2 frt, Schildorfer N. ur Endrőd 65 kr., Forster Ferencz ur Gyülevész 50 kr., Szalai Károly Baltavár 50 kr., Feigelstock Dávid ur Sz. Gróth 50 kr., Mesták Venczel ur Sz. Gróth 50 kr., Tubán N. ur Pakod 50 kr., Krenn Radó ur Sz.-Gróth 50 kr., Stern N. ur Sz.-Gróth 50 kr., Müller N. ur Sz.-Gróth 50 kr., Pollák Géza ur Sz.-Gróth 50 kr., Krausz Lipót ur Sz. Gróth 50 kr., Korem József ur Sz. Gróth 50 kr., Stern Lipót ur Sz.-Gróth 50 kr., Kocsy Gyula ur Sz.-Gróth 50 kr., Schaden Gusztáv ur 50 kr., Bacsák N. ur Vasvár 50 kr., Záruba József ur Zalabér 50 kr., Lohonya László ur Sz.-Gróth 50 kr., Singer Fülöp ur Zalabér 50 kr., Málics József ur Türje 40 kr., Lohonya Elek ur Óhid 40 kr., Kőszegy Kálmán ur Aranyod 40 kr., Rechnitzer Jakab ur Sz.-Gróth 40 kr., Csontos Pálné asszony 30 kr, Tóth János ur Sz.-Gróth 30 kr., Laky Ferencz ur Vasvár 30 kr., Kary Ferencz ur Sz. Gróth 30 kr., Bichler N. ur Zalabér 25 kr., Halek Rudolf ur Sz.-Gróth 20 kr., Nagy Antal ur Sz.-Gróth 20 kr., Utólagosan felülfizetett még Erdős Ignácz ur Csány 1 frt Fleischmann József ur Zalabér 5 frt. Összesen 74 frt 10 kr.

E felülfizetéseket a belépti jegyek netto jövedelméhez csatolva a rendező bizottság által felülvizsgált számadás szerint a jótékony czélra meg maradt 182 frt 09 kr.

Mind a szives felülfizetők, mind a pártolók fogadják Szt.-Gróth szegényeinek nevében még egyszer hálás köszönetét a rendezőségnek.

Zala-Szt.-Gróth, márcz. 1 1881.

Vége a farsangnak! — Carneval uralmát, melynek jogarát oly sokan várták s epedtek utána, letéve, a komolyabb időszaknak adta át, mely nyugalomra s önmagábaszállásra hiv fel. De a mely jól is esik; hiszen mindenből mi sok, ha mindjárt jó is, megárt. Most már, az egyszeri szugoriként, csak üvegen át nézegethetjük a sonkát, nyalhatjuk a befőzöttet és gondolhatunk vissza a kedves napokra.

Valóban a lefolyt időszak sokakra édes örömök, felejthetetlen emlékek és visszakivánt napok szaka volt, midőn a reájok nézve lefolyt farsang a viruló rózsák ideje volt, s bőven szaggaták e rózsákat, megemlékezve a költő szavairól:

Szedj illatos rózsákat,
Mig tart a szép nyár;
Használd fel az órákat
Az idő eljár.

Mily jól esik most e multra vissza gondolni, s emlékeit felidézni! — Eme édes mult varázshatása alatt születtek e sorok is; melynek életet kivánnék adni, hogy megtestesülve ismét vissza idézhetném, mert jelenlevők általános véleménye szerint — habár önzésnek tünik is fel, Carnevál talán senkit sem pártfogolt, inkább mint éppen a Z.-Sz.-Gróth febr. 28-iki „picknick"-eseit, kiknek mulatságuk a legsikerültebbek egyike volt.

A fiatalság mulatni akar! — Igen ám, de hol a „titulus"? — Meg van! — Egy héttel ez előtt lakodalom, most legyen a — főkötőáldomás. A pillanat szüleménye tetté érlelődik, a meghivók a volt „násznép" részére rögtönözve szétküldetnek. A mi szándékoltatott, teljesült. A szük zártkörre szabott „násznép" övéivel megjelenik. — Alig kezdődött el, már az előleges jó kedv tudatá, hogy itt ma mindenki jól fogja magát érezni. Ugy történt.

A szivélyes és kedves háziasszony t. Berger Jánosné urnő lekötelező modorával, édes nyájasságával osztatlan szeretetet vivott ki, s talán csakis a jó nőnek, ki reggelig mosolygó arczczal volt jelen, lehet köszönni, hogy a megkezdett jókedv állandóvá lett, s oly tartóssá vált, hogy a reggeli 9 óra kiséré haza a mindkét nem mulatóit.

Mily gyönyörü volt e társaságot látni, nem csak lelkileg: midőn az elő itéletek teljesen nélkülözve, a szokásos válaszfalak lerontva, a bántó ötletek s gunyoros megjegyzések kizárva: hanem külsőleg is, a nők izléses, magyaros, a férfiak disses, parasztlegényes öltözékben, melyek vegyüléke oly festői látványt nyujtott, hogy egy tisztes vidéki urat ily megjegyzésre birt: „Ennek látásáért elmennék a hatodik megyébe, s a ki ezt látta, büszke lehet a nevezetre, hogy magyar, mert eme öltözék külcsinra felülmulja a legszebb külföldi báli divatot." — És meg lehet, hogy nagy igazat mondott.

S ily viszonyok közt nem csoda, ha egy általános jókedv ölelte át a társaságot.

A mulatság a családok által össze küldött étkekből álló vacsorával, mely a pazarlásig bő volt, kezdődött s az ötventeritékü asztal egy végbe, mintha csak az egyetértés jelképe lett volna, ahol mindenki, ugyanazon egy család tagjául képzelé magát — ugy tünt fel.

A vacsora végeztével szerettük volna, ha aranyos Aranyunk jelen van, ki hazafiui keservében a valóban egyes családok sajnos szokásait ecsetelve, igy szól.

Asztal után zene volt és tánc: a fürge lánykák
Lejtenek valczert, quadrillet, eccossaiset, puha lengyelt,
Cottillont, polkát, ländlert, nagydiszü kozákot,
Czifra mazurt, a királyi zsidót, erdélyi oláhost.
Söt még a tarantula tánczot is robotolták,
Csak nem a büszke magyart, nem a nemzeti bélyegü csárdást.

Mondom hadd lehetett volna jelen, hadd láthatta, hadd örült volna, hogy a magyaros külszin mellett nemcsak a szép csárdás, de a remek nemzeti körtáncz is még pedig a jelenlevők kivánatára három szor tánczoltatott el. Valóban szégyen a fiatalságra, hogy e szép tánczot, mely magával ragadja lelkünket, leköti figyelmünket, buzdit és lelkesit, s divatból kimenni engedi.

A tánczok közül — hogy a családiasság teljesen meg legyen — majd vig kedelyü dalok és játékok voltak, majd szives háziasszonyunk kinált bennünket sorban ételekkel és italokkal.

E jókedv mellett nem csoda, ha mindenki feledkezett a reggeli órákról, s egek bámuljatok! — a vidor kedélyü fiatalság reggel 8 órakor a quadrillet, utána még egy csárdást járt, s csak azután ugy 9 óra tájban oszolt szét azon átérzett, hangos nyilatkozattal: „No sok mulatságban voltam, de ahol még mindenki oly jól érezte magát, mint ebben, olyanban még sohasem, s azt hiszem nem is leszek."

Nem csodálhatja tehát senki, ha lelkem édes érzete folytán e mulatság feledhetetlen emlékénél fogva talán többet is beszéltem mint kellett volna.

Egy jelenvolt.

Egy sokat igérő takarmány-növény.

A pár évtized óta különböző világ részekből Európaszerte emlegetett és ajánlgatott takarmánynövények közt alig van olyan, mely silány szíras, vagy épen futóhomok talajra való, gazdasági becscsel biró takarmánynövény lenne; mert e részben egy oly takarmánynövényre van szükségünk, mely főleg hazánk nagyon is szélsőségekbe csapongó éghajlati viszonyai között is megállja helyét, a mely tehát gyökeivel a mélyebb földrétegekbe leható, szivós és igénytelen természetü, de e mellett tápdus növény is legyen; mert tény az, hogy a silányabb homok talajakon eddigelé termeltetni szokott, csak rendes időjárásu években és termékeny talajban tenyésző nagy számu takarmánynövények közül, takarmányul haszonnal egy sem termeszthető.

Ezen bevezető sorok után kitüzött tárgyamra térve, ezennel egy oly, öt év óta szorgalommal és előszeretettel termesztett növényre vagyok bátor felhivni hazánk t. gazdaközönségének figyelmét, mely mindazon kivánalmaknak teljes mérvben megfelel, s a melyeket egy valódi gazdasági becscsel biró homoktalajba való takarmánynövénytől csak követelni lehet.

E növénynek botanikus neve: sertelevelü czirok. Diószeghy. Sorghum halapense. Pers.

Ezen növény ugyan is kitartó, — vagyis évelő (perennalis) s telünket, mint más hazai fűfajok, még hótakaró nélkül is kiállja, kis ujjnyi vastag 2—3 láb mélyen a föld felső rétegében gazdagon szétterjedő gyök indáinál fogva az eddig ismert homoktalajokra takarmányul ajánlott pázsitféle növények között kétségkivül a legnagyobb mérvben kell, hogy magára vonja figyelmünket. Mivelt talajban e növény már az első évben több ludtollnyi vastag, inkább husos, mint fás, 3—4 láb magas szárat hajt, melyek ujjnyi széles és két láb hosszu levelekkel vannak megrakva s araszny hosszu kalászokkal diszlenek, a miért takarmányul termesztve csak egy kissé alkalmas időjárásnál is már az első évben kétszer kaszálható. A második évben még bujabb, kalászos hajtásokat képez: természetesen ekkor már még több takarmányt szolgáltat. —

E növénynek legközelebbi fajrokonai az ismert seprő czirok (Sorghum vulgare Pers,) és a czukor czirok (Sorghum saccharatum Pers,) melyből keleten és délen czukrot főznek és czukor- s táptartalom tekintetében hozzá, ismert növényeink közül legközelebb áll a tengeri (kukoricza.)

E növénynek magvát Margit-szigeti főkertész Magyar Györgytől nyertem s azt már öt éve hogy müvelem. Az első évben miként a szigeten láttam, én is csak mint lengő diszfüvet vetettem el, négy év óta azonban azt már mint gazdasági növényt tenyésztem. —

Hogy e növény gyök által is könynyedén szaporitható, hogy a hazánkban is hasznos, s a jól diszló sorghum családhoz tartozik,*) hogy évelő, s telünket és égaljunk szélsőségeit is jól kiállja: ezek voltak azon fontos érvek, melyek e növénynyel hosszabb kisérletre bátoritottak s ezek alapján ma azon gondolatra jogositnak, hogy e növény, mint a silányabb homoktalajon is jól diszló s gazdag takarmány termést szolgáltató, állattenyésztésünk emelése körül, kivált a homokos és szikes talaju gazdaságokban korszakot fog alkotni.

E növény a száraz lapályt, napot, meleget kedveli s nagy szárazsággal daczolni képes.**) Kedvelt talaja inkább a lazább, homokvegyületü s a homoktalaj, mint a tulnehés, agyagos talaj, s hazánkban jól diszlik az elég meszet, kalit és natront tartalmazó futó homokon és sziken is. —

Vetés ideje tavaszkor az árpa és zab után, azaz márcziustól april vége feléig, mert e növény kemény magja, mint melegebb életü növény ujabbi tapasztalás szerint, aránylag későn csirzó, mintegy 3—4 hétig is az időjáráshoz képest a földben marad.

A késő tavaszi fagyok e növény levél hegyeit egy kissé lepörkölik, azonban lényeges vátozás nélkül. A vetés távolsága egy kis araszny, mig a földbe helyezésére főleg laza homokban majd 2 hüvelyknyi takarót igényel.

Egy csomag 3 láb magas s jó illatu mustra széná: e növényből átadtam az orsz. gazd. egyesület köztelkén Morótz István titkár urnak azon czélból, hogy azt a gazdasági muzeumban minden érdeklődő megtekinthesse.

Teheneknél azt tapasztaltam, hogy e növény etetése mellett a tej épen oly édes és jó izü volt mind a közönséges zöld tengeri etetésnél, a mi arra mutat, hogy e növénynek czukortartalma is tetemes. A városligeti Széchényi szigeten több év óta egy efféle Sorghum ágy volt gyökerekből kiültetve diszfünek, midőn annak zöldjét 1879-ben véletlenül a nagy tó szép számu hattyui megizlelték, annyira megszerették azt, hogy csupa falánkságból általok rövid idő alatt az egész ágy zöldje tönkre lett téve, pedig ez ágy körül a legüdébb gyep kinálkozott részökre. —

E növényt mint minden más füvet is, addig kell lekaszálni és feletetni, amig az meg nem vénül, vagy is szára tulságosan el nem fásodik.

Minthogy e növénynek ugy nevezett gyökindái, miként azt a taraczknál is (Triticum repens) találjuk, 2—3 év alatt már 3 lábnyi mélyre is lehatolnak a földbe ha annak e husos, törékeny gyökindáit kiássuk s ujjnyi hosszu darabokra, izekre vagdaljuk, ezekkel nemcsak, hogy a legmozgékonyabb homokterületeket is be lehet füvesiteni, hanem alkalmasnak hiszem azokat silányabb homok talajakon legelők, sőt kaszálók alakitására is; nemkülönben meg vagyok győződve, hogy e növényt kulturmérnökeink vizi és vasuti töltésekre partszakadások szilárditására is előnynyel fogják használhatni. Ez utóbbi czélokra a mint azt több év óta tapasztalásomból állithatom: egy Phleum pratenset, Dactylis glomeratat, és Bromus inermist is czélszerü a Sorghum gyökindákkal berakott talaj felszinére bevetni, hogy ezek által viszont a talaj felszinének mielőbbi megkötését biztositsuk.

Ezek beigazulásául m. év tavaszán a főváros által nagy költséggel épitett ugynevezett vizafogó védgáti töltésen 3 zsáknyi összevagdalt efféle növény gyökindát rakattam el egy jó tenyérnyi mély barázdákba ép a legsilányabb homokos és napnak kitett lejtőjén, és daczára, hogy a budapesti határ julius, augusztus és szeptember hóban alig egy jó tenyérnyi mélyen nyert esőt, e növény gyökindáival egy egész láb átmérőben hálózta be a talajt.

Ha az e növénynyel bevetett táblák ugynevezett elvénülése bekövetkezik, a gyökindáknak mintegy 1 lábnyi felásása után az alsóbb 2—3 láb mélységben visszamaradt rügyekkel gazdagon megrakott gyökindák ujra mihamar gazdag hajtásokkal boritják be azt. S miután pedig e növénynek gyökindái a sertéseknél is kedvencz eledelnek mutatkoztak, azt hiszem, hogy ha a sertések összekelve az ily öregebb Sorghum halapense táblára eresztetnek, azok a gyökindákban igen jó takarmányt fognak nyerni, melyeknek a talaj felső rétegéből ilynemü eltávolitása után, ha a talajt ujra elboronázzuk, az jövő évben tavaszra ismét gazdag növényzettel fog bennünket megörvendeztetni.

Én e növénynek gyökeiből egy jó adagnyit megmosva összetördeltem, hogy azzal lovammal és néhány sertéssel etetési kisérletet tehessek, s azt észleltem, hogy az állatok azt a legnagyobb étvágygyal elköltötték, ebből azt lehet következtetni, hogy e növény gyökindái netáni takarmány-inséges évben jelentékeny szerepet fognak játszani, sőt ki tudja nem fog-e abból a szükség még emberi póttápot is alkotni. Egy egyéves fehér gömbbugás faju Sorghum magva Afrika belsejében szolgáltatja az ottlakóknak az egyedüli kenyérfélének valót.

Emlékezzünk csak vissza az 1864-dik évre, midőn a tengeri csutáját őrölték meg és keverték kenyérliszt közé, mert más pótlék nem volt.

A mult év őszén a fővárosi kertészeti kültelki és mérnöki szakbizottságnak az ismertetett növényt alkalmam lévén bemutatni, a szakbizottság a fővárosi tanácsnak az elsorolt tényeket bejelentvén, egy dicsérő elismervénynyel lettem kitüntetve; ezt csupán annak bizonyitékául

*) A tapasztalás mutatja, hogy minél nemesebb, czukortartalomra gazdagabb, a táplálóbb valamely borsó- vagy paszulyféle, annak hüvelye zölden vagy szárítva, annál törékenyebb, porhanyóbb, mig ellenben a közönséges kifejteni való hüvelyes növénynek hüvelyei mint a bőr oly szivósak és rágósak. — Amott kevesebb a farost, emitt több a mely, a mint tudjuk nehezebben emészthető.

**) Hogy a Sorghum családba tartozó növények általában mily szivós természettel birnak a szárazsággal szemben, mutatja az is, hogy midőn honunkban fájdalom igen gyakran a tengeri országszerte a tartós nyári szárazság miatt elsül, a közéje vettetni szokott seprő czirok minden évben megérleli magját; pedig ez csak egy éves növény s nincsenek, mint a bemutatott Sorghum halapense növénynek leható és elágazó gyökindái, melyeknél fogva az a szárazsággal is daczolni képes.

A herczegnő ijedten felszökött, mint egy felvert tigrist s szemei még akkor is szikrákat szórtak, mikor Novikoffra nézett. —

Oh bocsássa meg Sándor szerénytelenségemet, hogy titkaiba hatoltam, hebegé.

Az nem titok Génia, hanem halott! e nő drága volt nekem, drágább mindennél, e nő testvérem volt.

Génia csaknem elszédült mikor hallotta, akaratlanul is egy rekedt hang tört ki melléből.

Én mást gondoltam, hebegé.

Rosszul gondolta; talán csak tudja azt, hogy valamikor paraszt voltam?!

Maflakoff mondta estélyemen!

Hahaha, kaczagott rekedten Novikoff, mindig ő, mindig csak Maflakoff, s kardja markolatát ugy szoritotta, hogy csak ugy csikorgott keze között, hát azt nem mondta, hogy apám, nővérem és én jobbágyai voltunk.

Nem, susogta önkénytelenül Génia.

És az ön szerelme nem hül ki, hogy őseim nem voltak zászlós urak?

Oh Sándor, szólt Génia szenvedélyesen megragadva Novikoff mindkét kezét, tudja hogy imádom; volna ma utolsó ember, megvetett, kitaszitott az egész birodalomban, az én szivem volna az a hely, mely templom lenne az ön számára és menedék.

Novikoff megcsókolta a herczegnő mind a két kezét.

Most engedje meg Génia, hogy elmondhassam azt, a mit már multkor igértem.

Igaz, igaz, hanem üljön le Sándor.

Nem, ezt engedje meg! Járnom kell, nem tudok csendesen ülni, ha ama képet láttam, olyan vagyok mint az oroszlán, minek ha egyszer nyers hust mutatnak, mindig azután jár.

Röviden beszélek nagyon, hanem elég hosszu azért, hogy örök éjszakát csináljon annak, ki elkövette.

Látta azt a képet Génia, szép volt ugy-e? hozzám is hasonlit, hisz azt mondják én is szép vagyok, csakis annak köszönhetem azt a mi vagyok, kezdé beszédét s mellé rekedten nevetett.

Ő is szép volt, s szépségének köszönheté halálát és annak, hogy olyan igen szeretett.

Atyám Maflakoff jobbágya volt, testestül, lelkestül, mindenestül az övé volt, hisz önnek is vannak jobbágyai.

Egy délután az uraság kocsija állott meg házunk előtt, hugom künn állt.

Megszomjazott és egy pohár vizet kért. —

Hugom vitte oda a fogathoz.

Nagy fekete szemei voltak neki, s az uraság azokba mélyen belenézett.

Hugom bátor volt mint az oroszlánnő, kiállta az uraság tekintetét ugy annyira, hogy az uraság sütötte le a szemeit.

Kinek a leánya vagy, hogy hinak? kérdé az uraság lágyan.

Now Péteré, nevem Utballa.

Jó, szólt az uraság, hallgass meg Utballa; apádat felszabaditom, urrá teszem, öcsédet katonává, tisztté, tégedet pedig boldoggá, mert szeretlek, jer el én hozzám, te lész asszonya, parancsolója tőlem kezdve mindenkinek kastélyomban.

Hugom pár pillanatig gondolkodott.

Ha nem jösz, nem lesz az egészből semmi és tégedet mégis elviszlek; szeretlek mig meg nem unlak, azután hozzá adlak hajdumhoz, ki már két feleségét megfojtotta részegségében.

Megyek uram, felelte hugom, hanem abban a pillanatban, a melyben mást szeretsz, megöllek, ha igy tetszem, vigy el magaddal.

Az uraság nevetve emelte maga mellé a kocsiba, s betakargatta bundájába.

Hugom csak annyit kiálltott nekünk: „holnap jertek el a kastélyba", ezzel elhajtattak.

Apám, anyám, az egyszerü népek örültek és én daczára annak, hogy életemet adtam volna egy tiszti rangért, nem tudtam örülni; ugy tetszett, mintha hugom, mint a régi mesékben hallottam, lelkét adta volna el az ördögnek.

Másnap elmentünk, az uraság mindent megadott a mit igért, apámnak földet, nemesi levelet, engem pedig elküldött a szent-pétervári katona iskolába, hol kiképeztetésemet nyertem.

Ez igy ment pár évig, hugom valahányszor irt levele mindig tele volt a leg gyöngédebb szeretettel, de magáról és sorsáról soha egy szót sem.

Utoljára atyám és anyám temetésén láttam, egyszerre haltak meg.

Akkor is még a régi üde szépség volt, az évek nyom nélkül tüntek el felette.

Gyöngéden magához ölelt mikor elváltunk, sokáig nézett szemeimbe, én könnyeztem, mig az ő szemei szárazak voltak.

És a birtok? kérdém tőle.

Add el, az árát oszd ki a szegények között, ugy e neked nincs szükséged reá Sándor? kérdé tőlem.

Nincs, szóltam, elég nekem a fizetésem.

Isten veled, szólt ő s megszoritotta kezemet és elhajtatott ugy, vissza sem nézett egyszer sem.

Én nekem ugy tetszett, mintha legalább fél lelkemet vitte volna el magával.

(Folytatása következik.)

kivántam itt felemliteni, miszerint mindazt, amit e növényről a fentebbiekben elsorolni szerencsém volt, mint a fővárosi kertészeti és külfelki szakbizottság által is beismert tapasztalati tényeket méltó alapon ajánlhatok a t. gazdaközönség nagybecsü figyelmébe.

Hogy e növény termesztésével minél több vidéken s minél különbözőbb talajviszonyok között még további kisérletek is tétethessenek, mult évben annak magjából egy-egy adagot ingyen szétosztás végett a földmivelési ministeriumnak s az országos gazdasági egyesület elnökségének szolgáltattam át.

Az 1880. évben aratott magelárusitásával általam egyedül Földessy Lajos igen jól ismert magkereskedő czégét biztam meg, kinek ez évi magárjegyzékébe a Sorghum halapense maga tavali árhoz képest már jóval olcsóbban van áruba bocsátva, és pedig következőkép: 1 kilogr. 35 frt. — 100 gramm 4 frt. — 10 gramm 50 krjával.

FUCHS EMIL,
Budapest fővárosi főkertész

Helyi hirek.

— *Szabó Imre* megyés püspöknek márcz. 3 án reggeli 9 órakor volt temetése. Hullája felbonczoltatott és az orvosi vélemény tüdő gümőkórt constatált. Bonczolás után a hulla bebalzsamoztatott. A hófergeteg folytán a vidékről csak kevesen vehettek részt a gyászszertartáson; s igy csak a városi lakosság hivatalok, testületek tömeges részvéte mellett kisértetett a derék főpásztor örök nyugalomra, a székesegyházi sirboltba.

— *Felolvasás.* Szombaton, e hó 5-én tartá Hegedüs Sándor országgy. képviselő és jeles publicista a helybeli kereskedő ifjak önképző egyletében nagy számu és diszes közönség előtt eredetileg e hó 12-ére kitüzött felolvasását a kereskedők és hivatásukról. Felolvasó fejtegeté minő roppant befolyást gyakorol ez osztály a modern állam közgazdászati, politikai és társadalmi életére minő nagy érdemei vannak a kereskedőknek, mint a polgárosodás előharczosainak az általános miveltség terjesztésében és mennyire vált kiválóképen a mi hazánkra nézve életkérdéssé kereskedelmünk fejlesztése; végre pedig buzditá az ifju mercurfiakat, miszerint törekedjenek nemcsak derék és szakképzett, hanem magyar kereskedőkké is mivelődni. — Hegedüs mind ezt oly érdekes és vonzó alakba tudá ölteni és helyenként oly zamatos humort bele füzni, hogy a hallgató közönség teljesen el volt ragadtatva és a felolvasás után viharos, szünni nem akaró tapsba tört ki. Ezután fényes banquette következett, melyen körülbelül negyven egyén vett részt; a lakomát ékesbnél ékesebb pohárfelköszöntések füszerezék és pedig felszólaltak sorrend szerint: Lengyel Ignácz, Rothschild Samu, Hegedüs Sándor, Plihál Ferencz, Kaufmann Béla, Hoffmann Mór, Hegedüs Sándor, Remete Géza, Tuboly Viktor, Simon Gábor, Hegedüs Sándor, Blum H. és Lengyel Ignácz urak Mig az egyik teremben folyt e vig lakoma, fiatalságunk a másikban Terpsychorének áldozott, még pedig oly hévvel és kitartással, mintha nem is böjtnek, hanem szép farsangnak elején volnánk. — A banquette vége után a szeretetreméltó vendég is benyitott a tánczmuzsa e szép csarnokába s ami még több: hölgyeink nem csekély gyönyörködésére fényesen bizonyitá, hogy ő a tánczterem sima parquet-jén is ember a talpán. Egy szó százért — a Hegedüs-estély oly kitünőleg sikerült, hogy közönségünk számára még sokáig fog kedves emléket képezni. A felolvasás tiszta eredménye mint már előbb jelentettük, jótékony czélra fordittatik. — Kedves vendégünk vasárnap reggel a gyors vonattal visszautazott a fővárosba. Köszönet szives fáradozásáért! Valamint a felolvasás szövegének végét, ugy a pohárköszöntések legnagyobb részét gyorsirói jegyzet nyomán lapunk jövő száma hozza.

— *A „Társaskör“* helyisége az őszszel a délzalai takarékpénztár uj épületében lesz.

— *A „Polgári egylet“* jövő vasárnap tartja közgyülését az épitkezési ügyben, miután mult vasárnap a tagok csekély száma miatt nem tartathatott meg.

— *Felhivás.* A zalamegyei gazdasági egyesület a f. é. május 1-én rendezendő gépkiállitás alkalmával a kitüntetendő gépekből, gazd. eszközökből 1500 frt erejéig a gazdaközönség körébe eljuttatás végett bevásárlást tesz. Ezen gépek s eszközök főkép gépbeszerző szövetkezeteknek előnyös törlesztési feltételek mellett adatnak át: miért is felhivom a tisztelt gazdaközönség figyelmét, hogy saját jól felfogott érdekében a következő alkalmat felhasználandó, ily gépbeszerző szövetkezeteket alakitani, ennek elhatározás esetében a gazdasági egyesület ügyvezető elnökséget a legkészségesebben teljesitendő szervezési közreműködés végett értesiteni, s a gépek átvétele iránti jelentkezéseket mielőbb megtenni igyekezzék; — a gazdasági egyesület tisztelt tagjait pedig felkérem, hogy a gazdaközönséget ily szövetkezetek alakitására közvetlen személyes befolyásukkal serkenti s a létesitést busgó támogatásukkal előségiteni méltóztassanak. Zala-Egerszeg, 1881. febr. 26-án Arvay István m. k. ügyvezető elnök.

— *Lóvásár és árverés.* „A somogymegyei gazdasági egyesület“ ezen megye igen nevezetes lótenyésztéséből eredő, kivitelre szánt lovak jobb elárusitására egy központot óhajtván létesiteni, hol a tenyésztőknek a vevő közönséggel való közvetlen összeköttetése által mindkét fél érdeke lehetőleg előmozdittassék: folyó év márczius hava 23 és 24-én árveréssel összekötött lóvásárt rendez Kaposvárott. A lóárverés 1881. márcz. hó 23 án délután 1 órakor, a lóvásár 1881. márcz. hó 24-én reggeli 9 órakor kezdődik. Lakásról és ellátásról több jó vendéglő gondoskodik. Az egylet közegei márcz. 21, 22 és 23-án a kaposvári indóháznál fogják az érkező vevőket várni. Midőn az alulirt bizottság az érdekletteket ezen vásárra tisztelettel meghivja, egyidejüleg az eddig árverésre bejelentett lovak jegyzékét is bátorkodik átnyujtani, megjegyezvén, hogy ez a vásárra hajtandó lovak csak igen csekély részét tartalmazza. Ezen bizottság szivesen szolgál minden kivánható felvilágositással, mi iránt Freystädtler Vilmos urhoz Kaposvárra méltóztassék fordulni. Kaposvár 1881. februárban. Id. gróf Somssich Imre, elnök. Somssich Andor, alelnök. Makfalvay Géza jegyző. Bárány Dénes, Boronkay Károly, Bosnyák Gusztáv, Dőry Lajos, Freystädtler Vilmos, Fink Agoston, Horn Ferencz, Jankovich Elemér, Jankovich Gyula, Jankovich Tivadar, Inkey István, Király István, Kacskovics Zoltán, Kacskovics Sándor, Kund Béla, Kund Jenő Márffy Emil, Márffy Béla, Márffy József, báró Majthényi Sándor, Malanotti Jenő, Peer Mátyás, Richnyovszky Mihály, Robos István, gróf Széchenyi Imre, ifj. gróf Somsich Imre, gróf Széchenyi Pál, gróf Széchenyi Géza, Somogyi Gyula, Tallián Andor, Véssey Mihály, Varga Béla, Wachsmann Leo. Az árverésre bejelentett lovak jegyzéke szerkesztőségi irodánkban megtekinthető, mely szerint 150 ló van árverésre bejelentve.

— *A zala-egerszegi* ügyvédi kamara részéről f. évi márczius 5 napjáról 53/55 881 fegy. sz. alatti végzéssel kimondatott, hogy Dr. Farnek László nagy-kanizsai ügyvéd ellen 166/181 880 és 307/355 880 fegy. sz. a. hozott azon határozat, mely szerint nevezett az ügyvédség gyakorlásától felfüggesztetett, — tekintve hogy az ellene emelt vád terhe alól jogerejüleg felmentetvén, — az 1874: 34. t./cz. 105. § nak utolsó pontja értelmében megszüntettetett s igy nevezett ügyvéd az ügyvédség további gyakorlásába visszahelyeztetvén, erről az igazságügyi miniszter, az ügyvédi kamarák a kamara székhelyén levő kir. biróságok s ügyészségek stb. értesittetnek, egyszersmind a hivatalos lápban is közöltetni rendeltetett.

— *Uj posta.* Baltavár községben márcz. 1-én postahivatal lépett életbe, mely levél és öt kilogr. sulyt meg nem haladó kocsipostaküldemények nemkülönben 200 frtig terjedő postautalványok és utánvételek felvételével, továbbitásával és kiadásával foglalkozik. A zalabéri postahivatallal naponkint oda és vissza közlekedő gyalogküldöncz postajáratok által van összeköttetésben, forgalmi körét pedig Baltavár, Csehi, Csehi-Mindszent, Csipkerek, Kis-Bér, N. Tilaj és Széplak községek, ugy az azokhoz tartozó Kis-Tilaj, Poty, Endréd, Tóti, Mikosd, Tüskevár, Botkaház, Sárvölgy, Richárd, Margit és Ujmalom puszták és majorok képezik.

— *Füred-Fiume.* A következő felhivás közlésére kérettünk fel: Tisztelettel felhivom a m. athletikai kör és a szegedi torna egylet tagjainak figyelmét ezen érdekes utra a Balatontól a tengerig, mely mult évi szeptemberben elmaradt, s a melyet a tavasz közeledtével ujra kitüzök. Indulás: Balaton-Füredről husvét hétfőn (april 18.) Utirány: változatlanul a régi. Főállomások: Gleichenberg, Klagenfurt, Villachs, Görcz, Trieszt, Fiume. Dr. Dudics Miklós ismert fővárosi gyógytornász s a m. athletikai kör tagja szives volt az expediczió vezényletét elvállalni. Részletes propozicziók nevezési zárnapja később fog közzététetni. A részt venni szándékozó tag urak sziveskedjenek előleges tájékozás végett ebbeli szándékukat velem mielőbb tudatni. (Tata, Ujszőny.) Ha a jelentkezők száma megfelel várakozásaimnak s e társasgyaloglás gyakorlati igényeinek, akkor f. év márcz. hó vége felé szerencsém leend az érdekelteket Bpesten értekezletre hini össze. Az idei husvéti szünidő, mint éghajlatilag különösen kedvező, szemeltetett ki ez utra, mert aprilis második és május első felébe esik, ekkor styriai hegyek ösvényeiről már leolvadt a hó — a délebb tájakon pedig még nem érezteti tikkasztó hőségét a nap. Dr. Dudics ur bő tapasztalatai mint praktikus gyalogló s mint gyógytornász csak előnyére leendnek ezen vállalatnak, mely inkább sportszerü kitartást, mint gyorsaságot igényel. Tatán, 1881. febr. 28. Gróf Eszterházy Miksa a m. athletikai klüb elnöke.

— *Zala-Szent-Gróthon* egy ált. „Jótékony nőegylet“ van alakulóban, melynek élén a szükölködők gyámolitásáról jól ismert tek. Berger Jánosné urhölgy áll. Egy „Zala-Szent-Gróth lelkes hölgyeihez“ szétküldött „felhivás“ az ügyhöz méltó effectust megtette, mert e hó 5-ikén a Casinó termében megtartott elvértekezletre a városunkban levő összes vallás felekezet hölgyei oly nagy számmal jelentek meg, hogy alig birta e tágas terem a megjelenteket befogadni. E hó 12 én lesz az alakuló gyülés. Az ég áldása kisérje emberbaráti ténykedésüket!

— *Megfagyott* a Sand és Virág hegy közt levő erdőben f. hó 7-én Szeder Anna 9 éves nagy kanizsai leány. Szülői elküldötték koldulni Sandba, a hózivatar azonban utban érte, mig 3 napi keresés után holtteste megtaláltatott.

— *Karosban* a kanyaró erősen dühöng még mindig; a helység 20—30 beteget számit.

— *Hazai rövid hirek.* Soproni polgármesterré Drucker József lett megválasztva. — Az orsz. magyar szinészet nyugdij alapja 18 ezer frt. — 27 magyar szintársulat működik 750 taggal. — Az idei ujonczjutalék 40.933 és póttartalék 4093 egyén. — A császárfürdőt egy franczia társaság szándékozik megvenni. — Zágrábban ismét földrengés volt. — Fáy Lőrincz hires naturalista hegedüs meghalt. — Veghelyi Dezső Veszprém megye alispánjául választatott meg egyhangulag. — Biba Eugénia szinművésznő Berlinbe meghivást kapott. — A Balatonba egy diásszőlőhegyi lakós belefuladt.

Ki nyert?

Bpest márcz. 5 én.	48.	80.	8.	71.	45.
Lincz „ „	27.	66.	12.	30.	52.
Trieszt „ „	36.	57.	17.	29.	25.

Szinészet.

(D.) Márczius 6-án kezdette meg müködését Gerőfy szintársulata városunkban: Tilla hadnagygyal, a darab életre valóságát bizonyitja az, hogy Budapesten számtalanszor adták; meséje csinos, zenéje lágy, kellemes. A szereplők meglehetősen megállták a sarut, különösen Locsárekné (Szomorgósi Tamariska) szerepét a művészet szinvonalára emelte, Gerőfyné a régi, elragadó kedves játékával kivivta a közönség a dörgő tapsait, noha hangja kissé fátyolozott volt, mit betegeskedésének lehet felróni, Roth Etel (Katicza) kissé tulzott, játékában több volt a tulzás, mint a természetesség, a kar meglehetős volt, valamint a zene is, s nagyon kár, hogy a felvonás alatti közöket nem töltik ki zeneréssel, mert a várakozás bizony nagyon is unalmas; közönség zaufolt számmal —

(B.) Második előadás hétfőn volt — „Boccaccio“ e kellemes zenéjü operette került szinre. Präcis előadás, kitünően alkalmazott jó zene, fényes öltözék feledteték a szinpad kicsiségét. Gerőfyné élénksége, szeretetre méltó modora, Róth Etel kellemes szép éneke, Szombathy Vilmos vidorsága s humoros coupletjei zajos tapsot arattak. Elismeréssel emlitjük még Locsárekné, Lubrincz Julia, Fehérváry Ottó, Farkas és Balogh müködését. Zaufolt terem. Kedden nem tartatott előadás. 7 órakor kezdik, jó lesz 8-ra tenni.

Irodalom

(E rovat alatt megemlitett munka Nagy-Kanizsán Wajdits József könyvkereskedése által megrendelhető.)

— *Az emberi mivelődés* története irta P. Szatmáry Károly, 18. 19. 20. füzet. E diszes müből ismét három füzetet kaptunk, melyek a középkori mivelődésből az irodalmi és tudományos miveltséget tárgyalják. Az irodalomból érdekes verses mutatványokat közöl, köztük a Chevgi vadászatot Szász Károly mesteri forditásában. Mint különösen tárgyilagos és sikerült részét emlitjük fel a középkori művészet szakaszát, szerző itt fölötte világosan ismerteti az átmenetet az ókori modortól az ó-keresztényre, erről a románra és a gothikára, a szöveget instructiv ábrák kisérik minden egyes modorból mutatva be példát, ugy hogy az e téren tájékozatlan teljesen otthonos lesz e téren. Speciális érdekü e fejezetben a számos hazai kép (havinai, veresmarti sajátságos modoru fatemplom, k. székesegyház. Vajda Hunyad vára.) A huszadik füzetben kezdődik a középkor kultörténelme, a hunok betörésével, az állandó megtelepedésekkel, a kereszténység terjedésével stb. A zöveg itt gyorsan halad a középkor vége felé, mely a jövő egy két füzettel alighanem be is lesz fejezve. Ajánljuk e müvet mindazok figyelmébe, kik még nem is merik.

— *Az uj czukor- kávé- és söradóról* szóló törvény, mely nem csak az országgyülésben és sajtóban, de az üzletemberek és háziasszonyok körében is sok port kavart fel, igen czélszerü és olcsó jegyzetszélü kiadásban jelent meg Tettey Nándor és társa kiadásában. Ara csak 20 kr.

— *A „Hymen“ szépirodalmi hetilap* 8-ik száma a czimlapon Hegyi Aranka, a népszinház kedves művésznőjének szép kivitelü arczképét hozza; változatos tartalma pedig következő: A szépirodalmi részben: Eljövök érted. Költemény Rudnyánszky Gyulától. — Rózsaháló, aranyhal. Vig beszély Lauka Gusztávtól. — Az elmaradt négyes. Rajz gr. Vay Sándortól. — Vegyes közlemények: A „Hymen“ hirei. (Eljegyzések, esküvők.) — Farsangi krónika. — Levelezés mindenről mindenkinek, (Kérdések és feleletek.) — Mindenféle. — Adomák. — A „házasság előcsarnokában“: A „Hymen“ házasság hirdetései. A mellékleten: Karr Alfonz nézetei a nőkről Gyüjtötte Benjamin. — Könnyelmü asszony. Barber Ida regénye 9—16 lap. — Arczképcsarnok. II. Hegyi Aranka. — Irodalmi ujdonságok. — Beérkezett levelek és ajánlatok. — Talányok és megfejtések. — Szerkesztői üzenetek. A „Hymen“ előfizetési ára negyedévre (még januártól teljes számok is megrendelhetők) 1 frt. félévre 2 frt. a 7-ik számtól, melyben az uj regény kezdődött, a 13-ikig 50 kr; mely (Budapest, VI. Gyár utcza 15. sz. I. em.) a „Hymen“ szerkesztőségébe küldendő. A ki előfizet, a házassági hirdető rovatot ingyen használhatja.

— *Táborszky és Parsch* nemzeti zeneműkereskedésében Budapesten megjelent: Dalcsokor a népszinház kedvelt népdalaiból. 1. Esteledik szól a gulás. 2. Vadgalamb száll. 3. Nincsen nálunk. 4. Elmennék ma hozzád. 5. Hóka lovam. 6. Olyan ember (Arra kérem). 7 Marschadjustirungba voltam . . 8. Ha te tudnád . . Énekhangra zongora kisérettel (vagy zongorára külön) alkalmazta Erkel Elek. Ára 1 frt.

— *Grimm Gusztáv* bpesti könyvkereskedésében megjelenik „Nana“ czimü hirneves regény, melyet Zola Emil irt a francziából Julius fordit. A két kötetes regény képekkel 15 füzetben adatik ki. Egy-egy füzet ára 30 kr. postai bérmentes küldéssel 35 kr.

— *Dobrovszky és Franke* fővárosi könyvkereskedők kiadásában megjelenő „Humorisztikus könyvtár“ képes regény folyóirat 12—16 füzete beküldetett hozzánk, mely Kock Pálnak „A milliomos“ czimü regényének 3 kötetét tartalmazza. Egy füzet ára 15 kr. 52 füzetre előfizetés 7 frt. 26 füzetre 3 frt 60 kr. s 13 füzetre vagyis negyedévre 1 frt. 80 kr.

— *A „Képes Családi Lapok“* 23. számának tartalma: Sámuel. Beszély, irta Lauka Gusztáv. (Folytatás.) — Akáczvirág valál csak angyalom . . . Lévai Sándor költeménye. — A tánoz történetéhez. — Alarczosbáli kaland (Vége.) — Gondolatok. — Hőség és fagy Természettudományi tárcza. — Életmentés az utolsó perczben. — Görögtemplom belseje Cyprus szigetén. — Évezredes lakósok a tenger fenekén. — A hozomány. Elbeszélés, irta Török Tivadar. — Mozaik: Irodalom és müvészet. — Történeti apróságok. — Egyveleg. — Szerkesztői üzenetek. — Képek: Életmentés az utolsó perczben. — Görög templom belseje Cyprus szigetén. — Évezredes lakósok a tenger fenekén. Előfizetési ára egész évre 6 frt. félévre 3 frt. negyedévre 1 frt. 50 kr. Az előfizetés póstautalványnyal Méhner Vilmos kiadóhivatalába (Budapest kalap utcza 6. sz.) küldendő.

— *A „Hymen“* szépirodalmi hetilap 9-ik száma a czimlapon Tisza Póli k. a. a ministerelnök leányának arczképét hozza; változatos tartalma pedig következő: A szépirodalmi részben: Vágynám lenni. Költemény. Vay Sándortól. — Eliz. Költemény. Gáspár Imrétől. — Rózaháló, aranyhal. Vig beszély Lauka Gusztávtól. — Egy különös esküvő. Igaz történet. Benjamintól. — Fejedelmi nászünnepély Berlinben. Vegyes közlemények: A „Hymen“ hirei. (Eljegyzések, esküvők.) — Farsangi krónika. — Levelezés mindenről mindenkinek. (Kérdések és feleletek.) — Mindenféle. — Adomák. — A „házasság előcsarnokában“: A „Hymen“ házassági hirdetései. A mellékleten: Arczképcsarnok. III. Tisza Póli kisasszony. — Farsang utáni gondolatok. Wargha Zsánkától. — Könnyelmü asszony. Barber Ida regénye 17—24 lap — Irodalmi ujdonságok. — Beérkezett levelek és ajánlatok. — Talányok és megfejtések. — Szerkesztői [illegible]. A „Hymen“ előfizetési ára negyedévre (még januártól teljes számok-is megrendelhetők) 1 frt, félévre 2 frt, a 7-ik számtól melyben az uj regény kezdődött, a 13-ikig 50 kr; mely (Budapest, VI. Gyár-utcza 15. sz. I. em.) a „Hymen“ szerkesztőségébe küldendő. A ki előfizet, a házassági hirdető rovatot ingyen használhatja.

Terményüzleti jelentés febr. haváról.

Budapest 1881, márczius hó elején

Buza. A lefolyt hónap közepéig igen lanyha hangulatban volt, és az árakban lassanként egész 70 kr. különbözetig lejebb szállt; a hó második felében azonban javulás állt be, és mintegy 30 kr. feljebb ment, de egészben véve a január havi árakhoz képest még mindig 40 kr. havi csökkenést mutat. A csökkenésnek okát malmaink visszatartó vásárlásaikban találjuk, mig a későbbi emelkedésre, a külföldről jelzett üzleti javulás és azon körülmény volt irányadó, hogy a helybeli készletek apadása észlelhetővé kezdett lenni — és a hozatalok mennyisége naponta kevesbült. — A havi forgalom mintegy 260,000 m. mt tett ki, mig a havi hozatal csak 140,000 mm. volt, ugy hogy számitásom szerint az itteni raktárak 120,000 m. mt. apadván, február végén a készlet mintegy 560,000 m. mra tehető. Az árak február végén 3 havi időre, 100 kilonként Budapesten értve következők: 76 k° frt 11.50—12.40; 77 k° frt. 11.80—12.60; 78 k° frt. 12—12.80.

Rozs. A mi előjött, gyorsan vevőkre talált, és 15—20 kr. több is fizettetett, mint azelőtt, frt. 9.90—10.50 100 kilonként készpénzért itt értve.

Árpa. Egészben véve kevés változást mutat; etetési árpa frt. 6.40—6.90; maláta árpa frt. 7.50—8.50 jegyez minőség szerint 100 kilonként készpénzért itt értve.

Zab. A hozatalok igen megcsökkentek, kivált finom minőségüben és keresettségek folytán emelkedett frt. 6.10—6.70 100 kilonként készpénzért itt értve.

Kukoricza A hó kezdetén magasan állt, de annak folytán a hozatalok megszaporodván, az árakat a tömeges ajánlás 15—20 krral lejebb szállitá; bánáti frt 5.65—5.75, oláhországi frt. 5.85—5.90 100 kilonként készpénzért itt értve.

Repcze az itt beraktározott tavalyi és kétéves áruk folytatólagos eladása nem mutat lényeges változást az értékesitésben, — mert a különböző árak az eltérő minőségek szerint tekintendők. Jó káposzta repcze frt. 12.50 100 kilonként készpénzért itt értve.

Liszt. A januártól áthozott kellemesb hangulat nem volt fentartható. A spekulatió az idén korán lépett föl, és miután a tényleges vásárlók nagyon gyéren mutatkoztak, a spekulánsok türelmetlensége az eladásban hamar kitüntette magát és kivéve egyes számokat — a melyekből épen a legkisebb mennyiség gyártatik — az árak majdnem jobban leszálltak, mint jannárban emelkedtek. Külföldre az üzlet jelentéktelen volt, mert malmaink árai drágák, másrészt a külföld mindinkább nélkülözhetőnek látja lisztjeinket. A malmok redukált őrlése egyedül a korpa fajoknál tesz jó hatást, amennyiben a kis készletek változatlan jó árakon és gyorsan kelnek el.

Külföld A hangulat a hó közepéig szintén lanyha irányzatu volt, a hó második felében azonban némi javulást jeleznek, mely szintén az apadó készletekből származik.

LOBMAYER J. F.

Szerkesztői üzenet.

4532. „Egy nagy ur“ nem, de a többi költemény jó.
4533. „Szegény Szendrői Pali“ nem sokat ér, ha jobb közleményünk nem lesz, használhatjuk.
4534. F. L. Bpest. Köszönettel vettük.
4535. „Fegyverletétel“. Igen érdekes, mielőbb közöljük.
4536. Kapronczа. Rég megjelent.
4537. Sz. Sümegh. Köszönet.
4538 K. Gy. Egerszeg. Jövő számra maradt.
4539. „Volt egykor ...“ köszönettel vettük.
4540. H. Tapolcza. Azonnal megküldetett.

Felelős szerkesztő: BÁTORFI LAJOS.

HIRDETÉS.

Cs. kir. kiválóan szabadalm.

rendelvény-ékszer-készlet.

Ezen rendelvény ékszer-készlet a legujabb, a legczinosabb és legjobb a napi használatra kétségkivül a legszebb ék a háztartásban. Minden darabjához az alábbemlitett készletnek ugy mint: kés, villa, kanál stb. egy pompáson sikerült utánzott drágakő van befoglalva, nevezetesen: amethist, opal, zafir, rubin, smaragd stb. Az alant megnevezett tárgyak a legfinomabb ezüst fehér fémből állitvák ki, mely több évi használat után is megtartja eredeti szinét. Az utóbb megnevezett tárgyak ezüstszinének 10 évi megtartásával jótállás van kikötve, következő 24 drb. ékszer-készlet csak 3 frt. 75 krba kerül, és pedig:

6 darab ékszer-készlet asztali kés,
6 „ „ „ villa,
6 „ „ „ evő kanál,
6 „ „ „ kávés „

Összesen 24 darab a mesezerü olcsó áron csak

3 frt. 75 kr. a megtartásról és jó fajáról irásbeli jótállással. Ha egyszerre 48 drb. rendeltetik meg, ugy csakis e czélra készitett papirtokban küldjük a tárgyakat, m. p. 48 darabért 8 frtot. Kapható pálank még: [illegible]

Megrendelések utánvéttel vagy az összeg előleges beküldése mellett a legpontosabban és lelkiismeretesebben teljesittetnek és a levelek következőleg czimzendők:

BLAU és KANN, General-Depositeure,
Bécs, I., Heinrichshof.

U. I. Száz és száz elismerő és köszönő levél van birtokunkban és ezek megtekinthetők. Utánzás és hamisítás hatóságilag büntettetik. 255 1—10.

HIRDETÉSEK.

MOLL SEIDLITZ-PORA.

Csak akkor valódi, ha minden doboz czimlapján a sas és az én sokszorosított czégem van lenyomva.

30 év óta a legjobb sikerek mellett fennáll mindennemű gyomor betegségek és emésztési akadályok, (mint étvágyhiány, hasszorulás), vér ulioiás és aranyér ellen. Különösen oly egyéneknek ajánlva, kik ülő életmódot folytatnak.

Hamisítások törvényileg büntettetnek.

Egy lepecsételt eredeti doboz ára. 1 frt. o. é.

FRANCZIA BORSZESZ SÓVAL.

A legmegbizhatóbb önsegélyző szere a szenvedő emberiségnek minden belső és külső gyulladásnál, a legtöbb betegség ellen, mindennemű sebesülések, fej-, fül- és fogfájás, régi sérvek és nyilt sebek-rákrekélyek, üszök, szemgyulladás, mindennemű bénulás és sérülés stb. stb. ellen.

Üvegekben használati utasitással együtt 80 kr. o. é.

Hal-májolaj.

Krohn M. es társától Bergenben (Norvégiában).

Ezen halmáj zsirolaj valamennyi, a kereskedelemben előforduló aj között az egyedüli, mely orvosi czélokra használható.

Ára egy üvegnek használati utasitással 1 frt o. é.

Fő szállitás

Moll A. gyógyszerész, cs. kir. udvari szállitónál, Bécs Tuchlauben.

Raktár az állam minden hirneves gyógyszertárában vagy fűszerkereskedésében. Raktár nélküli helységekben magánegyének nagyobb megrendeléseknél megfelelő árleengedésben részesülnek.

A t. cz. közönség kéretik határozottan Moll-féle készitményt rendelni és csak olyanokat elfogadni, melyek saját óvjegyem és aláirásommal vannak ellátva.

Raktárak: **Nagy-Kanizsa** Belus J. gyógy. Práger Béla gyógysz. Fesselhofer József Rosenfeld Adolf Rosenberg Ferencz. — **Zala-Egerszeg** Hollosy J. E. **Marczali** Iastl Ferd. — **Baros** Dorner S. — **Csáktornya** Göcz L. v gyógyszerész. — **Kaposvár** Babóchay Kálm. Kohn J. gyógy Th. Kecskéssy gyógy. — **Kaproncza** Werli M. gyógy. **Készeg** Czacsinovics Ist. gyógy. Küttel Ist. gyógy. — **Keszthely** Schleifer A. Wünsch F. — **Körmend** Rátz Ján. — **Zágráb** Irgalmasshoz gyógy. Mittlbach S. gyógy. Perklet Ferencz. — **Sopron** Mezey And. gyógy. (240 4—52)

Alulirott ajánlja a nagyérdemű közönségnek az alább sorolt (saját gyártmányu) tárgyakat:

MEZEI GIPSZET,

épitészeti meszet,

hydraulicus-meszet,

Roman-cementet,

valédi portland cementet,

perlmosi portland cement kövezeti táblákat,

lóvályuk, vizvezető csövek stb.

lótakarmányi kagylókat,

karsti márvány (3-féle)

HOMOKKÖVEK ÉPITÉSRE,

lépcsők, oszlopok stb.

Deszka- és épitőfa minden választékban.

Kályhák és földmivelési gépek.

Kivánatra árjegyzékek és mintalapok küldetnek.

258 1—3

SARTORI OSKÁR
Nagy-Kanizsán, Király-utcza 1. sz.

Berger's medicinische THEERSEIFE

Durch med Capacitäten empfohlen, wird in den meisten Staaten Europa's mit glänzendem Erfolge angewendet gegen

Haut-Ausschläge aller Art

insbesondere gegen chronische und Schuppenflechten, Krätze, Grind- und parasitäre Ausschläge, sowie gegen Kupfernase, Frostbeulen, Schweissfüsse, Kopf- und Bartschuppen — **Berger's Theerseife** enthält 40% **Holztheer** und unterscheidet sich wesentlich von allen übrigen Theerseifen des Handels — Zur **Verhütung von Täuschungen** begehre man ausdrücklich **Berger's Theerseife** und achte auf die bekannte Schutzmarke.

Als **mildere Theerseife** zur Beseitigung aller

Unreinheiten des Teints

gegen Haut- und Kopfausschläge der Kinder, sowie als unübertreffliche cosmetische **Wasch- und Badeseife** für den **täglichen** Bedarf dient: 222 5—12

Berger's Glycerin-Theerseife

die 35% Glycerin enthält und fein parfümirt ist.

Preis per Stück jeder Sorte 35 kr. sammt Broschüre.

Haupt-Versandt: Apotheker G. HELL in Troppau

Vorräthig in allen Apotheken der Monarchie. **Hauptdepots für Gr.-Kanizsa** bei den Herrn Apothekern B. Práger und J. Belus.

Egy rettentő betegség,

melytől

sok néposztály zaklattatik.

E betegség a gyomornak kisebb rendetlenségeivel kezdődik, de ha elhanyagoltatik, megtámadja az egész testet, igy a veset, a májt, különösen az egész emésztési rendszert, nyomorulttá tesz, s csak a halál szabadit meg ezen bajtól. A betegséget a beteg maga gyakran nem érti, de ha magát kérdezi, képes lesz meghatározni, hol és minő baja van. Kérdés: Van-e fájdalmam, étkezés után érzek-e nyomást és a lehelésné szorongatást? Sötét kedélyü vagyok-e, kisérve szédüléssel? Sárgás szinezetüek-e a szemek? Nincs-e födve a fölkelésnél a nyelv, torok, s a fogak vastag nyákkal, kisérve a száj rosz izével? Érzek-e fájdalmat az oldalban, vagy a hátgerinczben? Nincs-e a jobb oldalban oly érzés, mintha a máj nagyobbodnék? Ha egyenesen állok, nem lep-e meg bágyadtság vagy szédülés? A vizelet gyengén vagy erősen van-e szinezve, ülepedéssel összekötve, mely az edényben rövid idő mulva meglátszik? Étkezés után nincs-e össze kötve az emésztés a has felfuvásával, nem okoz-e szeleket és puffogást? Nem jelentkezik-e gyakran erős szivdobogás? Ezen külömböző jelek nem mutatkoznak egyszerre, de egyesek egy ideig kinozzák a beteget és igen sulyos betegség hirnökei. Ha e betegség hosszabb időn át tekintetbe nem vétetnék, száraz köhögést okoz, kisérve hánytatási kényszertől. Későbben piszkos, barna szinezetü bőrt okoz, a lábak és kezek hideg veritékkel boritvák. A mint a máj és a vesék lassankint mindinkább megbetegednek, rheumai fájdalmak jelentkeznek és a rendes gyógyitási mód hasztalannak mutatkozik ezen kinos betegség ellen. Igen fontos, hogy e betegség gyorsan és pontosan gyógyittassék, mindjárt kelotkezésekor, mi egy kevés gyógyszer által elérhető, mely a valódi szernek tekintendő, az egész betegség elháritására, az étvágy visszaszerzésére és az emésztő-szervek egészséges helyzetbe való visszatéritésére. A betegség „májbetegség"-nek neveztetik és a valódi és legbiztosabb szer ellene a „Shäker-kivonat", növénykészület, mely Amerikában készül az Uj-York, London és Majnai-Frankfurtban telepedett tulajdonos White A. J. számára. Ezen szer a betegséget tövében támadja meg és az egész szervezetből kirekeszti.

Raktár Magyar, Erdély, Horvátországnak stb.

Zágrábban: Finkh L. M. és Mittlbach Zsigm. **Budapesten**: Török József gyógyszertárában király-utcza 7. sz. **Duna-Földváron**: Pap Józsefnél **Essé-ken**: Gobecki Józsefnél **Nagy-Becskereken**: Mencser K.-nél. **Gyöngyösön**: Morfits Ferd.-nél **Hermannstadtban**: Teutsch Gusztávnál. **H.-M.-Vásárhelyen**: Kiss Gyulánál. **Karlstadtban**: Findeis Gyulánál. **Kolozsvárott**: Biró József és Széky Miklósnál. **Léván**: Volmann Ödönnél. **Miskolczon**: Dr. Horcz Mórnál. **Neusatzban** Grossinger K.-nál. **Neutrában**: Tomber Kornélnál. **Nyiregyházán**: Korányi Endrénél. **Sopronban**: Reckert A.-nál. **Pancsován**: Graff W.-nél. **Pozsonyban**: Heinrici Frigyes Pisztori Fel. és Zólta Rud.-nál. **Selmeczen**: Sztankay Fr.-nél. **Szegeden**: Barcsay K. és Kovács A.-nál. **Temesváron**: Jahner E. M.-nél, város, Hunyadi-utcza és Tarcsay St.-nél. **Winkoveczen**: Alemann L.-nél. **Warazsdon**: Hochsinger Arn.-nál. **Versetzen**: Bienorth G. füszerész **Zupanjében**: Mátter A.-nál. **Kaposvárott**: Augustin Agostonnál. **Kismartonban**: Grüner Sándornál. **Komáromban**: Schmidthauer Lajosnál. **Nagy-Topolczányban**: Esippek Jánosnál. **Párkányban**: Rogrien Ed.-nél. **Pécsett**: Irgalmasokhoz, Kovács Mihálynál. **Siófokon**: Szabados Lajosnál. **Székesfehérvárott**: Ság Rudolfnál, Bran Lajosnál. **Zala-Egerszegen**: Holossy E. Józsefnél.

Tulajdonos Whithe A. J. főügynökség és nagyban Magyar- Erdély- és Horvátország számára Török József gyógyszerésznél Budapesten Király-utcza 12. 239 4—6

Pályázati felhivás.

A csáktornyai községi elemi népiskolánál a kézimunka tanitónői állomás lemondás folytán ürsedésbe jövén, felhivatnak mindazok, kik ezen állomást elnyerni óhajtják, miszerint a kellőleg felszerelt folyamodványaikat 1881. évi márczius hó 20-áig alólirottnál beadják.

Az elkésetten beérkezett folyamodványok figyelembe nem vétetnek.

Az állás elnyeréséhez a magyar nyelv tudásán kivül a horvát nyelv ismerete szükséges.

Javadalmazás 500 frt készpénz fizetés.

Kelt Csáktornyán, 1881. márczius 4-én.

Csesznák Sándor
iskolaszéki elnök.

256 1—1

Malom-bérbeadás.

Sárvár város tulajdonát képező és a Gyöngyös folyón fekvő 4 kövü uj malom a hozzá tartozó 60 hold szántó föld és kertekkel 1881. évi Szent-György naptól kezdve 6 évre a legtöbbet igérőnek bérbe fog adatni.

Az árverés folyó évi márczius 19-én délelőtti 9 órakor Sárvárott a városházánál fog eszközöltetni, hol a feltételek előre is betekinthetők.

249 3—3 **Az elöljáróság.**

MÉN-LÓ.

Ifj. gróf Zichy Ödön uradalmán Surdon — Totalisateur telivér angol mén — apja Vulston Melbourne és anyja Ms. Shatton Orlando után — fedez folyó évi junius hó végéig — félvér kanczákat 20 frt, telivér kanczákat 25 frt fedezési dij mellett.

Távolabb lakó uraságok, ha kanczáikat a fedezési idény alatt Surdon elhelyezni kivánnák — a kanizsai piaczi árak alapján — azok élelmezéce az uradalom által eszközöltetik.

Előjegyzések még 20 darab kanczára 8 nap alatt Tantossy Béla uradalmi kasznár urhoz posta Zákány küldendők. 253 3—3

6 huzással — A cs. kir. szab. osztrák **telek-hitelintézet** *hitelzálogi biztositott* — 6 huzással

3% záloglevél-sorsjegyre

darabja 100 frt.

évenkint 6 huzással

és minden

főnyeremény 50000 frtig

kezeskednek kétségtelen hitellel a legnagyobb nyerésesetek, minthogy minden 100 frt névérték szerint kijátszott záloglevélre azonkivül még jutalom élvezet is esik, mely a kijátszásig minden huzásban részt vesz, és melynek értéke már ma 30—35 forintig terjed.

E jeles záloglevél jegyek, melyek nem ajánlhatók eléggé, egyszersmind a legolcsóbbak az osztrák-magyar birodalomban, mert ezek az egyedüli sorsjegyek, melyek ráfizetés nélkül fenntarthatók, és mégis bizton lehet e kitűnő jegynek jelentékeny árfelemelkedésére számitani.

Közelebbről vizsgálva, látjuk, hogy e jegy

9 százalékos kamatozást

képez, minthogy az évi 6 kötlevél értéke darabját 1 frttal véve 6 frt, a kamat 3 frttal számitva, igy az eredmény 9 forintot tesz.

Mi ezen sorsjegyeket készpénzben szigoruan a napi árfolyam szerint (most 100 frt) adjuk, kereset és költség bérmentve, valamint havi részlet fizetés mellett is

10 részlet 10 frttal	100 frt
az utolsó részlet	5 frt
= összesen:	105 frt

A 10 frtnyi fizetést jegyenként az eladók kivánatára 4½% is megtartjuk.

A kötlevél a jövő huzásra 1881. april 15. 1 frt és bélyeg.

NYITRAI és TARSA

Budapest, Dorottya-utcza 6. sz.

A jutalom kötlevelek mint tőkének kamatozása végett használhatók községeknél, testületeknél, nyilvános felügyelet alatt álló intézeteknél, továbbá gyám- és letett pénz gyanánt és katonai házasság biztositékul. (A törvények 86 paragraphusa.) (254 2—15)

3% — 3%

Sümeghen Taschek János épitész urnál jól kitartott

TIZ KASMÉH

4 frtjával folyó évi márczius hóban kapható.

257 1—3

Családi csokoládénk

Victor Schmidt & Söhne
k. k. landesbef. Fabrikanten
Wien. Wien.

csak akkor valódi, ha aláirásunkon kivül van alkalmazva. — minden csomagon fenti még ezen védjegy

Ara a jó minőségünek	sárga	papirban	1 csomag	50 kr.
„ finom „	rózsaszin	„	1	70 kr.
„ finomabb „	zöld	„	1 „	80 kr.
„ legfinom. „	fehér	„	1 „	1— kr.

Raktár Nagy-Kanizsán: ROSENFELD ADOLF és STREM & KLEIN urak kereskedésében.

Keskeny UTIFŰ-MELLCZUKORKÁK,

a tüdő és mellbajok, köhögés, fojtóköhögés, rekedtség és tüdőhurut biztos gyógyszerei.

A természet által a szenvedő emberiség javára teremtett megbecsülhetlen keskeny utifű azon már eddig fel nem deritett titkot foglalja magában, miszerint a gége és légcső rendszer gyulladt nyakhártyájára való azonnali gyors és enyhitő hatás gyakorlásával, az illető beteg szervek gyógyulását minden tekintetben lehetőleg elősegiti.

Miután gyártmányunknál a csukor és keskeny utifűből tiszta vegyülékről kezeskedünk, különös figyelembe ajánljuk hatóságilag bejegyzett védjegyünket sat dobozon levő aláirásunkat, mert csak ezek igazolják annak valódiságát.

SCHMIDT VICTOR & FIAI

cs. kir. szab. gyárosok Bécs, Wieden Alleegasse 48.

1 skatulya ára 30 kr.

Kaphatók: Práger Béla gyógyt. Bélus J. gyógyt. N.-Kanizsán, Kálivoda J. Letenyén, Kiss A. gyógyt. Alsó-Lendván, Dorner Kaj. vas- és fűszerkereskedésében Sümeghen, Werli M. gyógyt. Kaproncán, idősb Mozelt F. Vasváron, Hollósy József E. gyógyt. Zala-Egerszegen, Berger Mór (Somogy) Szobb, Simon Gyula Szombathely. 230 4—

Nagy-Kanizsán, nyomatott a kiadó tulajdonos Wajdits József gyorssajtóján.

NAGY-KANIZSA, 1881. márczius 13-án. 21-ik szám. Huszadik évfolyam.

Előfizetési ár:
egész évre . . . . . 8 frt.
fél évre . . . . . 4 „
negyed évre . . . . . 2 „
Egy szám 10 kr.

HIRDETÉSEK
8 hasábos petitsorban 7, másodszor 6 s minden további sorért 5 kr.
NYILTTÉRBEN
soronként 10 krért vétetnek fel. Kincstári illeték minden egyes hirdetésért 30 kr. fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőhöz, anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhoz bérmentve intézendők:
NAGY-KANIZSA
Wlassicsház.
Bérmentetlen levelek csak ismert munkatársaktól fogadtatnak el.
Kéziratok vissza nem küldetnek.

Nagy-Kanizsaváros helyhatóságának, „nagy-kanizsai önk. tüzoltó-egylet“, a „nagy-kanizsai kereskedelmi s iparbank“, „nagy-kanizsai takarékpénztár“, a „zalamegyei általános tanitótestület“, a „nagy-kanizsai kisded-nevelő egyesület“, a nagy-kanizsai tiszti önsegélyző szövetkezet“, a „soproni kereskedelmi s iparkamara nagy-kanizsai külválasztmánya“ s több megyei és városi egyesület hivatalos értesitője.

Hetenkint kétszer, vasárnap- s csütörtökön megjelenő vegyes tartalmu lap.

Hegedüs Sándor felolvasása

— Nagy-Kanizsa, márcz. 5. 1881. —

A kereskedőkről és hivatásukról.

(Folytatás és vége.)

De az állam fejlődésére, alapjainak szélesbitésére, ruganyosabbá tételére is hatalmas befolyással van a kereskedelem. Tudjuk azt, hogy a csak földmivelő országok mily könynyen kimerülnek; mily kevéssé tudják időképességüket fejleszteni. Mig az iparos és kereskedő országok sokkal inkább képesek az állami szükségeket is fejleszteni és azoknak meg is felelni. Még nálunk is tapasztaljuk, hogy nem a földadó, hanem a kereseti és jövedelmi adó igazán fejlődésképes, de ezt ki nem fejtem, mert félek, hogy azt gondolják, hogy valami uj adót vagy adóemelést akarok javasolni és azért bizony kár volt idejönnöm; van benne részem Budapesten is. De, hogy még az iparos Angliában is mekkora különbség van az egyes osztályok adóképességének fejlődése közt, azt bizonyitja a körülmény, hogy ott a közelebbi 30 év alatt a jövedelmi adó azon része, mely a földesurra, a háziurra és bérlőre nehezedik, csak 28%-kal szaporodott, mig az a része, melyet az iparos és főleg kereskedő osztály fizet, 209%-kal növekedett; természetesen a fejlődés folytán és nem adóemelésből.

Ebből kitünik, hogy mily hatalmas tényező az államháztartásban is a kereskedő osztály, sőt még a pénzügyek kezelésében és az államháztartásban is minden formaságot a kereskedőktől tanult az állam. Hát nem vesződünk-e eleget a mérleggel; nem csináljuk-e eleget azt, hol ellenzéki, hol kormánypárti szempontból, csak hogy a deficit minél nagyobb vagy minél kisebb legyen?

És ez a mérleg-theoria átültetett a nemzetközi kereskedelemre is. Tudjuk, hogy a nemzetekkel egymás közti forgalmát is mérlegelni szokták és a melyik államnak deficitje van, arról azt következtetik, hogy szegényedik. Pedig, hogy milyen tévedés ez, azt bizonyitja az a körülmény, hogy 1868 1878 között Anglia kereskedelmi mérlege 8 milliard frt. hiányt mutat fel, hogy Németország is 6 milliard hiányt, Francziaország 400,000 frtot; Hollandia, Belgium 2 milliard forint hiányt mutatnak fel a nemzetközi kereskedelemben; és hogy a müvelt világ Mulhall és Neumann Spalart kiszámitása szerint 1868 - 1878 közt 15 milliard frt. hiányt mutat fel; ebből az következnék, hogy mindegyik szegényedik, pedig épen az ellenkező áll; ez bizonyitja, hogy attól még nem kell megijedni, ha többet hozunk be külföldről, mint mennyit kivittünk.

De nem csak anyagi hivatása van a kereskedő osztálynak. A civilizatió egyik előfutárja és állandó tényezője az mindenütt. Mondják, hogy a külföldön a vadak oly miveletlenek, hogy az enyém és tied között semmi különbséget tenni nem tudnak, mikor egy utazó egy flanell alsó inget adott az egyiknek, az feldarabolta azt és szét osztotta társai közt, hogy egy-egy darab jusson mindegyiknek belőle; természetesen azt sem tudtak mire való. Ezek a vadak bizonyára később megtanulták ezt is, és ha sokszor megfordulnának nálok utazók, kereskedők, lassacskán civilizalódnának is. De ha a vadak nem tudták mire használják az alsó inget, bizonyára eleinte ebben a helyzetben volt minden nemzet, a civilizatió minden szükségét, minden nemzet csak lassacskán ismerte meg is sajátitotta el. Mert jól mondja a latin: Ignoti nulla cupido. A kinek valamiről fogalma nincs, arra vágya sincs. Ha végig tekintünk saját háztartásunkon, észre fogjuk venni, hogy mennyire elkényesedtünk, mennyi finom dolgot megszereztünk őseinkhez képest – és ezt a kereskedőknek köszönhetjük; ők ismertetik meg a nemzeteket kölcsönösen egymással, ők terjesztik a finomabb izlést, ők keltik fel a szükségeket és csak romlott nemzet az, mely a finomabb igényeknek, szükségeknek eleget tenni, eleget keresni nem tud. Először fel kell támadni a szükségnek, azután utána indul a munka, az erőfeszités és ennek nyomán halad a civilizatió, sőt még a vagyonosodás is és a nemzetek közt az életrevalóság mértékét épen az adja meg, hogyha megismerkedik a civilizatió finomabb szükségeivel és izléseivel, képesek-e azoknak megfelelni, annyit szerezni, hogy azokat kielégitsék, vagy nem? A vad és félmüvelt nemzetek erre nem képesek és ezért pusztulnak; de a munkaképes, a civilizatióra képes nemzetek igényeiknek, szükségeiknek megfelelő mértékben fokozzák munka erejüket is, hogy azoknak saját erejükből és nem adósságból megfelelni képesek legyenek. A kereskedők hozzánk is behozták a finomabb ipar- és fényüzési czikkeket, sokan zugolódnak ezért; hanyatlást, erkölcs romlást és bukást jósolnak belőle. Tévednek, az erkölcsiség nem a tudatlanságban, sőt nem is az egyszerüségben van. A fejlődés mesterséges igények nélkül nem képzelhető, ez a haladás feltétele; de a ki a civilizatió szükségeit elsajátitja, annak el kell sajátitani annak munkaerejét is; erre tanitnak a kereskedők.

És igen szép hivatásuk van nekik az eszmék terjesztésében, a nemzetek egymáshoz közelitésében is. Azt mondja a német közmondás, hogy a ki sokat utazott, sokat tud mesélni. Még a vadaktól is mennyi uj fogalmat hoznak az utazók magukkal; kik az afrikai, az ó-mexicói vagy az indiai falvak szerkezete, családi élete, örökösödése nyujta a legbiztosabb kulcsot az emberiség fejlődésének megértéséhez. Hisz az indiai mesék ép ugy költöznek, mint a madarak; ugyanazon dolgokat fedezik fel az olasz, a spanyol, a magyar népmesékben, költészetekben; mik az indiai mesékben előfordulnak; hát még a vallási fogalmakat mint lehet nyomozni, hisz a mesére ráakadunk az egyptomi, az indiai vallásban; a szerzetes rendeket felfedezzük Indiában és igy tovább. — Mindezek az eszmék pedig leginkább a kereskedelem utján haladtak és terjedtek. És ha most a nemzetek egymást testvéreknek tekintik; ha érzik azt, hogy ami az egyiknek árt, az kárt okoz a másiknak is; ha a vallások egymás iránt türelemmel viseltetnek; ha a nemzetiségek egymást becsülni kezdik; mindebben a kereskedőknek nagy részük van, mert ők cserélik ki nemcsak az áruczikkeket, de az eszméket és érzelmeket is, és olyan terjesztői az emberi testvérisülésének, mint a legigazibb papok.

De azért ha sok népet és sok földet bejárnak és szivök mégis azt sugja, hogy „jobb otthon.“ — És még erre az eszmére kivánom tisztelt hallgatóim figyelmét felhivni.

Igen sokszor vádolják a kereskedőket azzal, hogy kosmopoliták, hogy nincs meg bennök a hazához és nemzethez való ragaszkodás oly mértékben, mint pl. a földesurban. Ez sokáig nálunk általánosan elöitélet volt, ezért féltek őseink általában még a városok szaporodásától is, ugy, hogy pl. 1587-ben törvényben tilták ezt el. De most már ujabb történelmünk adatai oly fényesen bizonyitnak a kereskedők hazafisága, és magyarsága mellett, hogy komolyan aligha vonja ezt valaki kétségbe. De nem is lehet ez másképen, hisz: a kereskedő sokkal inkább és sokkal előbb megérzi egy nemzetnek ügyfejlődését, mint hanyatlását, mint a társadalom bármely osztálya, csak egy kissé jobb esztendő legyen, job-ban megy az üzlet, csak a legkevésbé zavartassék meg a nemzet szabadsága vagy fejlődése, mélyen érzi azt a kereskedő. És nemcsak az önzés az üzleti érdek köti őt a hazához; hisz itt bir összeköttetésekkel, itt van megállapitva nemcsak anyagi, de erkölcsi existentiája is; és ha a földesur büszke az ősi jogára, kényes ősi becsületére; bizonyára a kereskedő sokkal büszkébb, ha egy régi czég képviselője és ha annak mocsoktalan nevét, jó hitelét fentartani, terjeszteni akarja.

A nemzetiségnek és hazafiságnak alig van annyi apostola a többi társadalmi osztályban, mint ebben: hisz a külfölddel ez áll leghosszabb összeköttetésben, becsületes üzletével, hitelével, kötelezettségei fontos teljesitésével emeli az ország becsületét, hitelét; mig a legtöbb ember olyan, mint a tormába esett féreg; kis bőrén tul alig tud hatni; még nemzete érdekében is.

Nekem még az ellen sincs panaszom, hogy a kereskedők eléggé magyarosodni ne akarnának. Hisz, a ki csak egy-két évtizedre visszaemlékezik, annak lehetetlen észre nem vennie azt a nagy haladást, melyet e téren is tettünk. Nem mondom, hogy még sok tenni való ne lenne, hisz jóformán most vagyunk a fejlődés közepén; de hálátlanság és ügyetlenség a fejlődés elért fokát tagadni, éppen ellenkezőleg erre kell emelkedni és innen kiálltani a kereskedőkhez buzditólag, szeretettel az amerikai jelszót: Goahead! Előre!

Igen, a magyar kereskedőnek különösen szép hivatása van. A kultura hajnala, a forgalom, az izlés fejlesztője, a munkásság, az ipar ébresztője ide haza, a magyar nyelv és nemzetiség terjesztője az ország idegen ajku vidékein; a magyar nemzeti lét, becsület hitelfenntartója oda künn a külföldön és mindezt oly szépen elvégezheti, épen üzlete se-

TARCZA.

Volt egykor...

Volt egykor egy kedvesem,
A szíve hamis volt.
„Tudd meg kedves gyermekem,
Atyád már rég megholt.“

„Egy kánya volt gyermekem
Borzadva kiabált!
Bár a sirban fekhetnék,
Az a bútól megvált.“

Zug a szél ablakon át,
Az eső csak ugy hull;
Anya forró könyekkel
Kis fára borul...

R. H.

Egy női chimera.

— Eredeti beszély. —

Irta: ifj. DONÁSZY FERENCZ.

(Folytatás.)

Novikoff hangja itt elkezdett börgővé lenni; megivott egy pohár vizet s utána egy másodikat.

Pihenjen egy kissé!

Minek, szólt Novikoff, azért hogy a düh elfojt? ne féljen, meg nem fullaszt.

Amint multak az évek, ép ugy kezdett mulni az uraság szerelme is Utballa iránt.

Utballa észrevette, de nem szólt.

Egy este a vacsoránál az uraság vig kedvü, beszédes, Utballa pedig szótalan volt.

Az uraság mindig, de akkor este szokatlanul sokat ivott.

Utballa némasága pedig a végsőig ingerelte.

Beszélsz vagy nem? kiálltá fenyegetődzve.

Emlékezz mit mondtam, szólalt meg egyszerre Utballa, mikor először meglátlál.

Emlékszem gerlém, de csak nem akarsz megölni, kérdé enyelegve, s átakarta karolni.

Utballa visszalökte s övéből egy tőrt rántott ki, azzal az uraság felé szurt.

A tőr megcsuszott az öltöny arany himzésén és csak vállát hasitotta fel.

Erre az uraság feldühödve kicsavarta a tőrt Utballa kezéből s kétszer keblébe döfött.

Azután felragadta a vérző nőt és az ebédlő ablakán kihajitotta.

Az ablak alatti tér pedig egy farkas verem volt, hol nyolcz erőteljes farkast tartottak.

És Utballának volt még ideje gyilkosának fülébe kiálltani.

„Addig kisérjen átkom, mig el nem temetnek, akkor temessék azt is melléd, hogy ne legyen nyugalmad a tulvilágon sem.“

Többet azután nem lehetett hallani csak egy végső jajszót, egy chaosos orditást, a farkasok megrohanták Utballát.

Gédia herczegnő összerázkódott.

Novikoff melle hörgött mint egy tüzhányó öble.

Mit érdemel ez ember, ugy e kevés lesz, ha megölöm?

Ön nem fogja megölni Sándor! szólt a herczegnő, két kezét Novikoff felé terjesztve.

Novikoff riadva nézett reá mint a tigris, mely gazella helyett oroszlánra bukka...

Ön, ön mondja ezt nekem?

Én! engedje át nekem, s boszuja ki lesud elégitve; e szavaknál most az egyszer mutatta meg a herczegnő igazi arczát, féktelen vadság s a tigris szemének carbunculus csilláma fénylett szemeiben, mig fogsora fénylett, ragyogott, mint a prédáját leső vadé.

A pókháló.

Sergius herczeg hadi tanácsot tartott; a herczeg csak mint tehetetlen báb fungált ott, Maflakoff volt az irányadó, s különösen pedig ezen a nap átkozott rosz kedvében volt, mert minden tervet elvetett, egyiket azért, a másikat ezért, legtöbbnyire azonban okot sem mondott, hanem egyszerűen csak elvetette.

Génia herczegnő egy függöny mögött ült és az egész tanácskozást kihallgatta, a tanácskozás igen viharos volt, a herczegnő különösen megjegyezte az, hogy a tábornagy ép annak szegült ellene mindig, a mit Sergius herczeg pártolt és ép azt fogadta el, aminek pedig ellenszegült.

A nap már jól előre haladt és még sem végeztek még semmit, ugy hogy a tábornagy az ülés folytatását délutánra halasztotta.

Ezalatt a herczegnő lázas gyorsasággal tanácskozott Sergius herczeggel.

Hivassa ide Novikoff ezredest.

Minek?

Ne kérdezzen rokon, sietnünk kell, az igazat megvallva, ön nem lát az orrán tul.

Hogy hogy, ez bók akar lenni vagy tréfa?

Egyik sem, csak tiszta igazság; tegnap a tábornagy egy jelentést küldött Szent-Pétervárra, s ha nem intézkedünk gyorsan, az ön bukása vagy kegyvesztése, különben mindkettő egyre megy, mulhatatlanul bekövetkezik.

Mit mond rokon?

A valót, küldött már valakit?

A herczeg segédtisztjének kiadta a parancsot, ugy járt fel s alá sátrában mint egy gőzgép.

Mit csináljunk, mit csináljunk, — mormogá.

A muzulmant pedig elfogott leányával együtt még ma visszaküldi Karszba.

Minden váltságdij nélkül?

Az önön magától értetődik, váltságdijat kap rokon, még pedig nagyot, ingó állása meg fog szilárdulni.

Es azután?

Holnap este rohamot intéznek Karsz ellen.

De hisz ez lehetetlen, a tábornagy nem fog beleegyezni.

Bele fog egyezni, ha ön ennek a tervnek a hadi tanácsban ellene szegül és kézzel, lábbal dolgozik, hogy e terv ne legyen elfogadható.

Jó, hátha elfogadja?

Mit akar ezzel kérdeni?

Hátha elfogadja, mi lesz azután?

Seregünket meg fogják verni, mert a támadást várni fogják.

De hisz ez árulás, kiáltott fel a herczeg élénken.

Ugyan rokon, miféle bizarr szót használ? ez nem árulás, ez politika.

Én nem fogok beleegyezni!

Jól teszi, s pár nap mulva a hadi törvényszék előtt fog állni.

Lőjjenek inkább főbe, de ebbe bele nem egyezem.

Akkor kár volt ennyire bele elegyedni a dologba, főbe nem lövik, mondhatom, csak Szibériába bellebbenik, ez kellemesebb, ott vadászhat azután rókákra, meg farkasokra.

Annyi ember, annyi vér.

Kegyes kezd lenni, hanem akkor nem számitotta ugy-e, mikor két falut összelövetett, pedig megakarta adni magát mindkettő.

Hallgasson azzal, hallgasson, az egész más, azok lázadók voltak.

Hát ez mi, most meg egyenesen ön ellen törnek.

Ön daemon, mindenre van felelete.

Tagadja hogy nem való, akkor hallgatok.

Igaz, igaz, de annyi ember.

A czél szentesiti az eszközöket, ne legyen nevetséges, különben megnyugtathatja magát, hisz ön még csak nem is vesz részt e dologban.

A ki hallgat, az bele egyezik.

Különben, beleegyezik vagy nem? Gróf Novikoff mindjárt itt lesz, kérdé Génia szárazon, ha nem, ugy még ma utazom.

Novikoff ezredes, jelentette a segédtiszt.

Jöjjön be, szólt a tábornok sáppadozva, mert Génia kérdő tekintete rajta nyugodott.

Tudni fogja ő is? kérdé gyorsan suttogva Géniától.

Nem.

Ugy hát legyen és tegyen a mit gondol.

Novikoff belépett s a sátor közepén megállt.

Jöjjön közelebb ezredes.

Elfogadható az a terv, hogy holnap Karszot megtámadjuk minden ponton?

Miért nem? egyszer már véget kell ennek a hadjáratnak vetni.

gedelmével, hogy nem kételkedem, mint eddig, ugy ezentul is megfogja tenni. Mert a nemzet mindnyájunkra kiszabta kötelességünket, és csak a mely mértékben felelünk ennek meg, azon mértékben vagyunk évdemesek a helyre, melyet a társadalomban elfoglalunk és ez alól kivonni magunkat nem lehet, nem szabad; kicsi és nagy, szegény és gazdag, nő és férfi egyaránt hozzájárulhat a nemzeti nagy feladathoz és csakis ugy járulhat hozzá, ha hivatását teljesen felfogja és pontosan teljesiti; mert meg van irva:

Irj, tégy, csatázz, akinek, mint adák az Istenek. Oltárai a hazának hadd füstölögjenek!

— **5 forintról** 50 krajczárra szállitotta le a képviselőház a névváltoztatások iránt beadott kérvények bélyegét. E sokak által rég óhajtott intézkedés bizonyára nagy lendületet fog adni a különben is nagy erélylyel megindult névmagyarositási mozgalomnak.

— **Levelező-lapra nem szabad semmit ragasztani.** A közmunka- és közlekedésügyi miniszter következő rendeletet bocsátotta ki: Az egyetemes posta-egyesületi szerződéshez tartozó foganatositási szabályzat XV-ik, valamint a levél-posta tarifa III-ik czikke értelmében a levelező lapokhoz a netán a bérmentesités kiegészitésére szükséges levéljegyeken kivül más tárgyat illeszteni vagy rájuk ragasztani nem szabad. Ennélfogva külön papirszeletekre irt vagy nyomtatott czimeket sem szabad a levelező lapokra felragasztani. A közönség figyelmeztetik, hogy a postaközegek az ezen szabály ellenére kiállitott levelező lapokat az azokat föladni szándékozóknak. a szabályellenességre való figyelmeztetés mellet vissza adják, a levélgyüjtőkben találtakat és az esetleg más postahivataloktól érkezőket pedig nem továbbitják, hanem egyéb térti küldemények módjára kezelik.

Jegyzőkönyv.

Felvétetett a magyar országos segélyző nőegylet nagy-kanizsai vdlasztmánydnak 1881. évi február 25-én Nagy-Kanizsán tartott ülésében.

Jelenlevők:

Elnök: Plihál Ferenczné, választmányi tagok: Ebenspanger Lipótné, Somssich Lőrinczné, Laky Kristófné, a Hoffmann Mórné. Orvos Dr. Tomcsányi Imre. Jegyzők: Plihál Ferencz és Hoffmann Mór.

Elnöki jelentés az alakulásnál.

Elnök meleg szavakkal üdvözölvén a jelenlevő tagokat, az ülés megnyitása után a magyar országos segélyző nőegylet nagy-kanizsai fiókjának és választmányának alakitására vonatkozó jelentését következőkben terjesztette elő:

Ugyanis a magyar országos segélyző nőegylet központi választmánya egyik tagjának megkeresése folytán a tagok gyüjtése megkezdetvén, csakhamar 34 tag jelentkezett, kik az alapszabályok 9. §-ának figyelembe vétele mellett folyó évi január 31-én alakuló közgyülésüket megtartották.

Ezen alakuló közgyülésen elhatároztatott, hogy tekintettel a város nagy kiterjedésére és azon körülményre, miszerint kis kerületekben az egylet főfeladatát képező emberbaráti és közhasznu tevékenység sokkal hatásosabban gyakoroltathatik, a város három fiók egylete kerületekre osztassék fel akként, hogy a majd megalakitandó városi választmány az egyik fiókegylet teendőit fogja teljesiteni.

A három fiókegylet kerületének megállapitása után a két fiókegylet választmánya az alapszabályok 10. §-a értelmében megválasztván, az a folyó évi február 5-én tartott közgyülésben a harmadik fiókegylet teendőinek vezetésére is hivatott városi választmányt az alapszabályok 21-ik § a értelmében megalakitotta és az elnököket az alapszabályok 11. §-a értelmében megválasztotta.

Az akként szabályszerüleg megejtett választás nyomán a városi és fiókegyletek választmányai következőleg alakultak meg:

I. városi választmány és első kerületi fiókegylet.

Elnök Plihál Ferenczné, választm. tagok: Ebenspanger Lipótné, Somssich Lőrinczné, Laky Kristófné, Weiser Józsefné, Hoffmann Mórné, pénztárnok: Knausz Boldizsár, orvos: Dr. Tomcsányi Imre, jegyzők: Plihál Ferencz és Hoffmann Mór.

II. Második kerületi fiókegylet.

Elnök: Ebenspanger Lipótné, vál. tagok; Knausz Boldizsárné, Wlassics Antalné, Eisinger Henrikné, Scherz Mórné. Sommer Sándorné, Blau Nándorné, pénztárnok: Knausz Boldizsár, jegyző: Hoffmann Mór.

III. Harmadik kerületi fiókegylet.

Elnök: Somssich Lőrinczné, vál. tagok: ör. Fesselhofer Józsefné, Babochay Györgyné, Erdődy Lajosné, Weiss Samuné, Kürschner Ignáczné, Rosenberg Israelné, pénztárnok: Knausz Boldizsár, jegyző: Pósfai Sándor.

Midőn tehát a választmányoknak az alapszabályok szoros megtartása mellett történt megalakulására vonatkozó jelentését azon forró óhajtással zárná be, hogy a választmányoknak nemes czélra irányuló müködését siker koronázza, egyuttal kéri, hogy a megalakulás tárgyában alapszabályszerüen szükséges határozat meghozassék, mely előterjesztés folytán végeztetett.

A Nagy-Kanizsán alakult három fiókegylet és városi választmány a magyar országos segélyző nőegylet alapszabályait minden változtatás nélkül elfogadja és azok határozmányait teljesiteni fogja; miről a központi választmányhoz jelentés teendő azon kérelemmel, hogy a szükséges pecsét és nyomtatványoknak honnét és miként leendő beszerezhetését megjelölni, a választmányt pedig a netán szükségesnek mutatkozó utasitásokkal ellátni méltóztassék.

A választmányi tagok gyüjtésének eredménye.

A három fiókegylet előterjeszti az eddigi gyüjtés eredményéről szóló jelentését azzal, hogy a befolyt összegek a pénztárnoknak adattak át, melyre

végeztetett:

A beterjesztett gyüjtő ivek a három fiók kerületének figyelembe vétele mellett következő eredményt tüntetnek ki:

I. fiókegylet	— tag	—	
II. fiókegylet	5 tag	100	frt.
III. fiókegylet	1 tag	20	frt.
alapitók.			
I. fiókegylet	2 tag	20	frt.
II. fiókegylet	5 tag	50	frt.
III. fiókegylet	13 tag	130	frt.
rendes tagok egyszer mindenkorra 10 frt fizetéssel.			
I. fiókegylet	41 tag	41	frt.
II. fiókegylet	73 tag	73	frt.
III. fiókegylet	148 tag	148	frt.
rendes tagok 1 frt évi fizetéssel.			
I. fiókegylet	1 adakozó	1 frt —	kr.
II. fiókegylet	2 adakozó	4 frt —	kr.
III. fiókegylet	36 adakozó	50 frt 65	kr.
adományozók egyszer mindenkorra			
Összesen:		637 frt 65	kr.

mely összeg a pénztárba ezennel beutalványoztatik azzal, hogy a már befolyt és pénztárnok urnak átadott 606 frt 65 kron felül még hátralékban levő 31 forintot az illetőktől beszedje és bevételbe tegye.

Egyuttal a tagok névsora a magyar országos segélyző nőegylet központi választmányához felterjesztendő azon kérelemmel, hogy az alapszabályok 14. §-a értelmében a központi választmány rendelkezése alá bocsátandó összegek beküldése iránt utasitást adni szivesked jék, továbbá a névsor a helybeli lapokban közzéteendő, vagy a pénztárnok urnak és a fiókegyleteknek is kiadandó azzal, hogy a női tagok nevei vagy férjeik után, vagy akként jeleztessenek, hogy a személy ugyanazonossága iránt kétség fenn ne foroghasson.

Egyéb inditványok:

Inditvány tétetett az iránt, hogy az alapszabályok 3. es 27. §-aiban körülirt teendők mikénti foganatositására nézve szakértői vélemény kéressék be, melyre végeztetett:

Ezen inditvány folytán Dr. Tomcsányi Imre orvos ur felkéretik, hogy a fentebb hivatkozott szakaszokban, különösen a 3. §. c) pontjában körülirt teendők mikénti foganatositására nézve a legközelebbi ülésre véleményt előterjeszteni sziveskedjék.

Ezzel a tárgysorozat kimeritve lévén, az ülés bezáratott.

Jegyzete:
PLIHÁL FERENCZ
jegyző.

Az I. nagy-kanizsai keresk. ifjak önképző egyletének márczius hó 5-én tartott ünnepélyén mondott pohárköszöntések.

A toasztok sorát Lengyel Ignácz egyleti elnök nyitotta meg, poharát emelvén Hegedüs Sándorra s kiváná, hogy Hegedüs Sándor ő nagyságát az Isten még sokáig éltesse s adja Isten — ugymond — hogy nekünk meg többször is tarthasson felolvasást! (Szüntelen tartó éljenzés.)

Utána Rothschild Samu — ügyvédjelölt — emelt szót:

Igen tisztelt jelenlevők! Becses engedelmükkel leszek bátor igen tisztelt elnökünknek szavait kiegészitení. (Halljuk!)

Egy bölcsész irataiban — a nevére már nem emlékszem — olvastam, hogy az embernek nincsenek érdemei: bármit cselekedjék, minden csak kötelességérzetének felismerésében, vagy kötelesség érzetének fel nem ismerésében történik. Bárminő állást vagy polczot nyerjen is el, vagy bármely szerepet játszik is a társadalomban, minden nem érdem, hanem a kötelességnek jutalma. — Csakhogy az a szerencse, hogy itt is alkalmazta a latin közmondást: Nulla regula sine exceptione (Nincs szabály kivétel nélkül). Minden nemzetnek voltak, vannak és lesznek szülöttei, kik más tekintetekben méltatandók, mert ezek — daczára annak, hogy azon kötelességeknek, melyeket a sors váratlan vet, nehéz megfelelni — tetteikkel az emberiségnek általánosságban, esetleg a jövőre kihatólag is hasznára vannak, mert nem az egyéni az ugynevezett laicus életnek, hanem a közjónak, a közéletnek szentelik magukat.

Ha a mai est ünnepeltje multját, jelenét és — joggal következtetve — jövőjét tekintem, ugy hiszem mindnyájunk nézetével találkozom ha azt mondom, hogy ő azon bölcs állitása szerint kivétel, hogy ő érdemdus férfiu. (Éljenzés.) Nem akarok hivatkozni azon szerepekre, melyeket a képiselőházban, a pénzügyi bizottságban, a journalistikában stb. visz, elég legyen a mai estre hivatkoznom — Volt alkalmunk bámulni a a ritka geniet, bámulni a nagy szellemet!

Emeljük tehát poharainkat és üritsük azokat amá szivből jövő kivánattal, hogy a Mindenható Hegedüs Sándor ő nagyságát a haza javára még sokáig fentartsa! (Hosszan tartó éljenzés.)

Erre Hegedüs Sándor — nagy tetszés közt következőleg válaszolt:

Uraim! Tisztelt vendégkoszoru! Az a két megtisztelő köszöntő, mely imént elhangzott, nem adja hü képét azon indokoknak, melyek engem ide vezettek; nem adja hü mértékét csekély személyemnek. Az utóbbi szónok teljesen helyes alapból indul ki. Minden kötelességből foly és nincs érdem. Ez a hitem, ez az én meggyőződésem. Hogyha valamit a hazáért, édes nemzetünkért teszünk, az nem érdem, az kötelesség!

Hogy én vonzatva a rokonérzelemtől, tudva azon fontosságot, melylyel a keresk. osztály bir s hogy én eljöttem önökhöz, hogy busditottam önöket, felkeltve vagy legalább figyelmeztetve, hogy mekkora kincs van a kereskedelmi osztályban, akkor én nem érdemet, hanem kötelességet teljesitettem. (Éljenzés.) Mindaz amit teszünk, ha nem önzés, akkor kötelesség. Már pedig megkövetelem annak elismerését, hogy önzésből nem tettem soha semmit sem, tehát kérem a tisztelt előttem szólót, hogy kivételt ne tegyen. A szabály általános és az alól kivételt csak az önzés és hiuság állitja fel. Az önzés és hiuság tolja fel az érdemet. A kötelesség létfeltétel. Igen, ha azt mondják, hogy minden reggel fel kell kelni, létfeltétel; hát az nem ilyen létfeltétel az embernek, ha embertársainak értelmét és érzelmét megnyeri. (Taps, éljenzés, hosszan tartó tetszés nyilvánitás.)

Azt mondják, ha az utczára kimegyünk, embertársainknak köszönnünk kell, ez létfeltétel — érdem nem — mert hát nem az alkatnak, hanem annak a belső érzelemnek, annak a belső hivatásnak köszöntünk, mit azon ember képvisel; azt mondják, hogy a társadalomban egymás iránt udvariasnak kell lenni, mert kivetik maguk közül azt, a ki nem udvarias. (Helyes! Igaz!) De érdem ez? Ha a kereskedelem fontosságát felismerve az előtt kalapot emelek, ez nem érdem, ez kötelesség. — Én tulajdonképen, mit tettem? Én nem mondtam ujat és nem szereztem érdemet önök iránt. Én csak a szivekből olvastam; láttam a haza iránti szeretetüket, láttam tehetségüket, melyhez hivatásuk van forrva — én a jövőbe tekintettem s a multba visszanéztem, hogy milyen szerepet játszottak a kereskedők. Én csak olvastam, olvasni s irni pedig tanitanak a népiskolában is; ez nem érdem, ez kötelesség! (Tapsvihar, hosszantartó éljenzés.) Tisztelt uraim! Az udvariasság ugy követeite volna tőlem, hogy a helyett a mit most elmondottam önök előtt, nagy dicsérettel feleljek. A mint azonban én nem érdemet, hanem kötelességet teljesitettem, ugy önök is, ha ezek szerint cselekesznek, csak kötelességet teljesitenek. — Engedjék meg önök, hogy a helyett, hogy dicsszavakat énekelnék önöknek, a helyett egyszerüen figyelmeztetem kötelességükre.

Igen elodázhatlan feltétel hazánkban a magyar keresk. osztály, s ennek felhasználni mindazon befolyásos történelmi értékét, melylyel bir, felhasználni arra, hogy hazánk felvirágozzék. (Hosszantartó éljenzés!) — Igen az országnak anyagi felvirágzása, politikai sorsa attól függ, még pedig nagy részben. Felismeri e a magyar kereskedelmi kar azt a kincset, mely reá van bizva?

Ez nem olyan kincs, melyet mérlegekbe vehet fel, ez a talentum, melyről a biblia beszél. — Ezen talentum nevében mondom, iparkodjanak mint eddig, — teljes mértékben — magyar kereskedők és jó kereskedők lenni. (Éljenzés.) Mert a mely mértékben magyar és jó kereskedők lesznek, annyiban értékesiteni tudják erkölcsi befolyásukat, abban a mértékben szolgálnak a nemzetnek és a hazának. (Helyeslés, taps, éljenzés.)

Ne mondják nekem, hogy csak önző a kereskedő, s hogy önzésből dolgozik. Ő számit! Ha pedig minden hazafi számi-

---

Támadunk az éj leple alatt nesztelenül, az ágyuk kerekeit kautschukkal vonatom be, igy zaj nélkül haladhatnak és ha az éj setét, a támadásnak sikerülni kell.

Mindenesetre.

Tehát ön helyesli e tervet ezredes?

Minden pontját.

Jó, tehát akkor legyen szives, terjeszsze elő ezt a mai hadi tanácsban.

Hogyan herczeg, hisz ez az ön terve?

Azt vehette észre, szólt a herczeg rángó ajakkal, hogy minden tervet, minden egyes nézetet a tábornagy ami tőlem jött, kereken visszautasitott és a mit én ellenztem, épen azt fogadta el, tehát én az ön tervét ellenezni fogom és az el lesz fogadva; ez az egész.

Gyenge mosoly futotta át Novikoff ajkait s azután Géniára nézett.

Ez majdnem észrevétlenül bólintott fejével.

Azután köszönyös dolgokról kezdtek beszélgetni; a herczeg pár nedves szivarral kinálta meg az ezredest.

Génia főfájás ürügye alatt elhagyta a sátort.

* * *

A haditanácsujolag összeült, ott meghányták, vetették a dolgot; Novikoff előterjesztette a kérdéses tervet. —

Sergius herczeg oly hévvel védelmezte, mintha ettől függött volna élete.

A törzstisztek legnagyobb része osztotta a herczeg véleményét. —

Ekkor felállt Maflakoff! szájszélei gunyosan rángatózdtak, először Novikoffra azután az egész tisztikarra nézett. —

Már miért ne lehetne elfogadni, ez még a legjobb minden terv között; mit szól hozzá tábornok? fordult a herczeghez, én e tervet tökéletes jónak találom, és az urak a megbeszélt pontok végrehajtását pontosan teljesitsék. —

Holnap pedig az előirt parancs szerint éjféli tizenkét órakor lesz az általános támadás. —

A herczeg elsápadt, arcza fehérebb volt annál papirnál mit kezeibe tartott, majdnem ugy hullott vissza székébe. —

Én pedig, folytatá Maflakoff rekedt fahangján, a holnapi támadást nem vezényelhetem, mert már is iszonyu fájdalmakat érzek lábszáraimban, le kell feküdnöm, képtelenség, hogy én holnap lóra üljek. —

Erre meg Génia szive dobbant akkorát a függöny mögött, hogy ijedve kulcsolá össze kezeit keble fölött, nehogy annak szilaj dobbanásait meghallják.

A vezényletet átadom Rumnikoff Sergius herczeg főparancsnoknak, ezzel sántikálva hagyta ott a sátort; künn várt rá Brigasloff; s ennek vállára támaszkodva bicsegett sátora felé.

Sergius herczeg révedezve nézett körül, minden táncolt előtte; csak is segédtisztje megszólitására eszmélt fel, s akadozva adta elő parancsait.

Mire sátorába ért, már akkorra Géniát is ott találta. —

Nos mit szól mindezekhez, volt első szava. —

A sors kezünkbe adja a boszut, lássa benne Isten ujját; a ki másnak vermet ás, az esik bele, válaszolá a herczegnő hidegen! —

És most?

Bocássa szabadon az elfogott leánykát atyjával együtt. —

Most mindjárt?

Rögtön, semmi késlekedés. —

Ezzel a herczegnő ott hagyta a herczeget, s kiment, a pálmafák alá, hol a sátor állott.

Vérvörösen készült a nap lenyugodni, mindent vörös érczfénynyel vont be, haragos pirban usztak az alkonyati felhők, nehéz hömpölyögben gomolyogtak Karsz felé, mintha elakarnák rejteni. —

Nemsokára egyik melléksátorból az öreg Saif lépett elő a lefátyolozott Carillával a tábornagy segédtisztjének kiséretében. —

Az ősz muszlimán oda lépett a herczegnő elé, lefüggő bajaderjának egyik szegélyét megcsókolá. —

Allah áldjon meg gyaurok liliomai, szólt a keletiek virágos nyelvén, hálám ép oly végtelen, mint a nap utja, ugy fogok tenni, amint parancsolád. —

Génia nem szólt, csak kiterjesztett karjával mutatott Maflakoff sátra felé.

Saif csendesen bólintott fejével, azután Carillát a nyeregbe emelte; Génia még egyszer bucsut intett, s a kiséret megindult; azután pedig belenézett a vérvörösen lenyugvó napra és a haragos pirban uszó felhőkre. —

Milyen piros, milyen vérszine van, mormogá . . .

* * *

A hat kozák, mely Saif fedezetét képezte, az utolsó őrszemnél elvált tőle, Saif megajándékozta őket. —

Magunkra vagyunk gyermekem, szólt Saif szeretetteljesen, hadd öleljelek meg még egyszer, Thomár jobban van, téged vágy látni, jobban gyógyitja az minden balzsamnál, ha téged meglát.

Carilla félrelebbentette fátyolát és atyja karjai közé borult.

Óh atyám, azt hiszem most halok meg a boldogságtól. —

Bohó gyermek, a boldogság nem öl, hanem gyógyit, hanem most már siessünk, mert még ma fontos dolog vár reánk. —

Ezzel sarkantyuba kapták lovaikat és elvágtattak arra, merre Karsz setét körvonalai feketéllettek. —

Amint a várba bebocsátották őket, egyenesen a várparancsnok lakása elé vágtattak. —

Saif leemelte leányát s mindaketten eltüntek a lakás setétes folyosóiban.

A légy, mit a pókháló megfogott.

A parancsnok csak annyit mondott a kijövő Saifnak, kit egyuttal mélyen üdvözölt:

Tehát gyermeked addig nőim felügyelete alatt fog lenni, mig az egész el nem mulik, hanem kérlek, leányodról a várban senkinek egy szót se szólj! s mindezt arab nyelven mondá, mit a várban senki sem értett. —

*

Leszállt az alkony, észak felül hömpölygő felhő-tábor nyargalt az égen, hüvös szél fujt, és áthatlan setétség borult a földre. —

Maflakoff sátrában libegett-lobogott a lámpa lángja, Brigasloff punschot főzött, előtte pedig egy felbontott ládácska mely telve volt liquerös üvegekkel.

A tábornagy nyögött, Brigasloff pedig mélázott.

Brigasloff, nyögött a tábornagy, pokoli kinokat szenvedek lábaimban. —

Aludjál uram, aludjál, az álom a legjobb orvosság nem a fü, fa, amit az a sok doctor össze-vissza ád.

De nem tudok, nem hagy aludni e fájdalom. —

Várj uram, szólt Brigasloff, az üvegek között keresgélve, én mindig azt hallottam, hogy a jó rostopcsinnál nincs jobb semmiféle orvosság, ez meggyógyit mindent. —

Bolond vagy Brigasloff!

Próbáld meg uram, majd meglátod; éppen ma kaptunk pár üveg mindenfélét, már az üvegek is mutatják, hogy ezek igen jó félék. —

Kitől?

El is feledtem mondani uram, a herczeg küldte e ládácskával.

Jobb mint a mienk?

Bizony jobb, mivel már a mienk elfogyott az utolsó cseppig; éppen ma vakartam a fejemet, hogy hol vegyünk másikat, amikor csak jött e láda mint az Isten áldás. —

Mindig ittál Brigasloff. —

Nem mindig uram, csak akkor, mikor kivántam.

Ezzel az üveget urának adta.

Gondolod hogy használ?

Meglátod uram, csak igyál még egyet. —

A tábornagy nem tanácsoltatta magának kétszer, hanem megfogadta szolgája tanácsát s jó hosszu kortyokat nyelt.

Ekközben Brigasloff a sátorban ide s tova rakosgatott mindenféle tárgyakat.

Egy hosszu összegöngyölt csomagot talált a holmik között. —

Ekkor a homlokára ütött.

Oh én barom, kiáltá, azután urához fordult. —

Bocásss vagy botozz meg uram, e csomagot még hat órakor hozta egy futár és én elfeledtem átadni. —

Vén szamár vagy, elcsaplak Brigasloff, krákogá a tábornagy, hátha valami sürgős ügy, amire rögtön válaszolni kell és te most adod oda!

Bocásss meg jó uram!

Elcsaplak vén kórhely, bontsd ki a csomagot és add ide. —

Brigasloff kibontotta és egy összegyöngyölt vászondarab volt az. —

Gyöngyöld szét. —

A csomag egy női arczképet tartalmazott, Rembrandt féle modorban. —

A nő az ukrániai parasztnők jelmezét viselte, hajában és nyakán aranypénz colieval. —

A tábornagy egy rekedt kiáltást hallatott, mint az elkárhozottak kacsaja, azután eszméletlenül esett vissza ágyába.

Brigasloff megmeredve állt ott, nem tudta mit tegyen. —

Künn pedig az előőrsöknél és a sát-

tásból dolgoznék, felvirágoznék az ország. Avagy azon izgató, aki érzelmekre dolgozik, nem az a szándéka, hogy az illetőket egy czélra használja fel. (Helyeslés.) Avagy midőn én idejöttem, nem egy czélra dolgozom-e? midőn önökre akarok hatni. Ha nem is egyébre mint emlékre, arra kérem önöket, hogy a mit mondottam, ne felejtsék el. Ha otthon és itt számitanak és mindig számitanak, akkor felelnek meg hivatásuknak, akkor érdemlik meg a nemzet becsülését.

Nincsen tér, melyen önöknek hivatásuk ne lenne. Ne mondják azt, hogy el van zárva előttük a politika, el van zárva előttük a tudomány! Nem! A kereskedőnek mindig helye van és mindenütt helye van. Az a tapasztalat, az a magasabb általános áttekintés, melyet a külfölddel való összeköttetés a kereskedőnek nyujt, az üzleti összeköttetés, mely oly finom mint a barometrum, az a legbiztosabb utmutató ugy a társadalomnak és tudománynak, mint a politikának. — Ezen három nagyfontosságu ügynek kérem tartsák meg azon hivatást: legyenek magyarok és kereskedők!..." Éljen a magyar kereskedő!! (Tapsvihar. Hosszantartó éljenzés.)

Ezután általános tetszés közt Plihál Ferencz kir. közjegyző szólalt fel.

Uram! Uram Hertelendy Béla uram, szólok az urhoz! Ma már mindig a kereskedőkről, azok által cselekedett számitásról van szó: szabadjon nekem is, mint ki nem tartozik ezen osztályhoz, de mint ki ezen osztályt nagyon tisztelem, (Éljenzés.) ezen ünnepélyhez csekély szavaimmal hozzájárulni. (Halljuk).

A régi ős időkben, midőn még a napot az éj gyermekének, a sötétség elüzőjének, a hajnal szeretőjének nevezték, akkor még az emberek nagyon kevés igénynyel birtak, de egy sajátsággal meg voltak áldva, épugy mint mi most, és ez az volt, hogy bennük vala a hóditási vágy. Igaz, hogy e hóditásnak eszköze, egyszer a rombolást mindig magával hordozó nyerserő, másszor az alkotás után sóhajtó és a békét mindig magával hordozó szellemi fensőbbség volt. (Helyeslés.) E szellemi fensőbbség lengi át egész Európát és mi magyarok különleges helyzetünknél fogva a fejlődés, az alkotás, az átalakitás mezején állván s iparkodnunk a szellemi fensőbbség iránt tiszteletünket és szeretetünket kifejezni. E tisztelet s szeretet ma a mai felolvasás után azon férfiu iránt nyilvánul, ki szellemi fensőbbségének erejével megmutatta, miként lehet buzditani, miként lehet elragadni és elragadtatni hegedü nélkül és hogy Hegedüs azon hegedüsnek, ki a budget vitákban a financziális szonaták symphoniák conzertjében a legnehezebb részt viszi, ki kedves hangokban rakta le kottáin a kereskedők és azok hivatásáról szóló zengeményét. Vannak többen is, kiknek Hegedüs danája nem tetszik, ki ezáltal sokszor megtámadásnak és kritikának van alávetve, de ezen kritikusok mégis elismerik, hogy amily korrektséggel összevágó előadással teszi az egyiket, és oly igaz meggyőződésből indulnak ki azon hangok, a melyeket máskor és ma szellemi nyirettyüjéből csal ki. (Hosszan tartó éljenzés, tetszés nyilvánitás.) Ha rajtam állana, meg tenném primásnak, nem itt, hanem Esztergomban. — (Tetszés nyilvánitás, éljenzés.) De mivel ezt különféle okoknál fogva nem tehetem, maradjon meg, ő a mi Hegedüsünk! ki iránt tiszteletünk, szeretetünk és becsülésünk — ugy hiszem — sohasem fog megszünni. (Ugy van! Éljenzés.) Ezen érzelmeknek akarok tehát ma kifejezést ádni, midőn poharat emelek és azt kivánom, hogy a nagy-kanizsai keresk. ifjak egyletének vendége, az általunk mélyen tisztelt nagyságos Hegedüs Sándor képviselő urat az Ur Isten igen, de igen sokáig éltesse! (Hosszan tartó éljenzés.)

Ezek után Kaufmann Béla ur a kereskedelmi ifjak egyletének titkára szólalt fel:

A sok szép és szellemes felköszöntés után legyen megengedve nekem is poharat emelni az ünnepelt férfiu egészségére és pedig azok nevében, kik közül még senki sem szólalt fel s kik mégis a legnagyobb köszönettel tartoznak a felolvasásért melyben imént gyönyörködhettünk; kartársaimat a kereskedő ifjakat gondolom!

Fogadja tehát Nagyságod ezen ifjuság nevében legbensőbb köszönetemet a felette érdekes és tanulságos felolvasásért és legyen biztos, hogy a nemes mag, melyet Nagyságod ez alkalommal széthintett, nem terméktelen földbe hullott. Felfogtuk, megszivleltük és ha Isten ugy akarja valósitani is fogjuk ama dicső és magasztos eszméket, melyeket felolvasásában és előbbi pohárköszöntésében megpenditett. — Nagy munka vár reánk ifju kereskedő nemzedékre: megteremteni a magyar kereskedelmet, egy munka, melyet csak a czél, akarat, szivós kitartás és hosszu fáradtságos tevékenység kifejezése mellett koszoruzhat siker. De azért nem rettegünk vissza e munkától, ellenkezőleg, hiszszük biztosak vagyunk benne, hogy le fogjuk győzni.

Volt eddig hazánkban magyarországi kereskedelem, de nem magyar kereskedelem; ezt még alkotni kell! Akármennyire kendőzzük is a dolgot, be kell vallanunk, hogy a jelen kereskedői kar bármi jó hazafiak lehetnek egyes tagjai mindeddig nem volt képes, a hazai kereskedelmet nemzeti magyar irányban terelni: De valljon csudálható e? El ne felejtsük, hogy ez osztály képviselői nálunk legnagyobbrészt gyermekei egy fajnak, mely rövid idővel ezelőtt lealázva és polgári jogaitól megfosztva élt e szép földön s azt csak mostoha hazájának tekintheté. De nemes és lovagias magyar nemzet, mely saját szabadságáért annyit érzett és vérzett, alig vivá ki a maga alkotmányos szabadságát, megajándékozá e rokon fajt is, mely vele majdnem egy évezreden át jó és balsorsban hiven osztozott az egyenjoguság megbecsülhetlen kincseivel. Több mint egy évtized zajlott le azóta; sok történt ez időben a kereskedelem magyarositására, de történhetett volna több is. Legyen a nemzet ezért elnézéssel a zsidók iránt gondolja meg, hogy azt, amit sötét évszázadok hosszu sora e sorsüldözte népre reá erőszakolt, egy rövid évtized le nem moshatja. Tekintsen inkább a nemzet bizodalommal a jövőbe és reánk ifju nemzedékre, kik már zsenge korunkban tanultuk hőn szeretni e szabad hont s kik lelkünk minden erejével fogunk oda hatni, hogy megalkossuk a magyar kereskedelmet.

Nagyságodat pedig tartsa meg a Mindenható épségben, egészségben és engedje, hogy még sokáig lehessen e hazának diszére, javára.

Ezután Hoffmann Mór, a keresk. ifjak önképző egyletének elnökét, Lengyel Ignáczot élteté, kiemelve, hogy a t. testületnek már sok elnöke volt, de az egyletet egy sem viselte annyira sziven, mint annak jelen feje: ennek köszönhető, hogy tavaly hires orientalistánk: Vambéry, most pedig kiváló pénzügyi kapacitásunk Hegedüs Sándor tartottak előadást, melyekért az elnöknek köszönetet mond.

Utána Hegedüs Sándor ur orsz. képv. ur emelt ismét szót, a sziv szerelem hatalmát, befolyását ecsetelvén, a nőket élteté, a mit zajos tapsvihar és éljenzés követett. Utána Simon Gábor és Remete Géza (ki itteni szélsőbalpárt egyik legbuzgóbb tagja) Hegedüs Sándort élteték. Remete Géza kiemelé, hogy Hegedüs Sándort — bár utjaik politikai szempontból eltértek — tisztelni és becsülni meg nem szünt, mert látja benne az előre törekvést és a komoly szándékot hazájának esze, tudománya s meggyőződése szerint használni. Társadalmi téren politikát nem ismervén, minden magyar embernek — ugymond — tisztelni és becsülni kell azt, ki tudományos, ki előre törekvő, ki a hazának tisztességes, hasznos polgára, s ki a nemzetnek dicsőségére válik.

Végül megemlitjük, hogy Tuboly Victor engedve a zajos felszólitásnak — rögtönözve — versben köszönté fel Hegedüst, a mint itt következik:

A társas életben az a legjobb taktika,
Ha nincs jelen a politika.
Én is jelenleg ezen ünnepélyen,
Hogy pártkülönbség nélkül vagyunk,
azt engedelemmel vélem;
És igy poharat emelek azért, a ki ma
oly szépen hegedült,
Hogy hangjára ma minden ember felhevült.
S oly kitünő Hegedüs, hogy szavának
mindig ura,
És hegedüjének nem szakad el hura.
S miután beszéde kitünő volt ma és
jámbor,
S hozzánk hazafiságból és nemes czélból volt vándor,
Kivánom, hogy jőjjön el elégszer és
máskor,
Ha nem is éppen a követválasztáskor.

(Tapsvihar, hosszantartó éljenzés.)

Ezek után felszólalt Blum Hugó, a keresk. egy ifj. egyleti tagja.

Uraim és hölgyeim! Sokat beszéltünk ma már hazafiasságról és ez irányban szerzett érdemekről, engedjék meg tehát, hogy itt megemlékezzem hazánk szellemi munkásai legelsőbbikéről, irodalmunk uttörőjéről, azon férfiuról, ki magának szellemi munkája által e hazában örök érdemeket és dicsőséget szerzett, a ki irodalmunkat ugyszólván önmagában összpontositá és ennek a haza határain kivül is tekintélyt szerze. De ha nincs köztünk személye, köztünk van azért örökké viruló szelleme, s nem hiszem, hogy volna e széles hazában oly egyén, a ki e magasztos férfi nevét ne ismerné és azt ne tisztelné. (Közbekiáltások Jókai.) Igen, ezen jeles férfiu nem más, mint jelen legnagyobb költőnk és irónk Jókai Mór. Az ő nevével emelem itt poharam ma és kérem a mindenható Istent, segitse oda a magyar nemzetet, hogy az ily nagy fiának épugy mint a franczia nemzet Victor Hugónak megadhassa 80-ik és ezentul következő születési napjain is azon megtiszteltetést, melyet e férfiu a hazának tett szolgálataiért méltán megérdemel. Adja az Isten, hogy még mi is nevezhessük őt atyánknak, mert ő valóban atyánk, hisz ő az, a ki minket serdedző ifjukat buzdit a hazáért való önfeláldozásra. Éljen tehát Jókai Mór! (Éljenzés.)

Most pedig még egy nagyon fontos személyről akarok megemlékezni, de ezen személy már nem férfi, hanem nő, még pedig Jókai Mór fogadott leánya, Hegedüs Sándor neje — azon nő, a ki ezen férfiuval az élet nehéz küzdelmeit hiven megosztja, és őt hogyha az élet iskolájából naponta hazatér, viditsa s ha ereje lankad, azt ujra felsegiti, hogy bevégezhesse a hazaszeretet által reá rótt nehéz feladatot. Ezen nő jóléére emelem most poharamat és kérem a jó Istent, tartsa meg ezen nőt, hogy boldogságában kisérhesse azon nagy férfiut, ki most körünkben tartózkodik. Éljen. (Éljenzés.)

Végül Lengyel Ignácz felszólitja Hegedüst, vegyen részt a tánczvigalmon s azután a banquett szünni nem akaró éljenek közt véget ért.

Helyi hirek.

— *Városi* pénzügyi bizottság elnökévé Tóth Lajos ügyvéd ur választatott meg.

— *Megkaptuk* a magyar orsz. segélyző nőegylet nagy kanizsai választmánya kerületéhez tartozó három fiókegylet tagjainak névsorát s az adományozások kimutatását, terjedelmessége miatt jövő számunkra valánk kénytelenek halasztani.

— *Hangversenyt* adnak a hirneves Grünfeld testvérek Nagy-Kanizsán márczius 28-án. Kitünő zongora és gordonkaművészeink márcz. 9-én nyilvános hangversenyt adtak Berlinben, másnap pedig Vilmos császár előtt játszottak. Előre is felhivjuk a t. közönség figyelmét a ritka műélvezetes hangversenyre.

— *Hangverseny*. 11 én e hónak megint egy élvezetes estéje akadt a közönségnek, Stern Zsigmond, a zágrábi zeneakadémia tagja jeles hangversenyt rendezett, több mükedvelő közremüködésével. — Diszes közönség tölté meg a casino termét s dörgő taps közt jelent még Rózsavölgyi Szidonia k. a. pompás estélyi öltözékben, mely elegans alakját egészen kiemelte, játéka elragadó volt; az játszi könnyüség s finom fogások és a müvészet, mely benne összepontosult, értéket és becset adott a programm első részének, mely különben csak egy különböző darabokból összekapkodott Poutpourri. — (Souvenier de Kanizsa.) A programm második része a „Touristák" jól ment, különösen Ollop és Bischicsky urak jól énekeltek. A harmadik, negyedik Trouvatore és Shopin egyik „változata", mit Kohn Hedvig kisasszony kisért és játszott, jól sikerültek. Azután egy Trio „Josef" cz. dalmüből; Godina ur fuvolajátéka, a hangversenyző és Grünhut Henrik ur zongorajátékával remek összhangzatot adott, különösen Grünhut ur, mély érzelemteli játéka, kár hogy oly ritkán hallatja magát e tehetséges játszó. — Végén csattan az ostor. Következett a programm fénypontja „Kebelhangok." Rózsavölgyi kisasszony önönmagát multa fölül, itt szikráztatta müvészete kincseit, mely a közönséget Loreley éneke gyanánt egészen elbüvölte . . . Kár, nagyon kár, hogy az előadást a mellék szobában egy pár borozó és theázó ur idétlen nevetgélései és lármái zavartak, más hol keressenek az urak feltünést a lármával, nem ott, hol a müvészetnek áldoznak. A hangverseny után kedélyes tánczmulatság volt, melyen a jó kedv és a kedélyesség tetőfokát érte. Jelen voltak igen sokan a város szépei közül: Rózsavölgyi Borcsa és Hermin, Lackenbacher Camilla, Dobrin, Weiss kisasszonyok és a nők közül. Fridetsky őrnagyné igen elegáns toilettben, mely királynői termetét kiemelte, Cleemanné és sok más urhölgy, kik ez estélyt szellemeik és vonzó kedvességük által a soká feledhetetlenek közé emelték. D.

— *Gyászhir*. Dobrovits Dömötörné szül. Csók Ilona, a maga és gyermekei Péter, Ilona, Sándor, Mihály és János szomorodott szivvel jelenti férjének, illetőleg atyjuknak Dobrovits Dömötörnek, f. évi márczius hó 11-én $3^1/_2$ órakor életének 53-ik évében hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. Hült tetemei f. hó 13 án d. u. 4 órakor fognak görög-keleti szertartás szerint örök nyugalomra tétetni. Nagy-Kanizsa, 1881. márczius hó 11 én. Béke hamvaira!

— *Két asszonyt* gázolt el egy vidéki kocsi mult pénteken a Magyar-utczában, egyiknek karján ment keresz túl a kerék, másikat tova lökte a lőcs és néhány előfoga lett kiütve.

— *Csinos* schweiczi házat építtetett Kilik Ferencz mészáros ur a főutczán, melyben nyáron a huskimérés történik. 500 frton felül került építtetése.

— *A magyar-franczia* biztositó részvény társaság (Franco Hongroise) 1881. évi február hóban a magyar franczia biztositó társaság életosztályhoz benyujtott 414 ajánlat 1.074.800 frt tőkéről és kiállittatott 348 darab kötvény 823.800 frt biztositási tőkéről. Az élet biztositási osztály működése megkezdése óta vagyis 1880. február 1-től 4640 ajánlat nyujtatott be 11.255.800 frtról és 3878 kötvény állittatott ki 9.413.800 frt biztositási tőkéről.

— *Pacsán* e hó 5-én a pacsai járás hölgyeinek tiszteletére több fiatal notabilitás által piquenique rendeztetett, mely kiválóan sikerült. A siker nagyitásához járult ama kiválóan családias szinezet, mely magyar társas mulatságoknak még ma is füszere. A szives olvasó képzelmének kivánunk segiteni, midőn a diszes hölgykoszoru nevét betüsorban közöljük: Botka Erzsike és Ilka, Botka Polin és Roza, Gaal Atala, Hohn Malvin Kerkapoly Magda és Emilia, Merkly Gabriella, Rajky Iza és Anna, Rajky Irén, Szabó Mathilda, Sipos Ilon, Skublics Elza és Rafaella, Vasdinyei Clementin, Nunkovicsné, Skublics Paula és Koller Istvánné ő nagyságaik. A táncz reggeli 8 óráig szakadatlan jó kedvvel folyt, a kiváló dicséretére vált a szives rendezőségnek. Pacsai.

— *Szombathelyi* püspökké, mint a „Hon" irja, Boross Károly szombathelyi plébános fog kineveztetni.

— *Árvizveszély fenyegette* a legnagyobb mérvben kedden éjjel és szerdán Székesfehérvárt, sőt kedden éjjel a vizivåros egy részét az csalvölgyi viz elöntötte s tetemes károkat okozott; a legnagyobb veszély a Gaja folyó által mutatkozott, s ha el nem szakitja a hosszu temető mellett levő hármas hidat és czifra hidat; valamint az országutat és a bécsi vasuti vonalat, ugy a vizár valószinüleg keresztül lépi a keresztöltést s a város nagy részét elsodorta volna. A veszély egyelőre megszünt. „Székesfehérvár és vidéke."

— *A déli* vaspálya vonalán ismét megakadt a közlekedés; Nyék és Martonvásár között a nagy viz sok kárt tett. A fővárosi postát elkésve kaptuk.

— *Az ujonczozás* Keszthelyen pénteken, e hó 11-én a felszólamlások tárgyalásával kezdetét vette. Az első korosztálybeli hadkötelesek vizsgálata tegnap, szombaton kezdődött.

— *A keszthelyi* ált. ipartársulat husbagyó hétfőn saját helyiségében társas vacsorát rendezett, melyen mintegy 70 iparos — többen nejeikkel — jelent meg. A kedélyesen tartott vacsorát — melyen több lelkes felköszöntés is mondatott, reggelig tartó tánct követte. Elmulaszthatlan kötelességet teljesitünk akkor, amidőn Talabér Károly vendéglős urnak — kinek vendéglőjében az ipartársulat helyisége egy egészen elkülönitett teremben van — a társulat érdekeiben elkövetett fáradhatlanságáért s ez estély alkalmával adott magyaros s oly izletesen elkészitett ételekért köszönetet mondunk.

— *Gyászhir*. Boldogult Mihály J. Endre anyósa Berzsényi Jánosné sz. Takács Terézia asszony mult hó végén Nemes-Déden élete 54-ik évében szivszélhüdésben jobbiétre szenderült. Béke hamvain!

— *Sümegh város* 1880. évi számadásának összeges kimutatása megjelent s beküldetett hozzánk, melyszerint forgalmi kimutatása 39.770 frt 43 krt, gazdasági számlája 19.066 frt 52 krt s vagyona készpénzben 21.400 frtot tesz. Az alapitványok összege 116.930 frt 92 kr. 3 ház és $132^1/_2$ hold szántóföldet tesz ki. Sajnáljuk és csudáljuk, hogy e haladó város ily nyomtatványait nem Zalában késziteti, holott a megyében több jól berendezett nyomda áll rendelkezésre.

— *A keszthelyi* csónakázó egylet folyó hó 6-ikán tartotta ez évi tavaszi közgyülését. Az alapszabályok értelmében a tisztviselőség választása a tavaszi közgyülés által választatik. A választás egyhangulag következőleg történt: Dr. Csanády Gusztáv elnökké, Csesznák Miklós alelnökké, Vértessy Béla jegyzővé, Simon Lajos pénztárnokká Kiss József hajóparancsnokká; Csesznák László, Balás Árpád, Vértessy Iván, Dr. Lipp Vilmos, Hoffmann Soma, Sparszam Pál igazgató választmányi rendes tagokká, Lakner Ferencz és Pataky Lajos póttagokká választattak. A közgyülés főtisztelendő Király Elek plébános urnak, ki Keszthelyről való eltávozása következtében a pénztárnokságról és Pöltz Pál urnak, ki elfoglaltsága következtében a jegyzőségről leköszöntek, az egylet ügyei körül két éven át tett fáradozásaikért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott. A közgyülés végül határozatilag kimondotta: hogy a jelen évben belépő alapitótagok az alapszabályok 8-ik §-a értelmében 10, esetleg 5 frt alapitó tagságidij befizetése mellett vétetnek fel.

— *Alsó-Lendva* 1881. márcz. 8. Az alsó-lendvai önkéntes tüzoltó egylet saját tőkéje gyarapitására 1881. évi február 26-án tombolával összekötött tánczvigalmat rendezvén — összes bevétel volt és pedig: Belépti dijakban 120 frt. Felülfizetésekben 42 frt, 10 kr. Tombolajegyekben 91 frt, 23 kr. Összesen 253 frt, 33 kr, miből levonatván a kiadás 117 frt, 47 kr, az egylet tőkéjének gyarapitására 135 frt 86 kr. maradott. Felülfizetést tettek: Balaton József 1 frt. 20 kr., Barkóczy N. 1 frt, 20 kr., Csaplovits József 40 kr., Deutsch Móritz 40 kr., Fink György 2 frt, Feigelstock V. 50 kr., Fürst Samu 60 kr., Grohovecz András 1 frt 20 kr., Hajós Mihály 2 frt, 60 kr., Hajmásy Ferencz 20 kr., Halasy Béla 20 kr., Izsoó Ferencz 40 kr., Kiss Béla 80 kr. Dr. Király Mór 40 kr., Kelcz Gyula 60 kr., Kováts János 4 frt, 20 kr., Kopeczki József 20 kr., Karabélyos Elek 1 frt, 20 kr., Lenk Ödön 2 frt, 20 kr., Lenk Mór 2 frt, 20 kr., Lendvay Mátyás 40 kr., Krampács József 20 kr., Kürschner Jakab 40 kr., Mlinár Ferdinánd 40 kr., Meiben Ferencz 40 kr., Masantzker Zsigmond 40 kr., Matyasovszky Vincze 80 kr., Nabraczky Alajos 20 kr., Pollák Lázár 40 kr., Prey György 20 kr., Poppel Lajos 20 kr., Rath János 40 kr., Reich N. 20 kr., Raisz Kálmán 20 kr., Remesberger N. 20 kr., Raisz János 40 kr., Skublics Imre 2 frt, 60 kr., Stern Antal 1 frt, 60 kr., Dr. Szánthó Károly 2 frt, 20 kr., Szita Elek 20 kr., Stern N. 1 frt., Stern Mór 20 kr., Szabó János 20 kr., Seruga Ferencz 20 kr., Simon Miklós 20 kr., Tóth László 20 kr., Tomka György 20 kr., Vámosy Lajos 1 frt, Vidos Károly 20 kr., Vlassits Pál 20 kr., Varga József 1 frt, 20 kr., Végh Károly 1 frt, 40 kr., Weisz Ede 20 kr. és Zdolcz Antal urak

---

rak között hangzott a parancsszó: „Az egész tábor egy fél verstnyire huzodjék hátrább." —

Csak kis idő mulva tért magához, és ekkor elkezdte urát eczettel és borszeszszel dörzsölni. —

Majd két óráig vesződött, még életre birta hozni. —

A tábornagy felnyitá szemeit. —

„Mi történt velem"? lebegé.

Azt hittem meghaltál uram, de hála szent Prokopnak, hogy ismét beszélsz. —

E pillanatban távoli dörgések rázkódtatták meg a levegőt, utána egy iszonyu csattanás, hogy a föld is megrendült bele. —

Hogy jött e kép ide, ki hozta?

Nem tudom uram, nem tudom, egy futár. —

Ekközben a tábornagy fogai vacsogtak, mintha a hideg rázná. —

Vidd el azt a képet, dobd el, égesd el, csak ne lássam. —

Az ágyudörgések egymást érték, a föld szinte rengett az iszonyu csattanások alatt. —

Miért nem vagyok én is ott, hörgé a tábornagy, hogy legalább egy golyó találna. —

Eredj a főhadi szállásra, kérdezd meg, hogy állnak a dolgok. —

Miféle dolgok uram!

Mennyire vannak az ostrommal?

Erre pedig megfelelt a mindenfelől hangzó trombita zaj, mely általános takarodót fujt. —

Maflakoffban meghült a vér; a mieink hátrálnak, az ostrom balul ütött ki, eredj gyorsan a főhadi szállásra. —

Brigasloff ki ment, a tábornagy pedig bele nézett az erősen lobogó lámpa lángjába, mely hosszu árnyékot vetett a sátor ingó szövetfalára. —

Kevés idő mulva egészen elképedve jött vissza. —

Hire, hamva sincs a tábornak, uram magunk állunk az egész környéken, mint a csedrus a pusztában. —

Megőrültél?

Egy cseppet sem uram, valót beszélek. —

E pillanatban éles repedő hang hangzott. —

A sátor oldala szétvált, azon pár marczona alkatu Kurd ugrott a sátorba.

Mielőtt Brigasloff egyet kiálthatott volna, ugy főbe vágták, hogy összerogyott, a tábornagyot pedig, ki önmagával is tehetetlen volt, pokróczaiba burkolták s magukkal vitték. —

Csak a távoli lódobogás mutatta, hogy a tábornagy most az egyszer igazán utazik, és pedig nem Nisnis Nowgorodba, hanem máshová, a hol pedig sem a közbeeső, sem pedig az utolsó állomáson punschchal nem kinálják meg.

A tábornagyot a czirkáló török előőrsök fogták el, vitték egyenesen Karsz felé. —

* * *

Mire a hajnal hasadni kezdett, éppen akkor ért vissza táborhelyére, a megfogyott, megvert, futó orosz csapat, hátul lovagolt, Novikoff és a főparancsnok táborkarával feketén füstösen, ép olyan arczokkal, mintha egymást akarnák megenni; a hasadó hajnal pedig még pirosabbra festette azt a szégyen pirt, mit a vereség arczukra sütött. —

A herczeg.

Miután az előzményeket befejeztük, felvehetjük a történet fonalát, ott hol elhagytuk. —

Ama nagy vereség után, mi az orosz csapatokat érte, a herczeg meg az nap délután összehivta a hadi tanácsot.

(Folytatása következik.)

ugy Neufeld Mariska 40 kr. és Pintyőkenő M. 20 kr. urhölgyek. Tombola tárgyakat adtak: Aranyos Nándor, Balogh Árpád, Barsch Henrik, Beck Fülöp, Deutsch Miksa, Dobos Lajos, Ehrenreich János, Galits Tamás, Hajós Mihály, Kozma Márton, Moser Samu, Masantzker Zsiga, Mestrovits Péter, Németh István. Poppel Lajos, Pintér Gyula, Pevecz Márton, Szita Elek, Reveremsits István, Rosenberg Henrik, Simon Miklós, Saurer Mátyás, Tüske Ferencz, Vámosy Lajos, Wortmann Benő urak. Appler Netti Brüll Hermina, Brünner Samuné, Faisztl Irén, Freyer Betti, Fauczelter Istvánnó, Freisager Eliz, Günsberger Boldizsárné, Gross Rozália, Gazdag Ignácznó, Golinár Mathild, Gazdag Jánosnő, Gross Czilli, Hajós Teréz, Hajós Ilonka, Izsoó Ferencznő Kiss Gizella, Dr. Király Mórnő, Kohn Adella, Kopeczki Józsefnő, Kürschner Janka, Kren Vilma, Kubrák Erzse, Löbl Malvina, Löbl Szidi, Masantzker Lina, Matók Károlin, Pollák Lázárnő, Pollák Katalin, Pollák Ignácznő, Rosenberg Malvina, Schacherlesz Czilli, Schön Szidonia, Spedli Ilonka, Szabó Erzsébet, Stern Kati, Stern Sarolta, Svartz Etelka Vugrincsits Károlynő, Wolf Irén és Zárjeczky Gizella, urhölgyek. Tombola jegyek elárusitásával fáradoztak: Kiss Gizella, Zárjeczky Gizella, Ráth Oktávia, Wolf Irén, Feisztl Irén, Gross Rozália, Rosenberg Malvina, Löbl Szidi, Deutsch Kati és Neumann Mina urhölgyek. A rendező bizottság részéről a felülfizetők, tombola tárgyakat adók, valamint a tombola jegyek elárusitása körül fáradozóknak szives közbenjárásukért hálás köszönet nyilvánittatik.

— *A zala-egerszegi* nemzeti zenekar bálja megtartatott márcz. hó 3-ikán a Zöldfa nagytermében, a mely a várakozáson felül sikerült, a jelen volt hölgyek közül megemlitem Miszi Boriska kisasszonyt fehér ruhát viselt kék selyemmel diszitve, Pepita nővérek fehér tarlatán ruhát viseltek, arany virággal diszitve, Balogh Ancsi kisasszonyt sárga tarlatán ruhát viselt vörös virággal diszitve. Arvay nővérek vörös tarlatán ruhát viseltek sárga selyemmel diszitve, Rozsás Roza kisasszony haragos vörös selyem ruhát viselt fehér csipkével diszitve és még Sallay Ferenczné, Lakatos Gyuláné, Arvai Józsefné, Csomó Ferenczné, Miskolczi Gézáné, Miszi Ferenczné, Dobos Mihályné, igen szépen néztek ki, a 12 órai bőgő temetés nagy sirás és zokogás közt ment végbe. Egy jelenvolt.

— *Magyar papir járadék.* Miután a f. évi költségvetési hiány hátralevő részének és a különböző állami kölcsönök tőketörlesztési hányadainak fedezése czéljából papirjáradék kibocsátására vonatkozó törvényczikkek szentesitve, és az országgyülés mindkét házában kihirdetve lettek, az e kibocsátás felét képező mintegy 13,000,000 forint névértékü kötvényeket a magyar általános hitelbank és consortialis társai a vételár lefizetése mellett f. év márcz. 8 án tényleg átvették.

— *Időjárás* enyhe, tavaszias. A hó gyorsan elolvadt, de van is ám feneketlen sár.

— *Hazai rövid hirek.* II. Rákóczy Ferencz szülőháza a borsii várkastélyban emlékkővel jelöltetik meg. — Kolozsvárott „Kossuth-Világ" czimü heti lap indul meg. — A pannonhalmi főapát belső titkos tanácsos lett. Éljen! — Veszprémben „Megyei Kör" alakult.

— *Külföldi rövid hirek.* — Serantonban egy árvaház égett le, 17 gyermek benn fuladt. — Az angol királyné beteg. — Egy orosz herczeg felakasztotta magát. — A Vezuv folytonosan forrong. — Voltairnak ismeretlen levelei fedeztettek fel.

Színészet.

(H.) Márczius 9-én adatott „A legény bolondja" Kórody Péter 100 aranyat nyert eredeti népszinmüve. A darab birálatát közönségünk ugy hisszük sokkal jobban ismeri már, hogysem annak ismételt bonczolgatásába avatkozni ezuttal szükségesnek tartanók. Ami pedig az előadást illeti, általában sikerültnek mondható. Gerőfiné kifogástalanul játszik, éneke azonban gyenge ritka ügyességéhez. E tekintetben Balogh Árpád sokkal szerencsésebb. Kitünően alakitottak még Erdélyi Ottilia (Szücsné) Fehérváry Ottó és Horváth Ferencz is, noha szerepük csakis másodrendü volt. Közönség nagy számmal.

(B.) Márczius 10-én Csiky Gergely „A proletárok" czimü szinmüve adatott elő szép számu közönség előtt. Gerőfy hiven személyesité Zátonyit, játékában a jellemzés természetes volt s ez a szinész legszebb érdeme, kilépésekor is zajos tapssal üdvözölte-tett, Cséky Ilona (Szedervány Kamilla) igyekedett nehéz szerepét megoldani, több jelenetben sikerült is; Hajnal Irén kisasszonynak szép jövőt jósolunk, megvan benne az igyekezet, akarat és tehetség, csak ernyedetlen szorgalom s kitartás kell. Szombathy, Fehérváry Ottó és Takács szerepeiket jól felfogott értelemben adták. Szóval a jellemek kidomborodtak s e mesteri darabnál ez a fődolog. Jövőre ily hosszu darabot gyorsitva kell adni mert fél 12 óráig egy kissé sok. Ez idő szerint a társulat összes személyzete együtt van.

Szerkesztői üzenet.

4541. „Építsünk-e Egyletet?" Társadalmi viszonyaink jelen szomoru állapotát tekintve tartózkodnunk kell minden oly intézmény körül forgó eszme megvitatásától, melynél a részvények birnak döntő sulylyal. A realismus uralma ellen — ez szerint idő hasztalan az erőpazarlás.

4542. B. F. Bécs. A szerkesztő nem teheti, tessék a kiadóhoz fordulni.

4543. Az „Egyetértés" „Vasmegyei Közlöny" „Zala" „Székesfehérvár és Vidéke" t. szerkesztői fogadják szives köszönetünket.

4544. Sz. S. A. P. beszély közöltetik.

4545. B. E. Jövő számunk hozza.

4546. Sz. L. Bpest. Helyes!

4547. F. L. Ugyanott. Már megjelent.

Felelős szerkesztő: **BÁTORFI LAJOS.**

Nyilttér.*)

Nyilvános köszönet.

Kedves kötelességemnek ismerem a magyar franczia biztositó részvénytársaságnak, illetve a nagy-kanizsai vezérügynökségnek Gutmann S. H. urnál, mely nekem életbiztositási kötvényemhez csatolt s f. évi január 31-én megtartott sorsolás alkalmával kihuzott igényjegyem után járó készpénz összeget közvetlen a huzás után a legnagyobb pontossággal lefizette, s azon kivül egy uj, teljesen dijmentes 1000 frtról szólt kötvényt kézbesitett, a nyilvánosság terén is elismerésemet és köszönetemet nyilvánitani, s az ezen társaság által életbeléptetett sorsolással összekötött életbiztositási módozatot, mint a legelőnyösebbet mindenkinek ajánlani. —

Kelt P. Kölkeden febr. 24.

Barcza Szylveszter s. k. földbirtokos.

*) E rovat alatt közlöttért nem vállal felelősséget a szerk.

HIRDETÉS.

Házeladás Nagy-Kanizsán.

A sas vendéglő közelében levő volt Halvax féle ház, szabad kézből jutányos feltételek mellett eladandó. Minden közelebbit tekintetes Sebestyén Lajos, köz és váltó ügyvéd urnál tudható meg.

A tulajdonos.

Van szerencsénk a tek. közönségnek tudomására hozni, hogy

NENTWICH GYULA ur

Nagy-Kanizsán,

orvosi mü- és kötszereinkből rendes raktárt tart, és szivességből czégünk részére mindennemü rendelményeket elfogad. 250 3—3

FISCHER PÉTER ÉS TÁRSA,

orvos sebészi mü- és kötszer gyárnokok.

BUDAPEST

Hatvani-utcza 16. szám.

HIRDETÉSEK.

A ki kétségben van a felett, hogy a hirlapokban feldicsért számtalan gyógyszerekhez viseltessék-e vagy közülök melyik iránt viseltessék bizalommal, annak tanácsoljuk, hogy Gorischek Károly cs. kir. egyetemi könyvárustól Bécsben (Istvántér, 6.) hozassa meg magának a „Betegbarát" czimü könyvecskét, mert abban a legkipróbáltabb szerek tárgyilagosan és kimeritően vannak ismertetve, ugy hogy teljes nyugalommal birálhat és a legjobbat választhatja magának. Ezért egy betegnek se kellene sajnálni a fáradságot egy magyar levelezőlap megirására az említett könyvkereskedéshez annyival inkább, mivel a könyvecske ingyen és bérmentve küldetik meg, ugy hogy az a megrendelőnek semmi egyéb költségébe nem kerül. (261 I. 1—4

6 huzással — A cs. kir. szab. osztrák **telek-hitelintézet** *hitelzálogilag biztositott* — 6 huzással

3% záloglevél-sorsjegyre

darabja 100 frt.

évenkint 6 huzással

és minden

főnyeremény 50000 frtig

kezeskednek kétségtelen hitellel a legnagyobb **nyerésesetek**, minthogy minden 100 frt névérték szerint kijátszott záloglevélre azonkivül még jutalom élvezet is esik, mely a kijátszásig minden huzásban részt vesz, és melynek értéke már ma 30—35 forintig terjed.

E jeles záloglevél jegyek, melyek nem ajánlhatók eléggé, egyszersmind a legolcsóbbak az osztrák-magyar birodalomban, mert ezek az egyedüli sorsjegyek, melyek ráfizetés nélkül fenntarthatók, és mégis bizton lehet e kitünő iegynek jelentékeny árfelemelkedésére számitani.

Közelebbről vizsgálva, látjuk, hogy e jegy

9 százalékos kamatozást

képez, minthogy az évi 6 kötlevél értéke darabját 1 frttal véve 6 frt, a kamat 3 frttal számitva, igy az eredmény 9 forintot tesz.

Mi ezen sorsjegyeket készpénzben szigoruan a napi árfolyam szerint (most 100 frt) adjuk, kereset és költség bérmentve, valamint havi részlet fizetés mellett is

10 részlet 10 frttal	100 frt
az utolsó részlet	5 frt
összesen:	105 frt

A 10 frtnyi fizetést jegyenként az eladók kivánatára 4½% is megtartjuk.

A kötlevél a jövő huzásra 1881. april 15. 1 frt és bélyeg.

NYITRAI és TARSA

Budapest, Dorottya-utcza 6. sz.

A jutalom-kötlevelek mint tőkének kamatozása végett használhatók községeknél, testületeknél, nyilvános felügyelet alatt álló intézeteknél, továbbá gyám- és letett pénz gyanánt és katonai házasság biztositékul. (A törvények 86 paragraphusa.) (254 3—15)

3% — 3%

Sümeghen Taschek János épitész urnál jól kitartott

TIZ KASMÉH

4 frtjával folyó évi márczius hóban kapható.

257 2—3

Tégla birtokosoknak

melegen ajánlhatom gőz-, ló- és kézbajtásra egyaránt alkalmas gépeimet, a különböző fajták, nevezetesen: **faltéglák és zsindelyek** legolcsóbb gyártásával; különösen

folyvást dolgozó

kéz-téglapréseimet,

melyek más gyártás módszer ellenében nevezetes előnyt és ritka takarékosságot nyujtanak. Ezek 4000 pompás darab előállitásához nem több mint 2 embert igényelnek, melyek kitünően alkalmazkodnak járdatéglák, tüzmentes, mész- és cementet tartalmazó kövek és salakos téglák gyártásához, valamint félig száradt és előalakitott kövek után préseléséhez. Megtekintés ingyen. 238 2—4

Jäger Lajos gépgyáros Ehrenfeld-Cöln a Rajnán.

GYÖNYÖRÜ ROM. KATH. IMAKÖNYVEK.

Van szerencsém jelenteni, hogy a köztiszteletü **Beke Kristóf** vörös berényi róm. kath. plébános és hirneves magyar iró által figyelemmel szerkesztett harmadik és negyedik kiadást ért, az hitatosságot előmozditó, a kath. hivek szivét nemesitő, háromféle kiadásu: **„Mennyei Mannáskert", Üdvösség ösvénye", „Biztos lelki vezér"** czimü és **már tizenkét ezer példányon felül** a kath. hivek közt elterjedt

imakönyveket

a teljes irói joggal örök áron megvásároltam.

Beke Kristóf plébános ur, a kath. hivek jobbléteért lelkesen küzdő lelki atya bölcsen belátá ezen imakönyvek szükségességét, és ezek által igyekezett a nyelvetrontó és hibás imakönyvek kiküszöbölését előmozditani.

Ezen imakönyvek megjelenésök óta mindenütt szivesen fogadtattak és eddig a **veszprémi, pécsi** és **szombathelyi püspöki hatóságok jóváhagyását** kinyerték, s ezáltal kifejezést adtak, miszerint e szépen kiállitott hibátlan imakönyvek terjesztését a kath. hivek közt szivesen látnák.

Mennyei mannáskert, vagyis teljes tartalmu ima- és énekkönyv keresztény katholikusok használatára, harmadik kiadás, öt művészi aczélmetszetü képpel 8-rétü, félbőrben, kötve tokban . . . frt 1.30

Egész bőrben, tokban és finom aranymetszéssel	frt	1.80
Egész bőr aranymetszés, csat és kereszt	frt	2.70
Zergebőrben, csat és diszitéssel	frt	4.—
Finomabban késztive	frt	6.—
Selyem- vagy bársonykötés aranymetszéssel diszitve	frt	7—10.—

Mennyei mannáskert, Üdvösség ösvénye, Biztos lelkivezér — finom papirra nyomva 12-rétü, hat kitünő aczélmetszetü képpel. Szinnyomatu czimlappal. Negyedik kiadás.

Fél bőrben, tokban	frt	1.20
Egész bőr, finom aranymetszés és tokban	frt	1.80
Aczél kereszt és csattal	frt	2.80
Zergebőr diszitéssel	frt	3.50
Finomabb kiállitott	frt	5—6.—
Selyem- vagy bársonyk. diszitmény	frt	6—8.—

Mennyei mannáskert 32-rétü, temérdek képpel diszitve, papirk. tokban

papirk. tokban	frt	—.40
Aranymetszéssel, tokban	frt	—.60
Aczél kereszt, csattal	frt	1.—
Zergebőr, diszesen	frt	1.50
Selyem-bársony finom diszitménynyel	frt	2.50

Kis rózsáskert, vagy a kath. keresztény ifjuság imái és énekei kis csinos aranynyomatu papirkötésben, tokban; ára 30 kr.; angol vászon ezüst nyomással 40 kr., egész bőrben velinpapiraranymetszéssel, tokban 50 kr.; aczélcsatra 70 kr; egész bőrben velin papir aranymetszéssel és aczél csatra, kereszttel 80 kr.

Egyházi énekkönyv, 115 egyházi éneket tartalmazó, II-ik kiadást ért csinos aranymetszéssel készitett könyvecske, ára 60 kr.

Homokkomáromi emlény, a bold. sz. Máriát kegyeletteljesen tisztelő magyaroknak ajánlva, ára 20 kr.

Nagy áldozat, irta Tóth Mike Jézus társasági tag IV. kiadás, csinos könyv képekkel ára fűzve 18, kötve aranynyomással 28 kr.

A szent keresztuti ájtatosság, képes kiadás irta Szemányi Ágost szent-Ferencz r. áldozár, kemény kötés, aranynyomással 28. kr.

Minden megrendelés posta fordultával eszközöltetik.

Tisztelettel **WAJDITS JÓZSEF**, könyvkiadó N.-Kanizsán.

FERENCZ JÓZSEF KESERÜVIZ-FORRÁS

Valamennyi keserüviz között mint leghatásosabb van elismerve.

Dr. Korányi tanár kir. tanácsos Budapesten. „Különösen az által tünik ki, hogy már kis mennyiségben biztos hatása van."

Dr. Kézmárszky tanár Budapesten. „Kiváló előnyei folytán a szülészeti kórodámon a legkedveltebb hashajtók sorába emelkedett."

Dr. Gebhárdt tanár Szt.-Rókhus kórház igazg. Pesten. „A többi budai vizekhez aránylag kevesebb mennyiségben hoz kedvező eredményt létre."

Dr. Darányi kórh. igazgató, városi főorvos Aradon. „Minden alkalmas esetben a legjobb eredményeket tüntette fel."

Dr. Ambró bábaképzőint. igazg. tanár s egészs. tanácsos Pozsonyban. „A betegágyasokn. is mint kitünő hashajtó szer ajánlható."

Dr. Kiss kórh. igazgató, Budán. „Jeles hatása által tünik ki: gyomor- és bélhurutnál, megrögzött székrekedéseknél, vértolulásoknál, aranyérnél stb."

Kapható Feszlhofer József, Rosenberg és Weillsch, Rosenberg Ferencz, Rosenfeld Adolf, Schwartz és Tauber és Strem és Klein uraknál Nagy-Kanizsán, valamint gyógyszertárakban és nagyobb füszeráru kereskedésekben. Kivánatra mindenütt előnyös föltételek mellett raktárak állittatnak fel, ha az iránt óhajtás nyilvánittatik. Nyomtatványok a szétküldési igazgatóságtól Budapesten, váczi utcza 18. 233 4—6

A LEGJOBB SZIVARKA PAPIR **LE HOUBLON** FRANCZIA GYÁRTMÁNY UTÁNZÁSOK ELŐL INTETLIK!!!

E szivarkapapir csak akkor valódi, ha minden, lap LE HOUBLON bélyeg-zőt magán hordja és minden karton a alazit látható védjegygyel és aláirással van ellátol.

Cawley et Henry — Propriété du Brevet — Fabrique C. C. — CAWLEY et HENRY, egyedüli gyárosok, PARIS.

260 1—22

Pályázati hirdetmény.

A jánosházi takarékpénztárnál a pénztárnoki állomás folyó év april hó 1-ével üresedésbe jövén, kik a kérdéses állomást elnyerni óhajtják, felhivatnak, hogy kellőleg felszerelt kérvényeiket alolirott igazgatósághoz f. hó 20-ig okvetlenül benyujtsák.

Ez állomással 600 frt évi fizetés és nyeremény-jutalék van összekötve; mig másrészt a pályázók részéről 400 frt óvadék kivántatik, akár készpénzben, akár értékpapirokban, valamint jártasság a könyvelésben is.

Kelt Jánosházán, 1881. márczius 7-én

A jánosházi takarékpénztár igazgatósága.

259 1—3

Nagy-Kanizsán, nyomatott a kiadó tulajdonos Wajdits József gyorssajtóján.

NAGY-KANIZSA, 1881. márczius 17-én. 22-ik szám. Huszadik évfolyam.

Előfizetési ár:
egész évre . . . . 8 frt.
fél évre . . . . 4 „
negyed évre . . . . . . 2 „
Egy szám 10 kr.

HIRDETÉSEK
8 hasábos petitsorban 7, másodszor 6 s minden további sorért 5 kr.
NYILTTÉRBEN
soronként 10 krért vétetnek fel.
Kincstári illeték minden egyes hirdetésért 30 kr. fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőhöz, anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhoz bérmentve intézendők:
NAGY-KANIZSA
Wlassicsház.
Bérmentetlen levelek csak ismert munkatársaktól fogadtatnak el.
Kéziratok vissza nem küldetnek.

Nagy-Kanizsaváros helyhatóságának, „nagy-kanizsai önk. tüzoltó-egylet", a „nagy-kanizsai kereskedelmi s iparbank", „nagy-kanizsai takarékpénztár", a „zalamegyei általános tanitótestület", a „nagy-kanizsai kisded-nevelő egyesület", a nagy-kanizsai tiszti önsegélyző szövetkezet", a „soproni kereskedelmi s iparkamara nagy-kanizsai kűlválasztmánya" s több megyei és városi egyesület hivatalos értesitője.

Hetenkint kétszer, vasárnap- s csütörtökön megjelenő vegyes tartalmu lap.

Bu és öröm.

(Márczius 12. és 15 ik napjain.)

Fájdalomtelt szivvel emlékezünk meg az ujabbkori Carthagó, Trója, Jeruzsálem, Lissabon stb. pusztulásának második évforduló napján arról, hogy e nap reggelére annyi milliót képviselő vagyonnal szegényebben, több száz magyarral kevesebbed magunkkal, s csak a sok ezer hajlék nélküli lakóssal szaporitva ébredénk. Igen! Sok időre feledhetlen gyásznapja leend nemcsak Szeged városának, hanem az összes magyar nemzetnek márczius 12-ike!

Azt hiszszük t. olvasó, nincs szükség a bus elégiákra, avagy afféle szemleirói hidegséggel készitett felelevenitésére a sötét képről; ily hirlapi csinált virág nélkül sem fog honfiui szived bünösen feledékeny lenni, mikor annak idejében az idegen nemzetek is, az egész müvelt világ oly páratlan részvétet tanusitottak a hősi magyar nemzetet ért szerencsétlenséggel szemben.

Miként üljük meg e nap, e gyászos nap emlékét?

Mint tudjuk Szeged város tanácsa Kreminger prépost inditványára elhatározá, hogy a vész első napjának minden évfordulóján azon órában, midőn a gyilkos áradat áttörte a végső gátokat, éjjeli 1 órától 2 óráig, tehát egy óra folyásig huzattassanak meg a város összes harangjai, reggel pedig minden templomban felekezeti különbség nélkül gyászistenitisztelet tartassék . . . Kérjük e napon mi is a Mindenek urát, hogy megelégedve e nép szenvedését, áraszszon rá bő kegyelméből örömnapokat is; küldjön jobb jövendőt e hazára, a magyarnak, kinek bus idői oh be gyakran, oh mi sokszor valának! . . Továbbá fogadjuk meg, kövessük azt, mire az érzelmeiben, gondolkodásában egyiránt nemes és nagy franczia nemzet részvét nyilatkozata végén int bennünket:

Kiáltjuk: Rajta csüggedetlen
Fel a lesujtott homlokot!
Munkára — — — — — — —
S éledni fognak a romok
S büszkébbnek, szebbnek fogjuk látni
Az ujra épült tereket,
S hatalmasb lesz a folyója partján
Mint valaha az ős Szeged!

* * *

Borura derü; márczius 12-ikére márczius 15-ike! „Ha az Isten but adott a nemzetre," ha vannak szomoru napok, melyek gyászos eseményre emlékeztetnek; de vannak előttünk örömnapok, jönnek elő felváltva kedves emléküek is. Igy nehány nap mulván az örökre dicső emlékü márczius 15-ike!

E nap minden hü érzésü magyarra nézve örömünnep; mint mely azon napra emlékeztet, midőn nemzetünk kimondá a magyarok Istenére esküdve, hogy: „Rabok többé nem leszünk!" A szent szabadság sérthetetlen árnyékába óhajtozó magyar nagy lelkesedéssel e napon mondotta ki a haza szabadságával együtt mint egyik legnagyobb horderejü pontot a sajtószabadságát! — — — Örök emlékezet a szabadság harczban elbukott hősöknek!!... Mi pedig élők, kik még akkor gyenge karuak, csecsemők valánk, vagy nem is az életben még s kiknek, ha öregeinktől halljuk, szivünk felremeg s egy sajgó érzés csokorba fut össze; miért nem élhettünk akkor, miért nem vehettünk részt benne? tegyünk szent fogadást, hogy mi sem mulasztunk el a haza felvirágoztatására semmit is elkövetni! Összetartva a „viribus unitis" magasztos elvét tüzve ki haladási lobogónkra munkálkodjunk a tudomány, ipar- és földmivelés ösvényein édes hazánk javára és dicsőségére! Csak igy válandunk méltó utódaivá a szabadságharczban mártyrként elvérzett vagy földön futóvá vált atyáinknak!

BÉKEFI ELEK.

— **Az ujonczozás.** A magyar korona országaiból az 1880. 62. törvényczikk értelmében 40,933 főnyi ujonczjutalék és 4093 főnyi póttartalék-jutalék állittatik ki, miből esik a) Magyarországra, vagyis a budapesti főhadparancsnokságra és a nagy-szebeni hadparancsnokság területére a népesség aránya szerint 35,979 ujoncz és 3598 póttartalékos; b) Horvát-Szlavonországra, ide értve a polgárositott hét határőrségi ezred területét is, a népesség aránya szerint 4917 ujoncz és 491 póttartalékos; c) Fiume városa és területére 37 ujoncz és 4 póttartalékos. Az alkalmas többi védkötelest a honvédséghez sorozzák.

— **A házmotozást** megengedi az uj illetékügyi törvény egy §-a, mely szerint az állam közegeinek engedélye van arra, hogy ügyvédi, kereskedelmi irodákban, vagy akármely magán lakáson kutasson, ha alapos gyanu van reá, hogy ott bélyegtelen iratok hevernek. E §-al sokan megjárhatják.

— **A müborra is fogyasztási adót vetnek.** — Legalább közelebb már törvényjavaslatot terjesztend az osztrák pénzügyminiszter a birodalmi tanács elő. Nem is árt egy kissé megadóztatni a kotyfalékot, hogy a becsületes italnak legyen nagyobb kelete.

— **Kezdik sokallani a tanitónőket.** Az állami tanitónő-képezdék, melyek mindeddig három tanfolyammal birtak, jövő tanévvel négy tanfolyamuakká változtatnak; erre a közoktatásügyi kormányt több indok birta: nevezetesen tapasztalás az, hogy a képezdébe fölvett leányzók legtöbbnyire igen kevés előkészültséggel s a tanitói hivatás nagyon gyarló tudatával birnak, hogy a leánynövendékek a képezde eddigi 3 évi tanfolyamában a tantárgyak mennyisége és terjedelme következtében — kivált az ujabbi tanterv szerint — nagyon tulterhelvék, mi fölületes elméleti és gyakorlati képzettséget okoz; hogy tehát alaposan, gyakorlati fogásokkal kellőképen képzett s fontos hivatásuk élénk felfogásával biró tanitónők kerüljenek ki a képezdéből, melyben ezentul az iparmunkák is terjedelmesebb alapon miveltessenek, a negyedik képezdei tanfolyam fölállitásával akar a közokt. kormány segiteni és pedig oly módon, hogy az eddigi 3 képezdei tanfolyam elé előkészitő tanfolyamot állit, mely egyuttal ezentul az I. tanfolyamot fogja képezni; ki van mondva továbbá, hogy ezen négy évre szaporodott kiképzési időtartamnak daczára is a növendékek évi létszáma, a tanerők az intézet évi fentartására forditandó költség, s a tanórák száma ugyanaz fog maradni mint eddig, s a növendékek létszámában inkább redukciónak, sem hogy gyarapodásnak lehet helye. Az előkészitő, tehát az I. évi tanfolyam már jövő 1881/2 tanévvel veszi kezdetét, utána a mostani I-ső tanfolyambeliek még 3 évet, a mostani II-od tanfolyambeliek 2 évet tartoznak az intézetben tölteni, mig a mostani III-ad tanfolyamuak tanképesitő vizsgálat után elbocsáttattak.

Névsora

a magyar országos segélyző nőegylet nagykanizsai választmánya kerületéhez tartozó három fiókegylet tagjainak.

I. kerület.

Alapitók.

Rendes tagok egyszer mindenkorra 10 frt.

Báró Gaál Nándorné 10 frt, Berdin Mártonné 10 frt.

Rendes tagok évenkinti egy forint fizetéssel.

Albanich Józsefné 1 frt, Bartos Jánosné 1 frt, Barcs Györgyné 1 frt, Benczik Ferenczné öreg 1 frt, Blau Genoveva 1 frt, Botfi 1 frt, Csesznák Ilka 1 frt, Darás Zsigmondné 1 frt, Darás Agostonné 1 frt, Eperjesy Sándorné 1 frt, Engel Adolfné 1 frt, Frideczki 1 frt, Freyler Adolf 1 frt, Fischer Józsefné, 1 frt, Grobetti Antonia 1 frt, Hertelendy Béláné 1 frt, Horváth Antalné 1 frt, Horváth Lajosné ügyvéd 1 frt, Keller Ignáczné 1 frt, Knöpfler Helen 1 frt, Lendvay Józsefné 1 frt, Lendvay Jánosné 1 frt, Makay Dezsőné 1 frt, Nentvich Gyuláné 1 frt, Oroszváry Lujza 1 frt, Perczel Károlyné özvegy 1 frt, Plihál Ferenczné 1 frt, Plihál Ferencz 1 frt, Rácz Antalné 1 frt, Schlesinger Gyuláné 1 frt, Svastics Károlyné 1 frt, Sors Zsófia 1 frt, Tárnok Alajos 1 frt, Tersanszky Gyuláné 1 frt, Tóth Lajos 1 frt, Dr. Tripammer Rezső 1 frt, Varga Lajosné 1 frt, Wachtel Zsigmondné 1 frt, Varga Imréné 1 frt, Weiler Mórné 1 frt, Zadubánszky Lajosné 1 frt.

Adományozó egyszer mindenkorra.

Komlósy Ferenczné 1 frt. Összesen 62 frt.

II. kerület.

Alapitók.

Ebenspanger Lipótné 20 frt, Karczag Béláné 20 frt, Karczag Béla 20 frt, Karczag István 20 frt, Weiser Józsefné 20 frt.

Rendes tagok egyszer mindenkorra 10 frt.

Ebenspanger Manóné özv. 10 frt, Hugonay Sombor grófné 10 frt, Walbach Mór 10 frt. Weiser Józsefné 10 frt, Weisz Manóné 10 frt.

Rendes tagok évi fizetéssel.

Augenfeld Johanna 1 frt, Auspits Emilia 1 frt, Blau Nándorné 1 frt, Bamberger Sándorné 1 frt, Blau Simon 1 frt, Bauer Miksané 1 frt, Bettelheim Samuné 1 frt, Bachrach Izidor 1 frt, Clement Lipótné 1 frt, Csemits Károlyné 1 frt, Dömölki Anna 1 frt, Ebenspanger Lipótné 1 frt, Ebenspanger Lipót 1 frt, Ebenspanger Leó 1 frt, Eiveck Mária 1 frt, Ebenspanger Manóné özv. 1 frt, Fürst Ignácz 1 frt, Fleischhacker Józsefné 1 frt, Fischer Czeczilia 1 frt, Fasciati Bertalanné 1 frt, Gutmann Vilmosné 1 frt, Gáspár Ferenczné 1 frt, Hoffmann Mária 1 frt, Halphen Mórné 1 frt, Hlatkó Josefa 1 frt, Hoffmann Mórné 1 frt, Krausz Boldizsárné 1 frt, Kürschner Ignáczné 1 frt, Kaiser Sándorné 1 frt, Knortzer Károly 1 frt, Knortzer Frigyesné 1 frt, Kósa Jánosné 1 frt, Kohn Josefina 1 frt, Klein Eduárdné 1 frt, Lövinger Lajosné 1 frt, Laug Franciska 1 frt, Löwi Adolfné 1

TARCZA.

Márczius tizenötödikén.

Harminczhárom éve
E fölséges napon
Örült a fénykirály
A mennyboltozaton;
Mosolyogva hallott
Sugár koronája
A felszabaditott
Haza homlokára.

Lelki szemem előtt
Rémlik Caezar képe:
Amint harminczhárom
Tőr nyomul szivébe.
Hah! ez a jelenet
Isteni valóban:
Csörgött a lehullott lánez
A nyomorult porban.

Egy sziv és egy lélek volt
A maroknyi nemzet,
Mely Herkules készel
Emelte a fegyvert.
Kossuth szónoklata
Felgyujtá a népet,
Mely Leonidásként
Tört az ellenségnek.

Futott az ellenség
A hős magyar elől...
De áruló kelt a
Pártvillongás megöl.
Világos sirja lön
Az elárult honnak
S ezerszer nagyobb lett
Sulya a lánczoknak.

Batthyányi, Aradnak
Tizenhárom hőse
S egyéb lelkes vitéz
Galádul megölve.
Bujdosnak messze az
Árva hontalanok...
Lelkem ezek fölött
Setéten andalog.

Ott gyászol Kossuth is,
Gyilkolja őt a kin:
Könyez mint Márius
Karthagó romjain.
Siratja a hazát,
Ezt a legszentebbet:
Melyet a párttusa
Még mostan is renget...

Harminczhárom éve
E fölséges napon
Örült a fénykirály
A menyboltozaton;
De azóta busul:
Mert a haza fölött
Töviskorona áll
És rabbilincs csörög.

VÁROSY MIHÁLY.

Egy női chimera

— Eredeti beszély. —

Irta: ifj. DONÁSZY FERENCZ.

(Folytatás.)

Az egész táborkar komor arczczal foglalt helyet, s Novikoff ezredes pedig setét arczczal nézett a sátor bejárata felé.

A függöny félrelebbent, megjelent Sergius herczeg. —

Arcza sápadt és majdnem négyszögletes volt, szikrázva jártatta szemeit körül, s tekintete utoljára kihivólag Novikoffon pihent meg. —

Összehivtam önöket, szólt száraz recsegő hangon, adják be jelentéseiket az éjszakai vereségről. —

A tisztek egymásután beadták jelentéseiket, miket a tábornagy nagy figyelemmel hallgatott. —

Ezek után egy kevéssé jegyezgetett.

Kasikoff tábornok, ki vezényelte a 33. hadtestet?

Mielőtt a tábornok felelhetett, volna Novikoff közbe szólt. —

Én vezényeltem!

A tábornagy szemei szikráztak; jobb kezét felemelve s Novikoffra mutatott. —

Én uram önt vádolom, egyedül csak önt, az éjszakai vereségről.

Adja át kardját segédtisztemnek.

Novikoff elsápadt, mint a fal. —

S további rendeletemig sátrában fog maradni. —

Novikoff eltávozott anélkül, hogy csak egy szót is szólt volna; a segédtiszt követte. —

A tábornagy még egyszer a tisztikarhoz fordult . . .

Uraim, Isten és emberek előtt Novikoff Sándor ezredest vádolom az éjszakai vereségekért. —

Karikoff tábornok, ön parancsolta az észak keleti bástya megtámadását? —

Nem, inkább én fedezetnek voltam kirendelve. —

Jelentette önnek az ezredes a bástya megtámadását?

Nem, sőt határozott parancsom ellenére támadást vezényelt. —

A tábornagy felállott. —

Uraim, szólt ünnepélyes hangon, a törvénynek ez esetben gátot nem szabhatok, üljön össze a haditanács, bármit itéljenek is, helyben hagyom. —

Amint a táborkar eltávozott, a herczeg leült, hogy jelentését megirja, hanem ezelőtt meghagyta segédtisztjének, hogy senkit be ne bocsásson.

Alig hogy e parancsot kiadta, Génia szava csendült meg a sátor előrészében.

Engem csak bebocsát, kedves rokon?

Pár percznyi kihallgatásért esedezem. —

A herczeg ugy felkapta a fejét, mint a megriasztott vad. —

Oh, oh, asszonyom, kiáltott rekedten, a rövid kihallgatást megadom. —

Alig hogy Génia belépett, és a segédtiszt eltávozott, megállt a herczeg előtt.

Mit akar tenni rokon? kérdé Génia fuldokolva. —

Hogy érti ezt Génia?

Novikoffal, uram, Novikoffal. —

A herczeg szemei felszikráztak...

Mindent tudok, mindent herczeg, suttogá a herczegnő, de az égre, annak nem szabad megtörténni, változtassa meg az itéletet, ön mindent tehet. —

Mindent, és mégis ebben az ügyben semmit sem tehetek. —

Mondja meg hát, ne legyen olyan kegyetlen, zokogá a herczegnő, hisz önnek egy szava...

Itt semmit sem ér, vága közbe a parancsnok.

Dehogy nem rokon, térdre borulok ön előtt ugy kérem, én Sándort szeretem, vele halok, ha ő hal, óh legyen irgalmas.

A herczeg felemelé Géniát és egy karszékbe ülteté.

Hallgasson meg rokon, szólt Sergius herczeg lassan, ne akadályozza meg elsütését annak a pallosnak, a mely nyakunkat akarja szegni, hadd haljon meg ez az utolsó, igy legalább ez az egész titok el lesz temetve.

Nem, nem, ezt nem engedhetem, lelkem van hozzá nőve.

Oh, hát ön nem látja azt be?

Semmit, semmit, suttogá a herczegnő rohamosan, csak azt, hogy Sándornak nem szabad meghalni.

A hadi tanács itéletét meg nem változtathatom.

Öntől függ egyes egyedül.

A herczeg fel s alá jart sátrában, szemei szinte szikrákat hánytak, midőn Géniára nézett.

A herczegnő szemei égtek mint az esti csillag s visszavágták a tábornagy pillantásait, mint a szikrázó kard.

Egyszerre a tábornok megállt Génia előtt.

Mi ön, szólt lassan suttogva mintha féine, angyal, ördög, vagy daemon? ön elébb gyülölt, most szeret, mit kiván tőlem? nem tudom; feleljen most egyenesen.

A herczegnő felegyenesedett, keble hullámzott, s ajkai gyengén remegtek.

Mi vagyok? szólt lágyan, nő, szerető nő, ki őrjöng szerelme tárgyáért, mit kivánok? folytatá érczes határozott hangon, kegyelmet, egyebet semmit.

A herczeg ideges kaczajra fakadt, s arczvonásai eltorzultak mint egy galvanisált halotté.

Ez nem, sok csak egy szó, de elébb megtudnám Szent-György lovag sárkányát szeliditeni, mint ezt megadni, jó, legyen rokon! kegyelmet nem adok, nem az égért, nem üdvömért, nem tehetem; de az itéletet felfüggesztem jelentésem visszaérkezéseig, itéljék el Szent Péter-várott.

Most hagyjon magamra, ugy érzem magamat, mintha ágyugolyók zugnának fülem mellett.

Génia felemelkedett, futó mosoly lebbent el arczán.

Ugy hát végeztünk rokon!

Egyszer és mindenkorra!

Ugy az ég áldja meg herczeg, én holnap utazom vissza Szent-Pétervárra.

frt, Lövinger Ignácz 1 frt, Lövinger Nina 1 frt, Merkly Antal 1 frt, Musquitter Károly 1 frt, Milhofer Ödönné 1 frt, Milhofer József 1 frt, Mattosch Józsefné 1 frt, Miltenberger Mária 1 frt, Mersch Ignáczné 1 frt, Práger Béla 1 frt, Reichenfeld Ignáczné 1 frt, Rimmer Julia 1 frt, Rothschild Samuel 1 frt, Sommer Miksa 1 frt, Scherz J. Mórné 1 frt, Szukits Zsigmondné 1 frt, Singer Samuné 1 frt, Scherz Richárd 1 frt, Strem Julia 1 frt, Szalay Lajosné 1 frt, Szigritz Julia 1 frt, Schmied Ádel 1 frt. Scherz Lipótné 1 frt, Scherz Zsigmond ifj. 1 frt, Sternl. Mórné 1 frt, Stern Sándor 1 frt, Simon Anna 1 frt, Wolheim Ernőné 1 frt, Varga János 1 frt Welisch Vilmosné 1 frt. Weiss Zsigmond ügyvéd 1 frt, Wittinger Antalné 1 frt, Vágner Károlyné 1 frt, Weiss Manóné 1 frt Wolheim Ernő 1 frt, Zaturecz ky Zsigmondné 1 frt.

Adományozók egyszer mindenkorra.

Tornai Anna 1 frt, Vucskics Jánosné 3 frt. Összesen 227 frt.

III. kerület.

Alapitó.

Gelsei Gutmann S. H. 20 frt.

Rendes tagok egyszer mindenkorra 10 forinttal.

Babochay Györgyné 10 frt, Fesselhofer Józsefné ör. 10 frt, Fesselhofer Józsefné ifju 10 frt, Gutmann László 10 frt, Hauser János 10 frt, Hencz Antal 10 frt, Lövinger Israel 10 frt, Petrits Magdolna 10 frt, Pintér Szidonia 10 frt, Pressburger Jakabné 10 frt, Rosenberg Ferencz 10 frt, Rosenberg Izraelné 10 frt, Somsich Lőrinczné 10 frt.

Rendes tagok 1 forint évi fizetéssel.

Albanich Kálmánné 1 frt, Blau Pálné 1 frt, Blau Lajos 1 frt, Bisitzky Szidónia 1 frt, Bichler Laura 1 frt, Berger Johanna 1 frt, Brükler Hermina 1 frt, Broch Fánni 1 frt, Blau Szidónia 1 frt, Blankenberg Rosa 1 frt, Baros Hermina 1 frt, Bachrach Linda 1 frt, Bartos Teréz 1 frt, Bachrach Amália 1 frt, Bettelheim Regina 1 frt, Csolcser János 1 frt, Csempesz Józsefné 1 frt, Dannenberg Ernesztina 1 frt, Deutsch Roza 1 frt, Deutsch Mórné 1 frt, Erdődy Lajosné 1 frt, Eisinger Henrikné 1 frt, Eisinger Henrik 1 frt, Eisler Regina 1 frt, Eisinger Nanette 1 frt, Fischl Pál 1 frt, Fürst Julia 1 frt, Fischel Fülöp 1 frt, Fárnek Kálmán 1 frt, Fidler Roza 1 frt, Fischer Józefin 1 frt, Fárnek Kálmánné 1 frt, Gózony Mária 1 frt, Goldstein Sándor 1 frt, Garay Benőné 1 frt, Gürtler Teréz 1 frt, Gutmann Simonné 1 frt, Gutmann Györgyné 1 frt, Grünhut Fülöp 1 frt, Grünhut Alfred 1 frt, Grünhut Henrik 1 frt, Goldschmidt Edika 1 frt, Goldstein Fülöpné 1 frt, Gstetner Emilia 1 frt, Györffy Jánosné 1 frt, Hirschl Roza 1 frt, Hild Szidónia 1 frt, Hirsch Száli 1 frt, Hirschler Mári 1 frt, Heinczelmann Emma 1 frt, Helfy B. 1 frt, Hubiukáné 1 frt, Honig Józefa 1 frt, Hoffmann Lajos 1 frt, Horváth Ferenczné 1 frt, Jung Károlyné 1 frt, Kohn Sarolta 1 frt, Kohn József 1 frt, Kilik Ferenczné 1 frt, Krompacher Katalin 1 frt, Könizer Anna 1 frt, Kolarics János 1 frt, Klinger Zsófia 1 frt, Kamper Fánni 1 frt, Karcsmaroff Regina 1 frt, Keindl Mari 1 frt, Krippel 1 frt, Koch Mihályné 1 frt, Kocsis Ferencné 1 frt, Kronfeld Augusta 1 frt, Kernhofer József 1 frt, Kohn Regina 1 frt, Kovács Béláné 1 frt, Laky Kristófné 1 frt, Laky Kristóf 1 frt, Löwi Mári 1 frt, Lengyel Sarolta 1 frt, Leszner Hermina 1 frt, Lakatelli Hermina 1 frt, Luastig Czecilia 1 frt, Maschanszker Mórné 1 frt, Maschanszker Mór 1 frt, Mészáros János 1 frt, Meszterits 1 frt, Markó Lujza 1 frt, Miklós Károlyné 1 frt, Müntz Mina 1 frt, Oszeszly Antalné 1 frt, Österreicher Lina 1 frt, Ollop Samuné 1 frt, Prem Józsefné 1 frt, Pollák Fánni 1 frt, Plosszer Ignáczné 1 frt, Pataki Andor 1 frt, Piketti 1 frt, Paulides József 1 frt, Pressburger Jakabné 1 frt, Rosenberg Paulina 1 frt, Rosenberg Ernő 1 frt, Rosenberg és Welisch 1 frt, Rosenfeld Adolfné 1 frt, Reitmayer Károly 1 frt, Rózsavölgyi Antalné 1 frt, Rechnitz Roza 1 frt, Rapoch Gyulané 1 frt, Sommer Sándorné 1 frt, Scherz Fánni 1 frt, Stolczer Roza 1 frt Scherz Ilivadar 1 frt, Sommer Sándor 1 frt, Sattler József 1 frt, Scherz Albertné 1 frt, Sali Lajosné 1 frt, Székel Lajosné 1 frt, Schwarz és Tauber 1 frt, Singer Lipót 1 frt, Szukits Mathild 1 frt, Sauer József 1 frt, Sauer Szelina 1 frt, Schultz Károlyné 1 frt, Schiffer Helen 1 frt, Szapara Anna 1 frt, Stemmer Kálmánné 1 frt, Schneider F. 1 frt, Somsich Lőrincz 1 frt, Schenda Elise 1 frt, Steinitz Hermina 1 frt, Tuboly Victorné 1 frt, Tachauer Fánni 1 frt, Tachauer Julia 1 frt, Tomcsányi Paulina 1 frt, Wlassics Antalné 1 frt, Wolheim Roza 1 frt, Welisch Adolfné 1 frt, Weiszmayer Izidor 1 frt, Weissberger Katalin 1 frt, Weiss Hermina 1 frt, Weissmayer Otilia 1 frt, Weiss és Ledofsky 1 frt, Wilheim Regina 1 frt. Weiss Ida 1 frt, Wlassics Antal 1 frt, Wajdits József 1 frt, Weissmayer Antonia 1 frt, Weiss Sarolta 1 frt, Weiss Fánni 1 frt, Weiss Samuné 1 frt, Zerkovitz Janka 1 frt.

Adományozók egyszer mindenkorra.

Abrahám Fánni 1 frt, Axenti Györgyné 4 frt, Berger Jánosné 25 kr., Baum Samuné 50 kr., Baum Betti 60 kr., Baran Ignácz 2 frt, Berényi Józsefné 5 frt, Baboss Benedek 50 kr., Ditrichstein orvos 1 frt, Grünhut Eliz 1 frt, Herki Máthild 50 kr., H. B. 1 frt, Haptz 50 kr., Jeszenszkyné 3 frt, Jack Frigyes ör. 1 frt, Kirschenberger Klára 30 kr., Kuthy Nina 1 frt 50 kr., Kohn Ferencz 50 kr., Letlinger Kelemen 3 frt, Megyunorecz 40 kr., Miklbeck 40 kr., Molnár Ferencz 20 kr., Nagy kanizsai takarékpénztár 5 frt, Nagy Béla 5 frt, dtto 50 kr., Szalmay Károlyné 40 kr., Scherz Eliz 50 kr., Szilvágyi Gyula 1 frt, Fif Jánosné 40 kr., Tóth 50 kr., Tachauer Adolf 1 frt, Tripammer Gyula 1 frt, Wegscheider Krisztina 5 frt, Weiler Izidor 1 frt, Walbach Mór 1 frt, Wirth 20 kr. Összesen 348 frt 94 kr. Összesités:

I. kerület	62 forint
II. kerület	227 forint
III. kerület	348 forint 65 kr
Összesen	637 forint 65 kr

Nagy-Kanizsán, 1881.

PLIHÁL FERENCZNÉ
elnök.

Helyi hirek.

— *A „Polgári Egylet“* mult vasárnap délután tartott közgyülésének többsége azt határozta, hogy az épitkezési szándék teljesitése elhalasztatik azon időre, mikor az új utcza megnyitásának kérdése eldöntetik.

— ***A muszka czár megöletett.*** Hétfőn reggel egy helybeli kereskedőházhoz Bécsből érkezett táviratból értesültünk a nagyhatalmu czár megöletéséről, a délutáni lapok e hirt megerősiték. Az első közlemény, mely a világ lapjait bejárta, ez: Pétervár, márcz. 13. délután. Az „Agence russe“ jelentése: Alig, hogy a császári kocsi elhagyta a lovardát, bombát dobtak a kocsi alá, mely azt teljesen szétrombolta. A császár sértetlen maradt. Egy másik bomba által azonban, mely a lábait elszakitotta, oly sulyosan megsebesült a czár, hogy őt szobájába kellett átvinni, a hol utolsó sóhajá' kilehelte. (Évtizedek óta zugott a fehér czár feje körül a nép „memento mori“-ja. A boszu angyala majdnem évről évre megvillogtatta előtte kétélü kardját s a hatalmas czár futó vadként bujdosott saját országában Gyilok, golyó, fegyvercső leselkedett mindenütt körüle, vonata elé aknákat ástak, palotáját felrobbantották s őt vak szerencséje megóvta mindig. „Isten óvja“ mondák az udvaronczok s a zsarnok a lázadókat csoportosan küldé vérpadra s Szibériába. Irja a „Független Hirlap.“ Most utolérte a nemezis keze. A zsarnok vérében fekszik s ki tudja e véres tett mily eseményeket hord méhében. Nemcsak Oroszországra nézve, de tul a megölt fehér czár birodalmának határán is! Pétervár, márcz. 13. A czár élete elleni merényletet Katalin nagyherczegnő palotája mellett követték el. Több munkás, kik látszólag a hó eltisztitásával voltak elfoglalva, közelről két bombát dobott, melyek a czár kocsija alatt felrobbantak. A czár mind a két lábán sulyosan megsebesült és eszméletlen állapotban vitetett át a császári palotába, a hol fél 4 és 4 óra közt meghalt. Azon kozákok közül, kik kiséretét képezték, többen megölettek, néhányan megsebesültek. A büntettesek közül kettőt elfogtak.

— ***Himlő.*** „Karosban a kanyaró erősen dühöng még mindig; a helység 20—30 beteget számit“ igy ir e lap 20-ik száma, melyre a következő megjegyzést vagyok utalva hozni, hogy biztos tudomással szolgálhassak. Daczára, hogy biztos tudomásom volt a községi orvos 8 napi jelentéséből az ellenkezőről, mégis e közlemény folytán Svastits Károly szolgabiró urral késedelem nélkül jelentem meg a helyszinén, biztos tudomást veendő a járvány himlő állásáról. Helyszinére érkezvén, a községi elöljáróság kiséretében házról házra mentem himlős beteget keresendő, végig járván az egész falut, kedves meglepetésemre találkoztam Lerch Antal körorvossal, ki ezelőtt 3 nappal is végig járta a falut és megtekintette betegeit. Tehát ketten közösen jártunk el szolgálatunkban, s midőn a helyi járványbizottsággal összeszámoltunk, nem voltunk képesek a 761 lélekszámból álló községben 9 himlősbetegnél többet felmutatni, kik közül 6 bárány, 3 pedig módositott (szelid himlőben volt, részben gyógyuló, részben fejlődési félben. Természetes himlőbeteget egyet sem találtunk. Hogy minő orvos-rendőri és óvgyógymódban részesül a község a járvány megszüntetésére, annak e helyeni közlését feleslegesnek tartom. Tersánczky járás orvos. (A gyors hivatalos intézkedésért el[illegible]rzéssel vagyunk s örvendünk, hogy t. közönségünk alapos megnyugvást nyerhet t. munkatársunk becses kiigazitó közleményében. Szerk.)

— ***A Stern-féle*** hangversenyről még a következő tudósitást vettük egyik munkatársunktól. Mult pénteken e hó 11. Stern Zsigmond ur, a zágrábi zeneakadémia tagja több helybeli mükedvelő közreműködésével igen szép számu és diszes közönség előtt hangversenyt tartott a „Casino“ helyiségeiben. Stern ur, ki rövid ittléte alatt a helybeli zeneértő közönség kedvenczévé vált, ez alkalommal ujra fényesen tanusitá, hogy a kedveltséget teljes mérvben megérdemli. Az igen érdekes, nagy tapintattal és izléssel összeállitott programm a következő volt. I. Souvenier de Kanizsa duo zongorára és gordonkára szerzé a hangversenyző, előadák Rózsavölgyi Szidonia k. a. és a szerző. Rózsavölgyi k. a. csinos, compositió zongorarészét kitünő felfogással és müvészies könnyüséggel játszá, amint e nagy tehetségü hölgytől máskép nem is várhatunk. II. Előadatott „A touristák“ Genée tréfás terczettje, melyben Bettlheim Arthur, Bischitzky Miksa és Ollop Imre urak szépen és összevágón énekeltek és a közönséget jól mulattatták. III. „Trovatore ábránd“ Oertlitől. gordonkán előadá a hangversenyző, zongorán kiséré Kohn Hedvig k. a. E darabnál volt alkalma hangversenyzőnek teljes müvészetét kifejteni, és ezáltal a közönséget zajos tapsra és éljenzésre elragadni. Ezután következett: IV. Változatok Chopintől „La ci darem la mano.“ Kohn Hedvig k. a. e darab előadása által zongorán min' müvésznő mutatá be magát a közönségnek. Gyönyörü játéka tanulmányozásáról tanuskodik, és könnyed előadási modora korántsem árulá el a darab technikai nehézségeit. Ezt követé: V. Trio Mehul. „Joseph“ czimü dalmüvéből gordonkán, fuvolán és zongorán előadák a hangversenyző, Godina Lajos és Grünhut Henrik urak. E darab előadásánál Godina ur szép és tiszta fuvolajátéka, valamint Grünhut ur szabatos, sok tehetségről tanuskodó zongora kisérete által tünt ki. Befejezésül VI. Stern ur által szerzett „Kebelhangok“ adattak elő; itt Rózsavölgyi k. a. volt ismét alkalma müvészetét tündököltetni. Ami pedig magát a darabot illeti, az oly kedves és szép zenéjü, hogy bármely hirneves zeneszerzőnek is tiszteletére válhatnék. — A hangverseny után kedélyes tánczvigalom rögtönöztetett, mely a társaságot még sokáig együtt tartá. K. B.

— ***Légrádon*** f. hó 13 án tartotta Szilvágyi Gyula ev. lelkész ur beiktatási ünnepélyét. Főtiszt. Andorka János esperes ur végezte az egyházi szertartást. Az egyházi ünnepély a hivek buzgó és szép harmoniába vegyült zsoltár énekével kezdődött, mig fenn nevezett esperes ur mély és megható érzéssel ecsetelte az ünnepély magasztosságát, majd ismert nagy szónoki tehetséggel az egymás iránti szeretetet ajánlotta fel a pásztor és nyáj között, végre áldást adva az egyház férfiura. E megható jelenet után az ujonan beiktatott lelkész ur fenn költ érzéssel szólt hiveihez, melyek után az egyházi ünnepély véget ért. Az isteni tisztelet után a vendég szerető házi ur lakába mentek a számos meghivottak, hol a teritékek száma a 40-et meghaladta. A pohárköszöntések sorát nevezett esperes ur nyitotta meg a házi ur és kedves családjára, majd a hölgyekre és végül az egyházi gondnokokra, különösen a jelenlevő Györffy János kanizsai ügyvéd és itteni ev. egyház felügyelő urra emelve poharát, nem feledkezvén meg egyszersmind izletes jó ételek készitőiről sem. Györffy ur viszont az esperes ur és a helybeli plébános urra emelt poharat elsőnek régi itteni érdemeit emelte ki, utóbbinak pedig a Légrádnak kanizsához csatoltatása iránt tett megpenditését és ebbeli ügybuzgóságát magasztalva. Horváth Gyula Kottori állomási főnök ur a házi ur és családjára, majd a házi ur viszont vendégeire, sorok irója a dombori Hirschler testvér urakra, de különösen a jelenlevő Hirschler Lipót ugy a később megérkezett Hirschler Henrik urakra emelt poharat, kiemelve azoknak hazafiui érdemeit, kik a jó tettekben és vendégszeretetben egyaránt rég jó hirnévnek örvendnek. Még sok pohárköszöntés következett majd a jelen levő Kostyál s. szolgabiró ur ugy kedves nőjére, valamint később a városi elöljáróságra stb. Élénk szint kölcsönösött az amugy is kedélyes hangulatnak Bátorfi Lajos ur e lap szerkesztőjének és Oszeszly Antal ur kanizsai város érdemdus ellenőrjének megérkezése, kik azonban idő rövidség miatt csak kevés ideig maradhattak. Estefelé a vendégsereg szétoszlott, magával vivo a felejthetlen és édes visszaemlékezés szivbeli kincseit. Adjon az ég e hazának még sok ily jó hazafias papot! a haza és népének boldogitására. Légrád 1881. márczius 15-én. Haller István kir. postamester.

— ***Felhivás*** a magyar vidéki városok füszer-kereskedőihez. Kartársak! Az 1881-ik évi IV. törvénycikk, mely a czukor, czukorkák, csokoládé-, kávépótolmányok- és sör-fogyasztás megadóztatására vonatkozik, folyó évi április hó elsején foganatositatik. A nevezett törvénycikk 6-dik §-ában nyilt községek számára előirányzott adórendszer: az átalányozás és ennek kifolyása, a többszörös megadóztatása oly veszély, mely kereskedelmi viszonyaiuk teljes átalakulását és előre meg nem határozható állapotokat idézend elő, — *oly* állapotokat, melyek mindenesetre szomszéd tartományaink — részben pedig országunk zárt városainak fognak előnyére szolgálni. A nyilt városok és községekre egyoldalulag felrótt terhek egyrészről, valamint összeköttetéseink, az adórendszer hiányosságából eredő, teljes felbomlása és elsatnyulása által másrészről, azon sulyos gond gerjesztetik fel bennünk: hogy üzleteink romlásnak indulnak, vagyonunk sok évi tevékenységünk gyümölcse — és

---

Ugy, — szólt a herczeg vontatottan — még egy kérelmem van, hadd bucsuzzam el Novikofftól.

Ha többet nem kér, megadom!

Egy szóval sem!

A herczeg, pár szót vetett gyorsan egy szeletke papirra és pecsétjét reáütötte.

Csak ezt mutassa és segédtisztem majd beereszti.

Adieu rokon! szólt Génia kezét nyujtva.

A herczeg érinté az odanyujtott kezet; jó mulatást, mormogá bajusza alatt.

Téved ha mulatságra gondol; első dolgom az lesz, viszonzá Génia, hogy kihallgatást kérek a czár és czárnőnél, hogy kegyelmet kérjek Novikoff számára.

A herczeg elhülte s ugy állt ott mint a szobor; a herczegnő után pedig lehullottak a sátor függönyei.

Mikor a herczegnő eltünt, a tábornok megrázkódott:

Oh, oh, mormogá félhangon; én magam félek e nőtől, pedig nem bántottam; ez egy daemon, egy chimera, ki két alakban jár, az egyikkel szeret, a másikkal pedig öl.

Idyll.

Nagy levelü, a csendes szellőtől alig ingó pálmák a messze terjedő rózsa ültetvények közül kimagasló kis lak, a csendélet képét nyujtja a szemlélő elé, amint a hegyek lábához támaszkodik.

A verandán, melynek egyik oldala a Kaspi-tóra nyilik, egy földre teritett szőnyegen egy barátságos arczu agg ül, koronként egyet-egyet szippant a hosszu csövü nargylén s hosszu fehér szakállát a tenger felől jövő gyenge szellő lebegeti.

Csendesen ül az agg, szemeit mélázva nyugtatja az óriási viztükrön, melynek kék szinén az ellebbenő halászsajkák fehér vitorlákkal, mind megannyi elsuhanó csüllőnős hasonlitanak.

A rózsavizen keresztül szürődött füst vékony karikákban gomolyodik felfelé, rózsaillattal terhelve lebeg a szellő mindenfelé.

Allah áldjon meg Saif hosszu élettel és béke legyen veled, szólalt meg egy hang a verandán.

Saif a hang felé forditá fejét; a virrandán egy dervis állott poros szürke kámzsában.

Béke veled, Allah kegyeskedett lépteidet lakomba vezérleni, légy üdvözölve nálam.

Egy néger fiucska jött, mosdótállal és kendővel.

Illatos rózsavizzel megmosta a vendég szakállát és kezeit; azután megtörülte a schirazik juhok gyapjuból font törülközővel, melynek lágysága vetekedett a bársonyéval.

Azután szőnyeget és nargylét hozott s nemsokára a két egyén előtt lapos csészékben párolgott a fekete kávé.

Eljöttél Karazból, kérdé a vendég Saifat.

El, Allah megáldott azzal a kegyével, hogy egy gyermek helyett kettőt ölelhetek.

Allah nagy és hatalmas, hol vannak gyermekeid.

Itt együtt lakunk, Thomár fiammá lett, én Carillát neki adtam.

Thomár itt és nem a csatasikon? kérdé a vendeg, mikor minden igazhivő a csatasikon küzd a próféta birodalmáért.

Felhő ereszkedett az agg Saif magas homlokára.

Allah kegyelme végtelen, szólt bánatosan, bár volna ő a csatasikon, akkor nem volna tehetetlen félember.

Mit mondasz? kérdé a jövevény!

Arra emlékezett ugy-e mikor Thomár a karazi kórházban feküdt?

Emlékezem jól, ott valál te is!

Allah nem engedte meghalni, életre szólitotta ismét; de egyik kezét egy gyaur orvos levágta. . .

Meg kellett annak lenni?

Meg, a főparancsnok is azt mondta, mig a gyaur orvos, ha kezét le nem vágják meg fog halni.

És ő engedte.

Én és Carilla kértük!

És most csak egy keze van?

Egy, a jobb hiányzik!

És leányod?

Neje neki és boldog, én is egészen megitjudom, ha boldogságukat látom, olyanok mint a gerlék.

Allah áldja meg őket!

Thomár feledi jobb kezét ha Carillára, Carilla feledi Thomár bénaságát ha reá néz, szeretnek és boldogok.

Hallgatás állott be a ket öreg között, csendesen szitták nargyléjukat, a lenyugvó nap érczfényben ragyogtatta az óriási tó hullámait, hüvösebb szellő kezdett lengedezni.

Mindinkább sülyedt, sülyedt, tüzes korongja a napnak már csak sugarai meredeztek óriási küllők gyanánt a látható határon, lassanként azok is eltüntek, az éj leple kezdett borulni a tájra.

Fölkelt a hold és mintha csak sugaraival születne a szerelem és boldogság, Carilla és Thomár jelent meg a verandán.

A nő szendén borult férje széles mellére, épp azon a helyen, hol a kar hiányzott, pótolja azt az ő érző szive.

Nemsokára hozták az estebédet is.

Hol voltatok ma gyermekeim? kérdé Saif!

Tudod atyám ma rózsa szüret van, ott voltunk Thomárral, én is segitettem, egészen meg vagyok ittasulva attól a sok illattól.

Sok van még hátra?

Felével vagyunk csak készen atyám, viszonzá Thomár.

Nem végezted be szavaidat Saif, szólt a vendég.

Nem sok van még hátra, nézz oda, szavaimnak végét akkor majd megtalálod, itt vannak ők, boldogok!

De még is!

Mihelyt Thomár meggyógyult, ide költözködtünk és azóta itt vagyunk, e birtok tudod testvéremé volt, őtet Allah magához vette és örököltem én, öreg vagyok már, Thomár fiatal, nekik adtam, gazdálkodjanak.

Méla fénye ezüstözé a holdnak a verandát, sötétkék üvegharangként függött az égboltozat.

Mindenki hallgatott, csak négy szem beszélt, bűvös nyelvén a szerelemnek, bűvös nyelvén a szemsugárnak; és ők még is megértették egymást.

Énekelj egyet leányom dalaidból, szólalt meg Saif, oly jól esik elmerengnem azokon.

Carilla mandolinját vette s egyikét éneklé azon bűvös schirázi daloknak, melytől megbódul a sziv és részegek lesznek az érzékek. —

Thomár szemei Carilla ajkaira tapadtak, a két öreg pedig mélyebben huzá turbánját homlokára. —

Elhallgatott a dal, elhangzott az utolsó accord, de az érzékek még mámorosak valának a varázstól. —

A tó habjai locsogtak, szeliden uszott a hold, méla csend honolt mindenfelé. —

Thomár fejét Carilla ölébe hajtá, a két öreg pedig még tovább merengett az elhamvadt lángról, a régi szerelemről . . .

Elmulik minden, csak a sir örök!

A chimera megmutatja arczának egyik felét.

Novikoff egyedül ült sátora beljében, az első osztályt a tábornok egyik segédtisztje foglalta el. —

Novikoff fogoly volt a vászon falak között jobban, mintha egy elsőrendü erősségben ülne, hol egész őrség őrzi a foglyokat.

Ide katonai becsülete kötötte, ez erősebb minden cyclopsi falnál.

Elkezdett gondolkozni!

Végig futott előtte minden rohamosan.

Szemei odatapadtak arra a medve bőrre, melyen az elfogott török leányka feküdt, odatapadtak arra a cserkesz jatagánra, melylyel leszurni akarta. —

Arra a függönyre, mely alatt Génia megjelent olyan váratlanul. —

Különös, a török leányka képe egészen elmosódott, csak halványan rajzolódék lelkében, pedig nemrég történt, és Génia képe vérét erősebb lüktetésbe hozza, pedig mily régen ismeri; el is akarta feledni, — nem, egyszer már. —

Átkozta önönmagát, hogy a valóságért délibábot kergetett. —

Elfeledkezett önönmagáról egészen, azt hitte álmodik, ébren van és még is álmodik. —

Mindenről gondolkodott, minden kép végig futott előtte csak egy nem, a jelenlegi fogsága. —

Csak akkor rezzent össze, mikor a segédtiszt a herczegnőt jelentette be a főtábornagy engedélyével. —

Novikoff felkelt, a herczegnő gyorsan ereszteté le maga után a függönyt.

Azután oda lépett Novikoffhoz, megfogá ennek kezét. —

Bucsuzni jöttem Sándor! szólt szeliden, szomoruan. —

Novikoff megrázkódott, most kezdett ébredni. —

Hogyan, már itt hagy?

Kell mennem, pedig szeretnék maradni, az ön sorsa Prometheusként idoláncz ol és mégis mennem kell. —

Novikoff egy lökést érzett agyában, mint kit az ágyu szele üt meg. —

Az én sorsom . . . mormogá akaratlanul. —

végkövetkezményül, szeplőtlen neveink veszélyeztetnek. Kartársak! Alólirottak az általuk képviselt helységek nevében, ezen aggodalmak és félelmeknek, egy, folyó hó 10-ikén Szapáry Gyula gróf pénzügyminiszter Ő Nagyméltóságától nyert kihallgatás alkalmával leplezetlen kifejezést adtak és aggasztó helyzetünk igazságos elismerése mellett azon kegyes igéretét nyerték, hogy egy érdekeltekből álló országos értekezlet által kidolgozandó, a nevezett adó kiviteli módozataira vonatkozó javaslat, a mennyiben a törvénynyel ellentétben nem fog állni és az államkincstárt nem kárositandja, teljes méltánylásban részesülend. Kartársak! A válság, mely közvetlen előttünk áll, erőnk teljes megfeszitését követeli az iránt, hogy a módozat, melyet teremteni feladatunk, a fogyasztási adót csakugyan fogyasztási adóvá tegye, — ne felejtsük, hogy ez adó lehető legteljesebb kiaknázásában fekszik jövőnk Conditió sine qua non-ja, — terjeszszétek ezen irányt minden rendelkezéstekre álló eszközzel és gyülekezetek személyesen minél tömegesebben a költségek tekintetbe vétele nélkül, melyek koczkán álló létünk ellenében kérdésbe sem vehetők, a folyó hó 24-dikén tartandó országos értekezletre a fővárosba, hol működő bizottság „Grand Hotel Hungaria" szállodában, már e hó 21-től kezdve állandóan gyülésezni fog. Gyüjtsétek és rendezzétek addig kivánataitokat, — világitsátok fel azután a mérvadó köröket érdekeitekről, — és tudjátok meg, hogy csakis az egész ország kivánatának egyhangu kifejezése lesz döntő jövőtek felett, — törekedjetek szellemi tehetségeitekkel oda, hogy a „Magyar gyarmatáru kereskedők első országos értekezlete" elérje, mire hivatva van: „egy oly adó teremtését, mely a kereskedelem érdekei kimélése mellett állam és polgárra nézve egyaránt üdvös leend." Iparkodjunk egyesült erővel ezen czél felé, — itt az alkalom!! Kelt Székesfehérvárott, 1881-iki márczius hó 13-án. A magyar gyarmatáru kereskedők első országos értekezletének működő-bizottsága; Mautner Adolf elnök. Pinkas Vilmos jegyző. Reichard Mór, Pongrácz Gyula, Karl József, Kovács Károly, bizottmányi tagok. A nagy kanizsai füszer kereskedők nevében: Tauber Alajos. Strém Vilmos. A keszthelyi füszerkereskedők nevében: Wünsch Ferencz. Schleiffer Sándor. A szombathelyi füszerkereskedők nevében: Hoffmann Ign. Kelemen Nep. János. A tatai füszerkereskedők nevében: Mihály János, Rosenbenberg Adolf Zink Antal.

— ***A keszthelyi*** ifjuság önképző és betegsegélyző egyletének több tagja mult hó 26-án a „Gyarmati"-féle vendéglő helyiségében az egylet alaptőkéje javára tánczestélyt rendezett. A tánczestély minden tekintetben kitünően sikerült s az egylet alaptőkéje javára 62 frtot jövedelmezett. A négyeseket mintegy 40 pár tánczolta. Ott voltak: Sujánszky Etel, Schvarczenberg Karolin, Mészáros Terka, Wollák nővérek, Meszter nővérek, Eőry Lujza, Horváth nővérek, Tornáczky Kata, Borsody Mari, Friess nővérek, Ungár nővérek és Prácser Antonia stb. k. a. továbbá: Domby Károlyné, Sommer Edéné, Ruzsicskáné, Novákné, Fátyolné, stb. asszonyságok. A kedélyes tánczestély, melyen a rendező ifjuság elismerést érdemlő kitartást tanusitott, kivilágos kivirradtig tartott.

— ***Árverés Zalamegyében.*** — Alstädter Borbála 2826 frtra b. ingt apr. 6. Szántódon. — Horváth Antalne 1568 frtra b. ingt. apr. 13. Pudturenben. — Illés János 1160 frtra b. ingt. apr. 13. Kis-Apáton. — Vlahek Lukác 1591 frtra b. ing. apr. 4 Hodosánban. — Horváth János 1200 frtra b. ing. márcz. 30. Tapolczán. — Takács József 933 frtra b. ingt. apr. 19. Szabarban. —

— ***Hazai rövid hirek.*** Brassóban a himlőjárvány 207 áldozatot vitt el. — Temesvárott mult pénteken földrengést észleltek. — Kenderesen egy szolgáló kedvesére lőtt. — H.-M.-Vásárhelyen a kereskedő-segédek tömegesen azt kérelmezék, hogy vasárnap egész nap zárva legyen az üzlet. —

— ***Külföldi rövid hirek.*** — Lissabonban egy katonatiszt az utczán erővel megcsókolt egy szép leányt, emiatt elbocsátották a hadsereg köréből. — Bécsben a Szt.-István templom perselyét feltörték s 70—80 frtot eltolvajoltak. — Monakóban három ujabb öngyilkossági eset fordult elő. — Párisban egy koldus halt meg, ki „szegény" árvainak két és fél milliót frankot hagyott. — Rudolf trónörököst a zultán meghivta vendégeül Konstantinápolyba. —

Ki nyert?

Szeben márcz. 9-én:	56. 42. 29. 7. 45.
Prága „ „	31. 44. 14. 64. 2.
Lemberg „ „	41. 83. 39. 14. 78.
Temesvár márcz. 12 én:	38. 34. 32. 67. 31.
Bécs „ „	88. 17. 30. 24. 9.
Grácz „ „	38. 71. 34. 47. 77.

Szinészet.

(H.) Szombat márczius 12-én ifj. Dumas Sándor „A törvénytelen fiu" czimü hatásos szinmüve adatott szép számu közönség előtt. — A darab compositiója valamiut nyelvezete kitünő, de nem kevésbé sikerült előadása is. A szereplők: Cséky Ilon (Vignot Kára), Fehérváry Ottó (Sternay), Gerőfy Andor (Jaques, a törvénytelen fiu), Takács Ádám (Dorgebach marquis), Lenkey Gyula (Fresard) mondhatni remekeltek; élethü alakitásuk, jól betanult szerepeik ügyes megoldása semmi kivánni valót nem hagyott maga után. Gerőfy jeles szintársulatát melegen ajánljuk a helybeli és vidéki t. közönség méltó pártfogásába.

(Sz.) Márczius 13-án vasárnap szinre hozták Egerváry P. Ödön 5 felvonásos látványos korrajzát A darab nagy tetszés közt adatott. A közönség azon része, mely jobbára csakis vasárnap látogathatja a szinházat, kitünően mulatott, s Petőfi életének fontosabb mozzanatairól megközelitő képzetet nyerhetett. Szerepkörüket szépen betöltötték Gerőfy (Petőfi), Cséky Ilon (Szendrey Julia) Medgyaszai Evelin (Teleki Izéu), Takács Ádám (Bem), Fehérváry (tanitó) A többiek is a kisebb, nagyobb szerepkörökben sikeresen játszottak.

(Sz.) Márczius 14-én adták Bercsényi Béla „Váltó" czimü 5 felvonásos eredeti szinművét. A kissé nagy lére ereszett darabban elismerést érdemlőleg játszottak: Gerőfy Andor (Kisteleki Sándor), Takács Ádám (Vichnyey), Cséky Ilon (Katalin), Medgyaszai Evelin (Székelyné) Szigligeti József (March), Hajnal Irén (Margit), Lenkey Gyula (Keve Gusztáv). A közönség közép számban vol j len

Irodalom

(E rovat alatt megemlitett munka Nagy-Kanizsán Wajdits József könyvkereskedése által megrendelhető.)

— *Uj zeneművek* Megjelent és beküldetett a szerkesztőséghez az „Apollo" zenemü folyóiratnak folyó évi január és február havi füzete. A január havi füzet tartalma: 1. Románcz, zongorára szerzé Halács János. 2. A budapesti városligetben, idyll Hölzl Lőrincztől. 3. Scherzo Állaga Gézától 4. Bus az idő, dal Brogyányi Victoriától. 5. A pásztor fiu, dal Koderle Rózától. (Mindkét dal az orsz. zeneakademia hangversenyén adatott elő.) 6. Holdsugár, lengyelka Barabás Istvántól. — A február havi füzet tartalma: 1. Nisida, egyveleg keringő Genée Richard hason czimü operettje dallamaiból, Hölzl Lőrincztől. 2. Korcsolya polka (gyors.) Reinprecht Alajostól. 3. Etude Golts F.-től. 4. Virágot ültettem anyám sirhalmára, dal Petőfitől, zenéje Kaju Gyulától. Az „Apollo" előfizetési ára egész évre 6 frt. félévre 3 frt. Az előfizetési pénz, az „Apollo" kiadóhivatalához (Budapest, vár, Verbőczy utcza 11. czimezve küldendő be, legczélszerübben postautalvány utján. A lap egész éves előfizetői két nagy mümellékletet és négy világhirü zeneszerző arczképét, a félévesek egy mümellékletet és két arczképet kapnak. Uj előfizetőknek az eddig megjelent (január—márcziusi) füzetek is megküldetnek. Az „Apollo", ezen egyetlen hazai zenészeti közlönyünk tiz évi fenállása óta már is oly becses magyar zeneirodalmi gyüjteményt hozott létre, mely ugy kiállitás, mint tartalomra nézve vetekedik a külföldi hason gyüjteményekkel, olcsóságra nézve pedig hazai zeneirodalmunkban páratlanul áll. Az „Apollo" régibb évfolyamaiból fennmaradt egyes számok potom áron kaphatók a lap kiadóhivatala utján; ugyanis egy nyolcz oldalra terjedő több zeneművet tartalmazó szám 10 krajczárért, egy 16 oldalra terjedő szám 20 krért bérmentve küldetik.

— *Hirháger Károly* kiadásában megjelenő „Képes Szakácskönyv" 7. 8. füzete beküldetett hozzánk. Ára 30—30 kr. A magyar polgári konyha és magasabb igényü háztartások számára. Egyik füzettel „hal mayonaissel" czimü szinezett kép van mellékelve.

— *Aigner Lajosnál* a maga nemében ritka mü jelent meg Rakodczay Páltól „Sinpadi tanulmányok" czimen. Erőteljes gondolatok, helyes irány s bő olvasottság jellemzik a müvet. Szerző játszi gunynyal, majd kemény ostorozással él; dicsér, elismer, de mindamellett magyarosan szembe mondja az igazat. Irodalmunk e téren valóban parlag, azért hazafiui hévvel üdvözöljük a tehetséges és jóakaratu szerzőt. A pártolásra méltó kiadvány ára 80 kr. Ajánljuk nemcsak a közönség, de a szinészvilág figyelmébe is.

Vegyes hirek.

— *Gyógyászati levelek* VII. Testtisztitás. A téli időben, mely oly gyakran megnehesiti a szabad légben való megkivánt mozgást, az emberi testnek szövetei könnyen beteges állapotot idéznek elő. Az izzadság elkülönités hiányos és a mellett készek vagyunk egy erősebb és izgasztóbb táplálék által a salakodást szaporitani. Mely ellentétet képes azonban a szorult szobalég az üditő tavasz levegővel, a tavasz tehát a legjobb idő arra, hogy a tél alatt leült, felesleges és az egyes létszervek tevékenységét gátoló anyagok és nedvek (epe és turha) egy szabályos és a testet nem bántó szék által eltávolitassanak és ez által sok hosszu, nehéz szenvedésnek eleje vétessék. Mig az egészséges, vagy magát egészségesnek tartó egyén se késlekedjék ezen drága, piros élet nedvnek, mely erejét keresztül hullámozza a kellő tisztaságot és erősbitő működést egy szabályos buris által elővigyázván megvédeni; de a legnagyobb szükség mindazoknak is, kik megromlott emésztésben, szorulásban, nyilt sebekben, utálatos bőrkiütésekben, vértódulásban, köszvényben, szédülésben, a tagok lomhaságában és fáradságaban, aranyérben, és a gyomorban, a májban és a belekbe jelentkező fájdalmakban szenvednek. Ezen szerek megválasztásánál is a legnagyobb elővigyázat kivántatik, mert az e czélból kibocsájtott sok labdacs és vegyiték stb. száma igen nagy és csak kevés oly orvosságok vannak, melyek nem okoznak fájdalmat, melyek a testet nem gyöngitik és nem volnának káros befolyással a testre nézve, vagy melyek enyhitően előmozditanák az emésztést. Joggal ajánlhatók mind biztos és működésében kellemes gyógyszert a Brandt Richard által Schaffhausenban (Sveicz) kiállitott sveiczi labdacsokat. Az összes osztrák magyar birodalom minden jó gyógytára birja e szert, mely 50 drb 70 vagy 15 drb 25 kr. tartalmaz. A raktár a levél általi megrendelésekre Belus József gyógyszerész urnak Nagy-Kanizsára is megküldi.

— *Eltünt léghajósok.* A mult kedden Eindhovenben, Hollandia mellett, két franczia léghajós következő levelét találták meg: A „sas" léghajón 1881. február 15-én, az éjszaki szélesség 52-ik foka alatt. Sohasem látjuk többé Francziaországot, mert a szélvész észak-nyugat felé kerget. A levél szolgáljon hiradásul elpusztulásunk esetére. Jules Gerard, Francois Jamin " A boldogtalanok azóta valószinüleg a tenger hullámai közt találták tragikus halálukat.

— *Gyomorszenvedőknek fontos.* Schaumann Gyula gyógyszerész urnak Stockerauban. Egy jó barát közbenjárása folytán Gyomorsójából 2 dobozzal elhasználtam és már az elsőnek elhasználása után kitünő hatást észleltem. Kérem tehát utánvétel utján még két dobozzal küldeni. Tisztelettel Alttenbach 1879. nov. 11. Herczog József lelkész. Kapható a mükészitő országos gyógyszerésznél Stockerauban és minden nevezetes gyógytárban. Egy doboz ára 76 kr. ha legkevesebb 2 doboz rendeltetik meg.

— *Billroth* bécsi tanártól a napokban a szokásos rendelési órák alatt egy sürün lefátyolozott hölgy jelent meg és egy jótékony intézet részére a tanárnak egy boritékba zárt összeget adott át. A tanár az összeg nyugtázása végett nevét kérte, de a hölgy nem akarta megmondani és sietve távozott. Midőn később Billroth a boritékot fölbontotta, nem kis meglepetésére öt ropogó — ezres hullott ki.

— *Monakóból* megint egy drámát jelentenek a következőkben. Nem régen érkezett oda egy Weiner nevü német tőkepénzes, hogy beteges leányát a tengeri levegő némileg helyrehozza. Akaratlanul belesodortatott a játékba és pár nap alatt óriási összeget vesztett el. Még talán vigasztalódott volna a szerencsétlen ember, de leánya hirtelenül rosszabbul lett és meghalt. A tönkre ment ember most már mi sem kötvén a sivár élethez, szobája csillárjára magát, leányja temetése után felakasztotta. Temetési költségét a „bank" viselte.

— *A kalandornő* V. Margit, elhagyva a szülői házat Miskolczról megszökött s a fővárosban „élt" egy ideig. 18 éves szép barna leány volt; udvarlói sem hiányoztak. De a szép leányt nem elégitette ki a főváros, vallását s nevét megváltoztatva Berlinbe ment, hol fekete haja, arczbőre arra a gondolatra vitte, hogy magát egyptusi czigányleánynak" adja ki. E hangzatos czim alatt nem egy imádót talált, de rövid időn beteg lett s illetőségét bejelentvén, felgyógyulása után vissza küldetett Magyarországra, itt a fővárosban telepedett le, hol majd mint „szinésznő", majd mint „énekesnő", majd mint pénztárnokné csalásokat követett el; mig egyik nő, kit szinte megcsalt, feljelentést tenni elhatározta magát s ez ügybeni eljárással egy fővárosi ügyvédet megbizott. A szép Margit ma 19 éves s élet regénye még csak most kezdődik.

— *Legfőbb itélőszéki döntvény,* mely a nőknek szól. A legfőbb itélőszék a napokban egy érdekes döntvényt hozott, melyet ajánljuk a nyájas olvasónők figyelmébe. A döntvény igy hangzik: „Ha a megrendelt ruha izléstelen és divatszerütlennek, de nem hasznavehetlennek találtatik, ez nem képez oly kifogást, mi által a vételi ügylet meg nem kötöttnek tekintessék.

— *Brüsszeli* márcz. 8 ika este óta egy szörnyü végü házasságtörési dráma foglalkoztatja. Az iszonyu vértettnek, melyet egy megcsalt férj követett el, két áldozata van. A tettes magyar ember. Németh Imrének hivják, homonai születésü s a munkásosztályhoz tartozik. Németh mult este lakásába érkezve. nejét egy festő segéddel bizalmas együttlétben lepte meg. A megcsalt férjet őrjöngő dühöngés fogta el, orditva rohant a házasságtörő párra, s altestét éles késsel mindkettőnek felhasitotta. A nő, ki nem közönséges szépség volt és szeretője azonnal meghaltak. A gyilkos tette után rögtön jelentkezett a rendőrségnél, hová véres ruhában s hajadon fővel érkezett.

— *Frankel Leo* sajtóperc. A commüne volt magyar születésü ministere ellen, ki Budapesten az „Arbeiter Wochenkronik" czimü lapot szerkeszti a kir. ügyész sajtópert inditott. Nevezett lap mult évi 38 ik számában „Nyomás ellennyomást szül" czim alatt egy közlemény jelent meg, mely a katonai fegyelmet, mint a zsarnokság halalmának alapját tüntetti fel. E nyomtatvány Németországban intéztetett a katonasághoz, s Frankel csak mint terjesztő pöröltetett. Füzesséry Géza volt Frankel védője. A tárgyalás délután 5 óráig tartott s az esküdtek kimondták a bünöst, mire a biróság Frankelt 18 havi államfogházra és 600 frt pénzbirságra esetleg 60 napi fogságra itélte. Füzesséry fellebbezett.

Papirszeletek.

A népszámláláskor.

Ügynök (kérdi egy szinésznőtől): Mi az állása?

Szinésznő: Szinésznő.

Ügynök: Fő- vagy mellékfoglalkozása ez? —

— Egy elegansul öltözött hölgyet megszólit az utcza szögletén egy koldus:

— Asszonyom, adjon egy krajczárt!

— Sajnálom — szól a hölgy, miután észrevette, hogy tárczáját otthon felejtette. — nincs nálam pénz,

— Nos — felel emelkedettebb hangon a koldus, tetőtől talpig méregetve a hölgyet. — talán szolgálhatok önnek néhány krajczárral?

Hivatalos piaczi árak.

Nagy-Kanizsán, 1881. márcz 9.

100 kilogrammjával számitva

Buza 11·—11.50 Rozs 9 50 - 10.— Árpa 7.50—8 —. Zab 6—. 6 50 Kukoricza 6·—.——. Burgonya 4·—.——. Borsó 30.—30 —. Lencse —.——28·—. Bab —.— 9 — — Széna ·—.—2·—. Szalma ·—.—1·20.

1 kilogrammjával számitva.

Marhahus 48 —.53. Juhhus —·—.— Sertéshus 56·— —. Szalonna —.—76. Disznózsir ·—.—86. Vöröshagyma ·—.—18. Foghagyma ·—.—30. Czukor ·—.—60. Bors .—·· 1·2·. Paprika 1·—.—. Szappan —.—40.

1 literjével számitva.

Ó bor 32—48 kr. Uj bor 20 28 kr. Pálinka 48 kr. Eczet 6 kr

Kiadta: FARKAS, v. piacz könyvvezető.

Üzleti szemle.

Nagy-Kanizsán, 1881. márcz. 15.

Időjárásunk, mely az utolsó hetekben már egészen tavaszias jelleget öltött, ismét elzordult. Két nap óta hideg, viharhoz hasonló szél uralkodik, mely erős fagygyal van összeköttetésben.

Üzletünk végre eltért a renyhe iránynyzattól, melyet hosszu időn át követett vala. A megélénkült vételkedv nagyobb forgalmat vont maga után, mely az árakra nézve sem maradhatott hatás nélkül, ámbár ezen hatás csak néhány czikknél juthatott oddig érvényre.

Buza erősebb kérdezősködésnek örvend és még alárendelt fajokban is, melyek eddig végleg el voltak hanyagolva, figyelemre talál; árak azonban még csak keveset javultak.

Rozs szintén szilárdabb irányzatot követ és utolsó napokban élénk forgalmat fejtett ki. Árak f ljebb szálltak

Az általános jobb hangulat árpára nézve sem maradt hatás nélkül. Serfőzésre alkalmas minőségek jó keletnek örvendenek, mig I. fajok, melyek az idén nem igen sürüen fordultak elő, vetésre tulságos árakon vásároltatnak.

Kukoricza. Mig cinquantin még mindig nagy mennyiségekben kináltatik, öregszemü áruban hiány állott be, mely e minőség árait emelé.

Zabban készletek hiánya végett majdnem semmi üzletünk sincs.

Bükköny vetési czélokra éléuken kerestetik és magas árakat ér el.

Bab ugy fehér mint tarka mi őségben végkép el van hanyagolva és majdnem eladhatatlanná vált.

Buza 10.70.—11.40. Rozs 9.40.—9.70. Árpa 8.—.—9 60. Zab 6.—.—6 25. Kukoricza 5.90.—6.20. Cinquantin 6.50.—6.70. Bükköny 7 50.—8.—. Bab fehér 7 50.—8.—. Bab tarka 6.50.—. .—.

K. B.

Felelős szerkesztő: BÁTORFI LAJOS.

HIRDETÉS.

Sümeghen Taschek János épitész urnál jól kitartott

TIZ KASMÉH

4 frtjával f. é. márczius hóban kapható.

257 3—3

Igen, az öné, önt főbe akarják lővetni! —

Én nekem mindegy, nem törődöm vele. —

És én? kérdé Génia rezgő hangon, mig szemeiben könyek égtek. —

Óh Sándor szivem megtörik, ha arra gondolok, hogy halnod kell, mi nélküled az élet, én szeretlek, imádlak, az a golyó engem is megöl, mely téged ér, szavának véghangjai elvesztek a fuldokló zokogásban, és egy székre roskadt. —

Novikoff felorditott, mint a puszták tigrise, midőn kölykeit nem találja, odarohant a herczegnőhöz. az az álomszerü zsibbadás, mely érzékeit lenyügözte, eltünt, széles melle hörgött, szemei vad tüzben égtek. —

Az ukrániai vér felpezsgett ereiben.

De hát kik azok, kiáltott menydörgő hangon, hát kik? Nem az én életem jön itt számba, de a te könyeid, jaj azoknak, a kik ezt okozták. —

Nem, az nem lehet, fuldoklá Génia, kerüljön éltembe, vagyonomba, te szabad lész, taszits el magadtól, csak élj és boldog légy, mindegy nekem, csak élj! —

Novikoff ajkai remegtek, s megragadá Génia kezeit. —

Geneviéve, szólalt meg tompán; valakire kellett a veszteséget háritani, valakinek ezért veszni kell, és ez én vagyok! de nem, Istenemre nem szabad ennek megtörténnie; — bünhődnek az árulók, de nem én. —

De hát kik azok?

Rumnikoff Sergius herczeg főparancsnok! —

A herczegnő felugrott és ajkai elfehéredtek. —

Oh Sándor ön téved, és kegyetlen, nyögé halkan. —

Az ő müve volt mindez, elhibázott, hirtelen s könnyelmü támadás. —

Téved, téved, nem ő . . . .

De igen ő, a ki engem akar megölni, hogy hibáit eltakarja legyen átkozott még . . . . .

Ne mondja tovább, ne átkozza meg, sikoltott közbe a herczegnő, ő ártatlan, esküszöm önnek, hogy ártatlan, ez az áruló itt, ezzel egy összehajtott papirt vont elő. —

Mi ez az égre?

Maflakoff tábornagy levele, melyben az átvett árulási összeget, a vérdijt nyugtázza, nézze, olvassa és itéljen. —

Valóban, amint az ezredes az ivet szétbontá, Maflakoff szegletes betüi nyugodtak a papiron; forma szerinti nyugta volt és az orosz hadsereg egész támadási terve. —

Az egész francziául a karszi főparancsnokhoz volt intézve. —

De hisz ez rettenetes! hisz én akkor fel vagyok mentve!

Még nem, a főparancsnok vád alá helyezte önt, mint ki az általános támadás helyett önfejüleg intézkedett, beláthatja maga maga is, hogy ez csak Maflakoff tervét segitette elő. —

Igaz, igaz, mormogá az ezredes. —

A herczeg, kit ön méltatlanul elitélt, az itteni haditanács itéletét az egész jelentéssel együtt Szt.-Pétervárra küldi. —

Itéljék önt ott el; és ott . . . pedig felmentetik. —

Gondolja?

Tudom, meg vagyok győződve, szivem sugja azt, önt nem itélhetik el, sohogysem. —

Sehogysem?

Ma igen, sem Szibériába sem küldik, sem főbe nem lövik. —

Inkább két halál, mint Szibéria! magam ölném meg magam, sem mint hogy az örök szolgaság nyomoritó lánczait türjem. —

Oh Sándor, szólt Génia melegen, ha a végzet másként akarná és ön oda kerülne, én lennék az, kinek keble akkor is ép oly melegen érezne, mint most, és együtt türné rabságának lánczait. —

Génia, imádott Géniám rebegé a gróf. Önnek szive nagy, nemes, ily szi/gyémánt, én erre érdemetlen vagyok, a herczegnő kezeit megragadva, térdre hullott s csókjaival boritá. —

Génia szemeiben egy láng gyult ki, keble lihegett, ajkai remegtek, karjait az ifju nyaka köré foná, s fürtei annak homlokára hullottak. —

E pillanatban egy sorlövés dördülése hangzott.

A herczegnő felsikoltott s szemei kitágultak a rémülettől. —

A gróf kirohant és a segédtisztet kiáltá. —

Mi volt ez? kérdé a visszatérő segédtiszttől. —

A haditanács itélete! Alikoff Iwánt lőttek főbe, áruló volt, s nagy összeg pénzt találtak nála. —

Mi volt az égre ez a dördülés? kérdé a herczegnő.?

Egy szegény ördögöt lőttek főbe, ki áruló volt. —

Ki volt az? —

Alikoff Iwán számvevő alhadnagy, kinek minden jó tulajdonsága csak abból állt, hogy mindenki irását annyira tudta utánozni, hogy megesküdött volna mindenki, ha saját halálos itéletét olvasta volna is, hogy ő irta. —

Génia elhalványodott, egy hosszu sóhaj szakadt fel kebléből. —

Ismét egy élet veszett el! —

Egyre figyelmeztetem még édes Sándor, azt a meghiusult támadási tervet ne vallja magáénak, hivatkozzék egyenesen a főtábornagyra és annak parancsára, folytatá még mindig halványan; és most pedig az ég áldja meg, gondolja meg, hogy vannak barátai, kik őrködnek ön felett. —

Szavai végeztével reszketve veté magát Novikoff keblére, ott sirt, hosszasan, keserün. — (Vége következik.)

HIRDETÉSEK.

6 huzással — A cs. kir. szab. osztrák **telek-hitelintézet** *hitelzálogi biztositott* — 6 huzással

3% záloglevél-sorsjegyre

darabja 100 frt

évenkint 6 huzással

és minden

főnyeremény 50000 frtig

kezeskednek kétségtelen hitellel a legnagyobb **nyerésesetek**, minthogy minden 100 frt névérték szerint kijátszott záloglevélre azonkivül még jutalom élvezet is esik, mely a kijátszásig minden huzásban részt vesz, és melynek értéke már ma 30—35 forintig terjed.

E jeles záloglevé jegyek, melyek nem ajánlhatók eléggé, egyszersmind a legolcsóbbak az osztrák-magyar birodalomban, mert ezek az egyedüli sorsjegyek, melyek ráfizetés nélkül fenntarthatók, és mégis bizton lehet e kitünő jegynek jelentékeny árfelemelkedésére számitani.

Közelebbről vizsgálva, látjuk, hogy e jegy

9 százalékos kamatozást

képez, minthogy az évi 6 kötlevél értéke darabját 1 frttal véve 6 frt, a kamat 3 frttal számitva, igy az eredmény 9 forintot tesz.

Mi ezen sorsjegyeket készpénzben szigoruan a napi árfolyam szerint (most 100 frt) adjuk, kereset és költség bérmentve, valamint havi részlet fizetés mellett is

10 részlet 10 frttal	**100 frt**
az utolsó részlet	**5 frt**
összesen:	**105 frt**

A 10 frtnyi fizetést jegyenként az eladók kivánatára 4½% is megtartjuk.

A kötlevél a jövő huzásra 1881. april 15. 1 frt és bélyeg.

NYITRAI és TARSA

Budapest, Dorottya-utcza 6. sz.

A jutalom-kötlevelek mint tőkének kamatozása végett használhatók községeknél, testületeknél, nyilvános felügyelet alatt álló intézeteknél, továbbá gyám- és letett pénz gyanánt és katonai házasság biztositékul. (A törvények 86 paragraphusa.)

(254 4—15) 3% 3%

Egy rettentő betegség,

melytől

sok néposztály zaklattatik.

E betegség a gyomornak kisebb rendetlenségeivel kezdődik, de ha elhanyagoltatik, megtámadja az egész testet, igy a vesét, a májt, különösen az egész emésztési rendszert, nyomorulttá tesz, s csak a halál szabadit meg ezen bajtól. A betegséget a beteg maga gyakran nem érti, de ha magát kérdezi, képes lesz meghatározni, hol és minő baja van. Kérdés: Van e fájdalmam, étkezés után érzek-e nyomást és a lehelésnél szorongatást? Sötét kedélyű vagyok-e, kisérve szédüléssel? Sárgás szinezetüek-e a szemek? Nincs-e fődve a fölkelésnél a nyelv, torok, s a fogak vastag nyákkal, kisérve a száj rosz izével? Érzek-e fájdalmat az oldalban, vagy a hátgerinczben? Nincs e a jobb oldalban oly érzés, mintha a máj nagyobbodnék? Ha egye esen állok, nem lep e meg bágyadtság vagy szédülés? A vizelet gyengén vagy erősen van-e szinezve, ülepedéssel összekötve, mely az edényben rövid idő mulva meglátszik? Étkezés után nincs-e össze kötve az emésztés a has felfuvásával, nem okoz-e szeleket és puffogást? Nem jelentkezik-e gyakran erős szivdobogás? Ezen külömböző jelek nem mutatkoznak egyszerre, de egyesek egy ideig kinozzák a beteget és igen sulyos betegség hirnökei. Ha e betegség hoszabb időn át tekintetbe nem vétetnék, száraz köhögést okoz, kisérve hánytatási kényszertől. Későbben piszkos, barna szinezetü bőrt okoz, a lábák és kezek hideg veritékkel boritvák. A mint a máj és a vesék lassankint mindinkább megbetegednek, rheumai fájdalmak jelentkeznek és a rendes gyógyitási mód hasztalannak mutatkozik ezen kinos betegség ellen. Igen fontos, hogy e betegség gyorsan és pontosan gyógyittassék, mindjárt keletkezésekor, mi egy kevés gyógyszer által elérhető, mely a valódi szernek tekintendő, az egész betegség elháritására, az étvágy visszaszerzésére és az emésztő-szervek egészséges helyzetbe való visszatéritésére. A betegség „májbetegség"-nek neveztetik és a valódi és legbiztosabb szer ellene a „Shäker-kivonat", növény-készület, mely Amerikában készül az Uj-York, London és Majnai-Frankfurtban telepedett tulajdonos White A. J. számára. Ezen szer a betegséget tövében támadja meg és az egész szervezetből kirekeszti.

Raktàr Magyar, Erdély, Horvàtorszàgnak stb.

Zágrábban: Finkh L. M.- és Mittlbach Zsigm. **Budapesten**: Török József gyógyszertárában király-utcza 7. sz. **Duna-Földváron**: Pap Józsefnél **Esséken**: Gobecki Józsefnél **Nagy-Becskereken**: Mencser R.-nél. **Gyöngyösön**: Merfits Ferd.-nél **Hermannstadtban**: Teutsch Gusztávnál. **H.-M.-Vásárhelyen**: Kiss Gyulánál. **Karlstadtban**: Findeis Gyulánál. **Kolozsvárott**: Biró József és Széky Miklósnál. **Léván**: Volmann Ödönnél. **Miskolczon**: Dr. Hercz Mórnál. **Neusatzban** Grossinger K.-nál. **Neutrában**: Tombor Kornélnél: **Nyiregyházán**: Korányi Endrénél. **Sopronban**: Reckert A.-nál. **Pancsován**. Graff W.-nél **Pozsonyban**: Heinrici Frigyes Pisztori Fel. és Zólts Rud.-nál. **Selmeczen**: Sztankay Fr.-nél. **Szegeden**: Barcsay K. és Kovács A.-nál. **Temesváron**: Jahner E. M.-nél. város, Hunyadiutcza. és Tarcsay St.-nél. **Winkoveczen**: Alemann L.-nél. **Warazsdon**: Hochsinger Arn.-nál. **Versetzen**: Bienorth G. fűszerész **Zupanjében**: Mátter A.-nál. **Kaposvárott**: Augustin Agostonnál. **Kismartonban**: Grüner Sándornál **Komáromban**: Schmidthauer Lajosnál. **NagyTopolczányban**: Esippek Jánosnál. **Párkányban**: Rogrien Ed.-nél. **Pécsett**: Irgalmasokhoz, Kovács Mihálynál. **Siófokon**: Szabados Lajosnál. **Székesfehérvárott**: Ság Rudolfnál, Bran Lajosnál. **Zala-Egerszegen**: Holossy E. Józsefnél.

Tulajdonos Whithe A. J, főügynökség és **nagyban Magyar- Erdély-** és Horvátország számára **Török József** gyógyszerésznél **Budapesten** Király-utcza 12.

239 5—6

GYÖNYÖRÜ ROM. KATH. IMAKÖNYVEK.

Van szerencsém jelenteni, hogy a köztiszteletü **Beke Kristóf** vörös berényi róm. kath. plébános és hirneves magyar iró által figyelemmel szerkesztett harmadik és negyedik kiadást ért, az hitatosságot előmozditó, a kath. hivek szivét nemesitő, háromféle kiadásu: **„Mennyei Mannaskert", Üdvösség ösvénye", „Biztos lelki vezér"** czimü és **már tizenkét ezer példányon felül** a kath. hivek közt elterjedt

imakönyveket

a teljes irói joggal örök áron megvásároltam.

Beke Kristóf plébános ur, a kath. hivek jobbléteért lelkesen küzdő lelki atya bölcsen belátá ezen imakönyvek szükségességét, és ezek által igyekezett a nyelvetrontó és hibás imakönyvek kiküszöbölését előmozditani.

Ezen imakönyvek megjelenésök óta mindenütt **szivesen** fogadtattak és eddig a **veszprémi, pécsi és szombathelyi püspöki hatóságok jóváhagyását** kinyerték, s ezáltal kifejezést adtak, miszerint e szépen kiállitott hibátlan imakönyvek terjesztését a kath. hivek közt szivesen látnák.

Mennyei mannáskert, vagyis teljes tartalmu ima- és énekönyv keresztény katholikusok használatára, harmadik kiadás, öt művészi aczélmetszetü képpel 8-rétü, félbőrben, kötve tokban . . . frt 1.30

Egész bőrben, tokban és finom aranymetszéssel . . . frt 1.80

Egész bőr aranymetszés, csat és kereszt . . . frt 2.70

Zergebőrben, csat és diszitéssel . . . frt 4.—

Finomabban készitve . . . frt 6.—

Selyem- vagy bársonykötés aranymetszéssel diszitve . . . frt 7—10.—

Mennyei mannáskert, Udvösség ösvénye, Biztos lelkivezér } finom papirra nyomva 12-rétü, hat kitünő aczélmetszetü képpel. Szinnyomatu czimlappal. Negyedik kiadás.

Fél bőrben, tokban . . . frt 1.20

Egész bőr, finom aranymetszés és tokban . . . frt 1.80

Aczél kereszt és csattal . . . frt 2.80

Zergebőr diszitéssel . . . frt 3.50

Finomabb kiállitott . . . frt 5—6.—

Selyem- vagy bársonyk. diszitmény . . . frt 6—8.—

Mennyei mannásker 32-rétü, temérdek képpel diszitve, papirk. tokban . . . frt —.40

Aranymetszéssel, tokban . . . frt —.60

Aczél kereszt, csattal . . . frt 1.—

Zergebőr, diszesen . . . frt 1.50

Selyem-bársony finom diszitménynyel . . . frt 2.50

Kis rózsáskert, vagy a kath keresztény ifjuság imái és énekei kis csinos aranynyomatu papirkötésben, tokban; ára 30 kr.; angol vászon ezüst nyomással 40 kr., egész bőrben velinpapiraranymetszéssel, tokban 50 kr.; aczélcsatra 70 kr; egész bőrben velin papir aranymetszéssel és aczél csatra, kereszttel 80 kr.

Egyházi énekkönyv, 115 egyházi éneket tartalmazó, II-ik *kiadást* ért csinos aranymetszéssel készitett könyvecske, ára 60 kr.

Homokkomáromi emlény, a bold. sz. Máriát *kegyeletteljesen* tisztelő magyaroknak ajánlva, ára 20 kr.

Nagy áldozat, irta Tóth Mike Jénus társasági tag IV. kiadás, csinos könyv képekkel ára fűzve 18, kötve aranynyomással 28 kr.

A szent keresztuti ájtatosság, képes kiadás irta Szemányi Ágost szent-Ferencz r. áldozár, kemény kötés, arany nyomással 28. kr.

Minden megrendelés posta forduitával eszközöltetik.

Tisztelettel

WAJDITS JÓZSEF,

könyvkiadó N.-Kanizsán

MOLL SEIDLITZ-PORA.

Csak akkor valódi, ha minden doboz czimlapján a sas és az én sokszorositott czégem van lenyomva.

30 év óta a legjobb sikerek mellett fennáll mindennemű **gyomor betegségek és emésztési akadályok**, (miut étvágyhiány, hasszorulás), **vér tolulás és aranyér** ellen. Különösen oly egyéneknek ajánlva, kik ülő életmódot folytatnak.

Hamisitások törvényileg büntettetnek.

Egy lepecsételt eredeti doboz ára. 1 frt. o. é.

FRANCZIA BORSZESZ SÓVAL.

A legmegbizhatóbb önsegélyző szere a szenvedő emberiségnek minden belső és külső gyulladásnál, a legtöbb betegség ellen, mindennemű sebesülések, fej-, fül- és fogfájás, régi sérvek és nyilt sebekrákrekélyek. Üszök, szemgyulladás, mindennemü bénulás és sérülés stb. stb. ellen.

Üvegekben használati utasitással együtt 80 kr. o. é.

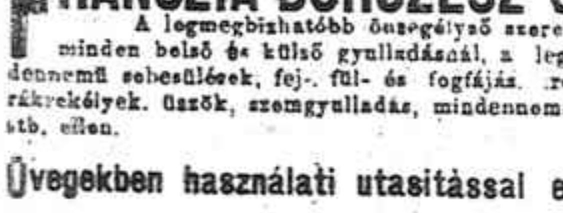

Hal-májolaj.

Krohn M. es társától Bergenben (Norvégiában).

Ezen halmáj zsirolaj valamennyi, a kereskedelemben előforduló aj között az egyedüli, mely orvosi czélokra használható.

Ára egy üvegnek használati utasitással 1 frt o. é.

Fő szállitás

Moll A. gyógyszerész, cs. kir. udvari szállitónál, Bécs Tuchlauben.

Raktár az állam minden hirneves gyógyszertárában vagy fűszerkereskedésében. Raktár nélküli helységekben magánegyének nagyobb megrendeléseknél megfelelő árleengedésben részesülnek.

A t. cz. közönség kéretik határozottan Moll-féle készitményt rendelni és csak olyanokat elfogadni, melyek saját óvjegyem és aláirásommal vannak ellátva.

Raktárak: **Nagy-Kanizsa** Belus J. gyógy. Práger Béla gyógysz. Fesselhofer József Rosenfeld Adolf Rosenberg Ferencz. — **Zala-Egerszeg** Hollosy J. E. **Marczali** Iszl. Ferd. — **Barcs** Dorner S. — **Csáktornya** Gönez L. v. gyógyszerész. — **Kaposvár** Babóchay Kálm. Kohn J. gyógy Th. Kecskéssy gyógy. — **Kaproncza** Werli M. gyógy. **Készeg** Csacsinovics Ist. gyógy. Küttel Ist. gyógy. — **Keszthely** Schleifer A. Wünsch F. — **Körmend** Ráth Ján. — **Zágráb** Irgalmasoz gyógy. Mittlbach S. gyógy Perklet Ferencz. — **Sopron** Mezey And. gyógy. (240 5—52)

Pályázati hirdetmény.

A jánosházi takarékpénztárnál a pénztárnoki állomás folyó év april hó 1-ével üresedésbe jövén, kik a kérdéses állomást elnyerni óhajtják, felhivatnak, hogy kellőleg felszerelt kérvényeiket alolirott igazgatósághoz f. hó 20-ig okvetlenül benyujtsák.

Ez állomással 600 frt évi fizetés és nyeremény-jutalék van összekötve; mig másrészt a pályázók részéről 400 frt óvadék kivántatik, akár készpénzben, akár értékpapirokban, valamint jártasság a könyvelésben is.

Kelt Jánosházán, 1881. márczius 7-én

A jánosházi takarékpénztár igazgatósága.

259 2—3

Alulirott ajánlja a nagyérdemü közönségnek az alább sorolt (saját gyártmányu) tárgyakat:

MEZEI GIPSZET,

épitészeti meszet,

hydraulicus-meszet,

Roman-cementet,

valódi portland cementet,

perlmosi portland cement kövezeti táblákat,

lóvályuk, vizvezető csövek stb.

lótakarmányi kagylókat,

karsti márvány (3-féle)

HOMOKKÖVEK ÉPITÉSRE,

lépcsök, oszlopok stb.

Deszka- és épitőfa minden választékban.

Kályhák és földmivelési gépek.

Kivánatra árjegyzékek és mintalapok küldetnek.

258 2—3

SARTORI OSKÁR

Nagy-Kanizsán, Király-utcza 1. sz.

Cs. kir. kiválóan szabadalm.

rendelveny-ékszer-készlet.

Ezen **rendelvény ékszer-keszlet** a legujabb, a legcsinosabb és legjobb a napi használatra kétségkivül a legszebb ék a háztartásban. Minden darabjában az alábbemlitett készletnek ugy mint: kés villa, kanál stb. egy pompáson sikerült **utánzott drágakő** van befoglalva, nevezetesen: **amethist opal, saphir, rubin, smaragd** é. i. t. Az alant megnevezett áruczikkek a legtisztább ezüst fehér fémből állitvák ki, mely több évi használat után is megtartja eredeti szinét. Az utóbb megnevezett tárgyak ezüstszinének 10 évi **megtartásával jótállás van kikötve**, következő 24 drb ékszer-készlet csak **3 frt. 75 krba** kerül, és pedig:

6 darab ékszer-készlet asztali kés,
6 „ „ „ „ villa,
6 „ „ „ evő kanál,
6 „ „ „ kávés „

Összesen **24 darab a meseszerü olcsó áron csak**

3 frt. 75 kr. a megtartásról és jó fajtáról irásbeli jótállással. Ha egyszerre 48 drb. rendeltetik meg, ugy csakis e czélra készitett papirtokban küldjük a tárgyakat, m. p. **48 drbért 8 frtot**. Kapható nálunk még: **levesmerő darabja 50 kr. tejmerő drbja 35 kr. főzelékmerő, massiv 45 kr. Nagyobb findzsa drbja 90 kr. középnagyságu tejeskánna drbja 2 50. középszerü théjáskánna drbja 3 frt. fedővel ellátott czukortartó 1 frt 80 kr. finoman bevésett czukortartó 2 frt 40 kr. Finom góthizlésü gyertyatartó 1 pár 2 frt. 25 kr. ugyanaz finoman bevésve 3 frt 25 kr. magyarbors- és sótartó 60 kr. eczet- és olaj készlet.** 2 részszel csiszolt kristályüvegből **3 frt 50 kr.** 4 részszel **4 frt. 75 kr. asztali gyufatartó pyramide 1 frt. 20 kr.** ugrófedéllel ellátott vésett **dohánytartó 1 frt. 25 kr. Üvegdugaszok** komikai figurákkal 3 drb. **60 kr. És még ezerféle tárgyak** 10 évi jótállással mind a szinmegtartásra, mind a jó fajtára vonatkozólag.

Megrendelések utánvéttel, vagy az összeg előleges beküldése mellett a legpontosabban és hüségesen teljesittetnek és a levelek következőleg czimzendők:

BLAU és KANN, General-Depositeure,

Bécs, I., Heinrichshof.

U. I. Száz és száz elismerő és köszönő levél van birtokunkban és ezek megtekinthetők. Utánzás és hamisitás hatóságilag büntettetik, 255 2—10.

14 évvel ezelőtt.

Egy nyert gyógyulásnak hü emléke ép most érkezett HOFF JÁNOS cs. kir. udvari szállitó urnak Berlinbe. Főraktár az ausztriai cs. kir. államok számára

BÉCS, Graben, Braunerstrasse 8. szám,

mely arról tesz tanuságot, mily üditő és mily jóhatásu lehet ama gyógyanyag, mely őket oly sulyos bajból kimenté és mely rájuk nézve oly jótékony volt.

Ez a Dr. Franke A. reáliskolai igazgató tanár urnak irata, mely igy szól: Ujváros, 1877. okt. 9. Midőn 11 évvel ezelőtt Bindenben valék, gyógyerejü maláta sörét többször használtam Igen kérem megrendeléseimet pontosan beküldeni, még pedig; 1-ször. 50 üveggel ipamnak, kinek czime: Riebentrop titkos tanácsos és hivatalfőnök urnak Ujvárosban a R. 2-szor. Magam számára Cellbe előbbi lakásomra 100 üveggel, melyet megosztok barátaimmal és collegáimmal, Dr. Übelngi gymnas igazgató urral, ki maláta-készitményének gyógyhatásu és szabályos következményét nején és önmagán megkisérteni akarja. Cellben is folyton az ön maláta-egészségi sörét használtam, de most az előbbi módon közvetlen viszonyba akarnék önnel lépni át.

Hivatalos gyógyjelentés.

Berlin, Pionirstrasse-ben levő ujkaszárnya-kórházból. A kitünő Hoff-féle maláta kivonat egészségi sörnek, mely a sebesülteknek oly jót tett, hogy nem szivesen nélkülözik, mielőbbi ismételt küldését az ápolónők nevében kérem.

(265 1—4) ROON miniszter.

FŐRAKTÁR: Fesselhoffer József. Zala-Egerszegen Habisszky A.-nál és a gyógytárban, Sopron Müller P., Keszthely Wünsch Ferencz. Kaposvár Lajpozig Antalnál.

Nagy-Kanizsán, nyomatott a kiadó tulajdonos Wajdits József gyorssajtóján.

NAGY-KANIZSA, 1881. márczius 20-án. 23-ik szám. Huszadik évfolyam.

Előfizetési ár:
egész évre . . . . . 8 frt.
fél évre . . . . . 4 „
negyed évre . . . . . 2 „
Egy szám 10 kr.

HIRDETÉSEK
8 hasábos petitsorban 7, másodszor 6 s minden további sorért 5 kr.
NYILTTÉRBEN
soronként 10 krért vétetnek fel. Kincstári illeték minden egyes hirdetésért 30 kr. fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőhöz, anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhoz bérmentve intézendők:
NAGY-KANIZSA
Wlassicsház.
Bérmentetlen levelek csak ismert munkatársaktól fogadtatnak el.
Kéziratok vissza nem küldetnek.

Nagy-Kanizsaváros helyhatóságának, „nagy-kanizsai önk. tüzoltó-egylet“, a „nagy-kanizsai kereskedelmi s iparbank“, „nagy-kanizsai takarékpénztár“, a „zalamegyei általános tanitótestület“, a „nagy-kanizsai kisded-nevelő egyesület“, a nagy-kanizsai tiszti önsegélyző szövetkezet“, a „soproni kereskedelmi s iparkamara nagy-kanizsai külválasztmánya“ s több megyei és városi egyesület hivatalos értesitője.

Hetenkint kétszer, vasárnap- s csütörtökön megjelenő vegyes tartalmu lap.

A czukor-, kávé- és sör fogyasztási adó tárgyában.

Az 1881. évi IV. törvény 1. §-a határozottan kimondja, hogy a czukor-, kávé- és sör fogyasztási adóztatás folyó évi április 1-ső napjával életbe lép.

Kétséget sem szenved, mikép az adóztatásnak ezen ujabbi felvétele mint egészen az előbb életbe léptetett hus- és borfogyasztás alapjaira fektetett intézkedés jön alkalmazásba, kell tehát, hogy e tárgyban a végrehajtás megkönnyitését érdeklőleg némi tájékozással szolgáljunk olvasó közönségünknek.

Kik az adóköteles személyek.

A törvény 3-ik §-a azt mondja, fogyasztási adó fizetésére kötelesek.

I. Nyilt községekben:

1. Minden kereskedő, ki czukor-, czukorkák, csokoládé gyártmányok vagy candirozott gyümölcs, valamint kávé- vagy sör elárúsitásával foglalkozik és a fogyasztási egyletek és társulatok, melyek tagjaikat ezen czikkel ellátják.

2. Czukrászok, kávések és vendéglősök (korcsmárosok).

3. Czukor-, czukorka- és csokoládé, valamint candirozó- és kávépótolmány-gyárosok a mennyiben saját gyártmányaikat és pedig: czukor gyárosok 50, czukorka-, csokoládé- és candirozó gyárosok 8, kávé-pótolmány gyárosok 12 kilogrammon aluli mennyiségben elárusitják az ekként belföldi fogyasztás czéljából elárusitásokat.

4. A sörfőzdék 25 literen aluli eladástól.

5. Magán személyek az oly beszerzett helyróli czikkek után, melyre ezen törvény hatálya ki nem terjed és a belföldi raktárakból a mennyiségre tekintet nélkül.

Miután pedig a zárt városokban mindazok, kik a fent elősorolt fogyasztási czikkeket a zárvonalon beviszik, ott már a fogyasztási adót lerövni tartoznak, nincs szándékunk tehát másról mint a nyilt községekről szólani, mert azok vannak a netáni zaklatásnak leginkább kitéve.

Megmaradunk tehát e tárgynál, t. i. a nyilt községek fogyasztásánál.

Elmondtuk volt a fentebbiekben, hogy kik kötelesek a fogyasztási adót megfizetni, egyesek csak az esetre tartoznak a fizetést személyesen vagy megbizottjuk által teljesiteni, a mennyire megrendelésüket nem a magyar korona területéről szerezték be, ellen esetben akár zárt városban, akár nyilt községben vásárolták be, tőle külön fogyasztási adót fizetni nem tartoznak, tehát a nagy vagyis a fogyasztó közönség a közvetlen fizetéstől felmentve van, ezen közvetlen fizetést csak akkor tartozik fizetni, ha a fogyasztási czikket a törvény által engedélyezett raktári helyiségből szállitja el, oly raktárból t. i. mely arra van engedélyezve, hogy abba az adó tárgyát képező fogyasztási czikkek a további szállitásig csak letéteményeztettek, ilyen helyről a fogyasztásra szállitott czikkektől a fogyasztó maga, illetve a családfő közvetlenül a fogyasztási adót lerövni tartozik, de az átmeneti raktárokból vásárolttól sem tartozik fizetni.

Nézzük tehát mik az adótételek, melyek a fogyasztási adó fejében lesznek fizetendők.

1. Nyers és finomitott czukor, czukorkák-, candirozott gyümölcs és csokoládé gyártmányok métermázsánkint 3 frt, nyers, pörkölt kávé, valamint oly kávé-pótolmányok után, melyek kávét is tartalmaznak 8 frt, oly kávé-pótolmány után, mely nem tartalmaz 4 frt, sör után hectoliterenként 1 frt.

Itt elmondtuk az adótételeket, melyek mint kötelezettek a fizetésre utalva vannak.

Ezen törvény végrehajtása két módon történik, vagy szabad egyezség, vagy pedig kivetés által, a szabad egyezség az adófizető-kötelesek kölcsönös egyezsége, a kivetés pedig egyezség nem sikerülte esetében a kivető bizottság által megállapitott arányban történik.

De mindenekelőtt az egyezség lesz megkisérlendő, még pedig a kir. pénzügyi-biztos a nyilt községek adóköteles feleit a kiegyezésre felhivja, általa előterjesztendő átalányt veszi zsinormértékül, mely összeg képezi az egyezség alapját, miután azonban ily egyezségek megkisértésénél nem ritkán fordul elő azon szomoru helyzet, mig az adót fizetők egy része óhajtana kiegyezni, addig annak másik fele ezt nem akarja, gondoskodott a törvény arról is, hogy az ily abnormis helyzetben az mégis lehetséges, mert ha az adófizetők fele része társulattá alakul, ezzel már az egyezség megkötendő lészen.

Most tehát nincs más mondani valónk, mint kereskedőink figyelmébe ajánlani azt, hogy kövessenek el maguk közt mindent, mikép ezen adónemre is a kiegyezés egy bizonyos átalányban egyezség utján állapitassék meg.

Jövőre a törvény további eljárására fogunk visszatérni.

KOVÁTS.

— **A hadmentességi dij.** A pénzügyminiszterium a következő körrendeletet bocsátotta ki, a hadmentességi dij 1881. évi kivetésének alapjául szolgáló adatok bevallásának határideje iránt. Minthogy a hadmentességi dijról szóló 1880. évi XXVII. törvényczikk csak a mult évben lépett érvénybe, a kezdet nehézségeinek tekintetbe vételével megengedtetik, hogy az illető dijkötelesek vallományaikat a folyó 1881. évben kivételesen ez év márczius hó végeig nyujthassák be.

— **Kérdés tétetvén** az iránt, vajjon a községi vagy városi szolgálatba lépett állami nyugdijasok nyugdijukra jogos igényt tarthatnak-e vagy sem? — értesittetik a czim, hogy a magyar minisztertanácsnak 1876. évi október hó 29-iki **határozata szerint**, a községi és városi szolgálatba lépett állami nyugdijasok nyugdijuk élvezetében meghagyandók, törvényhatósági joggal felruházott városoknál alkalmazott állami nyugdijasokra nézve pedig az illető miniszterium esetről-esetre határoz. 8175/881. pénzügym.

A nátha.

A levegő milliard mikro organismusok csirájával van tele; ezen lényeket Tyndall, Pasteur és Crace-Calvert után bakteriumoknak keresztelte el a tudós világ. Nem is hinnők, ha az észleletek alapján nem tudnók, hogy milyen nagyon ártalmasak ezen lények az ember szervezetének. Azrael — a halál angyala — e parány nélkül sovány aratással birna. Lényegben és alakban való különbözőségük szerint ezen bakteriumok termelik a különféle ragályos kórokat. A heveny lázas kiütések, mint a himlő, vörheny, kanyaró, cholera, a typhus, a diptheria és még számos kóralakok a lények behatásának eredményeiként tekinthetők. A föld felületén végbe menő vegyi felbomlás — rothadás — szüli őket; ezen föltevést ama megészlelt körülmény is bizonyitja, hogy földünk azon részein, hol a rothadás föltételei hiányzanak, a levegő, ezen lények hiányában, csaknem egészen tiszta.

Szibéria északi részén, hol az örökös jégben változatlan állapotban találják a mammutot, a havasokon hol már alig tenyészhetik állat és növény, a végtelen oczeánok felett és a tropikus tájakon, hol a lég oly tiszta és száraz, hogy a szabadon heverő hullák nem rothadnak el, hanem csak kiszáradnak: a levegőben bakteriumok nincsenek, a fertőző kórok nem jelenkeznek.

Valóban kellemes élvezet nézni ama harczot, melyet a tudomány ez egyénileg, parányi de mégis oly óriási hatalom megsemmisitése végett viv.

A vegyész laboratoriumában, a tudós Aesculap kóródáján ügyes következetességgel készitik azon Uchatius ágyut, mely e lények életét és hatalmát egykor biztosan ki fogja oltani.

* * *

A mérsékelt égöv alatt férfiak, nők és gyermekek között egyik legyakoribb kóros jelenség: a nátha.

Eredetéül sokan a meghülést tekintik, pedig egy csók által is elsajátitható; s ez esetben ki lenne oly vakmerő, ki azt merné állitani, hogy a csók meghülést okoz?

A nátha ragályos kór, lényege az, hogy a fentjelölt mikro organizmusok a légből kiválva az orr takhártyájára lerakódnak, s azon elterjedvén, fajlagos izgatást hoznak elő.

A téli évad s az erős széláramlatok gyakrabbi ilynemű megbetegüléseket hoznak létre; mert a hullámzó lég által számosabb bakteriummai jő érintkezésbe a takhártya és mert a kül bőrre történt hideg behatása folytán, a légző szervek takhártyái éleukobb működésük miatt a külbehatások iránt fogékonyabbak lesznek s ellenálló erejük igen meggyengül.

Ki orra takhártyáját gyakori hideg viz felszivásával edzi, kevésbé van e kór kifejlődésének alá vetve.

Ha e kór a természet gyógyitó erejére hagyatik, a legtöbb esetben néhány nap alatt a szervezetre nézve megszünt ártalmassá lenni, de következményeiben igen gyakran sulyos tünet észleteket is vonhat maga után s ez esetben idült jellegüvé lesz, midőn működési zavart, a szagló idegek eltompulását, orrtakhártyái tultengést, az orr és száj üreggel összeköttetésben levő Eustachkürt dugulását s ebből kifolyólag nehézhallást termel.

Nem ritkán, ha az infekció erős és hogyha az egyén ellenálló ereje csekély, a kór terjedelmessé lesz, influenza, légcső és hörglob kifejlődésére nyujt alkalmat.

Rég multban e kór annyira veszélyes volt, hogy az esetek legtöbbjénél az egyén halálát is okozta, szelidebb lefolyását a beteg egyénnek gyakori tüsszentése jellegzé; ezen korszakból maradt fel a tüsszentés közben ma is szokásos „kedves egészségére“ jót kivánás.

A mily nehéz idült mivoltjában meggyógyitani, ép oly könnyü heveny állapotában megszüntetni. Nehány napi szobában tartózkodás, langyos limonádi élvezete s esténkint lábviz vétele enyhülést, sőt teljes gyógyulást is eredményezhet.

TARCZA.

E . . . . . hez.

Ha elnézem szép arczodat sokáig,
Lelkemben a gondolat dallá válik
És ugy sajog, oly nagyon fáj valami,
Mit csak a dal képes elsóhajtani.

Ha ajkad szól és mosolyog egyszerre,
Virág eső hull alá a lelkemre,
El nem birom azt a sok fényt, bűbájat,
A sok virág letöri a fágat.

Ha rám veted szép szemed tüzsugárit,
Reng a lelkem s mint a folyó hullámit
És a sugárt hullám ajkak csókoljak,
Rá hajlik a partról minden virág.

Bánatomból egy szétfoszlott felhő lett,
Mit a villám „szemed fénye“ széttépett,
Villám fénynél tépett felhőn átnézek,
Kiderül e fényes napja az égnek.

S elmerengek egy egész más világba,
Szép lelkednek szép tündérországába.
Repül velem, közeledbe visszavágy
A magasba, mert hisz csillag a hazád

LOVÁSZY SÁNDOR.

Egy női chimera.

— Eredeti beszély. —

Irta: **ifj. DONÁSZY FERENCZ.**

(Folytatás és vége.)

Novikoff lehajlott, egy hosszu csókot nyomott a herczegnő aranyló fürteire.

A herczegnő üzött, vadként kapta el fejét, egy szó, egy hang nélkül rohant ki a sátorból. —

Novikoff utána nézett még akkor is, midőn a sátor függönye lehullott. —

Mennyire szeret, mormogá csendesen, most érzem, s most kezdem csak a női igazán . . . . imádni. —

A herczegnő pedig még az nap visszautazott Szt.-Pétervárra. —

Az itélet.

Mire a herczegnő megérkezett Szt.-Pétervárra, már akkor Sergius herczeg jelentése az összeült haditörvényszék kezében volt. —

A herczegnő lassabban haladhatott, mint a főtábornagy futárja, kit minden állomáson nyergelt lovak vártak. —

Az osztrovi állomáson Genevieve egy levelet irt és Larikoff tábornoknak czimezte . . .

S mihelyt megérkezett, másnap már mindjárt fogadott. —

S pár nap mulva a legjobb renomeju lapban, egy ékesen stylizált czikkecske jelent meg, melyben szivrehatóan voltak festve a sebesültek szenvedései és egyuttal egy inditvány: gyűjtés a sebesültek részére. —

A legelőkelőbb hölgyek karolták fel az inditványt élükön a herczegnővel, s különös, Genevieve herczegnőnek hintója egyenként a haditanács tagjait keresse fel. —

Igy legalább nem csinált föltünést.

És Novikoff?

Ő pedig az alatt az idő alatt a fellegvár egyik osztályában vizsgálati fogságban tartatott. —

A vizsgálat már jó ideje huzódott Rumnikoff Sergius herczeg főtábornagyot, mint az ostromló hadsereg főparancsnokát fontos állásánál fogva nem lehetett haza hivni. —

A Maflakoff tábornagyérti alkudozásokat pedig éppen semmi siker sem koronázta, amennyiben a sz. pétervári udvar eme kitérő választ kapta; a tábornagy mint szövetséges valahol letelepedett, és áttért az izlamra, ennélfogva mint török alattvaló nem tartozik egy más állam hatásköréhez. —

Ezen okoknál fogva a vizsgálat már jó ideje fölfüggesztetett, s Novikoff gróf számlálgatta minden nap a napokat, mennyi ment már el, mennyi fog még elmenni. —

Ez idő alatt háromszor, négyszer kihallgatták, s vallomásait mindig pontosan feljegyezték . . .

Novikoff gróf mindent tagadott, különben nem sok tagadni valója volt; csak egy, Maflakoff tábornagygyali szövetkezése, és ő e vádat mindenkor élénken visszautasitotta. —

Egyik nap éppen ebédnél ült, midőn kenyerét megtörte, egy kis összehajtogatott papirlapot talált abban. —

Szabadabban lélegzett fel, midőn azt elolvasta: —

„Reméljen, S. rokon megérkezett, őrködünk, s mindent elkövetünk.“ —

Novikoff apróra tépte össze a levélkét és a kenyér morzsával összedörzsölve az asztal alá szórta. —

E levélke megvigasztalta egészen, s egész nyugodt szivvel nézett a jövő felé.

* * *

A haditanács összeült, egy széles vállu, erősen jelzett arczvonásu tábornagy elnökölt. —

E tábornagy Sarikoff Wladimir herczeg volt. —

Novikoff megállt, fesztesen, ajkain könnyü elbizakodott mosoly játszott. —

Sergius herczeg az asztal végén foglalt helyet, mellette egy ősz roskatog tábornok Orloff Alexis gróf ült, fehér szakállal, szürke szemöldökökkel, és hidegen nézett a vádlottra, mint valami szobor. —

Sergius herczeg pedig, mint mindenkor ugy ma is, álmosan hordozta körül szemeit a teremben. —

Sarikoff mély hangja csendült meg a teremben. —

Novikoff Sándor gróf, ezredes, ki adta önnek azt a parancsot, hogy Karsz északkeleti bástyáit rohanja meg. —

A főparancsnok, viszonzá Novikoff, eszébe jutottak Génia szavai. —

A főparancsnok akkor Maflakoff tábornagy volt, ő parancsolta önnek? —

Nem! Rumnikoff Sergius herczeg főtábornagy. —

A herczeg még szemét sem hunyoritotta. —

Mit szól erre, főtábornagy ur? —

A herczeg felállt. —

E nyilatkozatot valótlannak nyilvánitom, Maflakoff tábornagy megbetegedése folytán én vezettem az ostromot, az egész terv jelentésemhez van csatolva, és én másként nem intézkedtem, sem pedig tervemtől el nem tértem. —

Mit szól ehhez alezredes ur!

Allitásom mellett maradok! —

Az elnök felolvastatta Novikoff gróf vallomásait. —

Vesz észre ön, mostani és előbbi állitásai között valami különbséget? kérdé Sarikoff — — — — — — — — — —

Előbb Maflakoff tábornagy, most Rumnikoff tábornagy; melyik hát az igazi? —

Novikoff megdöbbent, egy ismeretlen hálótól látta magát körülvéve . . .

Sarikoff tábornagy végszavaira az ősz, roskatag tábornagy felemelkedett, egyik kezével az asztalra támaszkodott, a másikkal pedig reszketőn az ott lévő irományocsomagra mutatott. —

Hogy melyik a kettő közül, azt megmondja az a levél, mit az árulóhoz irt, olvastassa fel elnök!

A levél ugy volt fogalmazva, hogy lehetetlen volt az árulásról bolvéleményt táplálni. —

Elismeri, hogy ez az ön irása? dörgött az elnök szava, az ön vonásai ezek? elébe tartotta a levelet. —

Novikoff a levélre tekintett, elsápadt és visszalépett. —

Ezek az én vonásaim, de még sem én irtam, pokoli cselszövény, melyet magam sem ismerek, hörgé rángó ajakkal.

De az igazság és a törvény kiismeri magát, végzé szavait az ősz tábornagy, helyére visszaereszkedve. —

Sarikoff szava ujra megdördült. —

Novikoff Sándor gróf ezredes! a haditörvények ellen vétett, az egész hadsereget mészárszékre vitte, az ellenséggel alkudott, meghagyta magát veszteglettetni, amint e hiteles bizonyitékokból kitünik; mondjék ki az itéletet uraim! a dolog világos, a bizonyitékok döntenek . . . .

Itt vannak a golyók, a fekete halál, a fehér számüzetés. —

Novikoff szédült, ingadozott, azt hitte, egy kárhozatos álom martalóka, melyből fel fog ébredni. —

A golyók tompán kopogtak a fedett urnába, az elnök a maga szavazatát fentartotta; az övé döntsön, ha az ellenkező vélemények egyenlő számban vannak. —

Menykőcsapásként hatott az elnök szava: nyolcz fekete, tizenegy fehér. —

Gróf Novikoff Sándor, örökös számüzetésre itéltetik, javai elkoboztatnak, ő pedig Szibéria északi részére belebbeztetik.

Ezzel intett, és az elitélt börtönébe vezettek vissza. —

Sulyosabb, vagy tartamosabb esetekben sőt heveny állapotában is, a bán[illegible] lődézett és még mindig fentartó [illegible] kell artalmatlanná tenni; ezen czélra leghatályosabbszernek bizonyult a következő keverék: fél grámm Carbolsav. 20 gramm Alcohol és egy gramm Salmiakszesz. Ezen szerből 10—15 csepp ontendő csészébe a végett, hogy az abból elillant gázt a beteg az orron és szájon át beszivja.

Ujabb időben melegen ajánlják az Eucaliptus clobulus levelének megrágását és a Natron Benzoicumnak porlasztott állapotában való belégzését is.

Dr.

Pápa-keszthelyi vasut végrehajtó bizottsági ülése márcz. 14.

Jelen voltak: Kiss László h. elnök, Pap János, Hátzky Kálmán, Néger Ágoston, Csendes József, Woita József, Vayta Adolf, Hanauer Béla, Gulden György, Steiner Antal, Dr. Fenyvessy Ferencz, Horváth Lajos a keszthelyi érdekeltség a vasuti menet fennakadása miatt meg nem jelenhetett.

H. elnök üdvözölvén a bizottsági tagokat, különösen a vidéki érdekeltséget, felolvastatta a legutóbbi bizottsági gyülés jegyzőkönyvét, mely észrevétel nélkül helyeseltetett.

Felolvasta továbbá Gr. Deym Nándor Ő Méltósága leköszönő levelét a fiók bizottság elnökségéről, Eitner Sándor ur leköszöntését a bizottsági tagságról, ugy Lóskay Miklós ur levelét, melyben tudatja, hogy elfogadta a NM ministerium által főmérnökké kineveztetését, melynek folytán állását azonnal el is kellett foglalni. Mindannyi sajnálattal vétetett tudomásul, különösen Lóskay ur, ki a minő nyereség a ministeriumnál, olyan veszteség a pápa-keszthelyi vasut ügyének.

H. elnök értesiti a végrehajtó bizottságot, hogy a pápa-keszthelyi vasut kiépitése az arad-körösvölgyi mintájára t. i. kizárólag az érdekeltseg részvétével nem sikerült, a beérkezett aláirások csak 135,000 frtot képviselnek, holott törvény szerint az épitési költség 30%-a — tehát a jelen esetben 540,000 frt kell ahhoz, hogy épitési engedély kérethessék és az épités megkezdessék.

Midőn az elnökség ezen kiépitési módozat kivihetlenségéről meggyőződött, a már e czélra kiküldött szükebb bizottság megkezdte az utánjárást pénzintézeteknél és ma azon helyzetben van, hogy egy financialis tervezet vázlatát a végrehajtó bizottság elé terjesztheti.

A szükebb bizottság örömmel jelenti, hogy a felmerült többféle vasuti tervezetek mellett a pénzintézetek azon tervnek adnak előnyt, illetőleg kizárólag azon irányt tartják kivihetőnek, mely ifj. Gróf Eszterházy Móricz ur és érdektársai által müszakilag előmunkáltatott, melynek költségvetését teljesen elfogadhatónak találják, sőt egyik targyaló annál 150—200.000 frt megtakaritást is reménylne tehetni.

A magyar vasuti bank kinyilatkoztatta, hogy kész a pápa-keszthelyi vasut kiépitésében részt venni és hajlandó az epitési tőke egy harmada erejéig — 600,000 frt 6%-al kamatozó elsőbbségi részvényeket teljes név értékben átvenni és ezen tőke után nem kiván sem jövődelem, sem kamat biztositást. Az épitési tőke egyharmada tehát minden nehézség nélkül meg volna.

A tőke $^2/_3$-d része — 1,200,000 frt — pénzintézetektől szinte megszerezhető, ha az érdekeltség bizonyos évek tartamára a kamat biztositást elvállalja; a végrehajtó bizottság erre nézve következőkben állapodott meg, illetve következő tervet kisérel meg egy részről az érdekeltséggel, más részről a vasuti bankkal elfogadtatni:

1-ször. A 3 ik pontban felsorolt érdekeltsége elvállalja 1,200,000 frt, illetőleg az épitési tőke $^2/_3$-da után 12 évre a kamat biztositást.

2-szor. Kamat fejében biztosit 5%-t oly formán, hogy ha az elsőbbségi részvények 6% kamatjának kifizetése után a tiszta jövedelemből a törzsrészvények 5% kamatja ki nem kerülne, a hiányzó összeget fedezni fogja, de egyuttal azt is kiköti, hogy ha a kamat kikerülvén, többlet mutatkoznék, az $^2/_4$-d részben a garantirozó érdekeltséget, $^2/_4$ d részben a törzsrészvényeket, t. i. az épitési tőke $^2/_3$-át illeti.

3 szor. A garantirozó érdekeltséget következőleg vélné a végrehajtó bizottság a kamatbiztositásra felkérni:

Mindenekelőtt hozzájárulási kulcsul felvétetik 60,000 frt, mint azon összeg, mely olyan évben volna fizetendő, a midőn a tervbe vett vasut egyáltalán semmit sem jövedelmez, vagy a midőn az elsőbbségi részvények kamatjai kifizetése után semmi tiszta jövedelem nem marad és ez feloszatnék — lehetőleg az érték arányában — következőleg:

Ifj. Gróf Festetics Tasziló ur, minden jó ügy barátja, s nagylelkü pártolója mint a vonalnak csaknem $^1/_4$ d részén érdekelt fél 10000 frt.

Veszprémi püspöki uradalom	3000 „
Devecseri uradalom	3000 „
Pápai uradalom	2000 „
Pápa város	2000 „
Pápai takarékpénztár	2000 „
Pápai kereskedők testülete	3000 „

Dákai — Kovácsi — Dobai — Bogdányi — Alapitványi — Gyulakeszi — Nagyvászonyi — Tomaji — Salamoni — és Türjei uradalmak egyenkint 1000 forintot 10000 frt.

12 nagy birtokos a vonal mentén: Bogyay István, Skublics Gyula Svastics Gyula, Tarányi Ferencz, Barcsa Sándor, Hátzky Kálmán, Chernel Olivér, Szücs István, Bessenyey Ernő, Báró Putheány Géza, Hertelendy, Töreky Aladár egyenkint 500 frttal 6000 frt.

Sümeg város és takarékpénzt. közösen	2000 „
Tapolcza város, kereskedők és takarékpénztár közösen	3000 „
Keszthely város, kereskedők és takarékpénztár közösen	4000 „
Veszprémmegye közmunka alapja	2000 „
Zalamegye közmunka alapja	4000 „
Ajkai kőszénbánya társulat	1000 „
A nyugoti és déli vasut társaság	3000 „
Összesen:	60000 frt.

melyet csak 37 fél biztositana, a mi az eljárást igen egyszerüsitené. Igen jól jegyezte meg egyik bizottsági tag, hogy ezen kiszámitási kulcs korántsem azt jelenti, hogy ennyit kell a feleknek évenkint fizetni, csak ennyiért kell jótállást vállalni, mert mért nó történhetnék itt, ezen népesebb és kulturalis vidéken is az, a mi az arad körösvölgyi, még akkor szák vasutnál megtörtént, hogy első évben már 7%-et jövedelmezett, akkor már nemcsak nem kellene kamatot fizetni, de mindjárt lenne egy kis nyereség is.

A végrehajtó bizottság tagjai a tervet kivihetőnek s elfogadhatónak tartják, csak aggály merült fel az iránt, hogy az illető pénzintézet nem kivánja-e a kamat biztositási kötelezést telekkönyvileg bekebleztetni, mert ezt a nagy birtokosok aligha engednék meg, s az ügy, ezen formaiságon hajótörést szenvedne. — Talán lehetne hatósági közbejövetellel tett kötelező nyilatkozattal ezt pótolni — mindenesetre ezen kényes kérdés legelőször lesz tisztába hozandó.

Ha a tőke megszerzés és kamat biztositás sikeresen megoldatott, még több fontos kérdés is lesz megvitatandó, különösen a garantirozó érdekeltség joga a vállalat vezetésében stb. de ezek később lesznek eldöntendők, első dolog megnyerni a garantiát, illetőleg a garantirozokat és a részvényes bankot.

Ezen érdekes, s a bizottsági tagok mindegyike által élénken megvitatott tárgy után h elnök bemutatta az előmunkálati költségek számadását, mely szerint fennmaradt és a pápai takarékpénztárba tett 1300 frt. további intézkedésig kamatozásra benn hagyandó — és bejelentette, hogy a müszaki munkálatok, illetőleg a vasuti tervezet M. Gróf Eszterházy Móricz ur központi hivatalában van letéve.

Ezután még felmerült azon kérdés, hátha még mások is óhajtanának a garantirozásban részt venni az ajánlott és felkérendőkön kivül? azokat t[illegible] el kellene fogadni bizonyos minimumon felül, valamint abban sem lenne nehézség, ha a garantirozók, vagy mások részvényesek is óhajtanának lenni, illetőleg az 1,200 000 forinthoz készpénzben, vagy szolgálmányokban járulni.

Ezekután hely. elnök a bizottsági tagok szives türelmét és érdeklődését megköszönvén, azon óhajtással zárta be az ülést, vajha a felkérendő garantirozók a pápa-keszthelyi vasut közgazdászati helyi előnyeitől áthatva, a tervet életre segitenék, s mielőbb összehivathatnék a garantirozók közgyülése, mely hivatva lenne a további intézkedésekben eljárni.

„PÁPAI LAPOK.“

A soproni kereskedelmi s iparkamara köréből.

373 sz.
1881.

Hirdetmény.

A nagyméltóságu magy. kir. közmunka- és közlekedésügyi ministerium a kamarával közölte azon anyagok és leltári tárgyaknak egységárak és összegek szerinti átnézetét, melyek az 1879. év folyamában a hazai vasutak által a magyar korona területén avagy a külföldön beszereztettek.

A magas ministerium czélja a vasutak szükségletét a mennyire lehet, belföldön beszereztetni és az emlitett átnézet főleg tájékozásul szolgál. Az tehát az alulirt kereskedelmi és iparkamaránál betekinthető és megkeresésre közelebbi irásbeli tudósitás is adatik.

Sopron, 1881. márczius 8-án.

475 sz.
881.

Hirdetmény.

A csász. és kir. közös hadügyministerium a fischaui katonai árvaházban nevelt azon fiukat, kik a katonai szolgálatra alkalmatlanoknak mutatkoznak, valamely polgári foglalkozásnak elsajátitása végett jó hirben álló gyárokban, de leginkább kereskedői házakban és kézmü iparbeli vállalatoknál kivánja elhelyezni.

Ezen ifjak az árvaházbeli kiléptüknél általán 14 évesek, az iskola pedig, melyben neveltettek, egy 8 osztályu polgári iskola.

Azon gyártulajdonosok, kereskedők és iparosok tehát, kik hajlandók volnának ily fiut üzletükbe felvenni, szíveskedjenek abbeli szándékukról az alulirt kereskedelmi és iparkamarát a tanoncz-idő és tanulási dij iránti feltételeiknek közlése mellett értesiteni.

Sopron, 1881. márczius 12-én.

443 sz.
881.

Hirdetmény.

A nagyméltóságu magy. kir. földmivelési-, ipar- és kereskedelmi ministerium f. é. május hó 6., 7., 8. és 9. napjain szarvasmarha- és juhtenyészállatokból Budapesten vásárt rendez.

Ezen vásár czélja az, hogy a tenyészállatokat venni szándékozók a jelesb állatok beszerzési forrásaival megismerkedjenek, hogy a vásárláshoz kivánatos választékkal rendelkezzenek, és hogy viszont eladók állataikat nagyobb számu vevővel megismertethessék.

A részvét élénkitése végett 100 darab 10 frankos aranytól lefelé 5 aranyig terjedő államdijak és elismerő okiratok is fognak osztatni.

A vásárra állithatók mindennemü és faju szarvasmarhák és juhok, de kivéve azokat, melyek a tenyésztésre bármi okból nem alkalmasak.

A vásárnak látogatása dijmentes és az arra szóló bejelentések a vásárrendező bizottságtól nyerhető bejelentési minták felhasználásával két példányban legkésőbb április hó 10 ig a vásárrendező bizottsághoz czimezve a köztelekre beküldendők.

Sopron, 1881. márczius 14 én.

A kereskedelmi és iparkamara.

Helyi hirek.

— *Örvendetes* tudomásul veszszük, hogy városunk polgármestere a nagy-kanizsai házadónak leendő leszállitása tárgyában, a szükséges informatiókat megadandó, Oszeszly Antal városi ellenőr urat márcz. 19-én a nmgu pénzügyministeriumhoz küldötte. Kősóhajt, tolmácsolunk, midőn kivánjuk, hogy ezen küldetést siker koronázza.

— ***Szalay Sándor*** tehetséges fiatal irótól Geőfy ur egy népszinmüvet fogadott el előadásra, már szerepezik s 10 12 nap mulva szinre kerül. Alkalmunk volt a szinmüvet olvasni s csak jót és szépet irhatunk felőle, bizonyara élvezetes estét nyujtand.

— ***Kivánatra*** kijelentjük, hogy Stern Zsigmond ur hangversenyének lapunkban történt első leirását nem ifj. Rózsavölgyi Antal ur irta, hanem D. nevezetü munkatársunk.

— ***Grünfeld Alfred*** zongoramüvész, Grünfeld Henrik gordonkamüvész Ollop ur szives közremüködése mellett Nagy-Kanizsán, 1881. évi márczius hó 28-án az „Arany Szarvas“ nagytermében hangversenyt rendeznek következő müsorozattal: 1 Bethoven Sonata, zongora és gordonkára a) Allegro b) Scherzo c) Adagio d) Allegro vivace Grünfeld Alfred és Henrik. 2) Chopin, Ábránd Op. 49. Grünfeld Alfred. 3) a) Hoffmann, hangverseny 2-ik tétel b) Popper, Gavotte

---

Mikor a chimera megmutatja arczának másik felét.

Novikoff fel-alá járt börtönében, mint a ketreczbe zárt oroszlán. —

Agya égett, zürzavarosan kóvályogtak benne az eszmék. —

Majd mély levertség szállta meg, majd pedig óriási düh, az ajtóhoz rohant, s addig verte azt, mig öklei vérezni kezdtek. —

S akkor ágyára rogyott, sirt addig, mig megint a fásultság fel nem váltotta düh kitöréseit. —

Egyszer igyekezett eszméit rendbe szedni. —

Már egy hete, sem egy biztató szó, sem egy biztató sor nem érkezett hozzá.

Mit csinál Génia? az ő szabaditásán müködik bizonyosan; könyörög mindenhol; eszébe jutottak szavai: eljön vele, feláldozza magát, és tán onnan menekülni is tudnak, vagy együtt halnak meg. —

Mily édes lesz az, vele együtt menekülni és egy más világrészben elvonulva, ott boldogan élni. —

Es az eszme kárpótolta minden szenvedéseért, mély fohász szakadt fel kebléből, áldani kezdé a gondviselést. —

Egyszerre még szivverése is megállt arra a gondolatra, hátha abban a hálóban, amiben ő bele keveredett, Génia keze is benne van, ő tanácsolta, hogy fogja a tábornagyra, hogy az parancsolta az északkeleti bástya elleni rohamot. —

E gondolatra megrázkódott . . . . . és azután öklével homlokára ütött. —

Génia abbeli fájdalmában, hogy távoznia kell, és ő végette, elfeledte mondani, melyik tábornagy, Maflakoff vagy Rumnikoff?

Egyedül csak saját magát okozhatja, maga az oka mindennek, a még Sergius herczeget is magával akarta rántani. —

De a levél, levél, ami őt megölte?

Oh, meg kell őrülnöm, ha látom e pokoli cselszövényt és nem tudom szálait megtalálni, mormogá kétségbeesetten. —

Jól vólt utánozva, igen jól. —

Eszébe jutott Alikoff Iwán alhadnagy halála, ki mindenki irását olyan jól tudta utánozni. —

Azt több lövették, nehogy valaha ellenségeit elárulná!

De hát kik ellenségei, hát kik?

Erről még gondolkodni sem tudott. Ilyenkor eszméi összezavarodtak, csak a düh forrott benne. —

E perczben nyilott a börtönajtó fel.

A foglyár jött kezében egy durva szőrkámzsával . . .

Vedd fel e ruhát, szólt durván, és kövess. —

Hová? kérdé a gróf felhevülve!

Alá a szánba és onnan Szibériába, szólt mogorván a börtönőr. —

Novikoffra oly megrázók voltak e szavak, mint a menykőcsapás; ingadozni kezdett, szemeit vérfelhő boritotta el, azután tompa kiáltással összerogyott. —

* * *

Fényes elfogadó terem, a remekül faragott állványokon ékes virágok. —

A terem egyik pamlagán Genevieve herczegnő nyugszik félfekvő helyzetben.

Nem messze tőle nyitott zongora, hangjegyfüzettel. —

Sarikoff Wladimir herczeg, jelenti a komorna kitárva a szárnyajtót. —

A herczegnő arczára gyengéd pir szökik. —

Ah, ez szép Wladimir, hogy eljött, vártam önre, ezzel pár lépéssel a herczeg elé ment, mindkét kezét megragadta s egy támlányhoz vezeté. —

Ah, ön várt? kérdé a herczeg meglepetve. —

Na igen! nem tudom, hogy mit válaszszak a holnapi napra, ezt az uj indulót, vagy egy ábrándot Chopintól?

Miféle induló az? —

Oh egész hazafias, a „Karsz alatt“ czimü. —

Még nem hallottam. —

Na várjon, eljátszom, hanem azután nem szabad ám hizelegni, szólt tréfásan, ujjával fenyegetve a herczeget. —

Még egyet angyalom, mielőtt az indulót elkezdené, valami igen kellemeset mondok. —

Siessen hát vele!

Pedig könyezni fog, vagy elájul, nála van üvegcseje? . . . . Novikoff Sándort holnap viszik örökös számüzetésbe Szibériába.

A herczegnő szemei felvillantak, ajka mosolyra nyilt, hullámzó kebellel sietett a zongorához, elkezdte az indulót verni, oly tüzzel, oly kedvvel, mint egy bachansnő. —

Ennek végeztével pedig szenvedélyesen omlott a herczeg karjaiba, nyakát átölelve suttogá:

„Most már tied vagyok egészen, ölj meg, mert boldoggá tettél.“ —

* *

Megindult a szán Néva jegén, a szán körül ügető kozákok hosszu dsidákkal, benn a szánban Novikoff ült, mellette egy fegyveres őrrel . . . .

Uram! szólt egyszerre a fegyveres őr, el ne árulj, számodra egy levél van nálam. —

Novikoff minden vére szivére tódult.

Tehát van egy őrangyala, aki őrködik fölötte. —

Egy összehajtott kis papir lapot érzett kezei között. —

Kibontotta, pár szót tartalmazott, de felért mindegyik egy halállal. —

Ilyent csak egy daemon gondolhatott, ki egy ördög, egy chimera. —

Uram! Emlékezzék Karszra! gyülöletem oly óriási, mint szerelmem, magamat adtam önért, hogy önt Szibériába, e fagyos pokolba küldjék, én Sarikoffhoz megyek nőül . . . Szibéria roszabb, mint száz halál, megboszultam magam, ez volt az ár! boszum, melyért magamat adtam el! Génia.

Novikoff felorditott, de az őr száját betapasztotta; e perczben a csendes utcza egy ablakából egy férfi tenorhang énekelte Beranger egyik dalát:

„Souvent femme warie
Bieu fou, qui s'y fie.“*)

Szegény franczia szinész, ki ott szerepét tanulta, nem tudta, hogy dalával egy megtört, sebzett szivre még forró olajat csepegtetett. —

Novikoff hörgött, de az őr erősen tartotta, kiértek az országutra, a lovak neki iramodtak, a sebesen iramló szánt elfödte az alkonyt havas köd . . . . .

A szibériai számüzött holt ember!

* *

Bucsut veszek az olvasótól! noha e müben egy befejezett egészet adok, még is következik második része: „A számüzött bosszuja“ czim alatt, mely összefüggésben csak ugy áll e müvel, hogy az itt szereplő személyek a következőben is fognak szerepelni. —

*) „Gyakran változik a nő,
Bolond, ki rájuk bizza magát.“

II. Sándor czár elleni merényletek.

Hatodikra eltalálták . . .

Mert nem kevesebb, mint öt előzte meg azt a merényletet, melynek hire izgatottságban tartja a földgömb mind a két féltekéjét. Öt merénylet, mely megkiséreltetett s csak a végrehajtás pillanatában jött közbe valamely véletlen, mely a számitást meghiusitá. Hány lehetett még olyan, mely terveltetett, de a végrehajtás stádiumába el nem jutott!

Szegény, szánandó ember! Száz millió lélek és fél millió négyszögmért földnyi föld korlátlan ura, vagyon, élet fölött parancsoló, — s még is a legisleg-nyomorultabb teremtése az Istennek, nyomorultabb az utolsó koldusnál, a ki legalább nyugodtan hajthatja le fejét minden utczasarki kőre, minden árokpartra. Ennek utja gyilokkal, robbanó löveggel kövezve álmaiba is elkisérik a mellének szegzett pisztolyok, egy millió szurony között sem érezheti biztosnak életét, egy pillanatra nincs nyugalma, folyton a lelkén ül, mint a lidércz, az erőszakos halál félelme, vagy előre való sejtelme talán? Sejté talán, hogy a sors könyvében meg van irva szomoru végzete.

A mióta történelmet irnak, nem volt még egyetlen alak, ki annyi halállal lett volna fenyegetve, mint ez a szerencsétlen czár. És miért? ő maga volt gyülöletes talán!

Nem! hiszen meg van róla irva, hogy sokkal szelidebb természetü volt, mint elődei. Brutális atyjának, a durva zsarnokság e prototypjének halála után valódi megváltóként üdvözölte elnyomott népei. Tudva vala róla, hogy barátságos, békülékeny, jóindulatu embernek indult s trónraléptekor be is bizonyitá, hogy az vala. Elődei szabadságellenes rendeletét enyhiteni kezdé, a kulturát emelte s gondolni kezdett agyonsanyargatott népe érdekeivel. Egy szerencsétlen háborut kellett bevégeznie, — uralkodást ily körülmények között kezdeni a legrosszabb auspicium, — s ő megköté a megalázó, de szükséges békét; széjjel bocsátá serege nagy részét s népeit fölszabaditá a sorozás alól négy esztendőre s megkegyelmezett mindenkinek, a ki 1825 óta elitéltetett. Elkezdé épiteni a vasutakat s szorosabb érintkezésbe hozta birodalmát Európával, a czenzurát enyhitette s szabadságot engedett gondolatnak, szónak. Iskolákat nyitott, reformokat kezdett s megizleltette Oroszországgal a szabadságot.

És megtette azt, a mitől tanácsadói irtóztak, mint a gyehennától; fölszabaditotta a jobbágyokat, sőt tanácskozásra hivta össze képviselőiket. S a röghöz kötött szegény emberek fölszabadulását kihirdették Oroszország minden templomában, s tudomásra hozatott, hogy ez a reformok hosszu sorozatának csak kezdete, az egész sorozat végén az alkotmány szivárványképe áll.

Mindenki meg vala győződve, hogy az oroszok czárja roppant átalakulás elé vezeti birodalmát s végczélja, hogy modern állammá tegye. De ezt nem tehette a nélkül, hogy roppant sok és nagy érdeket ne sértsen. S ez megboszulta magát.

1866. april 16-án történt élete ellen az első merénylet. A czár a pétervári nyári kertben rendes sétáját befejezve, kocsin akart haza térni. Egyszerre pisztolylövés dördült el közelében. A golyó nem talált s a merénylőt, kinek neve Dimitri Wladimirow Karakosow vala, elfogták. Rendkivüli hallgató volt a moszkvai egyetemen. Ez alkalommal a czár életét egy Komiszaroff nevü jobbágy mentette meg, ki épen templomból jövet bámészkodott a czár kocsija körül, midőn észreveszi, hogy valaki minden áron a kocsi közelébe igyekezik. Komiszaroff figyelemmel kiséré s látta, hogy a mint a czár a kocsihoz érkezik s köpenyébe burkolódzik: a gyanus alak pisztolyt vesz elő s czélozni kezd a czárra. Komiszaroff e pillanatban rá ütött az idegen karjára, a lövés eldördült ugyan, de a golyó eltévesztette czélját, a czár megmenekült, a merénylő elfogatott.

Ez első merénylet a politikai körökben az időtájt különös magyarázatokban részesült. Azt mondák, komédia volt az egész, nem komoly merénylet. A czár reformjainak ellenségei jelenetezték, hogy elijeszszék az uralkodót a megkezdett iránytól s figyelmeztessék szabadelvü ujitásainak veszedelmes következményeire. Komiszaroff, — igy beszélé az udvari bizalmas krónika, — semmit nem tudott arról, hogy ő a czár életének megmentője, de hagyta magára disputálni,

Grünfeld Henrik. 4) a) Silas — Bourée b) Moszkovszky — Menuetto c) Sáman — Vogel als Prophet d) Rubinstein — Valse allemande Grünfeld Alfred. 5) Humorisztikus dalok, Strausz „A királyné csipke kendőjéből,“ előadja Ollop Imre ur. 6) a) Händel — Largo b) Chopin — Etude c) Popper — Mazurka Grünfeld Henrik. 7) Grünfeld — Faust Abránd Grünfeld Alfred. Helyárak: Körszék 1 ső sor 2 frt. 2, 3, 4 és 5 sor 1 frt. 50 kr. — Zártszék 1 frt. Számozott karzati ülőhely 1 frt. 20 kr. Földszinti állóhely 60 kr. Deákjegy 40 kr. Jegyek előre válthatók Práger Béla ur gyógytárában és este a pénztárnál. Kezdete pontban 8 órakor. Felhivjuk a müpártoló közönség figyelmét és pártfogását előre is.

— ***Gyapotmagot*** küldött Amerikából Dr. Rosenspitz Sándor hazánkfia Rosenberger Sándor urhoz, ki a hozzá forduló tenyészteni akaróknak szives készséggel ingyen ad magokat, sőt a hozzá szükséges utasitásokat is megadja. Igen szép e jóakarat, vajha éghajlatunk kedvezése folytán állandó hasznos iparczikké válhatnék.

— ***Horváth Laczi*** jeles népzenészünk szervezte zenetársulatát és a legujabb darabokat igyekvőleg játszák, méltán megérdemlik a közönség pártfogását, óhajtandó is, hogy müértő közönségünk jeles népzenetársulatot birjon.

— ***Vadászat.*** Iháros Berényben főurak vadászatot tartanak szalonkákra; tegnapelőtt utazott oda városunkon keresztül gróf Nádasdy Ferencz és gr. Zsigray. Tegnap, ma és holnap pedig a kanizsai herczegi uradalomban vadásznak szinte szalonkákra Földváry Pestmegye alispánja, Thaisz Elek fővárosi főkapitány, Nyiry Gusztáv septemvir és Übl bankár.

— ***Pályázat*** nyittatott a n.-kanizsai kir. törvényszéknél és a csáktornyai kir. járásbiróságnál egy-egy irnoki állomásra.

— ***Tapolcza-kerületi*** országgyülési képviselőnk Odeschalchi Arthur herczeg hosszas betegségéből felüdült.

— ***Vidéki küldöttség*** a pénzügyministernél. A fogyasztási adó tárgyában küldöttség járt a pénzügyministernél. A küldöttség több székesfehérvári, nagykanizsai, soproni, keszthelyi s más dunán tuli városok kereskedőiből állt, s Falk Miksa és Juraszek Ferencz volt szószólójuk. A bizottság előadta a miniszternek, hogy a fogyasztási adó-törvényjavaslat életbeléptetése a vidéki városok kereskedelmét megbénitja s a czukor és kávé kereskedés az országból Bécsbe és Triesz be huzódik. A vidéki kereskedők tehát azt kivánják, hogy a törvény életbeléptetésénél kiváló gondot kell forditani arra, hogy az adót tényleg a fogyasztó és ne a kereskedő fizesse. A bizottság tagjai előadták azt is, hogy a nagy füszeráru kereskedőknek országos értekezletét szándékoznak Budapestre egybehivni, hogy kivánalmuk mellett ez is emelje fel szavát. Szapáry gr. pénzügyminiszter igen barátságosan fogadta a bizottságot s késznek nyilatkozott, a mennyire a kormány hatalma engedi, a kiviteli intézkedésnél a változtatásokat megtenni, s óhajtja az országos értekezlet követeléseit megismerni. A küldöttség tehát elhatározta, hogy az orsz. értekezletet haladéktalanul össze fogja hivni. Az orsz. értekezlet márczius 23. és 24-ikére van tervezve, ugy hogy a pénzügyminiszterium a kereskedők kivánságait még a fogyasztási adótörvényjavaslat életbeléptetése előtt megismerhesse. A felhivást lapunk előbbi száma közölte.

— ***Gyászhir.*** A „Polgári Egylet“ helyiségén lengő gyászlobogó jelenté, hogy városunk egyik legidősb polgára idősb Jack Frigyes márcz. 17-én elhunyt. A dicsőült egyik alapitója volt a polgári egyletnek és a takarékpénztárnak, melynél rég idő óta tevékeny napi bistosként müködött. Született 1799 év deczember 31-én éjjel 12 órakor. Temetése nagy részvéttel történt. Béke hamvain!

— ***A légrádi*** dalárda alapszabályait a belügyminiszterium helyben hagyta.

— ***Hymen.*** Laskay Emil tehetséges fiatal épitész Keszthelyről folyó évi február hó 26 án vezette oltárhoz Sram Emma urhölgyet Sram Ignácz tapolczai vendéglős bájos leányát. Áldást és fellegtelen boldogságot kivánunk frigyükhöz.

— ***A keszthelyi*** önkéntes tüzoltóegylet folyó évi márczius hó 13-án tartott müszaki közgyülése alkalmával az egyleti alapszabályok 17 ik § a értelmében müszaki tisztviselőit következőleg választotta: főparancsnokká Reich Károly, helyettes főparancsnokká Hoffmann Miksa, mászó szakaszparancsnokká Laskay Emil, szivattyus szakaszparancsnok á Neiger István, tüzrendőr-szakaszparancsnokká Vértessy Béla, szertárnokká Stieder Kálmán, orvossá dr. Singer Bernát urakat, Reich Károly főparancsnok az alapszabályok fentebb idézett § ában körülirt jogánál fogva segédtisztté Hoffmann Arnold urat nevezte ki. A müszaki tisztviselők közől — az alapszabályok már több izben érintett §-a értelmében — a főparancsnok 3 évre, a többi tisztviselők egy évre választattak.

— ***Az ujonczozás*** Keszthelyen e hó 17-én befejeztetett. Besoroztatott a közös hadseregbe: 61 és 6 póttartalékos, a honvédségbe 39 egyén.

— ***Öngyilkosság.*** Keresztes János keszthelyi lakos, napszámos mult kedden az esti órákban agyonlötte magát.

— ***Megszünt forgalmi*** akadályok. A cs. kir. szab. déli vaspálya-társaság üzletigazgatóságának értesitése szerint a budapest-székesfehérvári vonalrész Tárnok állomása mellett levő s az árviz által megrongált vasuti hid ismét helyreállittatott, miért is az utasoknak e helyen való átszállása többé már nem szükséges. A mai naptól azaz márczius 16-tól kezdve az összes személyvonatok ismét rendesen fognak közlekedni, sőt már a teherforgalom is teljes mérvben megnyilik. Ellenben a székesfehérvár ujszönyi vonalon, az árviz által ott okozott nagyobb mérvü rongálások miatt, a forgalom még egyideig szünetelni fog. —

— ***Árverés Zalamegyében.*** — Karkai Ferencz 822 frtra b. ingt. márcz. 26. Dobronhegyen. — Nagy István 1164 frtra b. ingt. márcz. 28. Lendva Lakoson. — Széll József 380 frtra b. ingt. apr. 25. Balaton-Edericsen. — Strausz István 700 frtra b. ingt. márcz. 29. Diszelen. — Tekenits János 700 frtra b. ingt. apr. 21. Badacson-Tomajon. — Horváth Borbála 995 frtra b. ingt. apr. 1. Tüskeszeren. — Mészáros Anna 1549 frtra b. ingt. márcz. 23. Zala-Koppán. — Cziffray Antalné 1839 frtra b ingt. apr. 4. Letenyén. —

— ***Hazai rövid hirek.*** Wiltné asszony visszavonul a szinpadtól. — A gyapju-utczai német szinházat Lesser szinész vette meg 120 ezer forintért. — A szini iskolának uj igazgatója Mihalovics Ödön lett. — A „Körös“ vizek sok kárt tesznek Tiszántul. — A savanyu vizekre adó vettetett. — Gróf Andrássy Gyulát Kassán szándékoznak képviselővé megválasztani. — A vizvári vasutállomáson régen üzött buzalopásokra jöttek. — Bartha Miklós Kolozsvárott fáklyás zenével tiszteltetett meg. — Márczius 15-ke számos helyen megünnepeltetett. — A dunai gőzhajózás teljesen megindult. — A magyar távirati iroda Bpesten megkezdette müködését. — A nagy enyedi postamestert rablók megfojtották. — Inselt Samu kaposvári lakós magyar nemességet nyert. — Kossuth szabadságharczi tinta tartója a muzeumba került. —

Ki nyert?

Brünn, márcz. 16 án: 43. 48. 18. 89. 38.

Szinészet.

(Sz.) Márczius 15-én kedden szinre hozták Katona József „Bánk bán“ czimü 5 felvonásos tragoediáját. — A műről szólni felesleges is, mert minden müértő tudhatja, hogy még jó sokáig elérhetlen csillaga leend a dráma-irodalomnak és szerzője lángelméjével nagy idők folytán éppen oly büszkeségünk lesz, épen oly páratlanul fog e nemben állani, mint az angol-irodalom óriása: Shakespeare. — A szerepkörökben nagy és nehéz feladat jutott Gerőfynek (Bánk) és Cséky Ilonának (Melinda). Feladatukat a várakozáshoz mérten oldották meg; mindkettőnek arczjátéka műérzékre és tanulmányra vall, s határozott drámai tehetségek. Jól alakitott még Takács Ádám (Petur bán szerepében.) Közönség közép számban.

(B.) Szerdán a bérlet kezdetéül a „Szerelem bolondjai“ czimü franczia szinmü adatott elő. A nemzeti szinháznak e repertoir darabja élénk szinben tüntet fel a különféle jellemet, mely a szerelmesek édenét vagy a poklát alkotja. Az est hősnője Cséky Ilona (Paula), játéka kedves s néma gyermekének megszóllalásánál kiválóan elragadó volt. Kőmivesné mint mindig, teljes érzéssel játszik. Medgyaszai Evelin kisasszony helyesen oldotta meg szerepét. Mit szóljunk a férfiakról? Azt, hogy a sikerült előadás a társulat dicséretére válik s valóban óhajtandó, hogy a legmelegebb pártolásban részesüljenek. Közel két éve nem volt itt magyar társulat s akkor minden oldalról azt hallottuk, mily árva e várose tekintetben; most tehát itt van egy jelesen szervezett, önálló zenekarral biró s 50-nél több tagból álló magyar társulat, itt az idő, hogy kellő és méltó pártfogásban részesitsük.

(B.) Élénk részvéttel tudakozódunk a folyton betegeskedő Gerőfyné asszony hogyléte felől, mely miatt nem adhattak operettet, melyet közönségünk leginkább szeret. Csütörtökön mégis szinre hozatott „Kisasszony feleségem“ czimü vig operette s valóban meglepve, hogy oly egybevágólag s kitünően sikerült. Zajos tapsokat arattak Róth Etel, Balogh Árpád, Locsarekné, Lenkei Gyula, Fehérváry Ottó, Szombathy Vilmos. Több dal ismételtetett. A Kakuk-dal kiválólag sikerült. Dicséretet érdemel Róth Etel gyönyörü öltözéke, nem kevésbé elismeréssel emlithetjük Lenkeiné Emma asszony tánczát is, ezen a gyarló szinpadon bizon nagy ügyesség kell a mütánczok előadására. Zajosan ismételtetett. Óhajtandó, hogy a mellékőltözdében halkabban beszéljenek, mert két előadást hallgatni — furcsa. A karzaton pedig megjárna egy kis rend, hogy a csendes előadásokba ne kiabáljanak bele. Még egyet: kérjük a tisztelt igazgató urat, hogy a szinpadi lámpák elé magasabb deszkát alkalmaztasson, mert a nézők szemeit igen sérti a kitoluló fény.

Irodalom.

(E rovat alatt megemlitett munka Nagy-Kanizsán Wajdits József könyvkereskedése által megrendelhető.)

— *A „Hymen“* szépirodalmi heti lap 10-ik száma czimlapján Bartolucci Vittorina kisasszony, a nemzeti szinház első énekesnőjének szép kivitelü arczképét közli s következő gazdag tartalmat nyujtja: A szépirodalmi részben: Költemény. Kiss Józseftől. — Mindhalálig. Elbeszélés Brankovics Györgytől. — Tavaszszal. Karczolat Gáspár Imrétől. — Karr Alfonz a nőkről. (Benjamin ur mulattatására.) Ries Hermintől. — Könnyelmü asszony. Barber Ida regénye, (25—32 lap.) Vegyes közleményének: A A „Hymen“ hirei. (Eljegyzések esküvők.) — Farsang böjtben. (A „Hymen“ báli tudósitóitól.) — Levelezés mindenről mindenkinek. (Kérdések és feleletek.) — Mindenféle. — Adomák. — A „házasság előcsarnokában“: a „Hymen“ házassági kis hirdetései. — Beérkezett levelek és ajánlatok. — Talányok és megfejtések. — Szerkesztői galambposta. — Hirdetések. A „Hymen“ előfizetési ára negyedévre (még januártól teljes számok is megrendelhetők) 1 frt, félévre (január-junius vagy april-szeptember) 2 frt, a 7-ik számtól, melyben az uj regény kezdődött, a 13-ikig 50 kr; mely (Budapest VI. Gyár-utcza 15. sz. I. em.) a „Hymen“ szerkesztőségébe küldendő. Aki előfizet, a házassági hirdető rovatot ingyen használhatja.

— *A „Képes Családi Lapok“* 24-ik számának tartalma: Sámuel. Beszély, irta Lauka Gusztáv. (Folytatás.) — A Marseillaise magyarja. — A czárnő parancsolta. Beszélyke. — A táncz történetéhez. (Vége.) — Földrengés az ókorban és most. Szukáts Lajostól. — Gondolatok — A nihilista hajsza. Franczia regény — A jaguár zsákmánya. — Kottaner elorozza a magyar szent koronát. — Matyi tragédiája. Érzékeny történet. — Mozaik: Irodalom és művészet. — Egyveleg. — Szerkesztői üzenetek. — A hét története. Képek: A jaguár zsákmánya. — Kottaner Ilona elorozza a magyar szent koronát. — Matyi tragédiája, 9 képpel. Melléklet: A „Rejtélyes házasság“ czimü regény 129.—144. oldala. A boritékon: Hetinaptár. — Pályázati talányok. — Kérdések, feleletek, ajánlatok stb. — Hirdetések. Előfizetési ára egész évre 6 frt. félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. Az előfizetés posta utalványnyal Méhner Vilmos kiadóhivatalába, (Budapest, kalap-utcza 6. sz.) küldendő.

— *Irodalmi ujdonságok* Rajta párok tánczoljunk. Irta Lakatos. 1 frt 60 kr. Az ember őstörténelme. Irta Balogh Dezső. 40 kr. Pályám emlékezete. Irta Kazinczy Ferencz. 1 frt 50 kr. Kármán József művei. Kiadja Abafi Lajos. 1 frt. Csokonai Vitéz Mihály. Irta Harassti Gyula. 1 frt 60 kr. A zsidó kérdés Magyarországon. Irta Farkas Ödön. 60 kr. Késő napsugár. Irta Robert. 1 frt. Schiller Frigyes Don Carlos drámai költemény. Öt felvonásban forditotta E. Kovács Gyula. 2 frt 50 kr. Szép Ilonka verses regény tiz énekben. Irta Széchy Károly. 2 frt. Figyelő Irodalom történeti közlöny 1880. 4 frt. Koszoru a Petőfi társaság havi közlönye 3 füzet 80 kr. Aristophanes vigjátékai forditotta Arany János III. kötet 2 frt. Nana. Regény. Irta Zola Emil 15 füzetben fog megjelenni minden egyes füzet ára 30 kr. A czukor-, kávé- és sör fogyasztás megadóztatásáról. 40 kr. Az 1880 iki törvények kötve 2 frt. Uj zenemüvek: A tisztarak a zárdában. Irta Herczenberger 1 frt 50 kr. Két uj Népdal Palmay Ilkától 60 kr.

— *Uj zenemüvek.* Megjelent és beküldetett a szerkesztőséghez az Apollo zenemüfolyóirat folyó évi márczius havi füzete következő tartalommal. 1.) XXVII. zsoltár, énekre zongorakisérettel szerzé Angyal Arnold. 2) Halifax, polka mazurka Reinprecht Alajostól. 3) Macska fuga, szerzé Scarlatti D. 4) Tánczszikrák, gyorspolka Hölczel Lőrincztől. 5) Magyar népdalok, vegyeskarra átirta Kapi Gyula. Az Apollo előfizetési ára egész évre 6 frt, félévre 3 frt. Az előfizetési pénz az Apollo kiadóhivatalához (Budapest, vár, Verbőczy utcza 11) czimezve küldendő be legczélszerübben postautalvány utján. A lap

---

mert ur lett általa s jól érezte magát mellette Karakaszow is eltünt, senki se látta, hogy fölakasztották volna.

De akár komoly volt a merénylet, akár csak ijesztés; az az egy bizonyos, hogy a szabadelvü reformirány ellenzői elérték általa czélukat. Nagy benyomást tett az a czárra, melyet még megerősitettek a merénylettel összeköttetésbe hozott s mindenféle fölfedezett titkos társulatok és összeesküvések. A czár elkezdett ingni reformtörekvéseiben s nemsokára azt tapasztalta a világ, hogy II dik Sándor is ott van már a régi czárok utján. A czenzura a régi szigora visszaállittatott, s nagyterjedelmü politikai kém- és felügyeleti rendszer lőn szervezve. A russifikátió megindult leginkább a birodalom nyugati részében és a lengyeleknél s a czári ukázok minden legkisebb megsértése sokszor az embertelenségig menő szigorral lőn büntetve. A börtönök megteltek, a Szibériába vezető utak megnépesedtek, az ólombányák aknái ezrenkint nyelték el áldozataikat s egész Oroszországban virágzott az akasztófa.

Talán nem szükség magyarázni, hogy a legszebb szabadságremények e rögtöni elfojtása, a szabadabb mozgás hirtelen megszüntetése s helyette a legridegebb szigornak alkalmazása szükségképen mily eredményeket vont maga után. Az elégületlenség nöttön-nött, minden bitófa száz uj „bünöst“ nevelt s a titkos társulatok, melyeket üldözéseivel épen a rendőrség tett ismeretesekké, felnöttek azzá a rettenetes hatalommá, mely folyton remegésben tartá a trónt és oszlopait s kitörésre kész vulkánt varázsolt Oroszországból.

1867. jun. 6 án bekövetkezett a második merénylet. Nem Oroszországban, de franczia földön. Párisban, melyet a czár a világtárlat alkalmával meglátogatott. Midón a czár két fia, és a mellette balról ülő III. Napoleon császár kiséretében a long-champsi nagy katonai szemléről viszszatért, egy munkás zubbonyba öltözött fedetlen fejü fiatal ember közvetlen közelből két lövést intézett ellene. Akkor Raimbeaux fölovászmester, ki a császári kocsi mellett lovagolt, hiusitotta meg a merényletet, már előbb észrevevén, hogy valaki mellé igyekszik furakodni. Azt hitte, valami kérvényező, ki folyamodványát akarja bedobni a kocsiba. Megsarkantyuzta lovát, hogy visszatartsa a tolakodót. A ló egyet ugrott, mire eldördült egy lövés és utána a második. Az egyik golyó Raimbeaux lovának fejét sebezte meg. A ló ágaskodni kezdett s a kocsiban levőket bevérezte. Napoleon császárral szemben Wladimir orosz nagyherczeg ült. A császár látva a nagyherczeg ruháján a vért, kérdé: „Meg van ön sebesitve?“ „Nem — felelt a nagyherczeg. — de talán ön sebesült meg?“ mert a császár ruháján is voltak vérfoltok láthatók. Egyiknek se történt baja. A merénylőt elfogták, midőn kiderült, hogy lengyel s neve Berezovszki. A párisi fenyitő biróság esküdtszéke elé állitották. Védelmét a leghiresebb jogászok egyike, Arago Manó vállalta el, s beszéde, melyben sulyosan vádolta a czárt, hogy a lengyelektől hazájokat, nyelvöket, családjokat elrabolta, roppant hatást keltett, s ez esküdtek helyet adtak az enyhitő körülményeknek s a vádlottat halál helyett deportáczióra itélték, s miért a párisi orosz követség igen megorrolt. De az orosz harag nem változtatott a franczia itéleten. Berezovszkit Uj-Caledoniába szállitották, hol jó magaviselet mellett még könyvek és hirlapok olvasására is megszerezte magának az engedélyt.

Ettől kezdve tizenegy éven át nem történt a czár élete ellen egyenes merénylet s a czár békén ült trónusán; de vajjon nyugodtan e? Aligha. Hisz akkor nem lett volna rá szükség, hogy a rendőröknek, egész hadseregének más gondja ne legyen, mint nyomtatványok, gyülekezések ellen szaglászni, titkos társulatokat szimatolni, tömeges eltogatásokat eszközölni, nem lett volna szükség egy egész külön minisztériumra, melynek alig volt más gondja, mint a czár bistonléte felől gondoskodni, s nem lett volna szükség rá, hogy a czár titkos kabinetjének III. osztályában a rendőrség főnökei, mint például Popatow, megőrüljenek, mások, mint pl. Suvalow megszökjenek a rájuk nehezedő nagy felelősség sulya alatt. Nincs benne kétség, hogy a despotikus kormányzat, melynek összehasonlitása a nyugati államok szabadságintézményeivel még türhetetlenebbé tette a helyzetet a gondolkozó s egy kis világot is látott oroszok előtt, — tömérdek embert hajtott az elégületlenek táborába, s magáról a czárevicsről, — most már III. Sándor czárról is — hire járt, hogy az elégületlenek egyik főnöke s nem ritka, az összeütközés közte és czári atyja között. A palotaforradalmak hazájában, hol annyi uralkodót még láb alól is eltett saját környezete, ebben nem láttak semmi feltünőt, de az elégületlenek annál több bátorságot merithettek e magas szövetség hitéből. És nem titok, hogy amaz okok között, melyek a czárt a legutóbbi háboruba keverték, nem az utolsó helyet foglalta el a nihilista üzelmektől való rettegés. A háboru lett volna az eszköz a figyelmet elvonni rólok és másfelé terelni.

De a nihilisták nem nyugodtak. — Kezdetben ugyan még kimélték a czárt, de leghatalmasabb eszközei ellen intézett sürü merényletei elég figyelmeztetésül szolgálhattak volna a czárnak.

A borzalmak egész krónikája ez, mely már tömeges voltával is egyedül áll a világtörténetben.

Az első határozottan nihilista jellegü merényletet Sassulics Vera követte el 1878. február 5-én Trepoff tábornok szent-pétervári városkapitány ellen. Életveszélyesen megsebesité. Elfogatott, de az esküdtszék itélete megdöbbentő vala s rendkivül megrázhatta a kényuralom embereit. Sassulics Vera fölmentetett, s bár a rendőrség ujra elfogta, barátainak mégis sikerült őt kiszabaditani s átszállitani az orosz határokon.

Ugyanazon év junius elején Kollarewszki államügyészt Kiewben, fényes nappal, a legnépesebb utczák egyikén három ember megtámadta s többször lőtt rá revolverből. A merénylők nyomtalanul eltüntek.

A harmadik áldozat Heyking csendőrtiszt volt. Ez a merénylet is Kiewben történt, népes utczán, nagy tömeg jelenlétében, de a gyilkos ezuttal tőrt használt. Egy munkást, ki el akarta fogni, zsebéből elővont revolverrel agyonlőtt, s azzal nyomtalanul eltünt, Heyking másnap meghalt s a nihilisták titkosan szétosztott röpiratai és hirlapjai diadalmasan hirdeték, hogy Heyking a forradalmi bizottság itélete folytán veszté életét.

A nihilisták előtt leggyülöletesebb volt a czári kabinet III. osztálya, a titkos rendőrség s most annak főnöke, Mezenceff tábornok ellen forditák fegyveröket. — Előbb halálitéletet küldtek neki, augusz- 16-án két ember rátámadt s tőrszurással halálosan megsebezte Mezenczeff néhány óra mulva meghalt a kapott sebben s a rendőrség ezuttal is sokáig hiába üldözte a tetteseket. A nihilisták lapja, a „Zemlja i Szvoboda“ dicsekedett vele, hogy Mezenczeff kivégeztetése 6000 rubeljébe került. A nihilisták elérték azt a czéljukat, hogy rémületet gerjeszszenek és sok időbe került, mig Mezenczeff helyére ember akadt.

Kharkówban Krapotkin herczeg ottani kormányzónak szinte küldött halálos itéletet a végrehajtó bizottság s az itélet borzasztó pontossággal végre is hajtetott, midőn a kormányzósági épület közelében egy álarczos ember revolveréből rá lőtt s azonnal futásnak indult. Krapotkin másnap meghalt, a merénylőnek pedig ismét üthették bottal a nyomát. A herczeg halálos itélete minden utczasarkán ki volt függesztve.

A titkos végrehajtóbizottság gunyolva a rendőrség minden erőlködését, folytatta véres munkáját. Márczius 7-én Odessában Knoop csendőrezredest saját lakásán ismeretlen kéz megfojtotta. Holtteste mellett egy czédulán ez volt olvasható: „A forradalmi végrehajtóbizottság parancsára. Igy fog járni minden zsarnok és czimborája.“ Ugyan e városban egy 17 éves Zaleski nevü tanulót lelőttek, mert vonakodott a „megbizatást“ végrehajtani.

Moszkvában márcz. 23-án a Mamontoff-vendéglő egy szobájában egy Reinstein nevü lengyelzsidó holttestét találták meg, ki a nihilisták két titkos nyomdáját jelentette föl a rendőrségnek. Elfogtak száz embert. A gyilkos nem volt közte. Negyed napra ugyan csak Moszkvában egy vendégség alkalmával egy Katska nevü Szt.-Pétervárról érkezett 19 éves leány lelőtte a 22 éves Bairesowkit, ki azonnal halva rogyott össze. A leány a végrehajtóbizottság megbizottjának vallotta magát.

Márcz. 25-én Pétervárott történt ismét egy nagy feltünést keltő merénylet, ezuttal a meggyilkolt Mezenczeff utóda Drentelen tábornok ellen, ki a nihilisták legnagyobb ellenségeként volt ismeretes. Ennek is előre megküldték halálos itéletét. April 5-én ismét Kiewben, az ottani főkormányzó, Czarikoff gróf ellen kisérlettek meg merényletet kocsiból. Sőt a nihilisták hosszu keze még Archangelszkbe is elért, hol april 10-én Piotrovski rendőrfőnököt lakásán meggyilkolták, mellette ily tartalmu czédulát hagyva: „Lengyel voltál, de az ide száműzött lengyelekkel szemben gonoszabb, mint a legrettenetesebb muszka hóhér. Menj, kutya, mert nem vagy méltó, hogy emberek között élj. A végrehajtó bizottság.“

Ez „előljáró beszédek“ után ismét megkezdődtek a merényletek magára a czár ellen, melyek sokkal közelebb esnek napjainkhoz, semhogy részleteik ne lennének a közönség emlékezetében. 1879. april 14-én Sovoljev rálőtt revolveréből a gyalog sétáló czárra. Nem talált.

Ez volt az első merénylet tizenegy év óta, a czár ellen intézett összes merényletek között pedig a harmadik.

A negyedik volt a moszkvai vasut fölrobbantása, hol a czár ismét csak véletlennek köszönhető életben maradását. A merénylők, kik egy házból a föld alatt vezettek aknát a vasut alá, tévedésből egy más vonatot robbantottak föl, nem azt, a melyen a czár, csak egy negyed órával előbb a robbanás előtt utazott.

Az ötödik merénylet volt a téli palota fölrobbantása, valamennyi merénylet között, mely valaha a koronás fő ellen intéztetett, a legvakmerőbb és legnagyobb méretü. A czár akkor is megszabadult.

De végzete elérte a hatodiknál. —

Miért volt hát a szivós kitartás a merénylőkben a czár ellen mind addig, mig czéljukat érték? Bizonyára nem személyes tulajdonai miatt, hanem azért, mert egy oly principiumnak volt képviselője, mely a mai kor keretében már nem talál helyet, s melytől szabadulni törekszik minden nemzet, még bün is, hogy szabadon fejlődhessék s szabadon élhessen a haladásnak és mivelődésnek, melyben despotikus kormányforma mellett gátolva érzi magát.

„EGYETÉRTÉS.“

egész éves előfizetői két nagy műmellékletet és négy világhirü zeneszerző arczképet kapnak. Uj előfizetőknek az eddig megjelent füzetek is megküldetnek. Az Apollo régebbi évfolyamaiból fenmaradt egyes számok potom áron kaphatók a lap kiadóhivatala utján; ugyanis egy nyolcz oldalra terjedő, több zeneművet tartalmazó szám 10 krért, egy tizenhat oldalra terjedő szám 20 krért bérmentve küldetik.

— *Táborszky és Parsch* nemzeti zeneműkereskedésében Budapesten megjelent: „A toborzás" Rátkay László eredeti népszinművének legkedveltebb dalai. 1. Gyöngyvirág a bokor alján. 2. Zöld leveles koszoru. 3. Kék csillaggal van tele. 4. Harmat van a faluban. 5. Barna kis legénynek. 6. Haj! egyszer egy kis menyecskének. 7. Haris szállong künn a réten. Sikos a hó. Énekhangra zongora kisérettel (vagy zongorára külön) alkalmazta Erkel Elek, Ára 1 frt 50 kr.

— *Bartalics Imre* kiadásában megjelent Kassay Adolftól. „A községi elöljáróság hatásköre és teendői a büntető ügyek körül." Az uj büntető törvények és miniszteri rendeletek szellemében irománypéldákkal van irva. Ára füzve 60 kr, kötve 80 kr. Kassaynak jelen könyvét igen használhatják a községek elöljárói, azért annak megszerzése ajánlatos.

Vegyes hirek.

— *A czár özvegye.* Dolgorukij (Jurgevszka) herczegnő az északi vasut 12. sz. vonatával Podwoloczyskán át gyermekei kiséretében Bécsbe érkezett. A herczegnő kiséretével fiakkeron azonnal a déli vasut indulóházához hajtatott s a reggel 7 órai 2. sz. vonattal Nabrezinán keresztül folytatta utját Olaszországba. A czár özvegye gyászruhát viselt és sürün le volt fátyolozva. Bécsbe érkezte idejét a czár megöletésének idejével össze vetve kitünik, hogy a véres esemény után két-óra mulva kelt utra, s ugy beszélik, hogy az Oroszországból távozásra az uj czártól határozott parancsot kapott.

— *Négyszáz ember éhenhalt.* A Diritto az egyptomi Sofia nevü gőzös szerencsétlenségéről értesül. A gőzös Bahr-el-Ghazulba volt küldve, hogy Gessi basát és ennek embereit Kartumba szállitsa A gőzös a Bahr-el-Ghazul mellett levő szigeten megfeneklett és azokban a szigetekben, hová el lehetett uszva jutni, semmi élelmiszer nem volt található. Midőn a hajón levő élelmiszerek elfogytak, megkezdődött az éhség kinja. Betegség és halálozások következtek be, a még élők a holttesteket ették meg. Ez év január elején sikerült a hajónak megszabadulni a sziklás zátonyok közül. Ekkor már alig voltak a hajón harminczketten és ezek közül is igen sok elhalt mig Kartumba értek. Az idő alatt, mig be voltak sziklák közé szoritva, négyszázan haltak el éhen.

— *Közigazgatási* kuriuzomnak is beillik, hogy M.-Ilylyén Erdélyben egy hivatalnok halt meg, kinek birtokában két marhalevél-ürlap találtatott. Ez volt az összes hagyatéka. Az ottani szolgabirói hivatal ezen ürlapokat 10 krajczárért beváltotta, a körjegyző pedig elküldötte a főváros polgármesteri hivatalához azon kéréssel, hogy a fővárosban levő örökösöknek ezen összeg szabályszerü nyugtára szolgáltattassék ki.

— *A szépitőszerek hatása.* Párisban a minap egy családnál jegyváltás volt. A menyasszony 18, a vőlegény 50 éves volt. — Ez a meglehetős nagy korkülönbség azonban nem igen tünt föl, mert a vőlegény deres haját és szakállát igen ügyesen festette ki s arczát is különféle kendőző szerek által lehetőleg megfiatalitotta. Az ünnepélyes jegyváltás alkalmából a vőlegény leendő apósa és anyósa engedelméből s ősi szokás szerint megölelhette menyasszonyát, amely engedélylyel a vőlegény sietett is élni. Egy kis kutya, mely a jelenetet végignézte, fiatal urnője czirógatásaira annyira megindult, hogy a vőlegény kezét és arczát megnyalogatta. Eddig minden jól ment. De másnap a kis kutyát iszonyu görczök támadták meg s nehány óra mulva véget is vetettek életének. Sőt a menyasszony is veszélyesen megbetegedett. A gyorsan előhivott orvosok egyhangulag konstatálták, hogy a tincturák, melyekkel a megifjodásra vágyó vőlegény haját, szakállát és arczát kente, formalis mérgezési jelenségeket idéztek elő. Az ara szerencsére már veszélyen kivül van, de szivének forró érzelmei, vőlegénye iránt az érdekes fölfedezés folytán teljesen kibültek

— *Egy indiántörzs vége.* Amerikai lapok szerint a yanktoncsei indiánok telepét, mely a Missouri-folyam egyik lapályán volt, február 10-én a megáradt Missouri elöntötte. A szegény vörösbőrök emberfeletti erő feszitéseket tettek, hogy megmenekülhessenek, de sikertelenül. Megrémült lovaik nem mozdultak, wigwamjaik oda voltak fagyva a földhöz. A hőmérő 25 fokot mutatott 0 alatt. Ilgers őrnagy, a ki az indiánok közelében ütötte fel táborát, megparancsolá katonáinak, hogy a szerencsétlenek segitségére siessenek, de a hideg, a sötétség a viz gyors dagadása miatt semmit sem tehettek. Az indián nők jajkiáltásait és a férfiak borzalmas halálénekét éjjel lehetett hallani. Másnap az indiántábor helyén nagy tó terült el, melyre jégkérget vont a hideg. Több fa tetején 8 megfagyott indián holttestét találták meg, a tóban pedig ötezer megfuladt vagy megfagyott ló hulláját számlálták össze. Az elveszett indiánok számát nem lehet biztosan tudni. Az indiánok e nagy szerencsétlenség miatt a nagy szellemet okolják.

— *Nőügyvédek.* Gordonnak hivják azt a hölgyet, ki Californiában az ügyvédi pályára adta magát és nem régen megkezdte működését egy gyilkos védelmével. Californiai lapok nagyon dicsérik a védbeszédet. Midőn a terembe lépett, általános mozgás támadt, de ez nem hozta ki sodrából. Beszédét a hallgatóság tapsokkal szakitotta félbe, a mi annál is inkább érthető, minthogy a védő fiatal és szép s vádlott fölmentetett.

— *Községek névváltoztatása.* A belügyminisztérium elrendelte, hogy Trencsénmegye területén Hricsó, Podhrágy, Vrtizsa, Drjenove, Jablonove, Alsó Hlboke, Plevnik, Vág-Teplaés Felső Hlboke községek jövőre nézve Kricsó Váralja, Farkasd, Somfalu, Jablonfalva, Alsó-Mélyesd, Pelvás, Vág-Héva és Felső-Mélyesd néven neveztessenek.

Papirszeletek.

Egy amerikai hirlapi kacsa következőképen hangzik: Baltimoreban egy szinész oly meglepő hiven tudja utánozni a kakas kukorikolását, hogy egyszer éjfélkor elkezdvén kukorikolni, a nap zavarba jött, hogy hajnal van és hamarább felkelt.

— Két sárközi atyafi kincstári tartozását fizette az itteni adóhivatalnál. Midőn az ellenőr l iadta nekik a nyugtát, az egyik — ki nagyobb összeget fizetett, — azt mondja: „Tény uram, hallja kegyelmed, nekem nagyobb irást adjon, mint a társamnak, mert én több illetéket fizettem"

— Monakóban egy orosz elkártyázta minden pénzét és agyonlőtte magát. „Ez nem viczcz", mondta erre egy angol, és az nap nyerve a banktól 20,000 aranyat, felakasztotta magát, hátrahagyván a névjegyet, melyre azt irta: „Ez a viczcz!"

Hivatalos piaczi árak.

Nagy-Kanizsán, 1881. márcz 16.

100 kilogrammjával számitva.

Buza 11·——11.50 Rozs 9 50.—10.—. Árpa 9.——9 50. Zab 6·—- .6 60. Kukoricza 6 50.——·—. Burgonya 4·— —·—. Borsó 32.——·—. Lencse —·—·—32·—. Bab —.10·—·— Széna ·—.—2·—. Szalma ·—.—1·20.

1 kilogrammjával számitva.

Marhahus 48—.52. Juhhus —·—.— Sertéshus 56·— —. Szalonna ·—.—90. Disznózsir ·—.—80. Vöröshagyma ·—.—18. Foghagyma ·—.—30. Czukor ·—.—50. Borsó .—·—1·2·. Paprika 1·—.—. Szappan ·—.—40.

1 literjével számitva.

Ó bor 32—48 kr. Uj bor 20—28 kr. Pálinka 48 kr. Ecet 6 kr.

Kiadta:
FARKAS,
v. piacz könyvvezető.

Dunántuli piaczi árak.

100 kilog. számitva.

PÁPA. Buza 10.60—11.50. Rozs 9.40—9.80 Árpa 7.——7.40. Zab 6.—6.20. Kukoricza 5.60—5.80.

PÉCS. Buza 10.60—11. Rozs 9·—9.20. Árpa 6.20—6.50. Zab 6.—6.20. Kukoricza. 5 50—5 70.

GYŐR. Buza 11.50—11.55. Rozs 10 40—10.20. Árpa 7.20—7.50 Zab 6 65—6.70 Kukoricza 6.30—6.40.

SOPRON. Buza 11.70—12.30 Rozs 10·30 10.60. Árpa 8.70—9.—. Zab 6.90—7.10. Kukoricza 6 20—6.50.

Heti naptár.

Márczius 20-ikától 26-ikáig.

Hó- és heti-nap	Kath. és prot. naptár	Görög naptár	D. utj
12) Kat. és prot ev. Jézus ördögöt üze ki s az néma vala. Luk. XI. 14—28.			
20 Vasárnap	B 3 Oculi	8 D2 Teofil	
21 Hétfő	Benedek	9 Szeb 40 v	
22 Kedd	Sv. Katalin	10 Kodrat	
23 Szerda	Otto hv. †	11 Sofron	
24 Csütörtök	Gáb. foan	12 Teofán	
25 Péntek	Gy. o. B A. †	13 Nicsefor	
26 Szombat	Ludger pk.	14 Bencze	

Szerkesztői üzenet.

4548. L. Bpest. Szives készséggel megküldöttük.

4549. „Veszprém", „Keszthely" t. szerkesztői fogadják őszinte köszönetünket!

4550. B. E. Nem szivesen közlünk németből forditott beszélyt, mig eredeti magyar van, addig csak ennél maradunk

4551. „Fel is le is" megkaptuk. Igyekszünk közölni. Üdvözlet!

4552. H. F. Szivesen veszünk alapos hiroket, de a felelősség önt illetendi, mi csak a sajtóbiróság irányában lehetünk felelősek, mindenütt nem vagyunk jelen

4553. „Vasmegyei Lapok" cserepéldányát két hét óta nem kapjuk.

4554. „Nyári est" gyenge a közlésre.

4555. „A kis Roland", „Majd ha késő" köszönettel vettük.

4556. H. Bpest. Intézkedtünk.

Vasuti menetrend.

Indul Kanizsáról hova:

Vonat szám			Ora	Perc.	Idő
207	Ezék, Mohács, Dombovár		5	10	reggel
215	„ „ „		2	30	délut
209	„ „ „		11	1	éjjel
202	Buda-Pestre	(gyorsvonat)	5	55	reggel
204	„	(postavonat)	2	6	délut.
212	„	(vegyes vonat)	11	20	éjjel
313	Bécsbe (Szombathely, Sopron felé)		6	15	reggel
301	„		11	50	éjjel
315	Sopronba		3	40	délut.
205	Prágerhof Kottori, Csáktornya		4	55	reggel
203	„ „ „		2	47	délut.
201	„ „ (gyorsv.) „		10	50	éjjel

Érkezik Kanizsára honnét:

210	Zákány felől		5	27	reggel
216	„ „		1	41	délb.
208	„ „		11	1	éjjel
211	Buda-Pestről	(vegyes vonat)	4	15	reggel
203	„	(postavonat)	2	5	délut.
201	„	(gyorsvonat)	10	30	éjjel
302	Bécsből		4	1	reggel
314	„		10	15	éjjel
316	Sopronból		12	5	délben
202	Prágerhof felől	(gyorsvonat)	5	37	reggel
204	„ „		1	20	délut.
206	„ „		10	50	éjjel

Felelős szerkesztő: BÁTORFI LÁJOS.

HIRDETÉS.

Helyiségváltoztatás.

Van szerencsém értesiteni a n. é. közönséget, miszerint a Kiss-féle házban létezett régóta fennálló czipész-üzletemet a **Waits**-féle házba, Knortzer Károly vendéglője szomszédságába tettem át, a hol ugy mindennemü kész női- és férfi czipőket mint megrendelésre is a legjutányosabb árak mellett s pontosan szolgálok.

EGER IGNÁCZ,
czipész.

266 1—2

HIRDETÉSEK.

6 huzással — A cs. kir. szab. osztrák **telek-hitelintézet** *hitelzálogi biztositott* — 6 huzással

3% záloglevél-sorsjegyre

darabja 100 frt

évenkint 6 huzással

és minden

főnyeremény 50000 frtig

kereskednek kétségtelen hitellel a legnagyobb **nyerésesetek**, minthogy minden 100 frt névérték szerint kijátszott záloglevélre azonkivül még jutalom élvezet is esik, mely a kijátszásig minden huzásban részt vesz, és melynek értéke már ma 30—35 forintig terjed.

E jeles záloglevél jegyek, melyek nem ajánlhatók eléggé, egyszersmind a legolcsóbbak az osztrák-magyar birodalomban, mert ezek az egyedüli sorsjegyek, melyek ráfizetés nélkül fenntarthatók, és mégis biston lehet e kitünő jegynek jelentékeny árfelemelkedésére számitani.

Közelebbről vizsgálva, látjuk, hogy e jegy

9 százalékos kamatozást

képez, minthogy az évi 6 kötlevél értéke darabját 1 frttal véve 6 frt, a kamat 3 frttal számitva, igy az eredmény 9 forintot tesz.

Mi ezen sorsjegyeket készpénzben szigoruan a napi árfolyam szerint (most 100 frt) adjuk, kereset és költség bérmentve, valamint havi részlet fizetés mellett is

10 részlet 10 frttal	**100 frt**
az utolsó részlet	**5 frt**
összesen:	**105 frt**

A 10 frtnyi fizetést jegyenként az eladók kivánatára 4½% is megtartjuk.

A kötlevél a jövő huzásra 1881. april 15. 1 frt és bélyeg.

NYITRAI és TÁRSA

Budapest, Dorottya-utcza 6. sz.

A jutalom-kötlevelek mint tőkének kamatozása végett használhatók községeknél, testületeknél, nyilvános felügyelet alatt álló intézeteknél, továbbá gyám- és letett pénz gyanánt és katonai házasság biztositékul. (A törvények 86. paragraphusa.)

3% — 3%

(254 5—15)

GYÖNYÖRÜ ROM. KATH. IMAKÖNYVEK.

Van szerencsém jelenteni, hogy a köztiszteletü **Beke Kristóf** vörös berényi róm. kath. plébános és hirneves magyar iró által figyelemmel szerkesztett harmadik és negyedik kiadást ért, az hitatosságot előmozditó, a kath. hivek szivét nemesitő, háromféle kiadásu: **„Mennyei Mannáskert", Üdvösség ösvénye", „Biztos lelki vezér"** czimü és **már tizenkét ezer példányon felül** a kath. hivek közt elterjedt

imakönyveket

a teljes irói joggal örök áron megvásároltam.

Beke Kristóf plébános ur, a kath. hivek jobbléteért lelkesen küzdő lelki atya bölcsen belátá ezen imakönyvek szükségességét, és ezek által igyekezett a nyelvetrontó és hibás imakönyvek kiküszöbölését előmozditani.

Ezen imakönyvek megjelenésök óta mindenütt szivesen fogadtattak és eddig a **veszprémi, pécsi és szombathelyi püspöki hatóságok jóváhagyását** kinyerték, s ezáltal kifejezést adtak, miszerint e szépen kiállitott hibátlan imakönyvek terjesztését a kath. hivek közt szivesen látnák.

Mennyei mannáskert, vagyis teljes tartalmu ima- és énekönyv keresztény katholikusok használatára, harmadik kiadás, öt művészi acélmetszetü képpel 8-rétü, félbőrben, kötve tokban . . . frt 1 30
Egész bőrben, tokban és finom aranymetszéssel . . . frt 1.80
Egész bőr aranymetszés, csat és kereszt . . . frt 2.70
Zergebőrben, csat és diszittéssel . . . frt 4 —
Finomabban készitve . . . frt 6.—
Selyem- vagy bársonykötés aranymetszéssel diszitve . frt 7—10.—

Mennyei mannáskert, Üdvösség ösvénye, Biztos lelkivezér } finom papirra nyomva 12-rétü, hat kitünő acélmetszetü képpel. Szinnyomatu czimlappal. Negyedik kiadás.
Fél bőrben, tokban . . . frt 1.20
Egész bőr, finom aranymetszés és tokban . . . frt 1.80
Acél kereszt és csattal . . . frt 2 80
Zergebőr diszitéssel . . . frt 3.50
Finomabb kiállitott . . . frt 5—6.—
Selyem- vagy bársonyk. diszitmény . . . frt 6—8.—

Mennyei mannáskar 32-rétü, temérdek képpel diszitve, papirk. tokban . . . frt —.40
Aranymetszéssel, tokban . . . frt —.60
Acél kereszt, csattal . . . frt 1.—
Zergebőr, diszesen . . . frt 1.50
Selyem-bársony finom diszitménynyel . . . frt 2 50

Kis rózsakert, vagy a kath. keresztény ifjuság imái és énekei kis czinos aranynyomatu papirkötésben, tokban; ára 30 kr.; angol vászon ezüst nyomással 40 kr., egész bőrben velinpapiraranymetszéssel, tokban 50 kr.; acélcsatra 70 kr; egész bőrben velin papir aranymetszéssel és acél csatra, kereszttel 80 kr.

Egyházi énekkönyv, 115 egyházi éneket tartalmazó, II-ik kiadást ért czinos aranymetszéssel készitett könyvecske, ára 60 kr.

Homokkomáromi emlény, a bold. sz Máriát kegyeletteljesen tisztelő magyaroknak ajánlva, ára 20 kr.

Nagy áldozat, irta Tóth Mike Jézus társasági tag IV. kiadás, czinos könyv képekkel ára füzve 18, kötve aranynyomással 28 kr.

A szent keresztuti ájtatosság, képes kiadás irta Szemányi Ágost szent-Ferencz r. áldozár, kemény kötés, aranynyomással 28. kr

Minden megrendelés posta fordultával eszközöltetik.

Tisztelettel

WAJDITS JÓZSEF,
könyvkiadó N.-Kanizsán.

Pályázati hirdetmény.

A jánosházi takarékpénztárnál a pénztárnoki állomás folyó év april hó 1-ével üresedésbe jövén, kik a kérdéses állomást elnyerni óhajtják, felhivatnak, hogy kellőleg felszerelt kérvényeiket alolirott igazgatósághoz f. hó 20-ig okvetlenül benyujtsák.

Ez állomással 600 frt évi fizetés és nyeremény-jutalék van összekötve; mig másrészt a pályázók részéről 400 frt óvadék kivántatik, akár készpénzben, akár értékpapirokban, valamint jártasság a könyvelésben is.

Kelt Jánosházán, 1881. márczius 7-én

A jánosházi takarékpénztár igazgatósága.

259 3—3

MIKOLASCH SAMU

templom-, szoba-firmák, festő-, mázoló- és fényképész

NAGY-KANIZSÁN

tisztelettel ajánlkozik mindennemü fentemlitett munkák elkészitésére.

Legujabb fali-mustrák gazdag választékban.

Segitséget keresve, nem egy beteg nézegeti a hirlapokat kérdezve óhmagától: a sok gyógyszer közül melyikbe bizhatik az ember? Ez vagy ama hirdetés nagysága által tünik fel; a beteg választa a legtöbb esetben épen — a legrosszabbat! A ki az ilyen csalódást s a hiába való pénzkiadást elkerülni akarja, annak tanácsoljuk, hogy Gorischek Károly cs. kir. egyetemi könyvárustól Bécsben (Istvántér 6.) hozassa meg magának a „Betegbarát" czimü könyvecskét, mert abban a legjobbaknak bizonyult gyógyszerek tárgyilagosan és kimeritően vannak ismertetve, ugy hogy minden beteg teljes nyugalommal birálhat és a legjobbat választhatja magának. A fentebbi, már 450 kiadást ért könyvecske ingyen és bérmentve küldetik meg a megrendelőnek, tehát nem okoz több költséget, mint 2 krajczárt a levelezési lapért, mely magyar is lehet.

II. 161 1—4

Nagy-Kanizsán, nyomatott a kiadó tulajdonos Wajdits József gyorssajtóján.

NAGY-KANIZSA, 1881. márczius 24-én. 24-ik szám. Huszadik évfolyam.

Előfizetési ár:
egész évre . . . . 8 frt.
fél évre . . . . 4 „
negyed évre . . . . 2 „
Egy szám 10 kr.

HIRDETÉSEK
8 hasábos petitsorban 7, másodszor 6 s minden további sorért 5 kr.
NYILTTÉRBEN
soronként 10 krért vétetnek fel.
Kincstári illeték minden egyes hirdetésért 30 kr. fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőhöz, anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhoz bérmentve intézendők:
NAGY-KANIZSA
Wlassicsház.
Bérmentetlen levelek csak ismert munkatársaktól fogadtatnak el.

Kéziratok vissza nem küldetnek.

Nagy-Kanizsaváros helyhatóságának, „nagy-kanizsai önk. tüzoltó-egylet“, a „nagy-kanizsai kereskedelmi s iparbank“, „nagy-kanizsai takarékpénztár“, a „zalamegyei általános tanitótestület“, a „nagy-kanizsai kisded-nevelő egyesület“, a nagy-kanizsai tiszti önsegélyző szövetkezet“, a „soproni kereskedelmi s iparkamara nagy-kanizsai kūlválasztmánya“ s több megyei és városi egyesület hivatalos értesitője.

Hetenkint kétszer, vasárnap- s csütörtökön megjelenő vegyes tartalmu lap.

Előfizetési felhivás.

A folyó évfolyam, második évnegyedének közeledtével tisztelettel felhivjuk mindazokat, kiknek előfizetésök lejár, annak szives megujitására, hogy a lap szétküldésében hiány ne forduljon elő.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
april—jun. évnegyedre 2 frt
april—szept. félévre 4 frt
april—decz. 3 évnegyedre 6 frt

☛ Legczélszerübb postautalványnyal eszközölni az előfizetést, mely **Wajdits József** könyvkereskedésébe **N.-Kanizsára** küldendő.

A czukor-, kávé- és sör fogyasztási adó tárgyában.

Előző czikkünkben igértük volt, hogy a hivatkozott 1881. évi IV. törvény további eljárására fogunk visszatérni, mintegy megvilágitni akarjuk annak kivitelét és az adót fizető közönségünket a kivitel körüli eljárás megkönnyitésében elősegitni óhajtjuk.

A jelzett kiegyezés megkisértésének eredménytelensége esetében egy három tagu bizottság, mely a község elöljáróság, illetve a város tanács egyik tagja, egy választott bizalmi férfiu vagy póttag és a pénzügyi biztos vagy helyettese, ki egyuttal előadó, a törvény 10. §-ban megszabott eljárás alapján fog eljárni, mely bizottságnak elnöke mindig a községi elöljáró, illetve városi tanácsos előadója, a pénzügyi biztos vagy helyettese — ezen tárgyalás nyilvános, erre az adófizetésre kötelezett fél is megidéztetvén, a határozat nyomban kihirdettetik, meg nem jelenés esetére a féllel irásban közöltetvén, a sérelmes határozat a vett értesüléstől 8 nap alatt a felszólamlási bizottsághoz felebbezhető, ezen felszólamlási bizottság elnöke az alispán, előadója a pénzügyi igazgatóság megbizottja, — tagja a kereskedelmi kamara küldötte, kinek határozatába meg nem nyugvó fél 8 nap alatt a közigazgatási bizottsághoz felebbezéssel él.

Miután itt elmondottuk a kivetés körüli eljárást, szabadjon most áttérni az adófizetés kötelezettségére. —

Tekintettel az iránt, mikép az adónak megállapitása, illetve kivetésének részletezése tárgyában eltérők a vélemények, mert mig egyfelől vannak, kik azt állitják, mikép mind azok, kik a czukor, kávé és ezzel hasonnemü elnevezést tartalmazó czikkek elárusitásával foglalkoznak, a törvényben megszabott adót meg fizetni tartoznak, mig ellenben vannak. kik ezen vélelemtől eltérve, azon eljárásnak hódolnak, hogy azon szatócsok, kik áruczikkeiket oly kereskedőtől vásárolták, kik már a fogyasztási adót megfizették, ugyan azon czikk után még egyszer meg nem adóztathatók.

De ha tekintjük a kormány közegeinek eljárását, kik az adott utasitáshoz képest minden kereskedőt, kávést, czukrászt és szatócsot az egyes kerületekbe beosztott községekbe már eleve összeirták, arra adnak következtetést, hogy az első sorban megjelelt alap vagyis minden kereskedő és szatócs fizetni tartozik.

Vegyük most például Nagy-Kanizsát, ahol vannak bejegyzett kereskedők, kávésok, czukrászok, de ennél nagyobb számban vannak szatócsok is, kik a szükséges áru- és fogyasztási czikket folyton helyben Nagy-Kanizsán vásárolják, — vegyük Kanizsa városa, mint város az állammal ezen fogyasztási adóra nézve kiegyez, (ami kivánatos is) s ezen átalányt mint község havi részletekben az állam pénztárába beszállitja, jól tudja azt hogy a szatócs boltosok áruczikkeiket helyben szerzik be, kivetheti-e? ezekre is az adó átalányból a reájuk eső összeget, hisz ezen összeg már a nagyobb kereskedő forgalmi átalányára kivettetvén, ott már elszámolás alá jön, de vegyük azt, mikép köztudomásu dolog, hogy a Kanizsához közelesö községek szatócsai szinte itt szerzik be áruczikkeiket, azok is már egy a magyar állam területén megadóztatott czikket árusitanak el, nézetünk szerint az ily helyeken beszerzett áruczikkek után, melyektől már az adó amugy is lerovatott, az illető felet megadóztatni nem lehet más módon, mint figyelembe véve, hogy ezen tárgyak a megjelelt helyen szereztettek azon község átalánya javára, melyből szállittatott, fog törlesztésül előiratni.

Ezen állitásunkat igazolja a törvény 6. §-ának 4. bekezdése, mely következőleg szól: „Az adó átalány alól kivétetnek azon czikkek, melyek a 3. §. 1 4 pontjai alatt emlitett adóköteles az ezen törvény szerint átalányozott féltől beszerzett, mely esetben csak azon czikkek képezik az adó átalány alapját, melyeket belföldi gyárakból, zárt városokból, átmeneti raktárokból vagy oly helyről szerzett be, melyre ezen törvény hatálya ki nem terjed.“

De hogy megértessünk, elmondjuk az előzőleg jelzett 3. § usok 1—4 számig jelzett tételeit. Az 1. pont érinti mint adóköteles személyeket a kereskedőket, kik czukor, czukorkák, csokoládé gyártmányok vagy candirozótt gyümölcs, valamint kávé vagy sör elárusitásával foglalkoznak és a fogyasztási egyletek vagy társulatok, melyek tagjaikat ezen czikkekkel ellátják. — 2. pont a czukrászok, kávésok és vendéglősök (korcsmárosokat érti). — 3 ik pont azon gyárosokat, kik a fent elsorolt czikkeket gyártják és ezeket 50. 8. és 12 kilogrammonkint bel földi fogyasztásra árusitják. — 4. a sörfőzdéket 25 literen aluli bel földi fogyasztást illetőleg.

Ime tehát itt van a törvény világos kitétele, mi is azon meggyőződésünknek ad bizonyitékot, hogy a már egyszer megadóztatott czikket magyar korona területén megadóztatni nem lehet.

De hogy minden törvény magyarázatnak eleje vétessék, a községek erkölcsi kötelességet teljesitenek akkor, midőn a fogyasztásra nézve az állammal kiegyeznek.

KOVÁCS JÁNOS,
ügyvéd.

— **Huskivitel Francziaországba.** Azon angol társaság, mely azért szövetkezett, hogy fővárosunkból vágott marhahust szállitson Francziaországba, mint megbizható forrásból tudjuk, kieszközölte az olasz kormány- és vasuttársaságoknál, hogy az innen kivitt hus leszállitott szállitási dijak mellett exportáltassék Olaszországon keresztül Francziaországba. Ezen kerülőt tudvalevőleg azért kellett választani, mert a német kormány nem engedélyezte a német birodalmon keresztül leendő átszállitást. Most már valószinü, hogy a huskivitel minél előbb megkezdetik.

— **A regale-ügy rendezése,** illetve eltörlése iránti törvényjavaslat ügyének jelen állásáról félhivatalos formában közlik a következőket: Az előmunkálatok elkészitésével a bel- és igazságügyminiszterek bizattván meg a képviselőház által, a belügyminiszterium részéről Szalay István miniszteri tanácsos, az igazságügyminiszterium részéről pedig Kovách Kálmán miniszteri tanácsos küldettek ki. Az előmunkálatok igen sok tanulmányt igényelvén azok csak nehány hó előtt jutottak azon stádiumba, hogy a regale-megváltás különböző módozatai megállapittattak. Most azonban Szalay István miniszteri tanácsos lemondása folytán az ügy ujabb intézkedésig szünetel, de tekintettel arra, hogy a képviselőház a törvényjavaslat elkészitését megsürgette, minden lehető el fog követtetni a kormány részéről, hogy a törvényjavaslat szövege minél előbb megállapittatván, az a szabályszerü uton a törvényhozás elhatározása alá bocsáttassék.

— **A közjegyzői törvény** módositása fölött az igazságügyminiszteriumban tanácskozó enquette megtartotta utolsó ülését az igazságügyminiszter elnöklete alatt. Legfontosabb eredményként első helyen emlitendő meg, hogy a bizottság egyhangulag a hitelesitési kényszer behozatalát inditványozta. Ezen hitelesitési kényszer akkéntformuláztatlott, hogy oly okiratokon, melyek telekkönyvi jogok szerzését, átváltoztztását vagy megszüntetését tárgyazák, az aláirásoknak hitelesitve kell lenniök. Továbbá határoztatott, hogy a hitbizományi javak leltározása — s nemcsak a hitbizomány alapitásánál, hanem a hitbizományi haszon élvezője személyében előforduló változás esetében is, minden esetben a kir. közjegyzőkre bizandó. Szintugy közjegyzőkre bizandó a csődtömegek leltározása is; ez utóbbiakra nézve csupán akkor nem, ha azon járásbiróság székhelyén, melynek területén a csődtömeget képező vagyon fekszik, közjegyző nincsen alkalmazva. Beható tanácskozásra adott alkalmat a hagyaték tárgyalása is, mely most szolgabiró, megyei árvaszéki ülnök, városi árvaszéki ülnök, királyi közjegyző és itt-ott biróságok által is

TARCZA.

Egy vén szerelmes emlék könyvébe

Elfelejted azt, hogy ötven.
Év nehezedik reád;
Elfelejted azt, hogy az ég
Többé uj tavaszt nem ád,
Dér szállt már a te fejedre,
Fél az ilyen szerelem;
Dér után egy kis időre
Hó ül majd a fejeden,
Sziveden

Ötven évnek hó szerelme
Igaz hideg téli nap,
Benne gyujtó szikra nincsen
S bele még a csók sem ad — — —
Nézz előre! verd ki végkép
Őrült vad szerelmedet,
Tudom akkor, ha kiverted,
Nem fájditod fejedet,
Szivedet.

Tudom, nehéz elviselni
Ezt az órjás terhedet;
Féltékenység vad viharja
Szórja rád a menykövet
S mikor nem is képzeled te,
Csöndes, nyájas éjfélen;
Ez az ördög, — hogy szétverje
Édes álmod, — megjelen
Hidegen.

S tán a lányka jő eszedbe? . .
Kopogtatod a falat,
Azt hiszed, hogy tán a lelke
Örökké nálam marad?
Vissza szállt már! — de az enyém
Hőn csókolja homlokát:
Azt hiszszük mi, hogy kisértet
Kopogtata falon át,
Falon át.

Megrezzen az édes — kedves
Hozzám simul csendesen,
Csókjaimba ful az ajka,
Átkarolom édesen — — —
És azután — — üt az óra
Fölocsudom jókorán,
Ne félj, mindez álom volt csak,
Most az éjjel álmodám,
Álmodám!

K RUFFY PÁL.

Czérna Péter.

(Novella.)

Irta: SZUKÁTS LAJOS.

Ha utlevelet váltott volna magának Spárga Mátyás késmüves ur csinos Lencsi leánya, több mint bizonyos, hogy ilyen formán töltötték volna ki az üres rubrikákat. Persze ha váltott volna!

Született: 1862.

Hol? Budapesten

Haja: barna.

Szeme: barna (zárjel közé oda lehetett volna bizton irni, hogy: nagyon hamis.

Szája: rendes (helyesebben csókolni való.)

Arcza: kerekded (de nem holdkerekdedségü.)

Orrocskája: rendes.

Termete: közép

Beszél: magyarul és németül (az előbbit igen kedvesen.)

Ismertető jele: nincs (azaz hogy van: először a tanitókat ki nem állhatja, 2.) még inkább gyülöli a vöröshajuakat, 3.) férjhez szeretne menni, de nem vöröshajuhoz, 4.) templomba szeret járni reggel, ami mai napság bizony feljegyzésre is érdemes, mert már-már ujság.)

Nem mondom még egyszer, mert egyszeri állitásomra is elhiheti bárki-is, hogy ilyen leirást kapott volna a hamis Lencsike.

A templomba pedig aprón szedett gyors léptekkel minden nap reggel rendesen járt. Ott azután a szüz festett szobra előtt ájtatosan letérdelve, sohasem felejtette el imáját azzal végezni: Oh szent szüz adj, oh adj már nekem is egy jó férjet, de ne vöröset, és ha lehet, ne tanitót!

Szegény Czérna Péter pedig menynyire epedt utána, mennyit sóhajtozott és mennyi, de mennyi papirost rontott el vers (még hozzá r o s z vers) faragásra.

Az már oly divatos szokás, a viszont nem szeretésnél a vers faragás. Nemcsak a diák-féle emberek teszik meg ezt már, hanem még a szabó- meg péklegények, pinczérek is. Van aztán kinja a sok keservet, „bár meghalnékot“ hallgatni a szerkesztőnek, mert ritka ám olyan, a ki a szerkesztői szekrény helyett inkább a kályhába hajigálná rugaszkodását.

Ha Lencsike a templomba ment, ott volt a dagadozó keblü papirrontó Péter is. Ha Lencsike a varrodából — vagy mint a varróleánykák nevezni szokták az „intézetbe“ — ment, erősen dobogó szivvel követte gyors lépteit Péter. Ha 12 órakor a munkából jött a kecskeméti utczán, már ott volt Péter is. Mint a galamb a párját, ugy követte Péter imádott Lencsikéjét. A galamb turbékolással, ő pedig mély sóhajokkal, epekedő szivvel ballagott utána.

Südő poéta lévén, boldog volt ha láthatta, boldog volt ha épen barátnőjével beszélgetve, kedves hangját hallhatta, s boldog volt, ha csak azon nyomokra léphetett, a melyeket a kis pikáns arczu Lencsi piczi lábaival hagyott hátra.

Mily csekélységek mindezek s lám már is elegendők arra, hozzá okleveles nép- és tornatanitót, südő póétát boldoggá tegyenek.

De hát miért nem szerette viszont Lencsi — Pétert is?

Hja, ezt nem oly könnyü egy szuszra kifujni.

Először is, hogy tanitó, hozzá még dupla okleveles tanitó volt Czérna Péter.

Ugyan hát mi különös van és meg nem egyezhető egy dupla okleveles tanitón?

Hja ezt Spárga Mátyás ur legjobban tudná megmondani.

A szó szoros értelmében dühös volt a tanitókra.

Ugyan miért? Hát bizony csak azért, mert gyerek korában olyan gyerek volt, a ki jobban szeretett golyózni („tics“, „kacsi“) mint azt a kiállhatlan enyvszagu könyvet forgatni, s az iskolai fülledt levegőt szivni. Persze ezért a különös izéért nem egyszer mutattatta be azt, hogy miért bot a bot, a tanitó bácsi.

Ezeket az érzékeny jeleneteket, melyek oly drámai hatással voltak reá, hogy mindenkor könyeket facsartak ki szemeiből, annyira megjegyezte magának, hogy mikor a hátul gombolós nadrág helyett másformát kapott, szentül megesküdte, hogy ha neki egyszer fia lenne, sohasem adná abba a kinzó házba, ha pedig leánya születnék, a világért sem adná tanitónak, egy kinzónak. Be is irta ezt a kalendáriumba, s oda rajzolván két ujját is, hogy arra szentül megesküdött. —

Ilyen különös egy férfigyerek volt a Matyi, s ilyen egy furcsa ember is lett belőle. Ritka egy tulajdon, az már igaz. Ritka egy álhatatosság, az is igaz. De hát az Istennek vannak mindig fura emberei.

Másodszor, már az is régi szokása, még pedig rosz szokása a sorsnak — már bizony ideje volna, hogy egyszer egészen leszoknék róla — hogy egyik bajt a másikra halmozza.

Lám mily fatal (de nem fa-tál) volt az már Czérna Péterre, hogy tanitó volt, s azt hiszszük, ezzel az egy csapással talán beérte a mostoha sors. Dehogy érte be! Ráadta numeró 2 képen a másik gyülöletességet, a: vöröshajuságot is.

Mikor Czérna Péter meghallotta, hogy a tanitókkal a táti meg a leányka sincs nagy barátságba, megszeppent egy kicsit s zavarba is kezdett jönni.

De a rövid ijedtségnek az vetett véget, hogy hiszen majd más pályára lóditja magát, például hát iró lesz, ehhez nem kell oklevél vagy egyéb más. De mikor a második nagy kifogást hallotta meg, dühében szálonkint akarta kitépni vörös haját. Már egy csomót ki is fosztott, de mikor csakhamar észrevette, hogy bis ez fáj, — abba hagyta a fosztás müvét. —

— Kisasszony, vág'a magát térdre podtásan egy délbe a kapu alatt a belépő Lencsi előtt, kivánja inkább, hogy a verseléssel hagyjak fel, csak aljon el a megváltozhatlan adomány gyülölete mellől! Dupla oklevelemet elhajigálom, hadd vigye a forgó szél, csak kegyed oh Le-le-lencsi kisasszony szeressen egy kicsikét!

történik. A bizottság felkérte ... elnöklő minisztert, miszerint a b... ügyminiszterium vezetésével megb... miniszterelnökkel magát érintkezésbe téve, vele egyetértőleg kieszközölne azt, hogy mindazon esetekben, melyekben a törvény a hagyatéki tárgyalást elrendeli, kivétel nélkül és kötelezőleg ugy a biróságok, valamint a gyámhatóságok részéről a hagyatéki tárgyalások vezetésével kizárólag a közjegyzők bizassanak meg. A közjegyzői állásra való képesitésre nézve felvétetett azon intézkedés, hogy két évig szabadságában álljon a miniszternek közjegyzői állomásokra oly ügyvédeket is kinevezni, a kik minden közjegyzői gyakorlat nélkül legalább 5 évi önálló ügyvédi gyakorlattal birnak. Végül kimondatott, hogy az enquette bizottság tárgyalásának eredménye egy rövid novellában leljen kifejezést.

Debreczeni ipar-mükiállitás.

A magyarországi iparos ifjak IV ik országos vándorgyülése alkalmából Debreczenben rendezendő ipar mükiállitás tárgyában a debreczeni iparos ifjuság önképző és betegsegélyző egylete — mint a mely a kiállitást rendezi — a következőket látja szükségesnek a t. közönség tudomására juttatni:

1) A kiállitás folyó 1881. év augusztus hó 20. 21, 22, 23 és 24 dik napjain fog tartatni, s az sz. k. Debreczen város hatóságának védnöksége alatt álland.

2. A kiállitás tárgyai a házi és kézmüipar termékei, — továbbá az iparszakba vágó rajz- és irásbeli munkálatok lesznek.

3) A kiállitandó tárgyak három osztályba soroztatnak:

I. osztály: Késmüipar. — II. osztály: Házi-ipar. — III. osztály: Kézi rajzok.

a) Az 1-ső osztály áll két csoportból: 1-ször: az iparos segédek munkáiból; 2 szor: az iparos tanonczok munkáiból.

b) A II-ik osztály áll: kézi munkákból.

c) A III ik osztályba tartoznak: a festő, rajz és iparszakba vágó munkálatok.

4) A kiállitásban résztvehet minden magyarországi iparos-segéd és iparos tanoncz.

5) E mükiállitásra önálló iparosoktól is fogadtatnak el munkák, melyek azonban csak elismerő oklevelet, — de jutalmat nem nyerhetnek.

6) A bejelentések folyó évi julius hó 1-jéig, — a kiállitandó tárgyak pedig folyó év julius 20-tól augusztus hó 10 ik napjáig mulhatlan „az országos iparos ifjusági munka-kiállitás végrehajtó bizottságának Debreczenben“ küldendők.

7) A biráló bizottságok részben a vándorgyülésre érkezendő tagokból, részben pedig a helybeli iparosok és iparpár-k közül fognak választatni.

8) A kiállitásra elfogadott munkák és czikkek készitői jutalmul emlékokmányt; a kiváló tárgyak készitői arany ezüst vagy bronzérmet nyerendnek.

9. A segédek és tanonczok, kik egyszersmind kiállitók, a kiállitásra szabad jegyet nyernek.

10) Az önálló iparosok, kik kiállitók, kivánatra a kiállitás egész tartamára érvényes névre szóló és más által nem használható jegyeket nyerhetnek 1 forint dij fizetése mellett.

11) Minden kiállitandó tárgyra a kiállitó- s munkaadójának neve, valamint a tárgy értéke is felirandó

12) Minden kiállitott tárgy, a reá irt érték szerint, a végrehajtó bizottságnál, vagy a kiállitó külön meghatalmazottjánál, megvehető.

13) A kiállitás bezárása után megmaradt tárgyak folyó évi szeptember hó 1-ső napjának esti 8 órájáig visszavehetők; — az ez időn tul visszamaradt tárgyak nyilvános árverés utján az egylet javára értékesittetnek.

Debreczen, 1881. február hó.

„A debreczeni iparos ifjuság önképző és betegsegélyző egylete.“

HUBER JÓZSEF
elnök.

GRÜNVALD JÓZSEF
titkár.

Fegyverletétel.

— Töredék életemből —

A magyar nemzet történetében lángoló betükkel bejegyzett, vérrel megkeresztelt 1848 és 1849 ik évben három fegyverletételt értem meg: a szent-györgyvárit Zalamegyében, melyben magam is részt vettem; — az ozorait Tolnamegyében, melyben Roth és Philippovics tábornokok 7800 főből álló horvát serege tette le a fegyvert 1848. évi október 6-án Perczel Mór lábai elé; — s végre a gyászos emlékü világosvári fegyverletételt, melyben Görgey Arthur magyar honvéd tábornok, illetve főparancsnok 1849. évi augusztus 13 án hazáját s nemzetét s 32.000 főből állt honvéd hadseregét adta és árulta el!

E helyen a szentgyörgyvári fegyverletételről szándékom megemlékezni, melyben én is részt vettem!

Alsó Lendván 1848. évi szeptember 8-án a reggeli órákban tömérdek nép gyült egybe a járás minden részéből; e napra kitüzve volt a népfelkelésnek szervezése, illetve a tisztoknek megválasztása.

Sürgős volt ezen ügy, mert Horvátországból gyanus hirek érkeztek, melyek szerint Jelassic Magyarországba törni akar s a szent koronát Budavárából erőszakosan elrabolni.

S mert sürgős volt az ügy, ennél fogva gyorsan is végeztek a gyülésen; a XI-ik század számára, melynek én is tagjává lettem, a tisztikar következőkből lett megválasztva:

Kapitány: Bertalan József
Főhadnagy: E. Dervarics Kálmán
I alhadnagy: Barbarics István
II alhadnagy: Tieff János
I Örmester: Vörös János
II Örmester: Márton János

Én mint főhadnagy az eskünek letétele után rögtön utasitattam, hogy délután az Alsó Lendvától $^1/_2$ órai távolságra közel a Murához tekvő Gyertyánosba menjek ki s ott a század számára szállást csináljak, én tehát, minthogy Alsó-Lendvánál Gyertyánosba igen szép séta esik, Vörös János őrmesterrel gyalog kimentem, s mert századunk elszállásolását csak késő estére végezhetém, ott künn háltam.

Szept. 9-én Alsó-Lendvára bementem utközben találkoztam századunkkal, a mely e nap reggelén rendeltetett Gyertyánosba. Ebéd után én is visszamentem Gyertyánosba kocsin, 15 dárdát és 39 töltést vivén magammal a század számára; alig hogy megérkeztem, gyakorlatra mentünk ki a Mura melletti rétre s a gyakorlat csakugyan várakozáson felül jól ment. — Este egy futár érkezett Alsó-Lendváról azon paranccsal, hogy a mozgósitásra minden percben készen legyünk: én nem is feküdtem le, hanem kimentem a szabadba; gyönyörü őszi éj volt s a levegő is oly üde oly tiszta volt, hogy a közeli murai malmoknak egy hangu ketyegése s a malomkőnek dörömbölése is meghallatszott, oly kedvesnek, regényesnek tünt fel mindaz nekem, hogy alig győztem benne gyönyörködni; — a hold halavány fényével csak kétesen világositotta meg a tárgyakat, a tájt; de azért a felhomályon keresztül még is meglátszott Alsó-Lendva vára, melyet én meglátván, önkénytelenül is örömmosoly ült ajkimra s csókot hinték kedvesemnek, a ki talán most éppen felőlem álmodik. Merengésemből lódobogás riasztott fel: Gyika Jenő őrnagy érkezett, szóval adva ki a parancsot, hogy reggeli 4 órakor a Mura partra, a mura-szerdahelyi hidhoz indulunk, ezt megvédeni Jelassic betörése ellen s aztán tovanyargalt, én pedig órámat megnézvén, szinte elbámultam, mert már éjfélután 2 óra volt.

Szept. 10 én reggeli 4 órakor teljes készlettel a Mura folyó partjára masiroztunk, s ott táboroztunk egész nap. gyönyörü meleg napos idő volt s ennek folytán kellemes volt a szabadban lenni; e napon a Mura hidját szalmakötelekkel fonták be, a padlókat egyik részén szinte felszedték, a hid karfákat, melyekre a szalmakötél fonva volt, kátránynyal öntözték meg, hogy a hid szükség esetén felgyujtassék s ez által Jelassic rabló csordáinak átszállása megakadályoztassék. — A délutáni órákban sok kocsi jött át a hidon Muraközből azt a rém hirt terjesztve, hogy Jelassic rabló csordájával már Varasdon s vidékén van s holnap fog Magyarországra törni három helyen. Mi az egész századdal estére Felső és Alsó-Lakosba mentünk hálásra, itt egy parasztház udvarán egy nagy alma fa alá lebeveredtem s jót aludtam.

Szeptember 11-én reggeli hat órakor gyakorlatra mentünk ki a rétre, de alig hogy egy-két fordulatot tettünk, egy futár érkezett, azt a parancsot hozván, hogy mi teljesen felszerelve azonnal a Mura partjára masirozzunk, mert Jelassic 20.000 rendes haddal és 15.000 felkelő népséggel három irányban betört Magyarországba s igy a rablás, dulás és a nők elleni erőszaktétel nagyban kezdődött (Kerékgyártó: Hazánk évlapjai 641 lap) Mi tehát mindenestől a Mura parti táborba szálltunk s ott vártuk az ellenséget. Délután hirlett is, hogy jön, és csakugyan avant-gárdánk, mely Miklós huszárokból állt — a Muraközből visszavonult azon hirrel, hogy jön az ellenség, minek következtében a Mura hidja Mura-Szerdahelynél délután 4 óra tájban felgyujtatott. Borzasztó sötét, fekete füst gomolygott fel a levegőbe, aztán a szél irányában a földre csapódott le s e kátrány füst feketére festett minden tárgyat, a mely vonalába esett s egy óra alatt recsegve, ropogva hulltak a legvastagabb hidgerendák félig elégve a Mura folyóba, melynek vizéből rémületesen hangzott a belehullt hidfákon még égő kátránynak sistergése. — A hidnak égése közben mi a Murán innen eső közeli Petesház faluba masiroztunk, a hol az ott szállásolva volt egy század Miklós- és egy század Sándor huszárság csatlakozott hozzánk s tovább vonultunk. Alsó-Lendvát tehát többé nem láthatám, hanem Féritfaluból megláttam az Alsó Lendva fölött a hegyen épült (1728-ik évben épittetett) Szentháromsági kápolnát, mely körül temető is van s ebben 1841 évi ápril 12 én elhalt édes anyám hamvai pihennek. Szorult kebellel néztem a hegyet s a kápolnát s midőn az ut kanyarulatánál eltünt szemeim elől, egy bánatos könycseppet érzék pilláimon; — igaz, hogy katonának futni és sirni szégyen, de azon könycsepp által annyira megkönnyebbült keblem, hogy a fáradtságos gyaloglást ujult erővel folytathatám. Ekkor még nem tudtuk, hogy hol állapodunk meg, s mi történik velünk, hja! ilyen a mozgósitás! az embert viszik czél nélkül, a katona eszköz a hatalom kezében, melynek minden parancsát vakon teljesiteni köteles. Késő este volt, midőn Páka faluhoz értünk s itt is a mi századunk huzta a rövidet, mert a csokmai csárdán innét eső parlag volt kijelölve éjjeli tanyául a mi századunk számára.

Ezen parlag négyszögü volt, északról az országut, a mely Pákára vezetett, keletről a csokmai csárda s azon tul Páka falu, délről a pákai szőlőhegy, s nyugatról tölgy-erdő határolta, én tehát ezen erdő szélére rendeltem az egyik podgyászszekeret s ponyvából sátort csináltattam melléje s ebbe vonultam én és kapitányom, aztán az egyik őrmestert beküldtük Pákára, hogy nekünk minden áron hust és bort hozzon, mert reggel óta még nem ettünk, — mintegy fél óra mulva vissza is érkezett küldönczünk, azonban csak bort hozott, enni valót semmi árért sem kaphatott már. Se baj! ez is jobb volt a semminél. Vörös őrmesterünk profunttal is ellátott bennünket s erre oly nagyot ihatott az ember, hogy szinte lotyogott gyomrában. A mint én a sátorunk előtt égő őrtüzet elmerengve néztem s gondolatimban édes atyámmal, nővéreimmel és kedvesemmel társalogni véltem, — egyszerre borzasztó vihar keletkezett, sötét lett az éj, s daczára, hogy már szeptember 11-ike volt, borzasztó égzengés mellett a villám is czikázva hasitotta a levegőt, aztán nagy cseppekben kezdett alá hullni az őszi eső, koronként záporesővé átváltozva s mi kénytelenek voltunk a sátorból a podgyász szekér alá bujni, nehogy bőrig átázzunk. — Volt lótás-futás a táborban, mindenki menekülni igyekezett az eső elől, s az előbb oly népes, oly zajos parlag most egyszerre néptelen, üres lett, csupán csak az itt ott felállitott szekér állt védve azon néhány embert, a kik az eső elől alája bujtak. — Még alig kezdett kissé hajnalodni, már verette őrnagyunk az össz-hivót, a dobok oly tompán recsegtek az eső miatt, a mely még akkor is hullt reájuk s mintegy negyed óra után végre megindulhatánk.

Szeptember 12-én Pákán keresztül másiroztunk Dömeföld falu felé, ezen innét azonban egyszerre balra kanyarodtunk s azon irányban folytattuk utunkat Gutorföldre. — Ez születésem helye, itt születtem 1827 évi junius 5 én pünkösd utáni kedden; benéztem a házba, a szobába, melyben először napvilágot láttam, kiszaladtam a pajtáskertbe megnézni, valjon áll-e még az a körtefa, melyről édes atyám ölében tartva, kiskoromban gyümölcsöt szedtem; kitekintek a rétre, a mely arról emlékezetes előttem, hogy édes atyám gutorföldi lakós korában egyszer nyári éjjel kivitt ölében megmutatni az azon réten ide s tova lebegő gyertyásokat vagyis lidérczeket. Oh Istenem! oly jól esett nekem ezen visszaemlékezés, ezen viszontlátása szülőföldemnek, melytől 1831 ik évben szakadtam el, midőn édes atyám Alsó-Lendván a postamesteri jogot s birtokot örökáron megszerezvén oda átköltözött. — Délre borzasztó rosz utban vendégmarasztaló agyagos sárban beértünk Söjtörre, itt én s kapitányom Séllyey Elek földes urhoz szállásoltattunk, öreg ur volt már, tősgyökeres magyar ember a javából, a nemeséből, — édes atyámnak jó ismerőse s barátja volt, s ezen viszonynál fogva szives fogadtatásban részesültem, két leánya is otthon volt még akkor, kiknek egyike később Sümeghi Ferenczné, másika Szabó Imréné lett. Azonban alig pihentünk meg, alig voltunk még az ismerkedés kezdetén, már is recsegtették a dobokat jeladásul a tovább masirozásra, mely igazán, oly lóveszében történt, hogy méltán kérdezhettük az egykori Benyovszky Mórral: „Quo fata ferrent?“ Utunk Söjtörön tul kopár, sárga — agyagos, vizmosásos fensikon vezetett Felső Hahótra, teljesen kimerülve értem oda, mert az agyagos sártól csizmám egészen megcserepesedvén, lábamat feltörte, mely seb iszonyu fájdalmat okozott, azért nem is fogadtam el kijelölt szállásomat, hanem csak a korcsmában maradtam s meleg fagygyu borogatással gyógyitottam lábaimat, csiz-

---

— Ugyan uram — szólt nevetve a kis hamis leány — ne beszéljen ily furcsákat, mert igazán, ha valamelyik élczlap szerkesztő meghallja, hát azonnal beteszi a lapjába, s okosan tenné, ha önt is oda kulimározná a csodabogarak közé!

Borzasztó! attentátumot poéta ellen nem követtek még el, Ezt csak halállal lehet lemosni. Halló uzsdi neki a Dunának. A nagy szégyen, a bubánat csak ugy hajtotta a Kalap utczán kifelé a Dunának Czérna Pétert.

Persze menten bele is lóditotta volna magát, csak hogy borzasztó szerencsétlenségére be volt — fagyva. Dühe azért nem csillapult le. A nagy hidegben hazafelé vágtatott. S ha már maga ellen nem követett el attentátumot, neki állt a tintának és papirosnak s — verselt, oda öntötte ki keserveit. Végezvén hosszu rugaszkodását e néhány görbe sorral:

Akár a fütött gyors vonat,
Vágtattam a nagy Dunának,
Bele is ugrottam volna,
Oh de fátum! — be volt fagyva!

Dühösen irta még ezt alá:

Zatraczeni!!

Másnap ugy örült mint a bolond a sipkának, hogy bele nem ugorhatott a Dunába. Hiszen még egy kisérlet — gondolá — hátra van. Ott van még a tata. Majd ezt veszi vallatás alá. Az atyai szigor megtehet mindent leánya előtt. Majd beszél az öreg koponyájával. Megigéri neki, hogy verset ir róla, ha leányát neki adja. —

A tegnapi kétségbeesett állapotát utánozva — azt hivén, hogy ez leghamarább megindítja vagy szánakozásra inditja — vágtatott Matyi bácsihoz.

— Uram! — szólt minden bevezetés nélkül nagyokat és gyorsakat lélegzve.

— Uram! — szólt repete képpen ide-oda morogva.

— Az Istenért! No mi baja van kérem! — szólt megilletődve a furcsa vendég kétségbeejtő állapotát látva.

— U-u-uram — szólt ismét s fejét ide oda mozgatva, kezével pedig füle körül hadonászott, mintha legyezni akarta volna magát.

— Üljön le kérem, üljön le, vagy pedig szóljon! —

— Uram — kétségbe vagyok tetőtől talpig esve!

— Azt hittem igazán, hogy oly nagy lélekzéssel jött, hogy mindjárt meghal.

— Még nem, de mindjárt oda is kerülök!

— Ugy bocsánat uram — távozzék mielőtt meghalna, mert én, mert az én szobám az én szobám; az én szobám pedig nem a magáé, igen, hát, nem, igen ugy van, nem szeretném, hogy itt tetszenék meghalálozni. itt hagyná az utolsó szuszszát, mert utóvégre a dolog oda fancsalódnék ki, hogy hát én attentátumot követtem el ön ellen és pénze ellen.

— Az nincs uram, attól ne tartson!

— Ugy még az enyimet vennék el s az itten képes ujságok még az is, a melyik előbb hozta Rózsa Sándor felakasztását, mint amint megtörtént, még az is lerajzolna. Uram, inkább kivánjon bár mit, csak ne haljon meg!

Jó van, hát nem halok meg, de nekem adja a leányát!

— Juj! szólt ijedten Spárga ur Ezt a „jajt“ a vörös haj csikarta ki belőle.

— Azután milyen az állása?

— Most?

— Na ja.

— Hát nem látja milyen kétségbe ejtő. Ugy ingok ide-oda, mint egy szélfujta nádszál.

— Nem ugy értem, és nem azt értem.

— Hát?

— A társadalmi állását, hogy orvos-e?

— Nem.

— Mérnök?

— Nem.

— Pap?

— Nem.

— Ügyvéd?

— Nem.

— Hivatalnok?

— Nem.

— Bölcsödész?

— Nem.

— Jogász, vagy vegytanos, vagy fifikus?

— Nem.

— Ugyan mondja hát már. —

— Nép —

— Népszámláló izé — vágott közbe — hát miért nem mondotta ki már akkor, mikor bejött. —

— Az sem.

— Hát?

— Okleveles —

— Bába talán?

— Ugyan nem kérem, hanem okleveles nép- és tornatanitó.

— Jaj! s erre kis hijja, hogy hanyatt nem teremtette magát Spárga Mátyás ur.

— Az ég minden szentjére uram mi lelte?

— E-e-e semmi, ez a hideg idő, meg azután a lábam a tyukszememre hágott csupa passióból. Kérem uram hagyjon most már magamra, olyan rosszul érzem magam s a levegőre van szükségem, ön erős lélekzetével előbb mind feleméztette a levegőt.

Mindjárt elájulok. Ugy látszik az ön betegsége reám is áthatott. Kérem legyen oly szives és udvarias és vigye ki magát. Hagyjon magamra!

— De kérem, hiszen ugy még szerencsétlenség is történhetik, holmi katasztrófa. Hol fáj kérem?

— Mindenütt, még a hajam is. Ugyan parancsoljon már a lábainak, utasitsa őket rendre.

— De a leányát nekem tetszik adni ugy e kérem.

— Inkább még egyszer férjhez — azaz megházasodom, minthogy ily meggondolatlanságot tegyek.

— De uram, miért nem?

— Először is mert, mert, igen mert tanitó és másrészt pedig a haja szine — kimondom nyiltan — nem tetszik.

— De iszen azon mind lehetne változtatni, ha bele tetszik egyezni, hát befestetem.

— Festesse be magát tudja kulimászszal, tudja! Alászolgeij!

— Hát uram erővel azt akarja, hogy mindenképpen csak haljak meg, öngyilkos legyek!

— Mit bánom én akárhogy is hal meg. —

— S nem fél uram a végzet sujtó kezétől, ha majdan a pokol sustorgó, szikrázó, pattogó tüzénél lelkem félelmes árnya, kinzó nyomása önt fogja érni.

— Semmi közöm az ön lelkéhez és nyomásához, különben én ugy sem megyek a pokolba azt oly biztosan tudom, mint hogy ön nem kapja meg leányom kezét. Igy semmi esetre sem leszek kitéve annak, a mit ön itt mesél.

Ki volt mondva az itélet, mit volt mit tenni, mint lesujtva haza kullogni s ujra neki állni a papirrontásnak.

Szomorkodott szegény, buslakodott akár csak siralomházban ült volt. Egészen még nem mondott le boldogságáról, még pislogott előtte a remény mécse. Eljárt ő azért rendesen reggelenként a templomba s végig legeltette szemeit a kis hamis leányon. Egyszer nagyon közel talált huzódni a szüz szobrához. Az ájtatosan imádkozó leány észre sem vette, hogy valaki hallgatja imáját; egészen hangosan mondá el könyörgésének azon részét is, a mely igy végződött: „Oh szent szüz adj, óh adj már nekem is egy jó férjet, de ne vöröset és ha lehet ne tanitót!“

Mintha egy bicskával megszurták volna a szivét, ugy fájt neki ezt a kivánságot végig hallgatni.

— Oh miért nem tesz egyszer ez a hideg szobor csudát, gondolá, hogy azt válaszolná vissza: nincs más férj a végzet könyvébe irva neked, mint éppen olyan, a milyet te nem akarsz. Ne a külszinen itéld meg az embert, a vöröshaju éppen oly boldoggá tehet mint a fekete, szőke vagy barna. Térj magadba bünös, s ne vétkezzél többet a végzet rendelése ellen. Szeresd a te Czérnádat, mert utóvégre is elszakad.

Mikor ezt a mondókát a süldő poéta végig gondolta, egyszerre csak olyan kedve lett, hogy örömében elszerette volna énekelni:

„Ez az én szeretőm ez a piczi barna.“

— Oh én vad poéta, mondotta Péter mikor haza ért, hogy nem tudtam előbb ennek a nyomára jönni. Hát miért nem tehetném meg én azt, a mit az a szobor nem tesz meg, ha itélet napjáig is kérem.

Azonnal beszélt nővérével és felkérte, hogy holnap reggel tegye meg azt a szivességet, hogy mondja el azon szavakat a szobor háta mögött, a melyre ő befogja tanitani, ha Lencsi nassám ismét kérni fogja a szobrot, talán elhiszi, hogy a szobor lelke szólalt meg.

— Jól van megteszem, de csak egy feltétel mellett?

— Ráállok már előre is.

— Hogyha felhagysz a vers faragással s nem teszed magad nevetségessé többé.

— A vers faragással felhagyjak? Oh irodalmi veszteség!

— No igen.

— Jó! meglesz, de csak ugy, ha tervem sikerül s Lencsi az enyém lesz. Itt a kezem, vagy tegyem irásba fogadásomat?

— Bizok szavadban.

Amint kikalkulálták, másnap meg is tették.

Lencsi ismét ájtatosan letérdelt a szüz szobra előtt, ezalatt Czérna Péter nővére, a kedves Lina óvatosan a szobor mellé huzódott. Alig végzé be Lencsi szavait, midőn a jószivü testvér halkan elkezdé mondani nagy meglepetés közepett:

„Leány térj magadhoz! Nem a külszin teszi az embert, milyent szóltál. — Részedre a sors könyvében nincs más beirva, mint a derék Czérna Péter. Eddigi nagy bünöd, szivtelenséged csak ugy lészen megbocsátva, ha ezután annál inkább szereted őt. A végzet rende-

máimat pedig megtisztogattattam s olajjal jó erősen bekenettem, mert ennélkül tovább semmi áron se mehettem volna gyalog. — Felső-Hahóton háltunk e napon.

Szept. 13 án reggel felkeltem, csizmáimat könnyen felhuzhattam s azt tapasztaltam, hogy lábaim nem is fájnak: — délig Felső-Hahóton maradtunk, a hol pénz- és kenyér kiosztás történt századunk számára, én pedig üres időmet arra forditám, hogy ott lakó rokonimat: a Fölnagy családot és Miskeyt meglátogattam; ebéden azonban a vendéglőben voltam, mert minden perczben vártuk a jelt az indulásra, a mi csakhamar be is következett s mi Pötréte és Felső-Rajk falukon át tovább folytattuk utunkat Pacsa felé. A mint Felső-Rajkot elhagytuk, a keleti irányban igen nagy égés tünt szemünkbe s miután már sötétedni is kezdett, az égés folytán rémesebbnek látszott; — egyszerre aztán megálltunk s mi tisztek Gyika Jenő őrnagygyal összejövén azon tanakodtunk, valjon nem Jelassic vad népe gyujtogat-e ott s pusztitja a szegény magyar embernek véres veritékkel szerzett vagyonát? Az őrnagy a Miklós huszárok közül huszat kémszemlére kirendelt azon irányba, a merre a nagy égés látszott, meghagyván nekik, hogy mielőbb e helyre térjenek vissza, mi pedig ott várakoztunk; az egész sereg gulákba rakta fegyverét, mi tisztek pedig egy csoportban állva őrnagyunk körében elméláztunk s hallgatóztunk s igy néma csend lőn, melyet koronként a huszárok lovainak prüszkölése szakitott meg. — Igy vártunk már jó darab ideig Pacsán az estimára is harangoztak már, midőn a kiküldött huszárok végre valahára visszaérkezték azon jelentéssel, mikép ama nagy égés a Zala berkében van s az ellenségnek e vidéken még semmi nyoma sincs, erre aztán megindultunk s nemsokára elértünk Pacsára, a hol engem s kapitányomat egy orvoshoz szállásoltak, kinek nevét azonban feljegyezni elfeledém. Finom szobát és ágyat kaptunk s oly terhes és hosszadalmas gyaloglás után nagyon jól esett a pihenés s reggelig fel sem ébredtem.

Szeptember 14-én reggel Pacsáról is elindultunk; Pacsán az volt mondva, hogy Zala Apáthin át Keszthelyre másirozunk, a mint azonban Pacsáról a Zala-Apáthiba vezető uton kiindultunk, egyszerre jobbra kanyarodtattak velünk s mellék uton Pacsa-Tüttösön, Dióskálon, Egren át Szalavárra menesztettek minket. Dióskálnál a nagyszerü Pogányvár — hegy alá jutottunk, melynek dióskáli oldalán meglátszik az a hely, melyen hajdanában Pogányvár állt, azon Pogányvár, melyben a törökök azon időben, midőn Kanizsavárát 1600 évtől 1690 évig birták, rendesen őrséget tartottak, s mert a törököket pogánynak tartják, a vidék népe a törökök által birt azon várat Pogányvárnak nevezte el s e név alatt ismeretes mai nap is azon egész hegység. — Szalavárra délben értünk, itt három napra pénzt és kenyeret osztottak ki; azonban itt már nem tudtuk, valjon megyünk e tovább s merre? vagy mi történik velünk? ily bizonytalanságban töltöttük az időt délelőtt, végre délután 3 óra tájban érkezett Keszthelyről egy futár Csányi László kormánybiztostól azon rendelettel, hogy egész seregünk még ma Szentgyörgy várra vonuljon fel s itt a további rendeletet várja be, minek következtében mi megindultunk s a Zala berkén felvonulva estére Szentgyörgyvárra értünk. Itt gróf Széchenyi Istvánnak majorja s tiszti lakása volt s nekem a vidék nagyon megtetszett, én és kapitányom az ottani jegyzőnél szállásoltuk el magunkat.

Szeptember 15. Gyika Jenő őrnagy tegnap este Keszthelyre lovagolt kérdést tenni, hogy mi történik velünk s csak reggelre tért vissza; alig keltünk fel félig pihenve ki az eddigi terhes gyaloglás fáradalmait, már ismét reczegtek a dobok, — a jegyző szállásomon többen voltunk együtt jó ismerősök, mindnyájan összenéztünk a dobpergésre mintegy kérdőleg, hogy még hova visznek bennünket. Én már teljesen felöltözve lévén, átmentem az uradalmi ispán lakására, a hol Gyika őrnagy szállva volt, s mint régi ismerős egyenesen szobájába bementem. Engem régóta ismert már, mert édes atyámhoz gyakran bejött, vagyis házunkhoz járt; az 1848 évi első nemzetőri kiállitásban én mint önkénytes álltam be, ekkor Gyika Jenő már őrnagy volt s egyik századnak parancsnoka s engem az ő századába vett be s őrkadetnek s őrnagyi irodájának vezetőjévé kinevezett; ily minőségben töltöttem mellette Felső Szemenyén julius hónapban egy egész hónapot; sok volt az irodai teendő, de azért úri dolgom volt, mert gyakorlatra sohasem kellett kimennem, és ezen okból történt, hogy Ottinger tábornokot és Csányi kormánybiztost nem láthatám, midőn 1848 julius 14-én századunkat a csörnefölti parlangon hadi gyakorlat alkalmával látogatásukkal meglepték. — Bementem tehát hozzá s tartózkodás nélkül kérdém tőle, hogy mi történik velünk? megyünk-e tovább s hova? de ő csak mosolygott, mint máskor tenni szokta, midőn tervét elárulni nem akarta.

Végre mozgó nemzetőr — seregünk talpan állt induláskészen, — ekkor az őrnagy elővette a kormánybiztostól hozott rendeletet s azt hangosan felolvasta, melyben elrendelve volt az azonnali fegyverletétel!

„Fegyverletétel"!! — rebegte mindenki.

Igen, fegyverletétel; a nemzetőrök szakaszonkint menesztettek az uradalmi lábas pajtába s ott egyenként rakták le fegyverüket s aztán ismét visszaléptek a sorba; sok időt vett ez a fegyverletétel is igénybe, mert a lerakásnál két számadó tiszt volt jelen, a kik számba vették a puskát és dárdát s midőn a fegyverletétel tényleg befejeztetett s a nemzetőrség ismét sorakozott, Gyika őrnagy ujolag szót emelt: a mozgó nemzetőrség minden egyes tagját felmenté eddigi kötelme alól s tudatá velük, hogy szabadságában áll mindenkinek azonnal visszatérni családi tüzhelyéhez, kedves övéi közé, meghagyva mind a mellett, hogy otthon is hódolattal engedelmeskedjenek tisztjeiknek, ha ezek által a szent haza megmentése és megvédése céljából bármikor behivatnának.

Igy történt a szentgyörgyvári fegyverletétel 1848 évi szeptember 15 én, — melynek feljegyzése annál is inkabb szükséges, — mert az a magyar nemzet történetében habár parányi, — de még is érdekes eseményt képez!

Egyházasbükki Dervarics Kálmán.

---

lése megmásithatlan, gondold meg. Az ég veled!"

Midőn a térdelő leány lesütött szemekkel remegve végig hallgatta a különös szavakat, erős borzongás fogta el. Csak most tekintett körül ijedten, álomnak, képzelődésnek hivén a dolgot, majd gyorsan felegyenesedett s látván, hogy ez bizon nem álom volt, gyors léptekkel távozott az „intézetbe."

— Kitünően sikerült! Köszönöm édesem, köszönöm, szólt lázasan Péter s kezet nyujtott. A hatást majd meglátjuk.

* * *

Tegnapelőtt reggel tekintetem véletlenül egyik lap nyiltterén akadt meg. Mit láttam nagy meglepetésemre — nem mást mint ezt:

Spárga Magdolna
és
Czérna Péter
jegyesek.

És igaz is volt, mert nemsokára egybe is kelt: Czérna okleveles nép- és tornatanitó ur — Spárga kisasszonynyal.

Czérna Péter okl. nép- és tornatanitó ur a fővárosnál alkalmazást nyert, Spárga Lencsike mégis tanitót kapott, hozzá még vörös hajut.

Czérna Péter be is váltotta a szavát, mert többé tollat versfaragásra nem fogott a kezébe, pedig hányszor volt „andungja", hányszor szurta valami az oldalát.

Mikor pedig egy apró sarjadék már biztositotta azt, hogy a Czérna család ki nem hal, a keresztelőkor elmondotta, hogy a szobor miként szólalt meg. Erre persze jót nevettek. A táti pedig — már mint Lencsi atyja — azt mondotta rá: Már ezért a jó viczezért is igazán megérdemelte volna a kis Lencsit. Hahahahó! Erre már iszom egyet! —

Helyi hirek.

— ***Dr. Németh Antal*** kir. tanácsos és győri tankerületi főigazgató a kerületben utazván Nagy-Kanizsára márt. 20 án érkezett. Isten hozta körünkbe!

— ***Jövő*** évnegyedben igen érdekes eredeti regényt fogunk tárczánkban közölni, egyik tehetséges munkatársunk Szukáts Lajos tollából Előre is felhivjuk t. olvasóink figyelmét.

— ***Szombathelyi*** püspökjelöltekül emlegetik ujabban Kissovich József veszprémi kanonok s plébánost és Latinovich Gábor kalocsai kanonok s bajai országgyülési képviselőt. Azt is irják, hogy Ipolyi Arnold besztercebányai püspök helyeztetnék át.

— ***Gróf Szapáry Géza*** fiumei kormányzó ur ő excellentiáját Zalamegye volt köztiszteletü főispánját Ő felsége ujabban kitüntette, a fiumeiek e kitüntetés alkalmából fáklyászenével tisztelték meg.

— ***A gyümölcsfa*** tenyésztők figyelmébe ajánljuk a hernyózást, melynek immár elkövetkezik az ideje, mert egyik természetbuvár ismét azt jövendöli, hogy ez évben nagy szaporaságuk leend.

— ***Nyilatkozat.*** Valóban igaz marad az mindig, hogy a rágalom olyan mint a délutáni árnyék, mely a nap nyugtával mindig nagyobbodik. Alulirott rendezőség a z. sz.-gróthi szegény gyermekek javára, egy paraszt lakodalommal egybekötött tánczvigalmat rendezett, mely hogy teljesen eredeti legyen a lakodalmi vacsorát fel üntetni énajtyán, 50 személyre n'sz vacsorát rendelt a násznép és a rendezőség zsebjére; — mit csakugyan az emlitettek fedeztek és fizettek ki. — Es a tény és mi történik? Egy valaki ki ugy látszik a piaczokon a zöld séges kosarak között szokta szedni adatait; ki mit törődék azzal? ha másoknak az övénél talán érzékenyebb szivet s ezzel összekötött becsületét sérti, aljas rágalmával nem átallotta a násznépet, rendezőséget azzal gyanusitani, hogy a násznép a publikum kontójára, a jótékony czél rovására, a belépti dijjakból fedezé a nászvacsora kiadásait, — mit a fama azután még azzal nagyitott, hogy a reá 8 napra tartott zártkörü piknik is abból rendeztetett. Az igazság, saját becsületünk érdekében eme aljas gyanusitás kezdeményezőjét: egy hazug, aljávaló rágalmazónak jelentjük ki, — mert méltóztassék bárkinek, ki szavaink igazságában kételkednék, tisztelendő Perényi Antal urhoz mint e jótékonyczélu tánczvigalom pénztárnokához fordulni, ki a kifizetéseket teljesitette, felül vizsgált számadásával mindig igazolhatja, hogy a befolyt összegből a nevezett czélokra egy fillér sem adatott Az aljas rágalmazó s mindazok, kik minden után tekintés és meggyőződés nélkül ugyan est szájról szájra adták — méltóztattak megérteni? A legszentebb ügyben is találkozik egy egy Judás. Egy ily Judás szerepet játsza a kezdeményező! Jövőre csak azt a tanácsot adjuk a rágalmazónak, hogy ne feledje soha a becsületesség és lovagiasságot, melyet már rég hátba rugni látszott, egy szent ügy rovására ne törekedjék a féltett becsületet bemocskitani akarni. Berger Jenő, Lackenbacher S Szücs Imre, Glaser Gyula, Németh Zsigmond, Varga Károly.

— ***Gyilkosság boszuból.*** Lövei György baki (Zalamegye) község birája rendithetlen becsületes ember volt, ki fontos tisztét példaszerü lelkiismeretességgel töltötte be. Ha büntetni kellett valakit, nem mérlegelte, hogy az illető szegény e, gazdag e, rokona-e vagy ellensége e? — hanem egyaránt sujtott a birói pálczával, ha az illető deliquens épen saját édes fia lett légyen is. Igazság érzületének fényes bizonyitékát adta akkor is, midőn 1879. szeptember 26 án legkedvesebb sógorának fiát h lmi mezei rendőri kihágásért, a kihágás sulyához mérten érzékenyen megbirságolta. Ezen tette aztán leküzdhetetlen boszuvágyat keltett a megfenyitett fiu apjában, Rakosa György vagyonos földmivelő sógorában, s csak az alkalom hiányzott, hogy Rakosa — mint mondá — tetejével visszafizesse a biró-sógornak kérlelhetlen eljárását. Az alkalom nem maradt sokára. 1879. év október 3-án a biró és Rakosa a szőllőhegyen dolgozgatott; alkonyat táján a biró, ki nem tudta, mily ellenségévé lett sógora, hazatérőben beszólt Rakosa szőllőjébe s őt is hazatérésre szólitotta fel. Rakosa, ki már akkorra teleszitta magát borral s félteherre pityókás is volt, elfogadta az ajánlatot, s hogy már azon percben megfogamzott benne a boszuterv, azon körülmény is mutatja, miszerint egy fejszével vállán csatlakozott a biróhoz. A fele utra érve, Rakosa végre is hajtotta véres boszuját, a mennyiben egyszerre oly sulyos csapást mért a fejszével a mitsem sejtő biró fejére, hogy az azonnal szörnyet halt. Rakosa konok tagadása daczára minden jel és több hitelt érdemlő tanu vallomása oda mutatott, hogy ő gyilkolta meg sógorát, miért is a zala-egerszegi királyi törvényszék őt az emberölés bűntényében bünösnek mondta ki és hat évi börtönbüntetésre itélte, — mely itélet — fellebezés folytán — az itélőtábla részéről csak annyiban változtattatott meg, hogy ittas állapotára való tekintetből a reá kimért büntetés 5 évi börtönre szállittatott le. — A legfőbb itélőszék, mely a napokban vizsgálta felül ezen bünügyet, figyelemmel arra, hogy az 1-lőkötben életbe lépett büntetőtörvénykönyv emberölési bűntényt nem ismer, halált előidézett sulyos testi sértésnek minősitette e bűntényt; — egyebekben a tábla itéletét helybenhagyta.

— ***Galambokon*** márcz. 21 én uj postahivatal lépett életbe. Kézbesitő kerületét Galambok, Garaboncz, Karos és Szent-Jakab községek és az azokhoz tartozó Garaboncz, Szent Jakab, Behiák, Nagy Tölgy és Ságod puszták képezik.

— ***Tapolczán*** Balogh Alajos szintársulata „Merész" czimü uj darabot ad elő. Czime: „II. Sándor orosz czár halála, vagy a nihilisták működése." Hozzá téve: „Minden hazai szinpadokat megelőzőleg itt először." Tán csak nem előre iratott?

— ***Türjéről*** irják nekünk, hogy ott Bauer vendéglőjének csinosan diszitett termében márcz. 16 án kedélyes társas vacsora és tánczmulatság tartatott. A jelenvolt hölgykoszoruból kiemelik Spiegel Laura és Anna, Bauer Emma, Török Laura kisasszonyokat Türjéről, Hoffmann Mina és Regina kisasszonyokat Szent-Grótról stb. A mulatság reggelig tartott.

— ***A sümeghi*** csizmadia ipartársulat alapszabályai belügyminiszteri megerősitést nyertek.

— ***A tavasz*** mult hétfőn reggeli 4 óra 40 perczkor köszöntött be a naptár szerint, enyhe szép időt hozott magával, kedden s szerdán azonban hüvös szél váltotta fel s ismét elő kellett a téli ruhát venni.

— ***Hazai rövid hirek.*** Bpesten a czigányok asztalója megalakult. — Tarczy Lajos ismert pápai tanár Bécsben meghalt. — Az „Athenaeum" öt ezer frt alapitványt tett munkásai számára. — Gr. Zichy Géza hangversenye Fiumeban kitünőleg sikerült. — Varasdon magyar dalegylet alakult. — Kun-Szent-Márton lakosai ellenszegültek a hatóság árviz elleni intézkedésének, egy tisztviselőt agyonvertek. — Győrött második laktanya épitését is elhatározták. — Nyitrán állandó szinházat épitenek. Hát Nagy-Kanizsán? — Az „Esztergomi Közlöny" ezentul kétszer fog megjelenni.

— ***Külföldi rövid hirek.*** — Ifj. Renz Ernő Berlinben meghalt. — Francziaországból 33 szerzetesrend üzetett el, 294 házzal birtak és 6589 tagot számláltak. — Dolgoruckij grófnő fogta be a haldokló czár szemét. — Indiában a bennszülöttek közt nagy rémületet idézett elő a népszámlálás.

Ki nyert?

Bpest márcz.	19-én:	72. 19. 41. 65. 42.
Lincz	„ „	24. 34. 11. 59. 85.
Triest	„ „	13. 3. 81. 28. 32.

Szinészet.

(Sz.) Márcz. 19-én szombaton adták Meilhac és Halevy „Kis herczeg" czimü 3 felvonásos operettejét Rákosy Jenő forditásában. Zenéjét szerzé Lecocq Károly. — A dalműben igaz, hogy másodrendü kellék a szöveg; de mégis többnek kell lennie a puszta valaminél. A darab szerencsés oldala az, hogy a két kéz közül nem tudni: melyiket itéljük el tollvonásaiért; és nagy érdeme, hogy rövid. Zenéjében vannak csinos részletek, melyek élvezetessé teszik a darabot. — Nagy érdeme van Gerőfyné Ilkának, (Parthené, herczeg.) hogy kitünő alakitásával és énekével a közönségben hangulatot keltett Elismerést érdemelnek: Göth Etel (herczegnő.) Locsárekné Gizella (Dő Satolauczak Dianna.) Balogh Árpád (Monlandri.) Fehérváry Ottó (Frimusz.) A szinház zsufolásig tömve.

(B.) Vasárnap teli ház mellett Lukácsy Sándor „Ágnes asszony" czimü népszinműve adatott elő. Takács Ádám veteran szinészünk (Forgó Pál) ügyesen forgott. Gerőfyné asszony mint mindig ez este is elbüvölte a közönséget, minden megjelenése tapsviharral üdvözöltetett, Balogh Árpáddali kettős éneküket ismételni kellett. Szigligeti József és Erdélyi Ottilia czigányszerepeiket jól játszották. Vidékről számosan megjelentek.

(B.) Hétfőn „Lea grófné" czimü szinmű volt hirdetve, azonban közbe jött akadály miatt „Tündérlak Magyarhonban" énekes népszinmű került szinre. A közönség nyert ez által, mert igy véletlenül Gerőfyné asszony művészi játékában gyönyörködhetett. Közönség közép számmal.

(B.) Kedden márcz. 22-én „Didergő" udvari vigjáték vétetett elő. Gerőfy remekelt. Közönség kevés, valószinüleg a hirtelen beállott rosz idő következtében maradtak sokan el.

Termény üzleti heti jelentés.

Budapest, 1881. márczius 19-én.

Buza. A csekély hozatalok folytán e héten nagyon mérsékelten ajánltatott és az is csupán alsóbbrendü minőségekben. Ezen körülmény és a külföld szilárd hangulata malmainkat jobb vételkedvre inditák és 15—20 krral több volt elérhető. A forgalom körülbelül 60.000 métermázsát tehet ki, mely nagyobb részt az itteni raktárakból szállittatott.

A mai árjegyzések körülbelül következők:

Tiszavidéki buza 75 klg. 12 50—40 76 klg. 12 60—70. 77 klg. 12.80—90. 78 klg. 13.—13.10. 79 klg. 13 15—20.

Pestvidéki buza 75 klg 12.10—20. 76 klg. 12.30—40. 77 klg. 12.50—60. 78 klg. 12.70—80. 79 klg. 12.90—13.

Felsőmagyarország buza 75 klg. 11.50—60. 76 klg. 11.70—80. 77 klg. 12 10—20. 78 12 20—30. 79 klg. 12 40—50

Fehérmegyei buza 75 klg. 12 10—20 76 klg. 12.30—40 77 klg. 12 50—60. 78 klg. 12.70—80. 79 klg 12.90 13.—

Rozs: Kevés forgalommal; az ajánlottak fölvásároltattak jegyez: frt. 10.20—10.70.

Árpa: takarmányi árpa állomásokról kivitelre meglehetősen vásároltatott frt. 6.40—80; maláta árpa szintén kivitelre kerestetett, de kisebb forgalommal frt 8—8¼.

Zab: hozatalok hiányzanak; meglehetősen kérdezett ennek folytán 10—15 krral drágább frt. 6 20—80.

Kukoricza: a Dunán már érkeznek uj szállitmányok, de még az árakra hatással nem voltak: bánáti frt. 5.60—65; oláhországi frt. 5.80—85.

Repcze: kedvezőtlen időjárásra drágább, mely ez üzletet határoltatja, Káposzta repcze 12.75—13. Bánáti repcze frt 12.—12.25 Vadrepcze frt 5.50

Köles: gyenge üzlettel; minőség szerint frt 5.50—6.25.

Kötési üzletben e hét folytán élénk forgalom volt s különösen buza drágább;

Mai jegyzések következők: Szokványbuza tavaszra 11.30—11.35. Tengeri május-juniusra 5.87—5.90. Zab tavaszra 6.40—6.42.

Liszt: Az üzlet 8¾ és 9 számokra szoritkozik, melyekre naponta nagyobb kérdezősködés állt be, minek folytán 30—40 krral drágábbak, mint a mult héten. Többi fajtákban az üzlet teljesen változatlan; korpa folytonosan jó keresletben van és az árak inkább drágábbak, mint a mult héten.

LOBMAYER J. F.

Dunántuli piaczi árak.

100 kilogr. számitva.

SZÉKESFEHÉRVÁR. Buza 11.20—11.70 Rozs 9.50—9.60. Árpa 6.20—7.— Zab 5.70—5.80. Kukoricza 5.20—5.30.

PÉCS. Buza 10.60—11. Rozs 9 20 9.40. Árpa 6.20—6.50. Zab 6.—6.20. Kukoricza. 5.50—5 70.

SZOMBATHELY. Buza 10.80—11.60. Rozs 9.40—10.—Árpa 6 80—7 40 Zab 6.——6 20 Kukoricza 6.30—7.

PÁPA. Buza 10.50—11.40. Rozs 9.30—9.80 Árpa 6.30—7.30. Zab 6.—6.20. Kukoricza 5.70—5.80.

GYŐR. Buza 11.30—11 60. Rozs 10.35—10.45. Árpa 7.25—7.40 Zab 6 30—6.50 Kukoricza .—— .—.

Szerkesztői üzenet.

4557. K. Veszprém. Szives készséggel megküldöttük. A Füreden történendő viszontlátásig üdvözlet!

4558. G. Sopron Köszönet.

4559. K. R. P. Sok szerencsét!

4560 G. J. Előre nem határozhatjuk meg sem a közlés idejét, sem a czikk elfogadását. Előbb a „tüzpróban" keresztül kell mennie.

4561. K. L. Budapest. A költeményeket megkaptuk.

4562. L. S. Magánlevelet irunk.

4563. Csáktornya. Intézkedtünk.

Felelős szerkesztő: BÁTORFI LAJOS.

Nyilttér.*)

Nyilatkozat.

Azon jellemnélküli Nekereski Pálnak, a ki ezen czimü aláirással március 19-iki csáktornyai pósta szelettel valószinü álnév alatt még az ik-es igét sem ismerő irályal hozzám sértő tartalmu levelet irt és intézett, melyben kijelenti, hogy ő és társasága elhatározták ellenem több rendbeli feladásokat tenni, sőt tettleges bántalmazással és orv támadással is fenyeget, — miután az álnév miatt ki ellen fordulni nem tudok addig is, mig a dolog annyira megérik, hogy az igazság szolgáltatást igénybe vehetem, — nyilván nyomorult, pimasz, alávaló és gyávának nevezem, ki saját neve alatt fellépni nem merészelt, hanem aljától álnév megé rejté piszkos alakját, s a megül csupán a szamár füleket feledte ki, mely jövőbeni felismerésére nagy mérvü adatokat szolgáltat; — s egyszersmind tudtára adom, hogy sem fenyegetett feladásaitól, sem gyáva társaitól és bérenczeitől megnem ijedek, s elvárom a levélben hangsulyozott viszontlátást saját neve és személyében az idő minden szakában.

Csáktornya, 1881. évi márcz. hó 21.

SÉRA ISTVAN,
csáktornyai kir. járásbiró.

*) E rovat alatt közlöttért felelősséget nem vállal a Szerk.

HIRDETÉS.

Becsületes, szorgalmas házalóknak, kik kisebb városokat és tartományokat látogatnak meg, kitünő

mellékjövedelem

ajánltatik, (mely mindenütt könnyen eladható és minden pénz és veszélyeztetés nélküli.) Csak e czimre kell irni J. K. 555 an G. L. Daube és társa Frankfurt am Main.

Cs. kir. kiváltság szabadalm.

rendelvény-ékszer-készlet.

Ezen rendelvény ékszer-készlet a legujabb, a legcsinosabb és legjobb a napi használatra kétségkivül a legszebb ék a háztartásban. Minden darabjában az alábbemlitett készletnek ugy mint: kés villa, kanál stb. egy pompásan sikerült utánzott drágakő van befoglalva, nevezetesen: amethist, opal, saphir, rubin, smaragd s. t. t. Az alant megnevezett áruczikkek a legtisztább ezüst fehér fémből állitvák ki, mely több évi használat után is megtartja eredeti szinét. Az alább megnevezett tárgyak ezüstszinének 10 évi megtartásával jótállás van kiállitva, következő 24 drb. ékszer-készlet csak 3 frt. 75 krba kerül, és pedig:

6 darab ékszer-készlet asztali kés,
6 „ „ „ villa,
6 „ „ „ evő kanál,
6 „ „ „ kávés „

Összesen 24 darab a megszerző olcsó áron csak

3 frt. 75 kr. a megtartásról s jó fajtáról irásbeli jótállással. Ha készlet papirtokban küldjük a tárgyakat, m. p. 48 drbért 8 frtot. Kapható nálunk még: levesmerő darabja 50 kr. tejmerő drbja 35 kr. főzelékmerő, massiv 45 kr. Nagyobb findzsa drbja 90 kr. középnagyságu tejeskanna drbja 2.50. középszerü theáskanna drbja 3 frt. fedővel ellátott czukortartó 1 frt. 80 kr. finoman bevésett czukortartó 2 frt. 40 kr. Finom gothizlésü gyertyatartó 1 pár 2 frt. 25 kr. ugyanaz finoman bevésve 3 frt 25 kr. magyarborsó és sótartó 60 kr. eczet- és olaj készlet, 2 résszel csiszolt kristályüvegből 3 frt. 50 kr. 4 résszel 4 frt. 75 kr. asztali gyufatartó pyramide 1 frt. 20 kr. ugrófedéllel ellátott vésett dohánytartó 1 frt. 25 kr. Üvegdugaszok kémikai figurákkal 3 drb. 60 kr. És még ezerféle tárgyak 10 évi jótállással mind a szinmegtartására, mind a jó fajtára vonatkozólag.

Megrendelések utánvéttel, vagy az összeg előleges beküldése mellett a legpontosabban és hűségesen teljesittetnek és a levelek következőleg czimzendők:

BLAU és KANN, General-Depositeure,
Bécs, I., Heinrichshof.

U. I. Száz és száz elismerő és köszönő levél van birtokunkban és azok megtekinthetők. Utánzás és hamisitás hatóságilag büntettetik. — 255 2—10.

HIRDETÉSEK.

MOLL SEIDLITZ-PORA.

Csak akkor valódi, ha minden doboz czimlapján a sas és az én sokszorositott czégem van lenyomva.

30 év óta a legjobb sikerek mellett fennáll mindennemű **gyomor betegsegek es emésztési akadályok,** (mint étvágyhiány, hasszorulás), **vér tolulás** és **aranyér** ellen. Különösen oly egyéneknek **ajánlva, kik ülő élet**módot folytatnak.

Hamisitások törvényileg büntettetnek

Egy lepecsételt eredeti doboz ára. 1 frt. o. é.

FRANCZIA BORSZESZ SÓVAL.

A legmegbizhatóbb több mint gyógyszer a szenvedő emberiségnek minden belső és külső gyulladásnál, a legtöbb betegség ellen, mindennemű sebesülések, fej- fül- és fogfájás, régi sérvek és nyilt sebek, rákrekélyek, szemgyuladás mindennemű bénulás és sérülés stb. stb. ellen.

Üvegekben hasznalati utasitással együtt 80 kr. o. é.

Hal-májolaj.

Krohn M. es társától
Bergenben
(Norvégiában).

Ezen halmáj zsirolaj valamennyi, a kereskedelemben előforduló aj között az egyedüli, mely orvosi czélokra használható.

Ára egy üvegnek használati utasitással 1 frt o. é.

Fő szállitás

Moll A. gyógyszerész, cs. kir. udvari szállitónál, Bécs Tuchlauben.

Raktár az állam minden hirneves gyógyszertárában vagy fűszerkereskedésében. Raktár nélküli helységekben magánegyének nagyobb megrendeléseknél megfelelő árleengedésben részesülnek.

A t cz közönség kéretik határozottan Moll-féle készitményt rendelni es csak olyanokat elfogadni, melyek saját óvjegyem és aláirásommal vannak ellátva

---

Raktárak: **Nagy-Kanizsa** Belus J. gyógy. Práger Béla gyógysz. Fesselhofer József Rosenfeld Adolf Rosenberg Ferencz. — **Zala-Egerszeg** Hollosy J. E. **Marczali** Iszti Ferd. — **Barcs** Dorner S. — **Csáktornya** Göncz L. v gyógyszerész. — **Kaposvár** Babóchay Kálm. Kohn J. gyógy. Th. Kecskéssy gyógy. — **Kaproncza** Werli M. gyógy. **Köszeg** Csacsinovics Ist. gyógy. Küttel Ist gyógy. — **Keszthely** Schleifer A. Wünsch F. — **Körmend** Ráts Ján. — **Zágráb** Irgalmasok gyógy. Mittlbach S. gyógy. Perkiet Ferencz. — **Sopron** Mezey And. gyógy. (240 6—52)

---

6 huzással — A cs. kir. szab. osztrák **telek-hitelintézet** *hitelzálogi biztositott* — 6 huzással

3% záloglevél-sorsjegyre

darabja 100 frt.

évenkint 6 huzással

és minden

főnyeremény 50000 frtig

kereskednek kétségtelen hitellel a legnagyobb **nyerésesetek**, minthogy minden 100 frt névérték szerint kijátszott záloglevélre azonkivül még jutalom élvezet is esik, mely a kijátszásig minden huzásban részt vesz, és melynek értéke már ma 30—35 forintig terjed.

E jeles záloglevél jegyek, melyek nem ajánlhatók eléggé, egyszersmind a legolcsóbbak az osztrák-magyar birodalomban, mert ezek az egyedüli sorsjegyek, melyek ráfizetés nélkül fenntarthatók, és mégis bizton lehet e kitűnő jegynek jelentékeny árfelemelkedésére számitani.

Közelebbről vizsgálva, látjuk, hogy e jegy

9 százalékos kamatozást

képez, minthogy az évi 6 kötlevél érték- darabját 1 frttal véve 6 frt, a kamat 3 frttal számitva, igy az eredmény 9 forintot tesz.

Mi ezen sorsjegyeket készpénzben szigorúan a napi árfolyam szerint (most 100 frt) adjuk, kereset és költség bérmentve, valamint havi részlet fizetés mellett is

10 részlet 10 frttal	**100 frt**
az utolsó részlet	**5 frt**
összesen:	**105 frt**

A 10 frtnyi fizetést jegyenként az eladók kivánatára 4½% is megtartjuk.

A kötlevél a jövő huzásra 1881. april 15. 1 frt és bélyeg.

NYITRAI és TARSA

Budapest, Dorottya-uteza 6. sz.

A jutalom-kötlevelek mint tőkének kamatozása végett használhatók községeknél, testületeknél, nyilvános felügyelet alatt álló intézeteknél, továbbá gyám- és letett pénz gyanánt és katonai házasság biztositékul (A törvények 86 paragraphusa.)

3% (251 6—15) 3%

GYÖNYÖRÜ ROM. KATH. IMAKÖNYVEK.

Van szerencsém jelenteni, hogy a köztiszteletü Beke **Kristóf** vörös berényi róm. kath. plébános és hirneves magyar iró által figyelemmel szerkesztett harmadik és negyedik kiadást ért, az hitbuzgóságot előmozditó, a kath hivek szivét nemesitő, háromféle kiadásu: **„Mennyei Mannáskert“, Üdvösség ösvénye“, „Biztos lelki vezér“** czimü és **már tizenkét ezer példányon felül** a kath. hivek közt elterjedt

imakönyveket

a teljes irói joggal örök áron megvásároltam.

Beke Kristóf plébános ur, a kath hivek jobbléteért lelkesen küzdő lelki atya bölcsen belatá ezen imakönyvek szükségességét, és ezek által igyekezett a nyelvetrontó és hibás imakönyvek kiküszöbölését előmozditani.

Ezen imakönyvek megjelenésök óta mindenütt szivesen fogadtattak és eddig a **veszprémi, pécsi és szombathelyi püspöki hatóságok jóváhagyását** kinyerték, s ezáltal kifejezést adtak, miszerint e szépen kiállitott hibátlan imakönyvek terjesztését a kath. hivek közt szivesen látnák.

Mennyei mannáskert, vagyis teljes tartalmu ima- és énekkönyv keresztény katholikusok használatára, harmadik kiadás, öt művészi aczélmetszetü képpel 8-rétü, félbőrben, kötve tokban . . . frt 1.30
Egész bőrben, tokban és finom aranymetszéssel . . . frt 1.80
Egész bőr aranym tszés, csat és kereszt . . . frt 2.70
Zergebőrben, csat és diszitéssel . . . frt 4
Finomabban készitve . . . frt 6.—
Selyem- vagy bársonykötés aranymetszéssel diszitve . . . frt 7—10.—

Mennyei mannáskert, **Udvösség ösvénye,** **Biztos lelkivezér** — finom papiron nyomva 12 rétü, hat kis 5 aczélmetszetü képp l. Szinnyomatu czimlappal. Negyedik kiadás.

Fél bőrben, tokban . . . frt 1.2
Egész bőr, finom aranymetszés és tokban . . . frt 1.80
Aczél kereszt és csattal . . . frt 2.80
Zergebőr diszitéssel . . . frt 3.50
Finomabb kiállitott . . . frt 5—6.
Selyem- vagy bársonyk. diszitmény . . . frt 6 8

Mennyei mannásker 32-rétü, temérdek képpel diszitve, papirk. tokban . . . frt —.40
Aranymetszéssel, tokban . . . frt 60
Aczél kereszt, csattal . . . frt 1.—
Zergebőr, diszesen . . . frt 1.50
Selyem-bársony finom diszitménynyel . . . frt 2.50

Kis rózsáskert, vagy a kath keresztény ifjuság imái és énekei kis csinos aranynyomatu papirkötésben, tokban; ára 30 kr.; angol vászon ezüst nyomással 40 kr., egész bőrben velinp piraany metszéssel, tokban 60 kr.; aczélcsatra 70 kr; egész bőrben velin papir aranymetszéssel és aczél csatra, kereszttel 80 kr.

Egyházi énekkönyv, 115 egyházi éneket tartalmazó, II-ik kiadást ért csinos aranymetszéssel készitett könyvecske, ára 60 kr.

Homokkomáromi emlény, a bold. sz. Máriát kegyeletteljesen tisztelő magyaroknak ajánlva, ára 20 kr.

Nagy áldozat, irta Tóth Mike Jézus társasági tag IV. kiadás, csinos könyv képekkel ára fűzve 18, kötve aranynyomással 28 kr.

A szent keresztuti ájtatosság, képes kiadás irta Szemányi Ágost szentFerencz r. áldozár, kemény kötés, aranynyomással 28. kr

Minden megrendelés posta fordultával eszközöltetik.

Tisztelettel

WAJDITS JÓZSEF,
könyvkiadó N.-Kanizsán

Egy rettentő betegség,

melytől

sok néposztály zaklattatik.

E betegség a gyomornak kisebb rendetlenségeivel kezdődik, de ha elhanyagoltatik, megtámadja az egész testet, igy a vesét, a májt különösen az egész emésztési rendszert, nyomorulttá tesz, s csak a halál szabadit meg ezen bajtól. A betegséget a beteg maga gyakran nem érti, de ha magát kérdezi, képes lesz meghatározni, hol és minő baja van. Kérdés: Van e fájdalmam, étkezés után érzek-e nyomást és a lehelésnél szorongatást? Sötét kedélyü vagyok-e, kisérve szédüléssel? Sárgás szinezetüek-e a szemek? Nincs-e födve a fölkelésnél a nyelv, torok, s a fogak vastag nyákkal, kisérve a száj rosz izével? Érzek-e tájdalmat az oldalban, vagy a hátgerinczben? Nincs e a jobb oldalban oly érzés, mintha a máj nagyobbodnék? Ha egye esen állok, nem lep e meg bágyadtság vagy szédülés? A vizelet gyengén vagy erősen van-e szinezve, ülepedéssel összekötve, mely az edényben rövid idő mulva meglátszik? Étkezés után nincs-e össze kötve az emésztés a has felfuvásával, nem okoz-e szeleket és puffogást? Nem jelentkezik-e gyakran erős szivdobogás? Ezen különböző jelek nem mutatkoznak egyszerre, de egyesek egy ideig kinozzák a beteget és igen sulyos betegség hirnökei. Ha e betegség hosszabb időn át tekint tbe nem vétetnék, száraz köhögést okoz, kisérve hánytatási kényszertől. Későbben piszkos, barna szinezetü bőrt okoz, a lábak és kezek hideg veritékkel boritvák. A mint a máj és a vesék lassankint mindinkább megbetegednek, rheumai fájdalmak jelentkeznek és a rendes gyógyitási mód hasztalannak mutatkozik ezen kinos betegség ellen. Igen fontos, hogy e betegség gyorsan és pontosan gyógyittassék, mindjárt keletkezésekor, mi egy kevés gyógyszer által elérhető, mely a valódi szernek tekintendő, az egész betegség elháritására, az étvágy visszaszerzésére és az emésztő-szervek egészséges helyzetbe való visszatéritésére. A betegség „májbetegség“-nek nevezetik és a valódi és legbiztosabb szer ellene a „Shaker-kivonat“, növény-készület, mely Amerikában készül az Uj-York, London és Majnai-Frankfurtban telepedett tulajdonos White A. J. számára. Ezen szer a betegséget tövében támadja meg és az egész szervezetből kirekeszti.

Raktár Magyar, Erdély, Horvátországnak stb.

Zágrábban: Finkh L. M. és Mittlbach Zsigm. **Budapesten:** Török József gyógyszertárában király-uteza 7. sz. **Duna-Földváron:** Pap Józsefnél **Esséken:** Gobecki Józsefnél **Nagy Becskereken:** Mencser R.-nél. **Gyöngyösön:** Merfits Ferd. nél **Hermannstadtban:** Teutsch Gusztivnál. **H.-M.-Vásárhelyen:** Kiss Gyulánál **Karlstadtban:** Findeis Gyulánál. **Kolozsvárott:** Biró József és Széky Miklósnál. **Léván:** Volmann Ödönnél. **Miskolczon:** Dr. Hercz Mórnál. **Neusatzban** Grossinger K.-nál. **Neutrában:** Tombor Kornélnél; **Nyiregyházán:** Korányi Endrénél. **Sopronban:** Reckert A. nál. **Pancsován.** Graff W.-nél **Pozsonyban:** Heinrici Frigyes Pisztori Fel. és Zeitz Rud.-nál. **Selmeczen:** Sztankay Fr.-nél. **Szegeden:** Barcsay K. és Kovács A.-nál. **Temesváron:** Jahner E. M.-nél, város, Hunyadiutcza és Tarcsay St.-nél. **Winkoveczen:** Alemann L.-nél. **Warazsdon:** Hochsinger Arn.-nál. **Versetzen:** Bienorth G. fűszerész **Zupanjében:** Mátter A.-nál. **Kaposvárott:** Augustin Agostonnál. **Kismartonban:** Grüner Sándornál **Komáromban:** Schmidthauer Lajosnál. **Nagy Topolczányban:** Esippek Jánosnál. **Párkányban:** Rogrien Ed.-nél. **Pécsett:** Irgalmasokhoz, Kovács Mihálynál. **Siófokon:** Szabados Lajosnál. **Székesfehérvárott:** Ság Rudolfnál, Bran Lajosnál. **Zala-Egerszegen:** Holossy E. Józsefnél.

Tulajdonos Whithe A. J, főügynökség és nagyban Magyar- Erdély- és Horvátország számára Török József gyógyszerésznél Budapesten Király-uteza 12.

239 6—6

Alulirott ajánlja a nagyérdemü közönségnek az alább sorolt (saját gyártmányu) tárgyakat:

MEZEI GIPSZET,

épitészeti meszet,

hydraulicus-meszet,

Roman-cementet,

valódi portland cementet,

perlmosi portland cement kövezeti táblákat,

lóvályuk, vizvezető csövek stb.

lótakarmányi kagylókat,

karsti márvány (3-féle)

HOMOKKÖVEK ÉPITÉSRE,

lépcsők, oszlopok stb.

Deszka- és épitőfa minden választékban.

Kályhák és földmivelési gépek.

Kivánatra árjegyzékek és mintalapok küldetnek.

258 3—3 **SARTORI OSKÁR**
Nagy-Kanizsán, Király-uteza 1. sz.

---

14 évvel ezelőtt.

Egy nyert gyógyulásnak hü emleke ép most érkezett HOFF JÁNOS cs. kir. udvari szállitó urnak Berlinbe. Főraktár az ausztriai es kir. államok számára

BÉCS, Graben, Braunerstrasse 8. szám,

mely arról tesz tanuságot, mily üditő és mily jóhatásu lehet ama gyógyanyag, mely őket oly sulyos bajból kimenté és mely rájok nézve oly jótékony volt.

Ez a Dr. Franke A. reáliskolai igazgató tanár urnak irata, mely igy szól: Ujváros, 1877. okt. 9. Midőn 14 évvel ezelőtt Bindenben valék, gyógyerejü maláta sörét többször használtam. Igen kérem megrendeléseimet pontosan beküldeni, még pedig: 1-ször. 50 üveggel ipamnak, kinek czime: Riebentrop titkos tanácsos és hivatalfőnök urnak Ujvárosban a R. 2-szor. Magam számára Cellbe előbbi lakásomra 100 üveggel, melyet megosztok barátaimmal és collegáimmal, Dr. Ubelugi gymnas igazgató urral, ki maláta-készitményének gyógyhatásu és szabályos következményét nején és önmagán megkisérteni akarja. Cellben is folyton az ön maláta-egészségi sörét használtam, de most az előbbi módon közvetlen viszonyba akarnék önnel lépni st.

Hivatalos gyógyjelentés.

Berlin, Pionirstrasse ben levő ujkaszárnya-kórházból. A kitünő Hoff-féle maláta kivonat egészségi sörnek, mely a sebesülteknek oly jót tett, hogy nem szivesen nélkülözik, *mielőbbi ismételt küldését az ápolónők nevében kérem*
(265 2—4) ROON miniszter.

FŐRAKTÁR: Fesselhoffer József. Zala-Egerszegen Hubinszky A.-nál és a gyógytárban. Sopron Müller P., Keszthely Wünsch Ferencz. Kaposvár Lajpczig Antalnál.

A LEGJOBB SZIVARKA PAPIR

LE HOUBLON

FRANCZIA GYÁRTMÁNY
UTÁNZÁSOTÓL ÓVATIK!!!

E szivarkapapir csak akkor valódi, ha minden, lap LE HOUBLON bélyegzőt magán hordja és minden karton az alant látható védjegygyel és aláirással van ellátva.

Cawley & Henry
Propr. du Brevet
MARQUE DE FABRIQUE C. C.
CAWLEY et HENRY, egyedüli gyárosok, PARIS.

260 —22

G. L DAUBE és TARSA

a német és külföldi hirlapok

HIRDETÉSI BIZOTTSÁGÁNAK

központja Bécsben

valamint a bel- és külföld valamennyi nagyobb városaiban

magára vállal mindenféle **hirdetéseket** a világ valamennyi hirlapjában, folyóiratában, naptáraiban stb. stb.

Pontos szállitás. — A legolcsóbb szolgálat.

Nagyobb jövedelmü bizományoknál a hirlap jegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek.

Nagy-Kanizsán, nyomatott a kiadó tulajdonos Wajdits József gyorssajtóján.

NAGY-KANIZSA, 1881. márczius 27-én. 25-ik szám. Huszadik évfolyam.

Előfizetési ár:
egész évre . . . . . 8 frt.
fél évre . . . . . 4 „
negyed évre . . . . . 2 „
Egy szám 10 kr.

HIRDETÉSEK
8 hasábos petitsorban 7, másodszor 6 s minden további sorért 5 kr.
NYILTTÉRBEN
soronként 10 krért vétetnek fel. Kincstári illeték minden egyes hirdetésért 30 kr. fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőhöz, anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhoz bérmentve intézendők:
NAGY-KANIZSA
Wlassicsház.
Bérmentetlen levelek csak ismert munkatársaktól fogadtatnak el.
Kéziratok vissza nem küldetnek.

Nagy-Kanizsaváros helyhatóságának, „nagy-kanizsai önk. tüzoltó-egylet", a „nagy-kanizsai kereskedelmi s iparbank", „nagy-kanizsai takarékpénztár", a „zalamegyei általános tanitótestület", a „nagy-kanizsai kisded-nevelő egyesület", a nagy-kanizsai tiszti önsegélyző szövetkezet", a „soproni kereskedelmi s iparkamara nagy-kanizsai külválasztmánya" s több megyei és városi egyesület hivatalos értesitője.

Hetenkint kétszer, vasárnap- s csütörtökön megjelenő vegyes tartalmu lap.

Előfizetési felhivás.

A folyó évfolyam második évnegyedének közeledtével tisztelettel felhivjuk mindazokat, kiknek előfizetésök lejár, annak szives megujitására, hogy a lap szétküldésében hiány ne forduljon elő.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
april—jun. évnegyedre 2 frt
april—szept. félévre 4 frt
april—decz. 3 évnegyedre 6 frt

☛ Legczélszerübb postautalványnyal eszközölni az előfizetést, mely **Wajdits József** könyvkereskedésébe **N.-Kanizsára** küldendő.

Jegyzők állásáról.

Nincs olyan állás, melynek munkaköre s felsőbb hatósága meghatározva nem lenne, egyedül a jegyzői hivatal az, melyben sem teendőinek határai nincsenek, sem tulajdonképeni felsőbb hatóságát megnevezni nem tudja, mert minden hivatal és hatóság fegyelmi eljárással fenyegeti, ha rendeleteit s felhivásait nem teljesiti és még oly dolgokban is, hol nemcsak egy jegyző, hanem egy szakértőnek s oda képzett egyénnek is munkát ad annak pontos teljesithetése. De hát azért meg kell lenni 3 vagy 8 nap alatt, mert különben 20 frt birság vagy 2 évig tartó vizsgálatot szerezhet magának. Csak a község nem várhatja tőle, hogy ügyeiben eljárjon, mert nem tudja, hogy jegyzője tulajdonképen az állam hivatalnoka-e, avagy az övé. —

De hát lássuk ugy van-e s mi az a sok teendő, melyet pontosan teljesiteni nem lehet, hiszen a törvény értelmében nem a jegyző, hanem az elöljáróság van hivatva a teendők teljesitésére. Igaz, hogy a törvény igy szól, de sajnos alig van törvényünk, mely nem nagy városhoz lenne szabva, igy a községek rendezéséről szóló, mégis az 1876. évi XV. t. cz. is, melyek szerint az adóügyi munkálatok egész serege és pedig: földadó, kereseti, általános jövödelmi pótadó, tőke kamat, III-ad és IV-ed osztályu kereseti adó és fegyveradó. Ehhez járul a megye részéről megállapitott katona beszállásolási adók kivetése, beszedése és elkönyvelése, meg a még egy pár utban levő állami és megyei adók kivetése és beszedése is bizonyára az elöljáróság kötelessége leszen. — Sajnos azonban, hogy faluhelyeken az elöljáróság mindig csak a jegyző, mert a többiek polgár emberek lévén, még irni sem tudnak, annál kevésbé adót kivetni vagy beszedni, igy tehát ezen oldalróli teendők egyedül a jegyzőt terhelik.

Ugyancsak a község elöljáróságának törvényszerü teendője a 20 frtot meg nem haladó kereseteknek perrendtartás értelmébeni keresztül vitele, ilynemü kereset pedig egy jegyzőségben van évenkint legkevesebb 150 db., s igen gyakran több jogi kérdés merül fel egy 2 frtos ügyben, mint a biróság hatáskörébe vágó ügyekben, ki itél tehát ily ügyekben és ki vezeti a tárgyalást tapintatosan, ha nem a jegyző. — Akárhány kir. járásbiróság van, hogy évenkint anyapőre nem tesz ki többet 300 nál, s ekkörüli teendőket öt-hat személy kezeli, mégis mindegyike terhelve van munkával akkor, midőn a végrehajtásokat ismét külön végrehajtók eszközlik, sőt jegyzőknek is jut belőle több végrehajtás. A körjegyzőségben felmerült 150 darab peres ügyet pedig tárgyalás, tanukihallgatás, itélet, végrehajtás és árveréssel maga a jegyző köteles illetve kénytelen befejezni, azt hiszem tehát, már ez érdemben is több munka jut ki neki, mint 2 állami hivatalnoknak, holott a legalantabbi állásu hivatalnoknak évi fizetési 500 frt, mig a jegyzőé 400 frt, s azt nem is havonkint előre s pontosan nyeri, hanem a községi pénztár állásához képest néhány forintonkint.

A felsorolt teendők mellé járul még az ujonczozás, földadó s katona nyilvántartás, a gyámi ügyek egész serege, havonkinti, évenkinti s a statisztikai kimutatások, a hegyvámszedés és könyvelés, évenkint a lovak és közmunka összeirása, mégis az ujabbi törvények keresztül viteléhez többnyire szükséges kimutatások, milyen például az erdő ügyekben felmerült, avagy a népszámlálás stb. nem számitva a naponkint érkező kisebb felhivások elintézése s az ezeret meghaladó kézbesitések beiktatását s s abályszerü kézbesitését. E halmozott s legtöbbnyire nehézkes és huzamosb teendők közepette nem csuda tehát, ha a jegyző önhibáján kivül teendőiben megkésik, melynek következménye, hogy évenkint 50—60 frt birságot is kénytelen kifizetni, mert ha felszólalni mer ellene, előbb-utóbb arra kerül, hogy felfüggesztetik s két-három évig folyik ellene a vizsgálat, mely idő alatt állást nem nyerhetvén, családjával együtt a legnagyobb nyomornak van kitéve.

A dolgok ekkénti állását mindenki, igy a kormány is nagyon jól tudja, s nem hogy segiteni kivánna rajta, de sőt a hibásnak bizonyult törvényeinket ugy módositja vagy legalább szándéka módositani, hogy a jegyzőt és az elöljáróságot egyes hivataloknak rabszolgájává teszi, és mégis czélszerütlennek bizonyul be mi onnét származik, hogy ily alkalommal az azon törvény keresztül vezetőinek véleményét ki sem kéri, holott ilyenek czélszerübb módokat tudnának ajánlani.

Szolgáljon például az 1876. XV. t. cz. módositása, mely habár még az országgyülésen tárgyalás alá nem került, de olvasni azonban alkalmunk van. E szerint ismét a kir. adófelügyelőség, szolgabiró, adóhivatal, község, szóval majdnem minden hivatal adóval foglalkozik s adót hajt be, s ezentul évenkint nem husz harmincz darab birság s hivatal vesztéssel fenyegető körrendelet fog kibocsátatni arra nézve, hogy a mult évi és havi kimutatások eredménye nem mutatják a kedvező sikert, — hanem hetenkint is legalább kettő és nem némely, hanem majdnem minden községre kimondják a végrehajtás körüli felelősséget. — De hát valjon van-e eredménye ezen felelősség kimondásának? van, de milyen; — ekkor a kir. adófelügyelőség küld ki felfogadott egyéneket, avagy saját hivatalnokát, ez azután egy hónapig végrehajt és árverezi azon tárgyakat, melyeket a jegyző a törvény értelmében vagy emberi szempontból az egyes családoknál meghagyott — s eredménye az, hogy behajt 100 frt adót, költségeit pedig 90 frtban számitja fel, no de azért mégis van eredmény, mert a felszámitott költségeket a községbiró, illetve a községnek s elöljáróinak kell megfizetni s igy az állampénztár mégis 100 frttal szaporodott. Ez megtörténvén, egy hét alatt ismét szigoru rendelet érkezik a jegyzőhöz, hogy a fennmaradott hátralékot, személyes felelősség terhe alatt 8 nap mulva hajtsa be, mit természetesen akkor, midőn az adózó első izben jegyzője, másod izben a kiküldött által már ugyis mindenétől megfosztatott; — nem teljesithetvén, pénzbirságban marasztaltatik el, mely leirt eljárással a jegyző és biró fizetéseiktől fosztatnak meg, valjon tehát nyerhetnek-e kedvet kötelességeik teljesitésére. — Ez pedig az 1876. XV. t. cz. alapján tökéletesen ig volt és szándékolt módositása által csak rosszabb lesz.

Egy alkalommal bizonyos pénzügyi közeg, most miniszteri tanácsos, midőn az emlitett törvény rosz oldalait neki felsorolták, czélszerübb s biztosabb módokat ajánlottak volna, csakis azzal védekezett, hogy az elöljáró legjobban ismeri embereit és legjobban tudja, mikor tud egyikmásik fizetni. Ez mind igaz, de mégis nem az elöljáróra bizzák azt, hogy mikor szoritsa polgártársait a fizetésre, hanem éppen ők kivánják a végrehajtást és árverést évenkint négyszer foganatositani, mert hát a törvényben ugy van megirva: ezen körülmény az adózó polgárokat már teljesen elkeseritette, mit csak az tapasztal legjobban, ki köztük él s velük gyakran érintkezik.

Mindezek daczára a jegyző s az elöljáróságtól megkivánják, hogy annak idejében kormánypárti legyen, s a község szavazóit is iparkodjék oda vinni, mit legtöbb eddig meg is tett, nehogy üldöztetésnek legyen kitéve, de enélkül is szivesen megteszik, csak a kormány alkosson egyszer oly törvényeket, melyek czélszerünek bizonyulnak, mert megunva a várakozást, az elöljáróság is kénytelen lesz azon párthoz csatlakozni, kitől mégis többet várhat s ekkor aligha meg nem hiusul a kormánypártnak minden küzdelme.

—ö.—

— **Vasuti díjak felemelése.** Az 1880. évi LXI. t. cz. értelmében a vasuti vonatok magasabb szállitási adót tartoznak fizetni, miért is az osztrák-magyar vasuti igazgatóságok ugy segitenek magukon, hogy f. é. ápr. 1-étől kezdve minden vonalaikon a személy-, utipodgyász-, gyors- és teherárak díjtételeit aránylagosan felemelik!

TARCZA.

A bünhődés.*)

A kis Imre jó fiu lett volna,
Nem szült jobbat Baranya sem Tolna;
Hejh! de egy rút szolása volt néki:
Lépten-nyomon másból csufot üzni

Kósza fiuk nevettek is rajta,
Csinyját vinni oly ügyesen tudta
Lett legyen a fogyatkozás bármi,
Hüségesen szokta utánozni.

Puklát csinált csomaggal a hátán,
Majd a lábát huzta-vonta sántán;
Vagy a könyvet orra hegyén tartá,
Igy tevé a rövidlátót gunynyá —

Pedig ő nem látott a lo_ényke.
Nem látta' hogy megvetik majd érte;
Hogy a kire a természet rótta,
Ő maga sem tebet szegény róla

Egyszer aztán meg is adta árát,
Rosszul ugrott és kitörte lábát;
Most valóban sántitott, de mások
Azt hitték hogy trefál a kis álnok.

Kacagtak is volna már fölötte,
Ha könyekre nem fakad keserve;
Igy csak annyit mondtak, hogy a czéda
Másoknak is legyen intő példa.

HAJGATÓ SÁNDOR.

A boszu.

(Beszély.)

PÁSLEK SÁNDOR tól.

I. A vetélytársak.

A felkelő nap ragyogó sugaraiban fürdött Zord lovag sziklavára, s a különben komor, visszariasztó vár kupos tornyai az enyelgő napsugaraktól kissé szelidebb kinézést nyertek. Csak a főtorony maradt meg eredeti komolyságában, mintha mutatná fölényét a többi négy kisebb torony felett, mert az idő engesztelhetlen vasfoga sokkal is inkább rávésé a főtorony falaira emlékét, semhogy ez vidoságot mutathatna. Egyformán bámult le az idő minden pontjában a borzasztó mélységre és a nyaktörő utra, mely tekervényesen a várba vezetett; ugy állt ott, mintha egész komolyan a közelgő két lovas alak beszélgetésére figyelne. S még az sem hozta ki nyugalmából, midőn az egyik lovas meggondolatlan merészséggel lovon ülve akarta az alig három láb szélés és az irtózatos mélység felett függő uton a várba jutni.

— „Andris, már meg ismét felülkerekedett benned az ifjui tüz; szállj le a lóról, vagy különben . . . ."

— „Meglátszik, hogy öreggel van dolgom; mintha bizony ez olyan vakmerőség volna, csak látta volna kegyelmed, midőn urunk, a lovag a napokban oly gyorsan vágtatott le lovával a várból."

— „Az megtehette, mert mit törődik ő az élettel. Elvette már kedvét attól Zerendi lovag, akinek amott tündöklik vára." —

— „És ugyan miért, édes bátyám uram? ha meg nem vet kérdésemért?"

— „Aztán te még azt sem tudod?"

— „Már hogy tudnám, mikor alig pár napja jöttem vissza a török nyakáról?"

— „No jól van hát, ha még nem tudod, elmondom. De jöjj ide, huzódjunk az ut alá, nehogy az a sok besugó valamit észrevegyen." —

Az ifju, kit Andrisnak hallottunk nevezni, ritka ügyességgel vetette le magát a lóról, melynek lábai köztelcsuszva, a meredek fal egyik kirugó párkányára felállt s lovát ott borzasztó fáradalmak után szerencsésen megforditá s levezeté.

— „Nem is tudom, mért nem engedi meg urunk az alaguton való feljárást, mormogá az ifju." —

— „Hm, öcsém, annak is meg van a maga oka-foka, de amihez nekünk semmi közünk", mond az öreg, miközben lovát egy karóhoz kötve, letelepedett, miben követé őt az ifju is. —

— „Ismered-e Bódog lovagot, azt a derék, vitéz embert?" —

— „Már hogy ne ismerném. Jó ember, szép leánya van!" —

— „Volt." —

— „Volt? Hát talán meghalt az angyalszépségü Eleonora?" —

— „Nem. De térjünk a dologra; hanem félbe ne szakitsa ám öcsém, mert különben épen annyit fogsz tudni, mint azelőtt, hogy leültél." —

— „Azaz semmit." —

— „Már meg félbeszakitottál; te remtette, de megkardlapoztak, tört ki az öreg kedélyesen. Hát abba az angyalszépségü Lebedeórába, vagy hogyan hivták, belebolondult Zerendi lovag, meg a mi urunk, Zord lovag, aki különben igen keményszivü ember." —

— „De meg keménykezü is ám, mert tegnap egy kis csinyemért ugy bátba talált ütni, hogy még most is fáj, mikor hozzányulok, szól komikus arczczal Andris!" —

— „Én meg a másik felől találtak megtapogatni, de ugy, hogy még akkor is fáj, mikor hozzá nem nyulsz, semmirekellő te, megint közbeszóltál!" —

— „Jaj, jaj, csak most az egyszer ne bántson, könyörög nevetve Andris, ki ismerte az öreg György bátyjának ugy kedélyességét, mint jó sulyos kezét" —

— „Keményszivü ember, mondom, folytatá az öreg, miközben Andrisra tekintett, ki komikusan kezdé tapogatni oldalbordáit, — hanem, hogy szerelmes lett a leányasszonyba, olyan volt, mint a talat kenyér. Meg azt is megtette, hogy egy mulatságunkon ő is velünk ivott, pedig az nagy szó ám. Ez igy tartott egy hónapig, hanem akkor, egyszer fényes ruhába öltözve, ugy déltájban megjelent, csak láttad volna azt a dult arczot. Nem volt akkor tanácsos addig közelébe jutni, mig a rendes kerékvágásba nem jött, mert az számolt életével. Aztán tudod-e mi volt oka e hirtelen változásnak? — az, hogy a Lefeléóra kikosarazta s kezét Zerendi lovagnak nyujtotta." —

— „Ahá, hát es az oka, szólt Andris, hogy Zerindi lovag nem hivatott meg a holnap reggeli medvevadászatra?!"

— „Ez hát, te füles, ki még arra sem vagy kiváncsi, hogy mért utasitta tott el Zord lovag, aki különben épen olyan derék lovag, mint az a Zerendi."

— „No bizonyosan azért, mert a mi urunk nem olyan szelid ember, mint Zerendi!" —

— „Helyesen, Andris; de nemcsak azért. Ha ismered Bódog lovag leányát, ugy bizonyára tudni fogod azt is, hogy az a furcsa nevü kisasszony egészen férfias, Amazon természetü. Szeret lovagolni, de mi a fő, vadászni. Egyszer, szokásához hiven, csak egy apród és egy markos leányczselédjétől követve, szintén kirándult a közeli erdőbe, hol amint jól tudod, medvék is vannak." —

— „Tudom jól, kedves urambátyám, szól felemelkedve helyéről Andris, ott mentett meg egy fenevad körmei közül ez a kéz, melyet én most megcsókolok, s mielőtt György bátya megakadályozhatta volna, kérges kezén elcsattant az igazi hála még igazibb csókja." —

— „Gyerekség, mormogá az öreg, ha én nem, megmentett volna más. Amde hallgass, kedves Andris öcsém. Amint javában vadásznék a kisasszony, egy gyönyörü szarvas ugrott fel előtte s rohant a sürün keresztül a mezőség felé. Az urhölgy nem volt rest, mert a széllel versenyezve, száguldott az itt ott feltünedező vad után. Már már egészen közel ért a kimerülő állathoz, melyre kelevézét is elhajitá, midőn észrevette, hogy kisérete tudj' Isten hol messze elmaradt. A bátor lelkü hölgy mitsem aggódva, azon irányban kezdett haladni, merre a vad eltünt s csakhamar az erdőszélére jutott, hol a derékban talált szarvas utolsót lélegzve, kiadta páráját. Oldalról lefüggő ezüst sipjába fujt, hogy elmaradt kisérete nyomára akadjon; ő maga pedig leszállt lováról, hogy kelevézét a vadból kirántsa, midőn háta megett zörgést és az ágak recsegését hallá. Azt hivén, hogy kisérete közelg, arra forditá tekintetét, midőn el képzelhetőleg irtózatos meglepetésére egy medvét lát feléje czammogni egy kedvü mormogással. Bármilyen bátor volt is, elegendő fegyverrel, nem birván, lován akart menekülni, mely észrevévén a legkevésbé sem tréfás szándékkal közelgő medvét, prüszkölve tovább rohant. A nőnek nem volt más ujja a menekvésre, mint a leggyorsabb futás. Futott, arczát, kezét összemértegeték a tüvisek; ruhájából egy darab itt, a másik amott függött, hosszu, lelógó haja szabadon lebegett válla körül. A folytonos zörgés mig egyszer

*) Szerző „Gyermek-verseiből."

— **A Szlavoniába költözött** magyarok érdekében eszközlendő segélygyüjtés tárgyában a dunántuli reformatus superintendens és a belső somogyi ref. egyházmegye előterjesztést tett Somogymegyénél, erre a megye közgyülése azon indokolással, hogy a Szlavoniába költözött magyarságnak nemzetiségében való megtarthatása csak ugy remélhető, ha ott magyar lelkészi és tanitói állomások szerveztetnek, utasitotta a szolgabirókat és a kaposvári polgármestert, hogy ezen ügyet hazafias buzgósággal felkarolják, annak anyagi előmozditására községenkint pénzsegélyt gyüjtsenek, s a befolyandó pénzekről az alispánnak számoljanak. Egyszersmind az ügy meleg felkarolása végett a dunántuli megyék átiratban fognak megkerestetni.

— **A jelenlegi országgyülés** utolsó ülésszaka befejezéséhez közeledvén, a magyar nemzetnek rövid idő mulva ismét alkalma lesz kijelölni azon férfiakat, a kik a legközelebbi években hivatva lesznek a nemzet sorsának intézésében tevékeny részt venni. Az ország választó polgáraira háramló feladat nagy jelentőségét és anyagi helyzetünk komolyságát tartván szem előtt, az alulirt társulat hazafias kötelességet vél teljesiteni, midőn az ország kereskedelmi és ipari érdekeinek ápolásában munkálkodó társegyleteket és testületeket felhivja, hogy ezen legbecsesebb alkotmányos jogunk gyakorlásában egyértelmü és vállvetett eljárásban állapodjának meg.

A legközelebbi országgyülésnek erős meggyőződésünk szerint egyik főfeladata lesz, az ország anyagi érdekeinek erélyes felkarolása és a productiv munka érvényesithetésére szükséges feltételek megteremtése által oda hatni, hogy a nemzet egyrészt megállhassa helyét a szellemi előhaladásért és az anyagi függetlenségért Európa mivelt népeivel folytatott békés küzdelemben, és hogy másrészt megfelelhessen azon sulyos követelményeknek is, melyeket a modern állam polgárai iránt támaszt.

Ezen hazafias czél pedig csak ugy lesz biztosan elérhető, ha a képviselőház kebelében, más országok példájára, az eddiginél nagyobb számban foglalnak helyet oly férfiak, a kik szintugy fogékonysággal birnak az ország közgazdasági érdekei iránt, a mint a kereskedelem és ipar terén való hivatásszerü munkálkodásuk folytán amaz érdekek ápolására kiválóan képesitve is vannak.

Azt hiszszük ennélfogva, hogy nemcsak speciális szakérdekeinket, hanem az ország közérdekében is cselekszünk, ha a küszöbön álló képviselő választások alkalmával oda törekszünk, hogy a kereskedői és iparos osztálynak a törvényhozó testületben az őt megillető befolyás biztosittassék.

Tisztelt pályatársak! Az ország minden vidékén folyamatban vannak az előkészületek a választási küzdelemre. Itt tehát az ideje, hogy mi is haladék nélkül meginditsuk a mozgalmat, hogy a választó polgárság összes kereskedői és iparos elemei öntudatos és egyértelmü eljárásra tömörüljenek.

Hazafias tisztelettel felkérjük ennélfogva a t. czimet, hogy saját körében minden alkalmas törvényes módon odahatni sziveskedjek, miszerint pályatársaink a képviselő választásokban mennél tömegesebben részt vegyenek és egyértelmüleg oly férfiak körül sorakozzanak, a kik a kereskedelmi és ipari élet terén kifejtett eddigi tevékenységök folytán teljes biztositékot nyujtanak az iránt, hogy a zászlónkra felirt jelszót: szeretett hazánk anyagi felvirágoztatását diadalra segitsék.

Kelt Budapesten, 1881. februar havában.

A polgári kereskedelmi testület.
Strasser Alajos elnök.
Aebly Adolf alelnök.

Felhivás

Liszt Ferencz-emlék felállitása ügyében *)

Az 1881. évi október 22 napján Liszt hazánkfia ünnepli 70-dik születési évfordulóját.

Mennyit nyom Liszt mint ember és művész a mivelt világ földjén azt mindenki tudja.

Helyesen állitja róla La Mara: „Nagy és fényló alakban tünik fel a miveltség egén azon férfiu, ki dusan ellátva rendkivüli képességgel Orpheusként az emberek sziveit megigézi és a zenének csuda erejével magasztosság honába emeli.“ — Ő a népnek büszkesége; őt fogadta hódolattal a haza, midőn számos hangversenyben, kivált az 1838-dik évi borzasztó vizveszély idején, lángeszével áldozott a főváros javára. Ő a mi büszkeségünk, mert édes hazánknak koszorus áldott fia és — Sopron városa világi hirnévnek bölcsője. Eljárásai számtalanok, szivemelők s hálara buzditók, — miről a soproni gyermekkert is tanuskodik.

*) A 336. sz. gyüjtőiv nálunk levén, hazafias készséggel elfogadjuk az adományokat s rendeltetése helyére juttatjuk. Szerk.

Van tehát elég okunk, hogy e derék ember és művész tetteit — életének fénypontján — dicsőitsük.

Ennélfogva a soproni férfidalárda: „Dalfüzér“ — melynek Liszt tiszteletbeli tagja — szent kötelességének tartja: az ünnepelt férfiu tiszteletére — Sopronban — egy hozzá méltó emlék felállitását inditványozni.

Hisz Liszt közel Sopronhoz született és 1820-ban mint 9 éves lángész Sopronban hangverseny alkalmával kezdte meg a művészet dicső pályáját.

Meg vagyunk győződve, hogy e vállalat mindenütt, de kivált hazánkban örömteljes visszhangot fog keltni; azért bizalomteljesen folyamodunk Liszt tisztelőihez, dalegyletekhez s testületekhez, melyeket dicső hazánkfia hálára lekötelezett, miszerint vállalatunkat nagylelküen előmozditani kegyeskedjenek.

A kegyadományok Brenner Sándor, a vállalat pénztárnokához, az 1881-dik évi május 15-ig beküldendők. E határidő annál inkább felemlittetik, minthogy az adományok bőségétől az emlék felállitásának a helye is feltételeztetik.

Az emlék leleplezése az 1881 dik évi ősz napjain történik. A nemes adakozók annak idején megkapják a teljes költségvetést és az ünnepre vonatkozó meghivást.

Sopron, deczemberben 1880.

A Lisztemlék „dalfüzéri“ bizottmánya:
Friedrich Agost, elnök.
Carstanjen Gusztáv lovag, védnök.
Altdörfer Ker., karigazgató.
Király József Pál, képezdei igazgató.
Dr. Schwartz Miklós, városi képviselő s a kath. convent elnöke.
Bock Gyula, bizottmányi tag.
Brenner Sándor, pénztárnok.
Büttl János, karmester.
Kheim Nándor, bizottmányi tag.
Polster János, jegyző.

Helyi hirek.

— ***A helybeli*** kereskedő ifjak önképző egylete Hegedüs Sándor ország gyülési képviselőnek, hálajeléül e hó 5-én az egyletben tartott felolvasásáért egy értékes ezüst babérkoszorut ajánl fel. A valóban diszes és izlésteljes munka Horschetzky Gyula helybeli arany- és ezüstművesnél rendeltetett meg és a tevékeny egylet elnökétől személyesen fog átadatni.

— ***Köszönetnyilvánitás.*** A Hegedüs Sándor által f. é. márczius 5. az I. nagy kanizsai kereskedelmi ifjak önképző egyletében tartatott felolvasás jövedelméhez felülfizetések által járultak: Ebenspanger Leo 5 frt, Kovács János 1 frt, Wolheim Ernő 1 frt, Lővinger Ignácz 2 frt, Obláth Samu 50 kr, Blumenschein Vilmos 50 kr., Weisz Sándor 50 kr., May Mátyás 50 kr., Kreisler Samu 50 kr., Sommer Ignácz 50., Weisz Hugó 50 kr., Weisz József 20 kr., Fischl Fülöp 1 frt 15 kr., Wajdits József 1 frt, Hertelendy Béla 3 frt, Simon Gábor 1 frttal. Kedves kötelességünknek ismerjük a t. felülfizetőknek nemeskeblü adakozásukért; továbbá Dr. Kele Antal gyorsiró urnak a felolvasás és a diszvacsoránál mondott pohárköszöntések gyorsirászati feljegyzéseért; Lengyel Ignácz, Gelsei Guttmann S. H., Dr. Pressburger Jakab, Lővinger Israel, Dobrin Benő, Dr. Schreyer Lajos, Weiser J. C. Rosenfeld Adolf, Dr. Präger Henrik, Rosenberg Israel, Stern J. M., Bettlheim S. W., Rosenberg & Welisch és Schlesinger & Honig uraknak fogataik felajánlásáért; A nagy kanizsai Casinonak függönyök, a gymnasiumnak függönytartók, a Társaskörnek dobogó és végre Jauda kertész urnak virágok kölcsönözéséért egyletünk nevében legmelegebb köszönetet mondani. Az I. nagy-kanizsai kereskedelmi ifjak önképző egyletének választmánya.

— ***Az országházból.*** Márczius 22-ki ülésben Bessenyei Ernő sümegh kerületi képviselő a következő kérdést intézte a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez: Miért nincs ő felségétől öt évvel ezelőtt nyert megbizása daczára máig is Muraköz a szombathelyi püspökséghez csatolva? továbbá hajlandó-e a miniszter ur a netalán fenforgó anyagi nehézségeket elháritani és az ügyet az uj szombathelyi püspök kinevezésével egyidejüleg Zalavármegye kérelme értelmében elintézni? Trefort Agoston vallás s közoktatásügyi miniszter: T. ház! Ha méltóztatik megengedni, azonnal fogok válaszolni a nagyon t. képviselő ur interpellatiójára. (Halljuk! Halljuk!) Van szerencsém ugyanis a t. képviselő urral, illetőleg a t. házzal tudatni, hogy a tárgyalások a képviselő ur által szóba hozott ügy iránt folyvást folyamatban vannak. Amde nemcsak politikai nehézségek forognak itt fenn, hanem egyháziak is, és ezeknek leküzdése nem oly könnyü. Ily tárgyalásokat gyorsan a kellő sikerre vezetni, merő lehetetlenség; hanem ismétlem, a tárgyalások folyamatban vannak és reménylem, hogy a maga idején meglesz az eredményük. A mi a másikat illeti, szintén tudathatom a t. képviselő urral és a t. házzal, hogy a t. képviselő ur interpellatiója előtt már értekeztem illetékes helyen arról, hogy a szombathelyi püspökség betöltésénél a képviselő ur által szóba hozott muraközi ügy megoldására figyelem forditassék. De mellékesen közölnöm kell a t. házzal azt is, hogy alapos okoknál fogva nem fog a szombathelyi püspöki állás oly hamar betöltetni s hogy a kormánynak szándoka ez állás betöltése iránt csak hónapok illetőleg körülbelül egy év mulva intézkedni. De ez előtt annál több idő lesz arra, hogy azzal, ki a maga idején ez állásra ki fog szemeltetni, értekezhessünk a kérdés megoldása iránt. Bessenyey Ernő megnyugszik a miniszter válaszában, melyet a ház is tudomásul vesz.

— ***A letenyei*** kerület intelligentiája márczius 18 án Alsó-Domborun népes értekezletet tartott. Jelenvoltak többek közt Gadó Mátyás légrádi, Molnár Antal domborui, Golub János vidoveczi, Hergár István szentmártoni, Kollay Gergely kottorii és Mestrits Gábor draskoveczi plébánosok, továbbá Kollay Rókus, Hirschler Lipót és Miksa, Rózsay Mór, Szilvágyi Gyula légrádi lelkész, Pitky Mihály, Varga Márton stb. Az értekezlet egyhangulag abban állapodott meg, hogy a jelöltség elfogadására ismét Ápáthi Istvánt kéri föl, kihez nyomban üdvözlő táviratot is küldött.

— ***A csáktornyai*** szolgabirói járásban e hó 22 én fejeztetett be az ujonczállitás; a járásból mintegy 900 hadköteles irattott össze s ezekből bevált a közös hadsereghez 75, a honvédséghez 5 és a póttartalékba 8 egyén.

— ***Választási mozgalmak.*** Csáktornyán f. hó 23 án a nagyvendéglő helyiségében pártértekezlet tartatott, melyen Lisziák Ferencz perlaki ügyvéd elnöksége alatt mérsékelt ellenzéki választók egyhangulag Urváry Lajost, a „Pesti Napló“ szerkesztőjét kiállították ki képviselőjelöltül a legközelebbi választásokra. Az értekezlet elég népes volt, s mint az általános hangulatból kivehető, a kormánypártnak erősebb küzdelme leend a csáktornyai választó kerületben mint valaha. Egyébiránt a szabadelvü párt még mindeddig nem lépett actióba.

— ***A kaposvári*** lóárverezés kitünően sikerült; a somogymegyei gazdasági egyesületet méltó elismerés illeti.

— ***Árverés Zalamegyében.*** — Gyergyák József 945 frtra b. ingt. apr. 19 én Nagy-Kanizsán. — Török Józsefné 350 frtra b. ing. apr 12-én M.-Apátiban. — Subosics József 380 frtra b ingt. apr. 27 én Petri Keresztúrban. — Kollarics József 838 frtra b. ing. máj. 17. Gardenoveczen. — Kontrecz Tamás 678 frtra b. ingt. apr. 23 án Turcsiscsén. — Hurangozó József 542 frtra b. ingt. márcz. 31-én Kerecsenben. — Hirschler Henrikné 1800 frtra b. ingt. apr. 25-én Keszthelyen. — Kerpits József 1482 frtra b. ingt. apr. 12-én Gyürüsön.

— ***Hazai rövid hirek.*** Egy komáromi élczes israelita „Istóczira“ változtatja nevét. — Székesfehérvárott „szinpártoló-egylet“ alakul. — Bartók Sándor hirneves czimbalmos nyomorban sinlődik. — A „Teleky-pályázat“ 100 aranyát Ujvári soproni tanár nyerte el. — A hirlapirói nyugalmazó intézet már is 10 ezer frt alappal bir. — Az aradi vértanuk emlékszobrára 66 ezer frt gyült be. — Szegeden lóvonatu vasut létesittetik. — A budapesti főpostán ujabban 7 ezer frt sikkasztatott el. —

— ***Külföldi rövid hirek.*** — Monumentalis székesegyházat épitenek Bukarestben az állam függetlenségének kivivása emlékére. — Az uj czár koronázása szept. 1-én lesz. — Sz.-Pétervárott a merénylet óta 160 egyént fogtak el. — Bécsben október hóban általános europai katonazene hangverseny tartatik. — Pusterwald falu — Stajerben — teljesen leégett. — A nizzai szinház is leégett, 63 olasz munkás égett benn.

---

ről elkábitá, másrészről aggodalmát növelé a közelgő állat támadásából származandó veszély iránt. Már ereje elhagyni és lélegzete elakadni készült, futása mind lassubbá, léptei roskadozóvá váltak; egyszerre nem birva magát fentartani, egy fagyökérben megbotlott és elbukott. A bukás folytán elájult, s még csak a föléje hajló állat forró leheletét érzé s azontul semmiről sem tudott.“ —

Itt megállt az öreg elbeszélésében, az ifju pedig sürgetve kéré a tovább folytatásra. —

— „Midőn feleszmélt, az állat helyett egy derék, szép ifju lovag hajlott föléje és iparkodott őt felemelni.“ — „Kegyed az, Zerendi, kiáltá a hölgy félkábultan — miközben felkelt — hogyan menekültem meg és a lovag által mutatott helyre nézett, hol a macskát jól irányzott és a fülei közé ékett bárdütés vérében elterülve látta. Köszönet lovag, ezerszer köszönet, rebegék a hölgy ajkai, miközben pirulva összetépett öltönyére nézett.“ — „Eleonora, csengett a lovag, megengedi-e, hogy hazavezessem?“ — „Köszönöm, im itt jön Márta, a megjelenő s Eleonorát megpillantva, magát örömében elsikoltó leánycselédre mutatva, nem fárasztom, majd Márta lován hazamegyek. Isten vele, s még egyszer fogadja köszönetemet, nem leendek hálátlan, szól, kezét nyujtva a lovagnak, ki egy gyürüt érzett kis ujjára tolatni. — Majd elárulta magát meglepetésében a lovát rendező cseléd előtt, azonban magához térvén, hófehér kezeit megcsókolá a hölgynek, s ott maradva nézte a tovatünő kedves alakot.“

— „Derék lovag s szép lány, sóhajta fel Andris.“ —

— „De halld tovább, szakitá félbe az öreg Andris merengéseit. Másnap Zerendi megjelent Bódog lovag várában, hol minden himezés-hámozás nélkül megkérte Eleonora kezét. — „Nekem, szól Bódog, semmi kifogásom, azonban, hogy leányom mit szól hozzá, azt tudd meg őtőle magától.“ — — — — — „Az pedig „igent“ mond, szól Eleonora, ki hallotta a beszélgetést s nem tudva uralkodni érzelmei felett, Zerendi keblére borult. — Bódog lovag csak elhült, — hát még akkor, mikor Eleonora előadá a tegnapi eseményt. — Kedves öcsém, tört ki, és ezentul fiam, fogadd apád köszönetét s vele leányom és áldásomat boldog frigyetekre!“ — Nem sok van hátra; másnap Zord lovag megjelenvén a várban, még el sem kezdte a mondókáját, már félbeszakiták a közelgő léptek, roppant meglepetésére, mit látott? Eleonorát Zerendi lovag karán. A nélkül, hogy egy szót is szólt volna többet, csak megfordult és repült hazafelé.“ —

— „Hát azért láttam én őt oly meggondolatlanul vágtatni fel a várba?“

— „Meglehet, de most jer, menjünk fel, ugyis sokat késtünk s urunk, amilyen jó kedvében van, nem a legillőbb jó reggelt fogja számunkra kivánni.“ —

— „Még egyet, honnét tudta meg ezt kegyelmed?“ —

— „Hát a Mártától!“ —

— „Hahaha, vén medve, kacsagott Andris, hát még most is kardoskodik a lányok körül?“ —

— „Ne legyen arra gondod öcsém, te nyálaszáju medvefi, szól durczásan rántva egyet bekecsén az öreg.“ —

— „Nem ugy gondoltam, bocsásson meg jó bátyám, szól Andris, kinek a medvefiről élénken eszébe jutott a medvekaland. —

— „Jól van no, gyere, siessünk, nyugodjunk aztán egyet a várban, ugyis elég dolgunk less holnap, már jó korásan a vadászaton.“ —

II. Zord lovag titka.

Másnap még alig pitymallott, s a nap is csak most kezdé levetni magáról ködköpenyét, midőn Zord lovag vára élénkülni kezdett Nimrod fiainak vig zaja és a kürtök rivallásától. Régi szép idők! midőn a lovagok áldozni mentek Dianna oltárához, mily vigan indultak el, pedig a veszélyes vadászat hány szép leventét s hány oszlopát a hazának kivánta áldozatul!? Az összegyült bajnokok mindegyike Zord lovag éttermében volt, hol régi szokás szerint, kis frissitő magukhozvétele mellett valóban, vagy csak képzeletben megtörtént vadászkalandokat adának elő, melyek csak annál inkább ébresztték a tüzet s nevelék a vágyat a vad macskókkal igazi csatába eredni. És ez volt oka, hogy a fiatalabb leventék folyton sürgették a higgadtabb öregeket, kik még mély beszélygetésbe valának merülve az indulásra. Addig künn a várudvaron megszólal a vadászatra jeladó kürt, közvetve a lovak nyeritése s a peczérek által alig visszatartható kutyák csaholásától. — „Utra urak, lovagok“ hallszik egy harsány hang, Zord lovag hangja. Nem kellett sem bistatás, sem ösztökélés, az ifjak legott lovaikra kaptak, de az öregek sem maradtak hátra, mert a jó frisitő reggeli egész tüzbe hozta őket. A kürtszó buzditó hangja mellett haladtak le a meleknuton a várból és tartottak a közeli erdőnek, mely mohos, zuzmarás fáival oly csalogatva integetett. A hó ropogott lovaik lába alatt, s a nevetgélő, adomázó társaság vigan haladt tova. Az erdőben minden rend felbomlott, ki-ki első akart lenni s utolsónak maradni gyávaságnak tarták. Nem puskadürrogatás, hanem a leölt állatok végorditása veré fel az erdőt néma csendjéből. A vadászat javában folyik, senki mást, mint csak a vadat felkeresni s vele megbirkózni, tenni nem akart; s ennek tulajdonitható, hogy a szenvedélyüktől üzött lovagok észre sem vették, amint a gazda Zord lovag óvatosan az erdőszélére jön, hol a kipányvázott lovak közöl sajátját kiválasztván, elvágtatott. Az erdőt messze balra megkerülve, mindig távolabb és távolabb száguldott, mig végtére a vadászok zaja egészen elhangzott, s akkor ismét bemenve az erdő sürüjébe, a lehető leggyorsabban várával épen ellenkező irányban haladt. Egy jó órai sebes vágtatás után megállt, lovát egy törzsökhöz kötözé, maga pedig egy sürü bokrot kétfelé választván, egy tisztás helyen keresztül a szemközt tátongó barlangnyilása felé ment. Egészen a nyilásnál megállt s a lehető legnagyobb óvatossággal benézett.

— „Helyes, mormogá magában, csak maga van. Szegény, mily biztos helyen gondolja magát, távol az emberi társaságtól. Jó napot! kiálltja hangosan, midőn a barlangba ért, hol egy derék, magas ember, ki előbb a tüz mellett üldögélt, e szóra felugrott s a mellette heverő bárdot felragadta. — „Nos mi az, tán engem is a más világra akarsz küldeni, mint.“ —

— „A lovag, rebegék ajkai, mig kara erőtlenül lehanyatlott és a bárdot földre ejté.“ —

— „Tán bizony halottnak véltél és óhajtottál, hogy ugy megijesztett megjelenésem, kérdé a lovag, karjait keresztbe fonva s merően ránézve a meglepetéstől tehetetlen emberre.“ —

— „Hát sehol sem vagyok eléggé elrejtve, hogy kegyed fel ne kutatna?“

— „Hja a rosz lelkiismeret, ugy-e, hogy üldözi az embert?“ —

— „Elég . . . ne gyötörjön tovább, mért keresett fel?“ —

— „Hogy szolgálatomra légy!“ —

— „Istenem, küld a halált, hogy megmentsen örökös rettegésemtől!“ —

— „Ugy-e, mint a szegény . . .“ —

— „Ne tovább, sikoltott fel az ember, csak azt a szót ne! nem elég, hogy a lelkiismeretem furdal mindig, nem elég, hogy sem éjjelem, sem nappalom, egy meggondolatlan tettem miatt?“ —

— „Eh a poklokra, eső után köpönyeg. De térjünk a dologra, szolgálatodra van szükségem. Tudod, hol van Zerend vára?“ —

— „Tudom.“ —

— „Jó. Zerend lovag feleségét, Bódog lovag gyönyörü Eleonora leányát birnom kell, okvetlenül, érted! . . . Nos nem felelsz? Tán nincs inyedre? Holnap éjjelre rendelsz magad mellé 50 embert, elmész Zerend várába s a többit tudod!“

— „Nem, nem tudom, nem akarom tudni, nem akarok arról hallani semmit.“

— „Mit mondtál szerencsétlen, hát inkább akarod a birák végső szózatát hallani, kik füleidbe dörgik a „halál reád“ szót?!“ —

— „Inkább azt, semhogy kegyednek aljas eszköze, rabszolgája legyek! Még nem vagyok annyira hatalmában, hogysem engedelmeskednem kellene!“ —

— „No lám, neki kezd bátorodni mint midőn a szegény Náthán zsidó . . .“

— „Már ismét, ha e szót hallom, minden bátorságom elvész, rebegé a nyomorult ember.“ —

— „Holnap után ilyenkor karjaim közt kell lenni Eleonorának.“ —

— „Jó, mindenbe beleegyezem, kiálta fel az ismeretlen s szemében az öröm egy villanása valami jó eszmét jelentett.“

De nem azért volt a lovag Zord lovag, hogy ezt észre ne vette volna.

— „Hát beleegyezel? — No lám az szép tőled, hogy nem huza-vonakodol. Azonban legkevésbé se áltasd magadat valami jó reménynyel, mint például azzal, hogy hát jól van, beleegyezem, hanem majd suttomban besugom a tervet Zerend lovagnak, s majd érvényesitem azt a közmondást „ki másnak vermet ás, maga esik bele.“ Persze, jó kis gondolat, másnak a bőrén megmenekülni, hanem azt az én kedves Bunkó Lászlóm épen nem gondolta meg, hogyha elárulja Zord lovagot, azzal még nem lesz minden rendben, mert ne hidd, hogy majd az a jó Zord lovag lesz olyan szives, befogja a száját és nem fogja a vil gért sem elmondani a birákuak, hogy Bunkó László volt az a jó madár, a ki annak a szegény Náthánnak segitett, hogy könyebben mehessen a . . .“ —

— „Irgalom, kegyelem lovag, mindent megteszek, csak hallgasson.“ —

— „Ismered már a körülményeket? Látom már a szemedből, hogy nem ismered Eleonorába őrülésig szerelmes vagyok, őt birnom kell minden áron, ha a

Szinészet.

(B.) Szerdán, márcz. 23-án szinre hozott közkivánatra „A kornevilli harangok" czimü regényes operette. Daczára, hogy e kellemes zenéjü s szép dallamokkal biró operette nálunk is többször előadatott, a közönség mégis oly nagy számban jelent meg, hogy jegy már este nem vala kapható. Az előadás a legsikerültebbek közé számitható, hiába, ha teli ház van, a szinészeknek is jobb kedvük van játszani. Gerőfy egymásután háromszor is kihivatott, mesterileg oldotta meg nehéz szerepét. A bájos Gerőfyné naiv kis Szerpolette volt, valamennyi szép dalát ismételnie kellett, valamint neki, ugy Lenkeynének is magán tánczát. A többi szereplők is elismerést érdemelnek. Sok ily egybevágó előadást óhajtunk.

(B.) Csütörtökön, márcz. 24-én Berg O F. „Fokról fokra" czimü életképe adatott elő szépszámu közönség előtt. A szöveg meséje találó és erkölcsnemesitő. Kitünően játszottak Gerőfyné asszony, Melgyaszay Evelin kisasszony, Balogh Árpád, Fehérváry Ottó s aki Gerőfy helyett Ernesztet játszotta. A közönségnek nagy kedve volt ma tapsolni, minden nevezetesebb éneket, táncot zajos tapsra ismételni kellett. Csáky Ilon kisasszony (vak özvegy) kilépésekor szép koszoruval lepett-tt meg. Lenkeyné asszonynak kettős arczu tánczа kitünően sikerült.

— **Nemzeti szinészet Z.-Szt-Grótban.** Balogh Alajos fixum szintársulata f. hó 23-án köszöntött be hozzánk Kóródi Péter „A legény bolondja" czimü népszinmüvében. Örömmel mondhatjuk, hogy Balogh szintársulata igazán megérdemli a pártolást, mert a vidéki szinészet legjobb tehetségeivel rendelkezik. „A legény bolondjában" Turnainé mint „Szücs Kati" egyik a legjobb és legszebb alakitó tehetségeknek. Könnyü természetes játéka a darabhoz vágó helyes mimikája, tiszta czengő hangja a közönség előtt már is kedvezővé tették. Jobb alakot nem kivánhatunk a legény bolondjához s méltán dicsérhetjük a rendező tapintatosságát is. Kőviné, mint „Juliska" szintén igen jól adta szerepét s ha — amit igen figyelmébe ajánlunk — nem hagyja magát a szindarab komikai hatása által megzavartatni s hű marad szerepéhez, keresett alak fog lenni szinpadunkon. Baloghné mint „Szücsné" a közönség régtől fogva ismert alakja, az anya szerepében most is kitünően játszott. A férfiak közül Kövi mint „Turi Gergely" Szentes mint „Barna Imre", valamint Erenyey József „Szücs György" szerepében Ligethy pedig mint „Barna Samu" a népszinmü kiváló alakjai és énekei. — Kováry mint „Krimszky" gépész helyesen adta szerepét. Általában a többi személyzet is dicséretére válik Baloghnak s örvendünk, hogy 24 tagból álló operette szintársulatával bájti napjainkat vigabbá igyekszik tenni. Azért a n é közönségnek kiváló figyelmébe ajánljuk őket s bizszük, hogy kellő pártolásban is fogják részesülni. Márcz. 24-én szinre került Csiky Gergely: „Munkanyija."

Irodalom

(E rovat alatt megemlitett munka Nagy-Kanizsán Wajdits József könyvkereskedése által megrendelhető.)

— *Grimm Gusztáv* bpesti könyvkereskedésében megjelent „Nana" regény második füzete beküldetett hozzánk. Zola Emil e hirneves regénye 15 füzetben jelenend meg párisi képekkel illusztrálva. Egy-egy füzet 30 kr.

— *Mehner Vilmos* könyvkiadó hivatalában ujabban megjelent „A föld és népei" czimü nagyérdekü kiadvány 35—38 füzete. Számos képpel van diszitve. Ára 30—30 kr.

— *Aigner Lajos* előfizetési felhivást bocsátott ki Vahot Imre válogatott és Balogh Zsoltán összes müveire. Vahót Imre negyvenöt évig működött az irodalmi pályán s az általa szerzett és kiadott irodalmi müvek egész kis könyvtárt képeznek; számos nagyhatásu szinmüve, regénye, beszélye s történeti iratai pedig arról tesznek tanuságot, hogy Vahot Imrének mindenkor főtörekvése volt elnyomatással fenyegetett nyelvünk, nemzetiségünk, hazai közmüveltségünk, alkotmányos szabadságunk, magyar államegységünk fejlesztése, gyarapitása s a magyar nép felvilágositására hatni. E szent ügyekért mindenkor bátran és erélyesen harczolt, összes vagyonát pedig a magyar irodalomnak áldozta fel. Vahot Imre müvei egyenkint 20—25 ivre terjedő 6 kötetben fognak megjelenni. mé, pedig következő felosztással: 1. Emlékiratai, II. Vigjátékai, III. Népszinmüvei, IV. Tragédiai. V A honvéd őrangyala czimü regénye s beszélyei, VI. Utazásai. — Az első kötethez, melyre külön is előfizethetni, a szerző élethü arczképe lesz csatolva. Előfizetési ára mind a 6 kötetnek finom velinkiadásban (a pénz előzetes lefizetése mellett) füzve 10 frt. 14 frt; kötetenkint fizetve 2 frt. és 2 frt. 80 kr. — Balogh Zsoltán egyike a forradalom utáni irói nemzedék azon tehetségesb tagjainak, kik költeményeikkel mindjárt kezdetben figyelmet keltve komoly törekvés- és egész lelkesedéssel adták át magukat hivatásuknak. Balogh Zsoltán összes müvei egyenkint 20—21 ivre terjedő, 3 kötetben jelennek meg a szerző arczképével. Előfizetési ára a finom velinkiadásu 3 kötetnek füzve 6 frt, diszes kötésben 9 frt, mely összeg két részletben is fizethető, ugyanis fele az aláiráskor, fele az első kötet megjelenésekor. Az első kötet folyó évi april havában jelenik meg, a másik kettő gyorsan utána. A kik a pénzt előre beküldik a müvet bérmentve fogják venni. A t. gyüjtőknek 10 előfizető után tiszteletpéldány jár.

— *Melegen* ajánljuk előfizetésre a következő felhivást „Nefelejts" czimü dalfüzetre, irta K. Ruffy Pál. A vidéki sajtó és a közönség által nem minden tetszés nélkül fogadott dalaimat gyüjtém össze egy füzetbe. — Igaz ugyan, hogy terhes vállalatba bocsájtkozám, mert mai napság megfontolt lépés s komoly elhatározás kell ahhoz, ha valaki egy könyv kiadására szánja el magát. — A könyvpiacz elhalmozza a társasélet minden rétegét olcsó s kitünő müvekkel. Haladunk s haladhatunk, csak a közönség marad egy helyben a közöny rideg sarában s mig egyik lábát kiemeli, a másikkal mélyebbre süpped — Engem azonban nem aggaszt e közöny. — Szülőföldem nemeskeblü honleányai s költeményeim kiadatásának czélja lelkesitnek. A „kiadásból befolyt jövedelem felét a Barsmegyében létező két „vöröskereszt nőegylet" tőkéjének gyarapitására szánom. — Ez egyletek érdekében kérem igen t. gyüjtőimet sziveskedjenek közreműködni s becses támogatásaikkal czélom kivitelében elősegiteni. A mű április elején Dukesz Lipót ur nyomdájában hagyja el a sajtót Léván. Előfizetési ár füzetenként 1 frt. — T. gyüjtőimnek 8 előfizető után egy t. p. szolgálok. Kérem az előfizetési pénzeket, vagy a megrendelő iveket f. évi april hó 5-ig nevem alatt Szempcz (Pozsonymegye) küldeni. Szempcz, 1881. márczius 8 án. K. Ruffy Pál. Tisztelt munkatársunk ezen dalfüzetéből mult számunk tárczájában mutatványt közöltünk. Ujolag felhivjuk a t. közönség pártfogását.

— *Az „Olvasó-Tár* 29-ik füzete megjelent: Brankovics György által szerkesztett ezen beszély és regény gyüjtemény Mach H. és társa kiadásába ment át. Ára 15 kr.

— *A „Hymen"* szépirodalmi hetilap 11-ik száma czimlapján Ligeti Margit kisasszony, szép kivitelü arczképét közli s következő gazdag tartalmat nyujtja: A szépirodalmi részben: Ezek a lázas éjszakák. Költemény Inczédy Lászlótól. — Mindhalálig. Elbeszélés Brankovich Györgytől. — Az ibolyák Saison tárcza Vay Sándortól. — „Le roi est mort, vive le roi!" Hild Viktortól. — Könnyelmü asszony. Barber Ida regénye, (32—40 lap.) Vegyes közlemények: A „Hymen" hirei. (Eljegyzések, esküvők.) — Farsang a bőjtben. (A „Hymen" báli tudósitóitól.) — Levelezés mindenről mindenkinek. (Kérdések és feletek.) — Mindenféle. — Adomák. — A „házasság előcsarnokában": a „Hymen" házassági kis hirdetései. — Beérkezett levelek és ajánlatok. — Talányok és megfejtések. — Szerkesztői galambpósta. — Hirdetések. A „Hymen" előfizetési ára negyedévre (még januártól teljes számok is megrendelhetők) 1 frt, félévre (január-junius vagy april-szeptember) 2 frt, a 7-dik számtól melyben az uj regény kezdődött, a 13-ikig 50 kr; mely (Budapest, VI. Gyár-u-cza 15. sz. I. em.) a „Hymen" szerkesztőségébe küldendő. A ki előfizet, a házassági hirdető rovatot ingyen használhatja, s egy nagy tárgynyeremény-sorsjátékra szóló sorsjegyet ingyen kap rendkivüli kedvezményül.

Vegyes hirek.

— *Haldoklás.* Kühnel Ignáczné szül. Magyary Anna az országos nőiparegylet alapitója s közel egy évtizedig elnöke, mult éjjel váratlanul elhunyt szivhüdés következtében. A magyar nők sorában kiváló helyet biztositott magának áldásos tevékenysége által, melyet erély férfias szilárdság jellemeztek. A hatvanas évek végén ő működött leghatásosabban a nőiparegyiet megalakitásán; 1873 ban megnyilt az iskola s azóta évről-évre gyarapodott ugy, hogy jelenleg a Kühnelné által alapitott egylet az ország legkiválóbb egyletei közé tartozik. 1879-ben Kühnelné sulyos betegsége miatt kénytelen volt visszavonulni az egylet köréből. Érdemeinek elismerése égett arczképét ünnepi leleplezés mellett az egylet helyiségében függesztették fel s őt tiszteleti tagnak választották. Ez idő óta ritkán fordult meg nyilvános helyen s számos nőegylet, hol kedvelt egyletén kivül is tevékeny részt vett, fajdalommal nélkülözte buzgalmát. Hosszas évekig terjedő baja azonban megkimélte életét, a szivbaj ölte meg váratlanul. Temetése mult csütörtökön d. u. 3 órakor volt a belvárosi városház téren levő lakásából. Béke hamvaira!

— *Körös Tarcsáról* a lesujtó hirek mellett (1300 házból 900 elpusztult) a felebaráti szeretet gondoskodás meghatő tényeiről értesülünk, ugy hogy segélyben eleségben nincs hiány. Maga a nemzet koronás atyja táviratilag 2000 frtot engedélyezett a derék község koldusbotra jutott lakosainak. A példa hiszszük visszhangra, követésre talál hazánk minden fiában, kinek módjában van, ha csak fillérrel is járulhatni a derék tarcsaiak nyomorának enyhitéséhez!

— *A királyasszony veszélyben.* Mint Londonból távirják, az a különvonat, mely Erzsébet királynőt Compenmere apátságból vadászatra vitte multkor, kisiklott a sinek közül. A gép a sineken maradt s a vonatot vők közül senki sem sebesült meg. Megemlitjük egyuttal, hogy a királyasszony f. hó 29-én érkezik Londonba, innén több órai időzés után Párisba utazik, a hol Hohenems grófné inkognito alatt két napot szándékszik tölteni. Innen Brüsszelbe, majd Münchenbe megy és april 3-án vagy 4-én érkezik meg Bécsbe.

— *Az uj tizes* bankjegyek hamisitása egyre nagyobb mérveket öltnemcsak a vidéken, hanem a fővárosban is. Az első hamisitott példány a fővárosból tegnap küldték be a budapesti fenyitő törvényszékhez A hamisitvany meglehetős gyarló s a nem szakavatott szem is nyomban észreveszi a hamisitást; a beküldött példány szabad kézzel és puszta irótollal készitett s mégis akadt oly ember, a ki készpénz gyanánt elfogadta. A hamisitónak eddig még nyoma sincs A rendőrség nyomozza.

III. Sándor czár legközelebb alkotmányt szándékozik adni, mely szerint központi gyülés létesittetnék, melyet e helyi zemsztvák választanának. Ez alkotmány alkalmasint annak a manifesztumnak a mintájára készül, a mely állitólag a meggyilkolt czár által már megerősittetett volna, s a mely a S e m s k j i S o b o v (képviselet a nép összes rétegeiből) egybehivását rendeli el, melynek bizonyos határig részt kellett volna venni a kormányzásban. Oroszország minden kormányzósága tiz képviselőt küld Pétervárra és pedig: két papot, két nemest, két kereskedőt, két alsóbbrendü polgárt és két pórt. Az államtanács elfogja határozni, hogy az elhunyt czár Omfolo (Szabadító) történeti melléknevet kapjon. — Egy császári u k á z emlékezteti a parasztokat felszabaditásukra és eskületé telre hivja fel őket; a szenátus bizatott meg ezen ukáz végrehajtásával.

— *Modern huszárcsiny.* Budapestről irják e hó 10 éről egy bécsi lapnak: A „legfelsőbb ariasztokrácia" tegnap megtartott egyik tánczestélyén fogadott egy fiatal huszár és tánczosnője egy másik tánczoló párral, hogy egy teljes óráig eljárják a czárdást. A fiatal vitéz és tánczosnője meg is nyerték a fogadást, mert nemcsak egy óráig, hanem nyolczvan perczig járták a magyar nemzeti tánczot.

— *Haláltánc.* Genuából irják a következő különös eseményt: E hó 10 én a déli órákban egy fiatal ember mászott át az uj temető falán s őrületes buzgalommal kezdett egy sir fölásásához. Mikor a koporsót kiásta, betörte korhadt fődelét, kiragadta belőle az enyészetnek induló holttestet s elrémitő tánczra kelt vele. A temetőőrök végig nézték a jelenetet, de a fiatal ember arczától annyira megrémültek, hogy nem mertek közel menni hozzá. Az egyik őr rendőrt hozott, de alig pillantotta meg a fiatal ember ennek a napfényben villogó szuronyát, villámsebességgel eltünt. Bizonyára őrült volt.

— *Nő doctor, ki érettségi* vizsgát tesz. Hagonnyay Vilma grófnő, a zürichi doctor, mult vasárnap folyó hó 13 án fejezte be az érettségi vizsgálatokat jó sikerrel. A budai gymnasium jelenleg a VIII. osztályban működő tanárai vizsgálták — egynek kivételével, ki a grófnő korrepetitora lévén, dr. Lutter N. főigazgató urat kérte fel, hogy helyette vizsgálja meg a mathematikából a grófnőt. A vizsgálat a VIII. osztály minden tárgyára terjedt ki, még a vallástanra, bölcseletre és görög nyelvre is, mely utóbbi alól sem mentették fel.

— *Az uj czárné.* Az uralkodó családokban igen gyér az olyan összekelés, hol a házastársak szive vonzalmat érez egymás iránt. M á r i a F e d o r o v n a czarevna, ki előbb D a g m a r herczegnő volt, szerette Miklós nagyherczeget. Miklós nagyherczeg trónörökös azon pillanattól kezdve, hogy a herczegnővel először találkozott, minden etikette ellenére majdnem szakadatlanul a dán udvar vendége volt. Sulyos megbetegedése alkalmával csak azon egyetlen vágya volt, hogy összekelhessen a herczegnővel; a hatalmas birodalom öröklésére kevesebbet gondolt, mint a forrón szeretett herczegnőre. D a g m a r herczegnőt Niszába hivták vőlegénye kórágyához, hol gyakran fordultak elő megható gyöngéd jelenetek. Miklós nagyherczeg-trónörökös az utolsó pillanatig kezében tartja arájának kezeit és elhaló szemeinek utolsó tekintete is bájos menyasszonyára esett. Miklós nagyherczeg halála után Dagmar herczegnőt Sándor nagyherczeggel, a mostani czárral jegyesték el. Mikor a szent pétervári termekben a fényes menyegzőt ünnepelték, a menyasszony hirtelenében eltünt. A vőlegény keresésére indult és megis találta őt boudoirjában. A herczegnő könyszott szemekkel állott az elhunyt Miklós nagyherczegnek életnagyságu képe előtt. A fiatal férj hozzá közelitve halkan mondotta: „Tudom, ön nagyon szerette őt." Az udvar rendkivüli meglepetésére és az oroszudvari szokás ellenére Sándor nagyherczeg még a mézes betek tartama alatt messzecső vidékre vadászni ment.

— *Gyomorszenvedőknek fontos.* Schaumann Gyula gyógyszerész urnak Stockerauban. Több évi gyomorsérelemben szenvedve, orvos által előirt különféle szereknek félelem nélküli használása által kisérletet tettem az ön által feltalált „gyomorsó"-val és rövid idő alatt feltünő javulást észleltem. Midőn önnek a szenvedő emberiség érdekében tett találmányáért legszintébb elismerésemet kinyilvánitom, fölkérem egyszeremint belőle 10 dobozzal küldeni. Tisztelettel Weisz J. főszámvevő. Budapest, 1880. jun. 29 Kapható a működésitő országos gyógyszerésznél Stockerauban és minden neve-

---

te és sok más élete árán is. Azért holnap éjjel 50 emberrel Zerend lovag vára alatt kell lenned, hol pár bátrabb ember a veletek vitt hágcsón a falon keresztül bemászik és a legnagyobb óvatossággal kinyitván a kaput, csendben befogtok menni. Az alvó szolgákat egynek kivételével mind levölitek . . ."

— „Istenem, mennyi vér egy asszonyért, sóhajta László" —

— „Nem sokkal több, mint Náthán, de látva a lovag László meghunyászkodását, félbeszakitá kinzását és folytatá — egynek kivételével, aki majd el fog vezetni téged s más két bizalmas emberedet Eleonora szobájába . . ."

— „Hát Zerend lovag, ő bizonyára nem fogja tétlenül nézni neje elraboltatását?!" —

— „Hallgass gyáva, egy embertől félsz 50-ed magaddal? Különben majd rátérünk. — A nőt, ha lehet ágyában megkötözitek s száját bedugván, egy e czélra már odarendelt kocsira teszitek és elhozzátok . . . . csend, lépteket hallok, szól halkan a lovag s lábujhegyen nesztelenül a nyiláshoz lopódzott. Ott nem látva senkit, kiment és a bokrot óvatosan széjjelhuzá, de hirtelen mozdulatlanul maradt, mert az első zörgés ismétlődött. Körülnézve, s semmi gyanusat nem észlelve, visszafelé huzódott, s már a nyiláshoz ért, — midőn hátulról nyakára irtózatos vágást kapott, mely azonban semminemü következményt nem vont maga után. A második ütést már nem mérhette rá Bunkó, mert ő volt, mivel a lovag rögtön megfordult s Bunkónak sujtására emelt kezét felfogta." —

— „Hah, akasztófa, alattomos szivványja, orozva akartál engem is láb alól eltenni? Istenemre, nem rosz gondolat, azonban kedves Bunkó, máskor legyen szives ésszevenni, hogy ruhám alatt pánczélt hordozok. Azonban, most már számoltunk, én veled, te pedig az élettel, kiállta a lovag és kardját kirántva László ra rohant. Ez azonban térdre vető magát s „Kegyelem lovag, az egyszer irgalmazzon, könyörgött, miközben a lovag elé csuszott s annak térdeit átölelé." —

— „Rongy, gyáva szemét nép, utoljára mondom, hogy teljesitsd akaratomat, mert máskép megszüntél élni. A nőt a várba hozod magad, zsoldosaidnak nem szabad tudniok, hová vitted érted? Zerend lovaggal semmi dolgotok nem leend, mert ő ma a királyhoz megy, megköszönendő az ajándékot. S ne mond, hogy nem vagyok nagylelkü, igérem, hogy zsoldosaid mindegyike egy egy aranyat fog kapni, te pedig fel lész oldozva minden iránt ami kötelezettség alól, s nem kell soha attól tartanod, hogy Zord lovag el fogja valakinek mondani, miszerint ő látta, amint itt az erdőben Náthán zsidót valaki megtámadta, valaki elvette batyuját s hogy valaki az ellenkező zsidót késével keresztülszurta s bárdjával összevagdalta és nem fogja senkinek, még egy légynek sem mondani, hogy ez a valaki rabló és gyilkos nem volt más, mint Bunkó László. — Nos, nem szép ez tőlem, de ezt csak azon esetre teszem meg, ha a nőt ugy hozod a várba, hogy arról egy lélek se tudjon a várbelieken kivül semmit, mert akkor Zord lovag nemcsak ezt, nanem sok mást is el fog mondani azoknak, a kiknek Bunkó László épen nem szeretné titkát az orrukra kötni. Megértettél? No hát jól van, holnap éjjel, addig élj boldogul és elment. Utközben édesdeden suttogták ajkai: „Eleonora, bájos tündér, enyém lész és nem fogja tudni senki, hogy hová tünt a gaz Zerend lovag gyönyörü asszonya."

— „Csak én, szólt halkan egy alak, ki a barlang melletti bokorból előbujt s öklét fenyegetve rázá a távozó lovag felé. Várj, gaz lovag, majd megmutatom neked, mi az a boszu, én mutatom meg, én, Andris, a lenézett szolga!" —

III. Eleonora álma.

Zord lovag aljas szándéka és tervének szinhelyéhez, Zerend várába vezetem a t. olvasót. A nap már régen lehanyatlott a hegy láthatárba s helyét a méla hold foglalá el testvérjeivel a kis csillagokkal. A hold szelid világa árasztá el az egész vidéket, a messze fehérlő hegyek, a völgy és az erdő zuzmarás táival ugy csillogtak, mintha ezüttel volna boritva. A kisded emelkedésen levő vár tiszta világosan és csendben tünik elénk, mintha a vár lakói mind lenyugodtak volna és csak a vár felső részének kivilágitása és az ide-oda tünedező árnyak sejteték velünk az ébrenlétet. Benn a lovag hálószobájában csendes beszélgetésbe merülve találjuk Zerendet bájos nejével, az Amazon Eleonorával.

— „Hát mégis elmész, kedves Andorom?" —

— „El, hogy ismét visszatérjek ölelő karjaidba, felelé a lovag magához szoritva Eleonorát." —

— „Istenem hát hasztalanul pazarolom rád sok kérésemet, hogy tervedről lebeszéljelek? Ilyenkor, téli éjjel utazni oly messze utra, Istenkisértés." —

— „Édesem, a vadaktól féltesz, vagy mitől? Istenemre, gyávának, felette félénknek tartasz, ha azt hiszed, hogy fenevadak elrettenthetnek utazási szándékomtól!" —

— „Nem fenevadaktól, azaz igen, fenevadaktól féltelek, de olyanoktól, miket rosz embereknek szokás máskép nevezni." —

— „Hová gondolsz Eleonorám, emberektől féltesz? Hiszen nincs háboru, hogy a portyázó ellentől kellene óvnom magamat, vagy tán . . .?" —

— „Ám halld, szakitá félbe Eleonora, az éjjeli álmomat. Ne hidj babonásnak oly mérvben, hogy az álomnak hitelt adjak, de ez oly igazi szinben tünt fel előttem, hogy mély gondolkodásba ejtett. Ugy tetszett álmomban, mintha én, kedves Andor, egy szikla aljában a puha füvön feküdtem s aludtam volna; egyszerre szendergésemből pokoli hangok riasztottak . . . felettem keselyük és varjuk vijjogtak. Egyik-másik oly közel jött arczomhoz, különösen egy undokvarju, hogy fekete szárnyainak lebegését érzém, és én nem birtam elüzni őket. Karjaim, mintha leszegezve lettek volna, felemelkedni nem birtam s ilyen hasztalan vergődéseim után a te nevedet kiáltottam, hogy segélyemre jöjj, de te nem hallottad, mert távol valál, . . . kiáltoztam, de hiába, torkomban a hang oly tompa, s tán hallható sem volt . . . . egyszerre az a csunya varju egyenesen rám repült, s mintha szivemet akarta volna kiszakitani, ekkor én egyet sikoltottam és e sikoltásra felébredtem. Minden tagom reszketett a félelemtől, az izzadtság cseppekben hullt le arczomról. Igen kimerült voltam és ujra álomba merültem." —

— „Kedves kis babonásom te, kiált felnevetve Andor, hisz nincs ennek semmi rosz jelentősége sem, nincs ez összekötve utazásomban előfordulható veszélyekkel."

— „Jó, ne hidj rettegéseimnek, majd tán második álmomról nem ezt fogod mondani. Alig, hogy elaludtam, már ismét lázas képlefek vonulának el lelki szemeim előtt, sötét zürzavaros képek, melyeknek mindegyike más és más szint játszott; egyik fekete volt, a halál szine, a másik sárga, a lassu enyészet ábrázolója, a harmadik szürke, az alattomos cselszövények képe. Egy ideig lassan-lassan vonultak el szemeim előtt, majd őrületes gyorsasággal száguldtak tova. Ekkor látláthatlan sötétség terült elém, melyből csak egyes folyton felém közeledő fényló pontok váltak ki. A legelső emberalakká nőtte ki magát, amint födetlen fővel, tört kard és lándzsával száguldott és menekült habzó lován üldözői elől. Üldözői furiákhoz hasonló szörnyek valának, kisérteties en villogó szemekkel, kigyó hajfürtökkel, melyek ide-oda tekergőzve szisszegték körül fejeiket. Kezükben tüzes lándzsa égett, lovaik nem is lovak, hanem mind megannyi Medusa-fővel biró emberi állatok valának, melyek vállaikon hordták kisérteties lovagjaikat. A legelső már egészen közelért a menekvőhöz és lándzsájával már hozzászurt, midőn az üldözők hirtelen elbuktak s őket eltemette a mélység, csak az első üldöző arcza nézett mereven felém, s én mintha megleltem volna igézve, nem mertem elkiáltani nevét, pedig oly ismerős volt . . ." —

— „Hát az üldözött, kérdé a szörnyüködő Andor?" —

— „Az megmenekült; de tudod-e ki volt az? Te voltál kedvesem." —

— „Én, szól Andor, nem palástolhatván el az izzonytóli megrázkódását. Borzasztó álom volt az igaz, de, kiáltja fel hirtelen, ez semmi roszat nem, sőt inkább jót jelent. Az üldözők ellenein, kiktől szerencsésen meg fogok menekülni."

— „Jól van Andor, hát csak nem hallgatsz reám és elmész, de ha épen visszatartlak, azt az egyet tedd meg kedvemért, menj holnap reggel és ne az éjjel!" —

— „Isten neki, kedves kis rábeszélő angyalom, ezt az egyet csak megteszem a kedvedért. De hát azt beláthatod, hogy el kell mennem, megköszönendő az ajándékot, melylyel a király felruházott? Hisz ezt a te érdekedben kell megtennem."

— „Már miért?"

— „Azt hiszed, kedvesem, hogy a király csak azért, mert Zerend Andor a nevem, felruház egy jókora birtokkal? Legkevésbé sem, tudja ő mert tette azt, nem felejti el soha, mily nagy szolgálatot tőn néki apánk, Bódog lovag. Jól megérte, a király életét menté meg, midőn egy lovag játék végeztével a király élte veszélyben forgott. És te ezt nem is tudod?"

(Folytatása következik.)

zetes gyógytárban Egy doboz ára 75 kr. ha legkevesebb 2 doboz rendeltetik meg.

Mézeshetek. Nem érdektelen tudni, hogy az emberi élet ama kellemes vagy kellemetlen napjait, melyeket „mézeshetek"-nek nevezenk, hogyan értelmezik más népeknél. A mézeshetek németül „Flitterwochen". francziául „semainé de plaisir" (örömhét), angolul „honeymoon" (mézes hónap), svédül „smekmanad" (czirógatási hónap). Németalföldön „wittebrodsweken" (fehérkenyér hetek), Dániában „hregebrodsdagene" (fehérkenyérnapok), Lengyelországban „tydzien miokowky" (mézeshetek). Portugálliában „semana dos prazeres" (mulatságok hete), Spanyolországban „el pan de la boda" (menyegző kenyere) — neveket viselnek.

Papirszeletek.

Látogatáskor. Tessék kérem maradni, mindjárt készen a villás reggeli.

— „Köszönöm már megvilláztam"

Házassági tanácsok.

— Édes apácskám, kérem nyilatkozzék nőül vehetem-e Mariskát?

— Szereted őt?

— Szeretem.

— Nagyon?

— Nagyon.

— Midőn felébredsz, mi az első gondolatod?

— Mariskám.

— Hát utczán?

— Őt keresem, ha valahogy megláthatnám.

— És a hivatalban?

— Ott is mindig előttem van s tollam gyakran a porzóba mártom, a tintát meg porzónak veszem.

— Hát ha egyedül vagy

— Nyugtalan vagyok, beteg vagyok epedek érette.

— Mikor pihenni mégy, mi a végső gondolatod?

— Mariskám

— S ő is ugy szeret téged?

— Ő is.

— No hát vedd nőül. Isten áldjon meg benneteket!

Hivatalos piaczi árak.

Nagy-Kanizsán, 1881. márcz 23.

100 kilogrammjával számitva.

Buza 11·——11.70. Rozs 9·50 -·10.— Árpa 9.——10.— Zab 6·50 -.7·—. Kukoricza 6·—.——·—. Burgonya 4·—.— —. Borsó 32.— —·—. Lencse —.—·—30·—. Bab —.10·.— — Széna ·—.—2·—. Szalma ·—.—1·20.

1 kilogrammjával számitva.

Marhahus 48 — 52. Juhhus —·—.— Sertéshus 56·—.—. Szalonna ·—.—86. Disznózsir ·—.—80. Vöröshagyma ·—.—18. Foghagyma ·—.—30. Czukor ·—.—60. Bors .—·· 1·20. Paprika 90.—. Szappan ·—.—40.

1 literjével számitva.

Ó bor 32—48 kr. Uj bor 20 - 28 kr. Pálinka 48 kr. Eczet 6 kr.

Kiadta: FARKAS, v. piacz könyvvezető.

Szerkesztől üzenet.

4564. M S. Pécs. A költemények nem közlésre valók.

4565. V. Helyben. „Éj van, mindenki nyugszik." Sok szép gondolat- és érzés van benne, de a feldolgozás szabálytalan. Igy nem lehet közölni. Szivesen fogadjuk mindenkor.

4566. B. Csáktornya. A magán levelet köszönettel vettük.

4567. H. „A siráső" balladát köszönettel vettük.

4568. Sp. Terjedelmesebb közleményt kaptunk.

4569. A pötrétei szegletes prókátor ügyét nem hozhatjuk.

4570. J Keszthely. Kikerestük, 1880-ki 36 számban közöltetétt.

4571. New-York. Az „Oesterreich-Amerikanische Zeitung"-ot mi nem használhatjuk, kérjük beszüntetését.

Vasuti menetrend.

Indul Kanizsáról hova:

Vonat szám			Ora	Perc.	Idő
307	Eszék, Mohács, Dombovár		5	10	reggel
215	„ „ „		2	30	délut
209	„ „ „		11	1	éjjel
202	Buda-Pestre	(gyorsvonat)	5	55	reggel
204	„	(postavonat)	2	6	délut
212	„	(vegyes vonat)	11	20	éjjel
313	Bécsbe (Szombathely, Sopron felé)		6	15	reggel
301	„		11	50	éjjel
315	Sopronba		3	40	délut
205	Prágerhof Kottori, Csáktornya		4	55	reggel
203	„ „		2	47	délut
201	„ „	(gyorsv.) „	10	50	éjjel

Érkezik Kanizsára honnét:

210	Zákány felől		5	27	reggel
216	„ „		1	41	délb.
208	„ „		11	1	éjjel
211	Buda-Pestről	(vegyes vonat)	4	15	reggel
203	„	(postavonat)	2	5	délut.
201	„	(gyorsvonat)	10	70	éjjel

Felelős szerkesztő: BÁTORFI LAJOS.

Nyilttér.*)

Nyilvános köszönet.

Boldogult férjem idősb Jack Frigyes elhalálozása alkalmával a nagy kanizsai ó takarékpénztár mélyen tisztelt választmánya a koporsóra diszes virágkoszorut emléksorral szalagozottan küldeni szives volt, fogadja ezért a tekintetes választmány ugy, mint a végtisztesség tételnél megjelent számos résztvevők gyermekeim nevében is őszinte hálaköszönetemet

Nagy Kanizsa, márcz 22.1881.

Özv. JACK FRIGYESNÉ, szül: METZ ANNA.

*) E rovat alatt közlöttért felelősséget nem vállal a Szerk.

HIRDETÉS.

BÉCSI DIVATTEREM.

Mme **Klein divatterme,**

Bécs, II. Schöllerhof.

Mindenféle öltözékeknek legizlésteljesebb és legpontosabb kiszolgáltatásával, főleg menyasszonyiruha-készletek.

Párisi minták.

271 1—2

Becsületes, szorgalmas házalóknak, kik kisebb városokat és tartományokat látogatnak meg, kitünő **mellékjövedelem** ajánltatik, (mely mindenütt könnyen eladható és minden pénz és veszélyeztetés nélküli.) Csak e czimre kell irni **J. K. 555 an G. L. Daube és társa Frankfort am Main.** 267 2—3

HIRDETÉSEK.

Nem a hirdetések olvasása által itélheti meg a beteg biztosan, vajjon a hirlapokban feldicsért számtalan gyógyszerek közül ez vagy amaz-e neki való, vagy hogy pénzét nem hiába adja-e ki. Ezért egy beteg se sajnálja a fáradtságot és hozassa meg magának a „Betegbarát" czimű könyvecskét Gorischek Károly cs. kir egyetemi könyvárustól Bécsben (István-tér 6.) mert e könyvecskében tekintélyek által ajánlott és legjobbaknak bizonyult gyógyszerek szakszerüen és kimeritően vannak ismertetve ugy, hogy minden beteg egész nyugalommal bináíhat s a legjobbat választhatja magának. A könyvecske ingyen és bérmentve küldetik meg. a megrendelőnek tehát nem okos több költséget, mint 2 krajczárt a levelezési lapért, mely magyar is lehet. (261 III. 1--4)

SCHAUMANN GYULA-FÉLE

MAGENSALZ.

Eddig elérhetlen hatásában a könnyebb megoldásra vonatkozólag nehezen emészthető étkekre, emésztés, vértisztitás, táplálás és testerősitésére. Ezáltal a naponkinti kétszeri folytonos használat után mértékletes szerül használ még makacs betegségeknél is, u. m. émésztési gyengeség-, zaha-égetés-, viztólulás a hasgiliszténál, vesteglőség a bélnél, taggyengeség, aranyér szenvedés, mindenemű görvény, golyva, fehérkór, sárgaság, idült börkiütés, időközi főfájás, féreg- és kőbetegségeknél, bonyálkásodás a benőttköszvénynél es a gumóságnál. 186 5—6

Az ásványvizek gyógyszer gyanánti használat mellett, előtte ép ugy mint aunak használata alatt, valamint utólagos gyógykezelésnél is kitünő szolgálatot tesz.

Kapható annak készitőjénél, gazdasági gyógyszerész Stockerauban és a következő raktárakban: Kiss István gyógysz. Arad, Stech Lajos gyógysz. Altschl, Vanady Istv, Minczer Lipót gyógysz. Nagy-Becskerek, Dr. Rotschnek Emil gyógysz. Debreczen, Pap J. gyógysz. Duna-Földvár, Kovács Mihály, Sipocz István gyógysz Pécs, Nyiry György gyógysz Nagyvárad, Práger Béla gyógysz. Nagy-Kanizsa, Müller P. I., Seltz J. gyógysz. Karansebes, Wandraschek C. gyógysz. Kassa, Kirchner M. gyógysz. Komárom, Jóó Ignátz gyógysz Mária-Theresiopel, Dr. Czathi Szabó gyógysz. Miskolcz, Plavalo G., Grossinger B. Neusatz, Molnár Lajos, Mezey Antal, Khudy József gyógysz Sopron, Török József, Sztupa és Kriegner gyógysz. Pest, Soltz Rudolf, Heinricl Felix, Pisztory gyógysz. Posony, Diodattos utóda gyógysz. Pétervárad, Gömbös D. gyógysz. Palota, Simon Ferencz, Lippocsy Miksa, Mehlschmidt I. gyógysz. Győr, Dieballa J., Braun J. gyógysz. Székesfehérvár. Teleky Antal gyógysz. Siklós, Barcsay gyógysz. Szeged, Tarczay István, Jahner C. M. gyógysz. Temesvár, Bodrossy G. gyógysz. Tercsovácz, Bela Simon gyógysz. Trencsén, Lam Sándor gyógysz. Ungvár, Bauer Ferencz, Borschitz J. Ung. Weisskirchen, Moldowany A. gyógysz Werschetz, Waidinger A. S. Zombor, Hollosy J. E. gyógysz. Zala-Egerszegen, valamint az osztrák-magyar állam minden nagyobb gyógyszertárában. Egy skatulya ára 75 kr. Megrendeléseknél legkevesebb két skatulya utánvéttel küldetik.

Berger's medicinische

THEERSEIFE

Durch med Capacitäten empfohlen, wird in den meisten Staaten Europa's mit glänzendem Erfolge angewendet gegen

Haut-Ausschläge aller Art

insbesondere gegen chronische und Schuppenflechten, Krätze, Grind- und parasitäre Ausschläge, sowie gegen Kupfernase, Frostbeulen, Schweissfüsse, Kopf- und Bartschuppen — **Berger's Theerseife** enthält **40%** **Holztheer** und unterscheidet sich wesentlich von allen übrigen Theerseifen des Handels — Zur **Verhütung von Täuschungen** begehre man ausdrücklich **Berger's Theerseif**: und achte auf die bekannte Schutzmarke.

Als **mildere Theerseife** zur Beseitigung aller

Unreinheiten des Teints

gegen Haut- und Kopfausschläge der Kinder, sowie als unübertreffliche cosmetische **Wasch-** und **Badeseife** für den **täglichen Bedarf** dient: 222 6—12

Berger's Glycerin-Theerseife

die 35% Glycerin enthält und fein parfümirt ist.

Preis per Stück jeder Sorte 35 kr. sammt Broschüre.

Haupt-Versandt: Apotheker G. HELL in Troppau

Vorräthig in allen Apotheken der Monarchie. **Hauptdepots** für **Gr.-Kanizsa** bei den Herrn Apothekern B. Präger und J. Belus.

A cs. kir. szab. osztrák

telek-hitelintézet

hitelzálogi biztositott

6 huzással

3% záloglevél-sorsjegyre

darabja 100 frt

évenkint 6 huzással

és minden

főnyeremény 50000 frtig

kezeskednek kétségtelen hitellel a legnagyobb **nyerésesetek**, minthogy minden 100 frt névérték szerint kijátszott záloglevélre azonkivül még jutalom élvezet is esik, mely a kijátszásig minden huzásban részt vesz, és melynek értéke már ma 30—35 forintig terjed.

E jeles zálogleveli jegyek, melyek nem ajánlhatók eléggé, egyszersmind a legolcsóbbak az osztrák-magyar birodalomban, mert ezek az egyedüli sorsjegyek, melyek ráfizetés nélkül fenntarthatók, és mégis bizton lehet e kitünő jegynek jelentékeny árfelemelkedésére számitani.

Közelebbről viz-gálva látjuk, hogy e jegy

9 százalékos kamatozást

képez, minthogy az évi 6 kötlevél értéke darabját 1 frttal véve 6 frt, a kamat 3 frttal számitva, igy az eredmény 9 forintot tesz

Mi ezen sorsjegyeket készpénzben szigoruan a napi árfolyam szerint (most 100 frt) adjuk, kereset és költség bérmentve, valamint havi részlet fizetés mellett is

10 részlet 10 frttal	**100 frt**
az utolsó részlet	**5 frt**
összesen:	**105 frt**

A 10 frtnyi fizetést jegyenként az eladók kivánatára 4'l, 'l. is megtartjuk.

A kötlevél a jövő huzásra 1881. april 15. 1 frt és bélyeg.

NYITRAI és TARSA

Budapest, Dorottya-utcza 6. sz.

A jutalom-kötlevelek mint tőkének kamatozása végett használhatók községeknél, testületeknél, nyilvános felügyelet alatt álló intézeteknél, továbbá gyám- és letett pénz gyanánt és katonai házassági biztositékul. (A törvények 86 paragraphusa.) (254 7—15)

3%

Helyiség változtatás.

Van szerencsém értesiteni an. é. közönséget, miszerint a Kiss-féle házban létezett régóta fennálló czipész-üzletemet a **Waits**-féle házba, Knortzer Károly vendéglője szomszédságába tettem át, a hol ugy mindennemü kész női- és férfi czipőket mint megrendelésre is a legjutányosabb árak mellett s pontosan szolgálok.

EGER IGNÁCZ, czipész.

266 2—2

GYÖNYÖRÜ ROM. KATH. IMAKÖNYVEK.

Van szerencsém jelenteni, hogy a köztiszteletü **Beke Kristóf** vörös berényi róm. kath. plébános és hirneves magyar iró által figyelemmel szerkesztett harmadik és negyedik kiadást ért, az hitatosságot előmozditó, a kath. hivek szivét nemesitő, háromféle kiadásu: **„Mennyei Mannaskert", Üdvösség ösvénye", „Biztos lelki vezér"** czimü és **már tizenkét ezer példányon felül** a kath. hivek közt elterjedt

imakönyveket

a teljes irói joggal örök áron megvásároltam.

Beke Kristóf plébános ur, a kath. hivek jobbléteért lelkesen küzdő lelki atya bölcsen belátá ezen imakönyvek szükségességét, és ezek által igyekezett a nyelvetrontó és hibás imakönyvek kiküszöbölését előmozditani.

Ezen imakönyvek megjelenésök óta mindenütt szivesen fogadtattak és eddig a **veszprémi, pécsi és szombathelyi püspöki hatóságok jóváhagyását** kinyerték, s ezáltal kifejezést adtak, miszerint e szépen kiállitott hibátlan imakönyvek terjesztését a kath. hivek közt szivesen látnák.

Mennyei mannáskert, vagyis teljes tartalmu ima- és énekönyv keresztény katholikusok használatára, harmadik kiadás, öt művészi aczélmetszetü képpel 8-rétü, félbőrben, kötve tokban . . . frt 1 30
Egész bőrben, tokban és finom aranymetszéssel . . . frt 1.80
Egész bőr aranymetszés, csat és kereszt . . . frt 2.70
Zergebőrben, csat és diszitéssel . . . frt 4 —
Finomabban késZitve . . . frt 6.—
Selyem- vagy bársonykötés aranymetszéssel diszitve . frt 7—10.—

Mennyei mannáskert, / **Udvösség ösvénye,** / **Biztos lelkivezér** } finom papirra nyomva 12-rétü, hat kitünő aczélmetszetü képpel. Szinnyomatu czimlappal. Negyedik kiadás.

Fél bőrben, tokban . . . frt 1.20
Egész bőr, finom aranymetszés és tokban . . . frt 1.80
Aczél kereszt és csattal . . . frt 2 80
Zergebőr diszitéssel . . . frt 3.50
Finomabb kiállitott . . . frt 5—6.—
Selyem- vagy bársonyk diszitmény . . . frt 6 -8.—

Mennyei mannásker 32-rétü, temérdek képpel diszitve, papirk. tokban . . . frt —.40
Aranymetszéssel, tokban . . . frt —.60
Aczél kereszt, csattal . . . frt 1.—
Zergebőr, diszesen . . . frt 1.50
Selyem-bársony finom diszitménynyel . . . frt 2 50

Kis rózsáskert, vagy a kath. keresztény ifjuság imái és énekei kis csinos aranynyomatu papirkötésben, tokban; ára 30 kr.; angol vászon ezüst nyomással 40 kr., egész bőrben velinpapiraranymetszéssel, tokban 50 kr.; aczélcsatra 70 kr; egész bőrben velin papir aranymetszéssel és aczél csatra, kereszttel 80 kr.

Egyházi énekkönyv, 115 egyházi éneket tartalmazó, II-ik kiadást ért csinos aranymetszéssel készitett könyvecske, ára 60 kr.

Homokkomáromi emlény, a bold. sz Máriát kegyeletteljesen tisztelő magyaroknak ajánlva, ára 20 kr.

Nagy áldozat, irta Tóth Mike Jézus társasági tag IV. kiadás, csinos könyv képekkel ára fűzve 18, kötve aranynyomással 28 kr.

A szent keresztuti ájtatosság, képes kiadás irta Szemányi Ágost szent-Ferencz r. áldozár, kemény kötés, aranynyomással 28. kr

Minden megrendelés posta fordultával eszközöltetik.

Tisztelettel **WAJDITS JÓZSEF,** könyvkiadó N.-Kanizsán.

Önkéntes ház-eladás.

Nagy-Kanizsán, Batthány-utczai 15. számu családház, mely 9943 frtra becsültetett, folyó évi **april 14-én**. esetleg **május 14-én** önkéntes árverés alá kerülvén, a venni szándékozók tisztelettel meghivatnak a tulajdonosok által. 269 1—1

Nagy-Kanizsán, nyomatott a kiadó tulajdonos Wajdits József gyorssajtóján.

NAGY-KANIZSA, 1881. márczius 31-én. 26-ik szám. Huszadik évfolyam.

Előfizetési ár:
egész évre . . . . 8 frt.
fél évre . . . . 4 „
negyed évre . . . . 2 „
Egy szám 10 kr.

HIRDETÉSEK
8 hasábos petitsorban 7, másodszor 6 s minden további sorért 5 kr.
NYILTTÉRBEN
soronként 10 krért vétetnek fel.
Kincstári illeték minden egyes hirdetésért 30 kr. fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőhöz, anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhoz bérmentve intézendők:
NAGY-KANIZSA
Wlasicsház.
Bérmentetlen levelek csak ismert munkatársaktól fogadtatnak el.
Kéziratok vissza nem küldetnek.

Nagy-Kanizsaváros helyhatóságának, „nagy-kanizsai önk. tüzoltó-egylet", a „nagy-kanizsai kereskedelmi s iparbank", „nagy-kanizsai takarékpénztár", a „zalamegyei általános tanitótestület", a „nagy-kanizsai kisded-nevelő egyesület", a nagy-kanizsai tiszti önsegélyző szövetkezet", a „soproni kereskedelmi s iparkamara nagy-kanizsai külválasztmánya" s több megyei és városi egyesület hivatalos értesitője.

Hetenkint kétszer, vasárnap- s csütörtökön megjelenő vegyes tartalmu lap.

Előfizetési felhivás.

A folyó évfolyam második évnegyedének közeledtével tisztelettel felhivjuk mindazokat, kiknek előfizetésök lejár, annak szives megujitására, hogy a lap szétküldésében hiány ne forduljon elő.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
april—jun. évnegyedre 2 frt
april—szept. félévre 4 frt
april—decz. 3 évnegyedre 6 frt

Legczélszerübb postautalványnyal eszközölni az előfizetést, mely **Wajdits József** könyvkereskedésébe **N.-Kanizsára** küldendő.

A Balatonról.

18 év óta szabályozzák a Balatont, hogy mi módon és mily sikerrel, az iránt szomoru adatokat találunk f. évi jan. 26-án Siófokon megtartott érdekeltségi értekezlet jegyzőkönyvében.

Összehivta az értekezletet msg. Boné Géza cs. k. kamarás, Fehérmegye alispánja, mint a Balaton szabályozási végrehajtására 1880. apr. 11-én kinevezett kormánybiztos.

Mert tudni kell, hogy a Balaton tavát már régóta kormánybiztos urak kormányozzák, hogy mi módon, arról felvilágositást ád a jegyzőkönyv következő mondata: Felhozza még K. B. ur, hogy noha a legutóbbi K. B.-i értekezlet óta több év telt el, de azért a kormányt az ügy iránti érdeklődés hiányával vádolni nem lehet, mert időközben nevezetes adatok gyüjtettek s a nyert tapasztalatok combináltattak."

Távol áll tőlünk a jelenlegi kormánybiztos urat legtávolabbról is vádolni, hanem szabadjon a jegyzőkönyvből még egyet-mást idézni és jegyzetekkel kisérni.

K. B. ur ezeket mondta: Ismerjük a bajt, sajnos, hogy annak elháritására az eszközök megválasztásánál egy hatalmas ellenséggel kell küzdenünk, magával a természet hatalmával, mely eltörpiti, lehetetlenné teszi az emberi igyekezetet."

No, az igazán sajnos! tehát az időközben gyüjtött nevezetes adatok és combinált tapasztalatok eredménye az volna, hogy a természet hatalma ellenség, mely lehetetlenné teszi az emberi igyekezetet? Ily kimondás ellen a mérnöki tudomány nevében óvást kell tennünk, mert nézetünk szerint a természet hatalma nem ellenségünk, hanem inkább szövetségesünk, csak az a különbség, hogy ha előre is ellenség gyanánt tekintjük és el lenére akarunk tenni; ha természet ellenes eszközökkel akarjuk legyőzni a természetet, akkor megboszulja magát; — de akkor sem a természet hatalma, hanem az ember hatalmaskodása.

Tetszett elzárni a Balaton természetes lefolyását, tetszett bezárni a siófoki zsilipet is épen akkor, mikor legkevésbé lett volna szabad. Az a baj eredete: ami viz akkor fel lett duzzantva, az most már 4 év óta 70.000 hold földet borit, milliókra menő kárt okoz, és lehetetlenné teszi a lecsapolasi igyekezetet; — mert világos, hogy azon Sió birtokosok, kiket sikerült megvédeni az árviz ellen, akkor mikor országszerte árviz uralkodott, most már jogot tartanak ahhoz, hogy tovább is a Balaton legyen az ő vizgyüjtő medenczéjök.

„12 év előtt szabályzat lett kidolgozva azon czélra, hogy a viz alább ne szálljon" — ezen tervtől kitünik azon igyekezet minősége, melyet a természet hatalma eltörpitett.

Szabályzat a természeti erővel szemben, szabályzat 12 év előtt, szabályzat azon czélra, hogy a viz alább ne szálljon! valóban minden szó igen tartalomdus, de még hozzá kell tenni, hogy azon szabályzat csak próbaképen 6 évre fogadtatott el azon czélra, igenis, hogy a viz alább ne szálljon; mivel azonban a legutóbbi K. B. értekezlet óta több év telt el, tehát a 12 év előtt szárazság idején hozott szabályzat érvényben maradt mai napig is azon czélra, hogy a viz alább ne szálljon.

No, nem is igen száll.

„Időközben a helyzet megvál tozott s a meghozott áldozatok árán csak azon szomoru tapasztalattal lettünk gazdagabbak, miszerint valamint a tó tükrének a meghatározott legalacsonyabb szinvonalon alóli lespadása, valamely előre gondoskodás daczára is bekövetkezhet, ugy azt sem lehet megakadályozni, hogy a B. viztükre a mostanihoz hasonló, vagy még károsabb magasságra fel ne áradjon."

Ilyformán a B. szabályozásnak végrehajtására kiküldött teljhatalmu biztos ur kijelenti, hogy a Balatont szabályozni nem lehet.

HENCZ ANTAL.

A tőzsdei birósági ügy.

A) Körlevél.

Pályatársak!

Az alólirott tizenöt budapesti szaktestület képviselőiből alakult értekezlet egyhangulag elhatározta, hogy egy nemzetgazdaságilag jeles intézmény sértetlen fentartása érdekében sorompóba lép.

Pályatársainkhoz apellálunk: támogassanak bennünket ezen törekvésünk érvényesülésében.

Fáradozásaink czélja a vitás ügyek elintézésére hivatott tőzsdei biróság intézményét továbbra is fentartani.

E birósági forum tizenhat évi fenállása óta sok tekintetben járult hazánk közgazdasági jólétének előmozditásához.

Az összes gazdasági tényezőkre az áruforgalomra, a hazai terményekre s főleg a mezőgazdasági tömeges termelésre kiterjedt a tőzsdei választott biróság rendet teremtő határozmányainak jótékony hatása.

A kereskedő a biróság gyors itélethozatala következtében sohasem volt akadályozva üzleti hivatásának teljesitésében. A kereskedelmi forgalomban sok nehézséget és akadályt lehetett ez által leküzdeni és mellőzni.

A mezőgazda megnyugvással teljesithette terményeinek eladását. Az átvevő kereskedő önkényes eljárásnak utját állotta a tőzsdebiróság gyors, olcsó és csakhamar érvényesülő igazságos itélete.

A gyárosok és iparosok ezen kivételes biróságnak a fölösleges formaságok mellőzésével egyszerüsitett proceduraja folytán azon helyzetbe jutottak, hogy a gyakran nagyobb tőkével rendelkező megrendelővel szemben is érvényesithették jogaikat, a nélkül, hogy netalán hosszadalmas per által üzletüktől a szükséges figyelem és felügyelet folytonosságát meg kellett volna vonniok.

És a mennyiben a vesztes fél az itéletben megnyugodhatott, ezen biróságot sohasem lehetett igazságtalansággal vagy részrehajlással alaposan vádolni.

A tőzsdebiróság igy a forgalmi élet valóságos támaszává és előmozditójává lett. Részesévé vált hazánk közgazdasági fejlődésének s hozzájárult a főváros felvirágoztatásához.

E tényeket minden oldalról elismerték, mi csak konstatálhatjuk azokat s e tények inditottak bennünket a cselekvésre.

„Reformokat" terveztek ez intézmény számára.

Reformokat, melyek a tőzsdebiróság hatáskörét megszoritanák, melyek e gyors és olcsó igazságszolgáltatást kérdésessé tennék.

Polgártársaink több osztálya a tőzsdebirósági intézmény jótékony hatása elől imperative elzáratnék, s az eddigi egyszerü eljárás és szokás az ujjáalakitás által részben veszélyeztetve volna.

Mi is reformokat kivánnánk ezen, a törvény által eddig nem eléggé szabályozott intézmény érdekében.

De mi javitásokat követelünk oly értelemben, hogy a tőzsdebiróság hatásköréből mindazon szerződések és ügyek elintézése törvényesen kizárassék, melyek nem üzleti természetüek.

Azonban tisztán és világosan kell meghatározni, hogy mindazon viszályok, melyek a kereskedők, mezőgazdák és iparosok üzleti viszonyaiból származnak, ezen biróság által intézhetők el, ha a szerződő felek szabad akaratukból e biróság illetékességének magukat alávetni jónak találják.

Nemcsak a gazdasági jólét szempontjából állitjuk föl ezen programmunkat, melynek teljesülése annyira kivánatos, hanem magasabb szempontból is, és pedig az egyéni elhatározás szabadságának csorbittatlan fentartása szempontjából, mely magántermészetü ügyekben itért és jogot követelhet.

Ezen elvekre való tekintettel a tőzsdebiróság hatáskörét egy javaslatban körvonaloztuk. E szerint a kereskedőknek, a mezőgazdáknak és iparosoknak, lehetővé tétetnek az üzleti természetü vitás kérdések elintézését továbbra is e forum elé hozatni.

Kérjük e javaslatot, melyet tudomás vétel végett közzé teszünk, megvizsgálni s ha helyeslésükkel találkozik, annak elfogadását a törvényhozásnál támogatni és előmozditani.

TARCZA.

Egy fiatal özvegyhez!

(H . . . y G . . . . . a.)

Ne tépd, ne tépd el özvegy fátyolod,
Takard könytől ázott arczod vele;
Ne sejtse senki, mily nagy bánatod
Azért ki volt éltednek jobbfele
Végelhagyottnak mért hinnéd magad,
Szülői kar téged hiven fogad.

Igaz, nehéz, ki bajt nem érezett,
Nehéz eltürni annak ily csapást;
Nem is reméltük, hogy te ily hamar
Boldogságod veszélyeztetve lásd.
Ki se hült még szülői fészked — már
Mint férjevesztettet sóhajtva vár.

Repülve boldogságnak szárnyain,
Követted férjed uj hazád felé;
Rég várt üdvödnek csendes tengerén
Sajkád zátonyra hullám nem veré.
Mit érezett szüd, meglátván a helyt,
Hol kisded sajkád biztos partra lelt?

Egyhangu, néma volt a kis magány,
Rendezve állt, mint szép tündértanya;
Mégis rideg volt mert hiányozott
Beszédes ajku házi asszonya.
Jöttödkor, mint búgó kis gerlepárt,
Nem élvezett boldogság fészkevárt.

Gyorsan, hamar folyának napjaid,
Te boszu vig évekről álmodál;
Nem is sejtéd boldogságod egén,
Mily észrevétlen terjedett homály!
Kiért elhagytad, köny nélkül anyád
Kétségbeesve néz titkon reád!

Néz és titkolni vágyik nagy baját,
Amelylyel küzdni óhajt végletig:
Kudarczot vallva: szer, bölcs jótanács,
Hogy nincs mentség! kiejtni nem merik.
O meg titkon mindig remél talán?
Hisz még alig van tul ifju korán.

De mint a fagy csupán virágnak árt,
Kórót, dudvát nem érint jégkeze,
Törvén sokat jobbléte üdveért,
Ő is kevés, kevés jót — élveze.
Alig hogy alkotott családi kört,
Az nemsokára gyászos képet ölt.

Mert jött az óra, intvén távozást,
Az ifju élet, mint feszült ideg
Pattanva szét; a hőn érző kebel
Nem rejt szerelmet, fásult és hideg.
És nője sirjánál mint gyászfüz áll,
Nagyobb keserve sziv fájdalmiuál.

Mégis ne terheld vádaiddal őt,
Álmát ne bántsa bús panaszszavad;
Ki oly hőn küzdött hon, magánügyért,*)
Pálczát fölötte törni — nem szabad.
Nem sejtheté ő, hogy veszélyben él
Midőn vidám volt: sziv, lélek, kedély.

Ne tépd, ne tépd el özvegy fátyolod,
Őrizd meg hiven szent emlék gyanánt;
Takard el vele könnyed záporát,
Ne sejtse senki, hol mi fáj, mi bánt?
Nem vagy magad: szülő, testvér ölel,
Élj nyugton! férjed szép emlékivel!

GYÚROM

*) Bosnia és árvis volt korai halála oka.

A boszu.

(Beszély.)

PÁSLEK SÁNDORtól.

(Folytatás.)

— „Nem, erről sohasem tett emlitést édes atyám, sem Kálmán bátyám."

— „Ejnye, ez valóban nagy szerénység. Hát az ugy volt, hogy a lovag-játék végeztével a király lova, midőn kisérőivel a királyi lakba indult volna, megbokrosodott és lovagját egy meredek uton lefelé, borzasztó mélység felé ragadta. Már alig volt egy kis tér a mélység és az ijedtében tehetetlen király között, midőn valaki hirtelen megkapja a ló zabláját és azt oly erővel visszarántá, hogy a ló hátsó lábaira rogyott. A király leesett, de semmi baja sem lett, kis ütődés leszámitásával. A király midőn megakará köszönni megmentőjének életét, már az eltünt s kisérői adták tudtára, hogy az atyád, Bódog lovag volt. Akkor kapta atyád ama várat, melyben téged, Eleonorám először megláttalak."

„De hát mi összefüggésben van ez utaddal?"

„Egy kis türelmet, mindjárt ráté rek. A király mindig hálás volt ezért, bátyádnak is a legelőkelőbb ur leányát akará nőül adni, azonban ez szerencsétlenségére meghalt és most a napokban kapott birtokkal is azért ajándékozott meg, mert Bódog lovag kedves leányát megmenthetni oly boldog valék."

„Kedves Andorom, rebegé Eleonora, ellágyulva magát Zerend lovag ölelő karjaiba vetvén."

* * *

Már korán reggel utban találjuk Zerend lovagot kiséretével, mely a vár őrizetére tartott embereknek nagyobb részét tevé. A társaság szótlan haladt tova, csak olykor hallatszék egy-egy szitkozódás, midőn a kiséret egyik másik tagjának lova a mély hóval fedett gödrökben megbotlott. Jó ideje, hogy már mentek a szürkülni kezdő homályon keresztül és semminemü esemény nem zavarta utazásukat, ami mindjobban eloszlatá Zerend lovagnak azon aggodalmát, melyet benne Eleonora álma költött.

„Ejh, gyávaság, mormogá magában, még csak gondolni is az álomban látott veszélyekre. Bernát, kiáltá hátra öreg hü szolgájához!"

„Parancsol lovag, szól a megszólitott lovával Zerend mellé ugratva."

„Mihelyest azon erdőn, melyhez most közeledünk, keresztülértünk, azonnal hazasietsz, megnyugtatandó Eleonorát szerencsés megérkezésünket illetőleg."

„Értem, uram, felel Bernát ismét hátrahuzódva, de kis gondolkodás után a lovag mellé ment és szólt: Nem bánom ha megis szid, én bizony mégis figyelmeztetem lovag urat azon sikoltozásokra, melyeket kipróbált jó füleim hallának."

„Mi az, mit hallottál? Hol, merre, kérdezősködék a lovagias Zerend, valami veszélyt sejtve?"

„Legelső kiálltást ezen oldalrol hallottam, — jobbra mutatva — a többit velünk szemközt, azonban ugy látszik az illetőt vagy megölték, vagy betömték a száját."

„Előre, kiálltá a lovag, hatalmasan megsarkantyuzva nemes paripáját, mely az erős döfésre magasan felágaskodott és aztán eszeveszett sebességgel rohant előre."

Kisérete követte, az öreg Bernát pedig figyelmeztette őket a kardok kéznéltartására.

„Többen voltak és lovon, szól hátra a lovag kiséretéhez a letaposott hóra mutatva. Azonban Istennek hála, vérnyomokat nem veszek észre."

„Nőrablás, suttogák hátul, eszükbe jutván az utóbbi időkben gyakran előfordult nőrablások."

„Vigyázat, ha ez ugy van, a nőt meg kell mentenünk bármi áron."

A kiséret mindegyik tagja felhehülve a gyalázatos tett miatt, legfőbb kötelességének tartá a veszélyben forgó nő kiszabaditását undok rablóinak kör-mei közül s ezért szótlanul, de tettre készen követék urukat, ki a lónyomokat vizsgálva, előre száguldott.

„Ott vannak, kiáltá fel Bernát, kezével előre mutatva azon lovasokra, kik, amint látszott, egy nővel bajmolódtak miután az lovasának karjai közül mindenáron menekülni igyekezett.

„Meg kell kötözni, szól egyik rabló ahhoz, ki a nőt vivé."

„Meg ám, kiáltá a lovag, a ti gaz nyakatokat a legelső fára!"

A rablók ijedten fordultak vissza, de már a feleleire nem volt idejük, mert a lovag és kisérete körbefogta őket.

„Kard ki, latrok, harsogá Bernát és egyik rablónak élénken üté fejére kardjával a figyelmeztető szót, de ugy, hogy annak soha többé kedve nem jött a kardkihuzásra."

Eszeveszetten vagdalóztak a rablók jobbra s balra és csak akkor kezdtek kissé higgadtabban gondolkozni, midőn már három társuk feküdt élettelenül a havon, pirosra festve azt kiömlő vérükkel. Mig ezek itt harcsolának, addig egy kis episod történt a lovag és egyik rabló között.

„Uram, szól a rabló, kardját messze eldobva, kegyelem, de ne nem életemért mert készebb volnék meghalni, semhogy gyáván életemért könyörögjek."

„Mi kell, rivallá rá a lovag?!"

„Egy kis felfedezni valóm volna, ha ugyan meghallgatni sziveskednék."

A lovag érdeklődve a tett iránt, félrehuzódott a csetepatéból, hogy meghallgassa a rablót; előbb azonban leszállt lováról és köpenyét teritéa már megmentett, de élettelenül heverő hölgy alá.

Ha javaslatunk nem is mondható tökéletesnek — s vajmi kevés tökéletes e földön — azt hiszszük, hogy az czéltudatosan kijelölt alapelveinknek megfelel.

Felkérjük tehát hazánk kereskedelmi, mezőgazdasági és ipari szaktestületeit, hogy a mennyiben jó indulatunkat és intentiónkat helyeslik, méltóztassanak a mélyen tisztelt képviselőházat javaslatunk érvényesülése érdekében megkeresni.

Az említett szaktestületekhez s a termelő osztályok képviselőihez továbbá azt a kérést intézzük, hogy kerületeik orsz. képviselőivel megértetni sziveskedjenek, miszerint javaslatunk elfogadása az illető osztályok közérdekeinek megfelel.

Ez eljárás könnyitése czéljából a beadvány mintáját ide csatolva, becses kivánatára rendelkezésére bocsátjuk és felkérjük, hogy eljárásuk eredményéről bennünket levél utján értesiteni sziveskedjenek. (Levelek Strasser Alajos elnök urhoz czimezendők.)

A tömeges nyilatkozatok valamely nyilvános intézmény jósága és üdvössége mellett legjobban bizonyitanak. A tőzsdebiróság mint ezt belés külföldön egyaránt elismerik, jónak bizonyult. Ennek fentartása érdekében fölöttébb kivánatos a tömeges fellépés.

A közgazdasági tényezőket alkotó osztályoknak közös cselekvésre való egyesülése nem csak azért szükséges, hogy általában hasznos intézményeket teremtsenek; a közgazdasági tekintetből hasznos intézmények fentartását tüzte ki czéljául.

Budapesten az e kérdés által érdekelt egyesületek együttműködését sikerrel elértük s reméljük, hogy pályatársaink szerte e hazában csatlakozni fognak hozzánk e nagyfontosságu ügy támogatására.

Csatlakozni fognak mindnyájunk, kedves hazánk üdve érdekében!...

Hazafiui üdvözlettel

Budapest, 1881. a márczius 21-én tartott teljes ülés megbizásából:

az országos magyar gazdasági egyesület
a magyar gazdák társas köre
az országos magyar ipar-egyesület igazgatósága
az országos magyar ipar-egyesület szesz-ipari szakosztálya
az országos magyar ipar-egyesület gyár-ipari szakosztálya
a magyar általános ipar-egylet igazgatósága
a magyar általános ipar-egylet malom ipari szakosztálya
a magyar mérnök- és épitész-egylet
a magyar általános ipar-egylet kereskedelmi szakosztálya
a pesti kir. nagykereskedelmi testület
a magyar kereskedelmi csarnok
a budapesti szatócs-ipartársulat
a Lloyd társulat

küldötteiből alakult cselekvő bizottság nevében

GRÓF SZÉCHÉNYI PÁL m. k. elnök.
STRASSER ALAJOS m. k. elnök.
WEISS BERTALAN m. k. jegyző.
GELLÉRI MÓR m. k. jegyző.

B) A vidékiek fölterjesztésének mintája.

Mélyen tisztelt képviselőház!

A budapesti tőzsdei választott biróság intéményét a képviselőház jogügyi bizottságának javaslatai alapján veszély fenyegeti. Ez intézmény, mely nemcsak a kereskedők, hanem egyaránt a termelők és iparosok érdekeit is évek óta kiváló sikerrel és jelentékeny eredményekkel képviselte, mely közgazdasági fejlődésünk és kereskedelmi életünk egyik leghathatósabb fejlesztője és nélkülözhetlen tényezője volt és jövőre is lenni hivatva van, nemcsak a fővárosé, hanem az egész országé. És annak megfelelő szervezetben való fönnmaradása ép oly mértékben képezi a vidéki kereskedelem s közgazdasagi tényezők legvitálisabb érdekét, mint a központnak. Ezért nemcsak általánosságban a kereskedelem van általa érintve és érdekelve, hanem minden egyes üzleti ág, minden egyes üzleti czég.

Csak az általánosan érzett és az egész hazai üzleti világ által egyértelemben hangoztatott közvéleménynek felelünk meg, midőn a tőzdei választott biróság csonkitatlan fönntartása érdekében mi is fölemeljük szavunkat és a t. képviselőházhoz hazafias bizalommal fordulunk sürgős kérésünk teljesitése érdekében.

S midőn elismerjük, hogy ezen intézményünk, mely az ország legszélesebb köreiben a legnagyobb mérvü bizalmat érdemelte ki, némi módositásokat igényel is, ezeket tisztán azon irányban fogadhatnók el, melyet a budapesti tizenöt szaktestület képviselőiből alakult értekezlet kijelölt s melyekben az érdekelt közgazdasági tényezők teljes megnyugvásukat találják.

Ez értelemben kivánjuk tehát a tőzdei választott biróság szervezetére és hatáskörére nézve az emlitett testületek alábbi javaslatának érvényre emelését, és a tőzsdebiróság hatásköréhez a jogügyi bizottság javaslata 86. §-ának megfelelőleg, a következő ügyek volnának utalandók:

a) állampapirok, részvények vagy más a kereskedelmi forgalom tárgyát képező értékpapirokra vonatkozólag a tőzsdén kötött minden ügyletből felmerült peres kérdés;

b) a kereskedelmi forgalom tárgyát képező gabona, termény vagy gyártmányárura vonatkozólag a tőzsdén vagy a gabonacsarnokban kötött minden ügyletből felmerült peres kérdés;

c) a kereskedők közt kötött kereskedelmi ügyletekből felmerült peres kérdések, ha a felek magukat ezen kivételes biróságnak irásban alávetették, vagy ha az ügylet a tőzsdei jegositott ügynök közvetitése mellett jött létre s a felek a közvetitő ügynök által kézbesitett és a tőzsdebirósági vagy tőzsdeszokványi kikötést tartalmazó tőzsdeügynöki (alkuszi) kötjegyet kifogás nélkül elfogadták, ugyszintén, ha az ügylet az áru és értéktőzsde szokásaira irásban való világos hivatkozással akár a kötés alkalmával, akár később köttetett meg: (Tőzsdei rendszabály 24. §.)

d) a közkereseti társaságok, a beltéti társaságok s az alkalmi egyesülések tagjai között az egyesülés, illetőleg társasági viszonyban felmerülő peres kérdések, ha a felek magukat ezen kivételes biróságnak irásban kifejezetten akár az egyesülés, illetőleg társasági szerződés megkötése alkalmával akár később alávetették;

e) kereskedelmi utalványokból, nem különben pénzfizetés vagy helyettesithető dolgok, vagy értékpapirok szállitása iránt visszteher kikötése nélkül kiállitott és rendeletre szóló kötelező jegyekből felmerült peres kérdések, ha ezen kivételes biróságok illetősége az utalványban, illetőleg kötelező jegyben kikötve van;

f) egyfelől kereskedők, másfelől nem kereskedők között létrejött olyan ügyletből felmerült peres kérdések, a mely ügylet az 1874. évi XXXVII. t. cz. 258, 259, 260, 261 §§-ai értelmében, habár csupán az egyik szerződő félre nézve is kereskedelmi ügyletet képez, ha a felek magukat ezen kivételes biróságra vagy a szokványra való hivatkozással irásban kifejezetten akár az ügylet kötése alkalmával, akár később alávetették;

g) nem kereskedő termelőknek, gyárosoknak és a kis ipar körét meghaladó üzlettel biró iparosoknak nem kereskedőkkel kötött olyan ügyleteiből felmerült peres kérdések, a mely ügyletek az iparukhoz tartozó terméynek, gyártmányok vagy iparczikkek vételét, szállitását, át vagy feldolgozását tárgyazzák, még ha az ügylet egyik szerződő félre nézve sem képez kereskedelmi ügyletet, ha a felek magukat ezen kivételes biróságnak irásban kifejezetten akár az ügylet kötése alkalmával, akár később alávetették:

h) a tőzsdén vagy a gabnacsarnokban kötött ügylet közvetitéséből felmerült peres kérdések feltétlenül; más helyen kötött ügylet közvetitéséből felmerült peres kérdések akkor, ha az ügylet a szerződők csak egyikére nézve is kereskedelmi ügyletet képez, azon szerződő ellenében, ki az alkusz (ügynök, közvetitő) irányában irásban kifejezetten ezen kivételes biróságnak magát alávetette;

i) egyfelől a közraktári vállalat, másfelől a közraktári jegy (áru- és zálogjegy) birtokosa között a közraktári ügyletből felmerült peres kérdések, ha ezen kivételes biróságok illetősége a vállalatnak közzé tett üzleti szabályaiban (1875. XXXVII. t. cz. 436. §.) kikötve van.

Olyan jogügylet tekintetében, a melyre nézve ezen kivételes biróság illetősége a jelen törvénynek hatályba lépte előtt már kiköttetett, ezen illetőség a jelen törvény által változást nem szenved.

A 86. §. végmondatában foglalt s az elnök és alelnök kinevezésére vonatkozólag tervezett intézkedést határozottan mellőzendőnek véljük, mivel ez a gyakorlati élet igényeinek s az intézmény szellemének nem felelne meg.

Továbbá utalunk a 87. §. második bekezdésére, mely intézkedik az iránt, hogy a fél megjelenésre idézhető be s hozzá kérdések intézhetők, de nem intézkedik azon esetőségre, ha az idézett fél többszöri meghivás daczára sem jelenék meg.

Végül a 88. és 89. §§-okban engedélyezett felfolyamodást helyeseljük, de intézkedést kérünk az ellen, hogy az oknélküli felfolyamodásnak eleje vétessék és a törvény intézkedjék azon esetekre, a melyekben elszánt makacsságból az itélet jogerőre emelkedésének és végrehajtásának elodázása czéloztatik.

Mélyen tisztelt képviselőház!

Az e kérdésben nyilvánuit közvélemény szavának és tekintélyének sulya reményünk szerint kellőképen fog az illető törvényjavaslat tárgyalása alkalmával megfontoltatni. Mi részünkről ujból is kérjük a t. házat, hogy ügyünket felkarolni s a beterjesztett javaslat értelmében megoldani méltóztassék. Nem az egyesek, hanem a köznek érdeke kivánja ezt. Nem egy osztály, hanem a közgazdaság összes tényezőinek láncszolatos összefüződése lép sorompóba a tőzsdei választott biróság érdekében.

..... 1881. márczius ...

A tisztelt képviőháznak.

C) A miniszterelnökhez intézett felirat

Nagyméltóságu Miniszterelnök ur!

A tőzsdei választott biróság módositása tárgyában a képviselőház jogügyi bizottsága által előterjesztett javaslatot az ez által érintett összes fővárosi szaktestületeknek hivatalosan kiküldött képviselőiből alakult bizottság beható tárgyalás alá vevén, arra a meggyőződésre jutott, hogy kereskedelmi és üzleti életünknek ennek külföldön is általában tekintélynek ismert intézménye, melynek eddigi áldásos és eredményekben dús működése minden oldalról kétségbevonhatlan konstatálva lőn, csak ugy és akkor felelhet meg jövőre is nagyfontosságu és nagyhorderejü hivatásának, ha az alább felhozott érvek tekintetbevételével s az azokból kitolyó javaslatok értelmében lesz szabályozható.

E javaslatokat az intézményt a gyakorlati életből ismerő és méltányló annak eddigi szervezete és működése iránt teljesen tájékozott s az általa leginkább érintett és érdekelt szaktestületek képviselői dolgozták ki, mit e helyen különösen azért kötelességünk hangsulyozni, mert abban a meggyőződésben élünk, hogy nagyméltóságod a gyakorlati életben jónak bizonyult elveket és intézményeket fölébe helyezi a theoriának és a theoria minden kifogásának.

E szempontokból kiindulva, bátrak vagyunk nagyméltóságodnak ez ügyben ama nézeteket, melyek igényeinknek és álláspontunknak megfelelnek, a következőkben előterjeszteni:

A tőzsdebiróság sikeres működésének meggyőzőbb bizonyitéka alig van, mint az a valóban nagyszerü mozgalom, mely a tőzsdebiróság mostani szervezetének és hatáskörének csorbittatlan fenntartása érdekében megindult.

E mozgalom több irányban fölöttébb tanulságos. Egyrészt annak önmagából és egyszerre való keletkezése mutatja, hogy az összes közvetlenül érdekelt üzleti felek a tőzsdebiróságot működésében csaknem nélkülözhetetlen intézmény gyanánt ismerik és becsülik, s igy minden megtámadása aggodalommal tölti el őket. Másrészt a mozgalomnak országszerte a legkülönfélébb társadalmi rétegekre való kiterjedése mutatja, hogy a tőzsdebiróság kedvező eredményei nem csupán a szorosan vett kereskedelmi, hanem ipari és gazdasági, sőt mondhatni, csaknem az összes forgalmi érdekekre kihatólag érvényesitik magokat. A tőzsdebiróság ezen eredményeit az 1870. II. t. cz. azon államférfiui intézkedésének köszöni, mely a tőzsdebiróság hatáskörének az addig gyakorolt határok közt való meghagyása által lehetővé tette, hogy ezen biróság működésének kiváló eredményeiben a forgalomnak bármely ágz részesülhessen.

Erre annál jogosabban lehet sulyt helyeznünk, mert a tőzsdebiróság intézménye a külföldön is oly elismeréseben és megtisztelésben részesül, hogy a külföldi országok kereskedői nemcsak a Magyarországon kötött üzletekben vetik alá magukat a biróság ítéletének, hanem annak mintaszerü voltát is elismerik. Londonban például a budapesti tőzsdebiróság mintájára egy hozzá teljesen hasonló intézmény létesitését tervezik.

Ezen eddigi hatáskör (tőzsdei rendtartás 24 §.) megcsonkitása tehát mélyen és viszonyaink közt tán gyógyithatatlanul sértené az összes közgazdasági körök jogos érdekeit. Nem lehet ugyan kifogásunk az ellen, hogy tőzsdebiróságunk hatáskörének ama kissé laza megállapitása, melyet a tőzsdei rendszabályok 24. § a tartalmaz, pontosabban körülirassék. De mélyen fájlalnunk kellene, ha ez a pontosabb határvonás egyuttal határcsonkitást jelentene.

Már pedig ezt jelentene az országgyülési jogügyi bizottság által a polgári rendtartásnak, a tőzsdei biróság jövendőbeli hatáskörére vonatkozó javaslata.

Ugyanis, ha tekintetbe veszszük a javaslatnak ide vonatkozó 86. §-át, arra a tapasztalatra kell jutnunk, hogy a tőzsdebiróság eddigi hatásköre tetemesen megcsonkittatni szándékoltatik. Ezt jelenti a tőzsdei rendszabályok 24. §-a azon intézkedésének mellőzése, mely szerint a tőzsdeibiróság illetékessége azon kereskedelmi ügyletekre is kiterjed, melyek világosan a tőzsdei szokványokra való hivatkozással köttetnek. Mert különösen sérelmes ez ott, hol a szerződő felek kereskedők s az ügylet kereskedelmi, miután ezen kikötés által határozottan a felek a tőzsdei szokványok szerint, tehát az azt oltalmazó biróság által kivánják elbiráltatni ügyöket.

Lényeges megszoritást jelent az a további intézkedés, mely szerint a tőzsdén kivül kötött kereskedelmi ügyletek tekintetében csak az 1875. XXXVII. t. cz. 258. §. 1. 2. 3. pontjai alatt felsorolt ügyletekből felmerülhető peres kérdésekre lenne illetékes a tőzsdebiróság azon esetben, ha kereskedővel köti amaz ügyletet, mig másrészt ez a § többi pontjaiban, nemkülönben a 259. és 261. §-okban emlitett ügyletek tekintetében megvonja

---

„Legyen szives ezekkel végezni lovag, kéré a rabló."

„Jó, szállj le lovadról és azt szabadon bocsájtva, ülj le addig, de el ne próbálj menekülni, mert különben gonosz világot érsz!"

„Uram, szól sértődve a rabló, de a lovag már nem hallá, mert a küzdők közé elegyedett. A kemény tusa még most sem ért véget, mert a rablók kétszeres számban valának s tán nyertek volna is, ha vezetőjük le nem bukik, halálosan találva lováról. Egy kevéssé még vagdalóztak, de megadták magukat kegyelemre, amit azonban már csak a más világon voltak elnyerendők, mert a lovag sorba felkötteté őket a legközelebbi fákra.

„No most beszélj, szól a lovag a fogoly rablóhoz, a ki eddig a nő életrehozásával vala elfoglalva; aki hosszas hóborogatások után végre fel is eszmélt, de alig hogy felnyitá szemeit, felugrott és futni akart. Nagy nehezen birák csak elfogni és a lovag elé vinni, aki megérteté vele megmenekülését; a nő tévedezve hordozá körül szemeit és midőn a holttesteket megpillantá, erőtlenül a földre rogyott. Mig a nőre forditották volna mindannyian figyelmüket, hogy kábultságából magához térítsék, a lovag észrevette a fogoly rabló eltünését.

„Gaz, akasztófáravaló, mégis megmenekült: pedig bíztam a szivényben, mert olyan jóravaló kinézése volt. Keressétek őt."

A lovag találta meg, egy öreg rabló holtteste mellett térdepelve, kire reá borult és keservesen zokogott:

„György bátyám, kedves György bátyám, erre a sorsra kellett kegyelmednek jutnia?"

A lovag és kisérete megilletődve állta körül a rablót és némán hallgaták az ifju zokogását és panaszhangjait, a kit végre erővel kellett attól elszakitani, miután nem akart az öreg rabló holttestétől megválni.

IV. A nőrablás.

Mig a lovag kisérete a hó eltisztitásával és a tüz megrakásával bibelődött, hogy azon az ételek megmelegittessenek, Zerend a megmentett ifju hölgygyel beszélgetett.

„És nem is sejti kegyed, kinek a fogadott zsoldosai ezek, a holtakra mutatva."

„Legkevesebb sejtelmem sincs róla; hiszen még rá sem értem gondolkozni, s ezért a mai eseményekkel még most sem vagyok egészen tisztában. Amit tudok, igen kevés; talán az az ifju rabló bővebb felvilágositást tud adni, mint én, ki csak annyit mondhatok lovag, hogy hálám melylyel kegyednek e nemes tettéért tartozom, oly végtelenül nagy, hogy nem is tudom, miképen fogom azt leróhatni.

„De tisztelt hölgy, az szót sem érdemel, mert ....."

„Hagyja kérem, az csak szokásos szólásmód, de én tudom és érzem, hogy önnek mindenemet, életemet és becsületemet köszönhetem és ha háláról beszélek, az nem lehet más, mint átadnom életemet annak kezébe, ... ki, rebegé a hölgy akadozva és pirulva, azt megmenté."

A lovag zavarában nem tudott mitévő lenni ilyen ajánlattal szemben és csak nehezen tudá a szemlesütő hölgynek tudtára adni, hogy már szive nem szabad, mert egy bájos feleség tartja fogva rózsaláncaival.

„Ugy hát drága lovag, tekintsen ugy, mint testvérét, szólt az illetett hölgy és mielőtt a lovag észrevette volna, elcsattant homlokán a forró testvéri csók.

„Uram, szól valaki a lovag háta megett, én is hadd fejezzem ki hálaérzelmeimet akkor, midőn alkalmat nyujt nekem arra, hogy a gonosz cselszövény szálait kegyed kezébe adjam. Ne féljen kegyed urhölgy tőlem annyira, szól a rabló iránti borzalmát eltitkolni nem tudó nőhöz, mert én csak nyomorult eszköz valék, de nem rugó kegyed ellen szőtt terv kivitelekor. Én Vér Istvánnak Zord lovag volt várnagyának fia vagyok; én voltam az egyedüli gyermek, én rám pazarolt atyám mindent, mi csak tőle tellett, mert én képeztem egyedüli örömét, boldogságát, miután anyámat szülésemkor elveszitők. Hogy játszótársam legyen, egy elárvult kis leánykát fogadott gyermekévé, kivel együtt nevelkedtünk fel Zord lovag atyjának várában, mivel a mostani Zord lovag akkor még szintén gyermek volt. Amint serdülő ifjuvá levék, semmi sem tudá elfojtani bennem a katona pályához vonzalmat és azt atyám sem ellenezte, mert örült, hogy kis bátorságot észlelt bennem. Alig hogy beálltam Zord lovag bandériumába, már is árvizként árasztották el a török kezében levő szentföldet a keresztesek és én kalandszerető lévén, minden habozás nélkül közibök állottam, bucsut véve szülőföldem, atyám és kesergő nővérem től, kit már éreztem, hogy nem testvéri, hanem egy más titkos érzelemmel szerettem. Oh ha akkor tudtam volna, ami később bekövetkezett, ha csak kis sejtelmem lett volna is róla, dehogy mentem volna el. — Harczoltam, vivtam, méltatlan a dicső magyar névre. Egész végig ott akartam maradni, de Jeruzsalem bevételekor keletkezett rendetlenségek megunatták velem a kalandos életet, haza kivánkoztam szülőföldemre szeretett atyám és Ilon nővérem ölelő karjaiba. Mikor megláttam Zord lovag várának komor tornyait, szivem ugy dobogott, ugy vert, hogy azt hittem, széjjelveri kisded lakhelyét. Valami ugy szoritotta a bensőmet, komor sejtelmek szállták meg agyamat és akkor előfurakodott a kétkedés, az aggodalom sötét szárnyaival: „Uristen, él-e atyám, hogy van nővérem. Szeretett Ilonám?" — Mikor beeresztettek a várkapun, a felvonóhid láncznak csörgése oly sajátszerüleg ütötte meg füleimet, mintha a kriptaajtó zárult volna be mögöttem. Legelső hir az öreg Zord lovag halálhire volt, egy néma könnyüt szenteltem emlékének, mert jó, igen is jó ember volt, aki nem tudott parancsolni rosz, vásott fiának. A második, kivel találkoztam, maga a lovag volt: — „Nos, mit akarsz, rivallt rám harsány hangjával." — Én megütődtem, ejh, gondolám magamban, talán ugy elváltoztam, mig távol voltam, hogy az sem ismer meg, kivel együtt nevelkedtem fel? — „Lovag, nem ismer?" — Én Vér Andris vagyok, a várnagy fia. — „Ah te vagy a szegény István fia, Isten nyugosztalja őt, fejezé be ájtatos sóhajtással." E hir lesujtott, nem birtam szóhoz jutni, atyám drága jó atyám, hát nem láthatlak többé, zokogám. — „Már bizony ki hitte volna, szól a lovag, hogy oly gyászos módon érjen véget. Azt csak tudod, hogy még atyám halála előtt eltávozott a várból és a faluba ment lakni? Nos nem tudod?" — Én csak némán intettem fejemmel, hogy volt, hogy egy éjjel megtámadták öreg atyád házát és atyádat megölvén, a házat felgyujtották." — „És nővérem, kiállték fel hirtelen?" — „Azt pedig, felel összeránczolt homlokkal, mereven rám szegezve sötét szemeit, elrabolták és a mai napig sem tudni, hová lett?" — Ekkor egyszerre világos lett előttem minden, nem sirtam, mert a boszu tüze, mely bennem égett, felszáritotta a könnyeket. „Hát még ez is, szóltam s öklemet felemeltem az égre, te Isten, kihez soha imádkozni el nem mulasztottam, hát igy büntetsz, igy sujtod katonádat? Küldj segedelmet, hogy megboszulhassam magamat a gaz latrokon?" — A lovag, mintha mitsem hallott volna, félreállt és egész közönnyel nézegetett maga körül. — „Hát most mitévő lész, szólt hozzám a lovag?" — „Még erre nem is gondoltam, felelém és egy kevés gondolkodás után hirtelen felkiállték — lovag látja, hogy árva vagyok, nincs sem apám, sem anyám, senki gyámolom a világon, fogadjon be magához, habár csak utolsó szolgának is." — „Jó, nem bánom, de egy feltétel alatt: ami itt a várban történik, azt ugy tekintsd, mintha meg nem történt volna és jól megfontold, az oly titok, melynek kimondása tudj' Isten hány életet temet a sirba. Megértettél?" „Nem lesz rám soha sem panasza felelém s köszönték a távozó lovagnak. Már más nap el kellett mennem egy öreg szolgával, kit Györgynek hivtak, a vendégek meghivására, miután a lovag medvevadászatot tartott tegnap. Az öreg szolgának jól kedvében tudván járni, annyira bizalmassá lett, hogy minden a várban történteket értésemre adott. Különösen akkor avatott be minden titokba, mikor életemet utazás közben a medve körmei közö

a biróság illetékességét. Ezen intézkedés, melynek törvényhozási indokát felfogni képesek nem vagyunk, kizárja a többi szintén kereskedelmi ügyletekből származható pereket a tőzsdei biráskodásnak előnyeiből, ha a nem-kereskedő annak magát alá is vetette ép tekintettel az említett előnyökre.

Ha elismertetik, hogy a kereskedelmi ügylet, mint olyan igényli termé szeténél fogva a tőzsdebirósági elbánást, ugy el kell ismerni, hogy a kereskedelmi ügylet természete nem változik, ha az azt megkötő felek egyike nem kereskedő is. Ép ezért hasonló birói elbánás biztositandó ez esetben is. — Nincs tehát alapos indok arra, miért tétessék kivétel a kereskedelmi ügyletre nézve, ha az egyik fél nem volna is kereskedő.

(Vége következik.)

Helyi hirek.

— *Hangverseny.* A f. hó 28-án a „Szarvas" vendéglő disztermében tartott hangverseny a várakozáson felül sikerült. Jóllehet városi közönségünk a hangversenyektől rosz időben rendszerint idegenkedik, mégis ez alkalommal a kellemetlen idő daczára feltünő számmal, s mondhatni teljes diszben jelent meg, hogy a németországi utjokban babérkoszorukkal elhalmozott Grünfeld Alfred és Henrik müvész testvéreket méltóan fogadhassa. Grünfeld Alfred urat volt alkalmunk már néhányszor ugy hangversenyen, mint magánkörben hallhatni, s mindannyiszor azon óhajtást ébreszté fel bennünk, vajha mielőbb alkalmunk lenne nagyszerü játéka mellett kedélyvilágába elmerenghetni. Vágyunk ezuttal teljesedett. Azonban azon igazságtól sarkalva, hogy mi kedvesen hat lelkünkre, attól nem szivesen válunk meg, az elmult hangverseny egyes számait főbb vonalakban emlékezetbe hozni kivánjuk. — A hangversenyt Beethoven A-dur sonatája nyitotta meg. A halhatatlan zeneköltő mély gondolatai, melyek bizonyos méltóságteljes enyelgéssel vannak e compositióban kifejezve s főleg a zongorarészben érvényre emelve, Grünfeld Alfred urban, kit megjelenése alkalmával meglepő szép koszoruval fogadott a közönség, oly interpretatorra találtak, ki nemcsak a helyes utat tudja megválasztani, hogy a gondolatok magasztosságát feltüntesse, hanem a hallgatóságot is az érzelmek bűvös világába ragadja magával. Megértettük ez alkalommal az érzelem nyelvének minden szavát, melyeken Beethoven e művében hozzánk szól; mivel az elevenebb ütem mellett sem mosódtak el az egyes hangok, hanem mintegy gyöngyözve s müvészileg szinezve tüntek elő. Derekasan oldotta meg feladatát Grünfeld Henrik ur is, ki különösen az Allegro vivaceban a határozott s erőteljesebb hangokkal imponált, s igy ő nemcsak a munkában, hanem a közönség részéről ismételten nyilvánult viharos elismerésben is testvériesen megosztozott bátyával. — Chopin Ábrándja Grünfeld Alfred ur egész hatalmát tárta elénk, melylyel a zongora felett uralkodik. A közönség hallgat, — a kritikus is, — s elragadtatásának csak a darab végén ad kifejezést frenetikus tapsban. A gyönyörü koszoru, melyet ez alkalommal müvészi játékáért kapott, még sokáig idézzen fel lelkében oly kedves visszaemlékezést, minőt ő játékával annak adományozóinak hagyott. Poppertől a Gavotte Grünfeld Henrik ur játékában különösen szép pianóival s remek staccatojában nagy hatást idézett elő. A müsorozat negyedik számában Silas, M o s z k o v s z k y, Schuman és Rubinstein ügyesen összeállitott szerzeményeit a közönség feszült figyelemmel hallgatta. Vogel als Prophet különösen tetszett. — Ollop Imre ur, ki ez alkalommal is szivességből működött közre, sokkal ismeretesebb, semhogy szükséges volna bemutatnunk. Ő a komoly klassikai zenében kifáradt lelkeket humoristikus dalaival ujra felvillanyozta. Többszöri kihivással köszönte meg a közönség a jó zamattal és csengő hanggal előadott s alkalmi stróphával bővitett dalait. Ki kell még emelnünk Stendeltől a Largot, melyet Grünfeld Henrik ur tömött hanggal és szép árnyékolással adott, valamint Popper mazurkáját, hol a müvész technikai képzettsége culminált. — A zajos éljenek elhangzása után Grünfeld Alfred ur saját szerzeménye, a Piccicato-polka még csak fokozta a közönség lelkesültségét. A hangverseny záradékát Grünfeld Alfred ur Faust ábrándja képezte, melyre ha visszaemlékezünk, önkénytelenül hangzik ajkunkról: nagyszerü!

— *A gelsei* gyilkosság bünügye tárgyában több oldalról felhivattunk, hogy miért nem hozunk kimeritő közleményt. Válaszul annyit jelentünk, hogy a végtárgyalás előtt nem közölhetünk ez ügyben semmit sem. Ez alkalommal azonban közóhajnak adunk kifejezést, ha tisztelettel felkérjük a kir. törvényszéket, hogy a végtárgyalást a városháza nagytermében rendelje el megtartani, mert igen nagy az érdekeltség a bünügy iránt mind helyben, mind vidéken.

— *Hire jár,* hogy egy Párisban elhalt izr. nő, kit a kanizsai temetőbe szállitottak, élne, s hogy más hulla lett eltemetve, ez érdemben a párisi politia küldöttje érkeznék ide. Utána tudakozódtunk, de eddig illetékes helyen mitsem tudnak. A furfangos cselekmény azért történt volna, hogy a nagy mennyiségü biztositási összeg felvétethessék. Utólag értesülünk, hogy a helybeli izr. hitközség hivatalosan felkéretett Párisból, nyilatkozzék, valjon ama nő Kanizsán születtett-e és mikor?

— *A gőzfürdő* april 15-től kezdve naponta nyitva lesz. Ez ideig csak szombat és vasárnap fürödhetni.

— *Agyonverés.* Egy 16 éves pékinast mivel 2 frt. 60 kr. áru pereczet eladott s állitólag ez összeget elkártyázta volna, gazdája ugy megverte, hogy bele halt. A bonczolás márcz. 29-én történt. A törvényszéki vizsgálat folyamatban van. —

— *Babona.* Kis-Kanizsán történt a napokban, egy másfél év óta betegeskedő aggnőt azzal akartak meggyógyitani, hogy lopott lánczot kell a beteg nő közelében megtüzesiteni. A kárvallott persze feljelenté a lánczlopást és igy a babonáskodásról jegyzőkönyv vétetett fel. Népnevelés! jőjjön el a te országod!

— *Himlőjárvány.* Zalamegye Kanizsa járása kis komáromi egészségi körében 10 község s 6048 lélek közt 1880. deczember hó 5 ke óta 1881. évi márczius hó 25-ig összesen himlőbe esett 211. Ezek közül meggyógyult 141, meghalt 25, gyógykezelés alatt van 45. Nagy része ál-, legnagyobb része módositott himlő-, természetes himlőeset 5 volt. Az orvos-rendőri intézkedések pontos foganatositására a legéberebb hatósági figyelem van forditva. Nagyobb biztonság okáért a védhimlő ojtása is folyamatba tétetett.

Tersánszky járás orvos.

— *Hymen.* Glaser Henrik a hévvizi vendéglő bérlője jegyet váltott Roth Etel kisasszonynyal, Gerőfy Andor szintársulata első rendü operette énekesnőjével. Boldogság a trigyre!

— *Őrült* czigánynőt tartóztattak le Kis Kanizsán, ki szerelmes érzületében folyton egy férfi nevét emlegeté. Foghában kényszerdolmányt kelle ráadni, mert minden ruháját letépte. Neve a szerencsétlennek Oláh Anna, férjezett Torma Ferenczné. Lipótmezei országos tébolydába szállittatott.

— *Tapolczáról* irják: Községünk birája márcz. hó 23-án este 7—8 óra közt méltóságosan ballagott haza felé, mikor hirtelen egy polgár ember ugrott eléje s „meghalsz kutya!" kiáltással revolvert fogott rá. Véletlen szerencse, hogy egy földmivelő ember észrevette a gyilkos szándékot s a támadó kezében a revolvert félreütötte, ugy hogy a golyó oldalt süvitett el. A tett okát sokfélekép magyarázzák. Az egyik nyilvános ügyek miatti viszálkodásban, a másik szerelmi boszuban keresi a kulcsot a támadáshoz: hogy melyik verzió az igaz, azt a nyomban meginditott vizsgálat fogja kideriteni.

— *A katonai* állami sorsjáték VIII-ik jétékonyságu kibocsátott eredeti 2 frtos sorsjegyei szétküldettek; szerkesztőségi irodánkban is kaphatók. Főnyeremény 60 ezer, 20 és 10 ezer frt. Összesen 7421 nyerő számmal. Huzás f. évi junius 30-án lesz.

— *Keszthelyen* mult vasárnap reggeli 5 órakor állitólag gyujtás következtében tüz támadott, két ház égett el. Bővebben jövő számunkban.

— *Alsó-Lendva vidéke,* 1881 márcz. 24. Csendes életet élünk, még az orosz czár meggyilkoltatása sem változtat tavaszi munkálkodásunkon, mert hiszen az előzményekből ugyis tudtuk, hogy előbb-utóbb be fog következni. A talusi embernek sokkal fontosabbak, hogy vetései miként néznek ki, melyek sajnos, jelenleg nem sok reményt keltenek, mert tele lesznek gazzal, konkolylyal, több helyen pedig nagyon darabosak, igy tehát átalán véve igen középszerü termés várható. Borunk nincs, s hihető éppen ezért jelentkeznek számosan a venni szándékozók. De e tekintetben mégis reményteljesebben várjuk a szüretet, mert most még sokat igérnek tőkéink s ha keveset nem adnak is, bizton jó ára leend és megfizethetjük adóinkat, melyeket most ugyis hiába préselnek. Az egy hanguságot csakis a beközetkezendő követválasztás szele lengi át, mely viharként a lendvai kerületben aligha tör ki, mert e hó 21-én tartott értekezleten ugy Lendva, mint vidékéről számosan jelenlevők kijelentették, hogy a mérsékelt ellenzék politikáját vallják, s ez értelemben a végrehajtó bizottságok szervezkedését a vidékre nézve is folyamatba tették, mire nézve azon reményben élünk, hogy ez érdemben kijelöltek, — habár az értekezleten körülményeiknél fogva jelen nem lehettek, — készséggel karolják fel az ügyet és lehetővé teszik a párt győzelmét.

—ó.—

— *Sümeghen* tisztujitás tartatott márczius 24 én. Városbiróvá Kondor József, helyettes birónak Pressing József, pénztárnoknak pedig Fándl Antal lőn megválasztva Az uj tisztviselő uraknak erélyt és kitartást kivánunk.

— *Hazai rövid hirek.* — A nagyenyedi postamestert nem a rablók ölték meg, hanem öngyilkos lőn. — Budapesten a városház tornyán déljelzőt állitnak fel. — Zágrábban ujabb földrengés volt. — Mura-Szombatban távirda állomás fog nyittatni. — Veszprémben az ebadót behozzák. — Geldzühler Ferencz Budapesten Károlykörut 1. sz. ház 4-dik emeletéről leugrott, azonnal meghalt. — Orsovánál 6 mázsás halat fogtak a Dunában. — Szegedet ismét árviz fenyegeti. —

— *Külföldi rövid hirek.* — Manchesterben Ribbon kötéltánczos leesett s meghalt. — Márcz. 26-án Románia királysággá kiálltatott ki. — Lipcsében junius közepén nemzetközi gépvásár lesz. — Azsiában a bagdadi kormányzóságban kiütött a pestis, — Krajnában éhhalál esetek fordultak elő. — A római világkiállitás 1885-ben lesz. — A párisi magyar egylet B. Kemény minisztert és Jókai Mórt tiszteletbeli taggá választotta.

Ki nyert?

Temesvár	márcz. 26.:	12. 59. 49. 40. 42.
Bécs	„ „	48. 51. 12. 62. 55.
Grácz	„ „	43. 10. 55. 31. 74.

Szinészet.

(D.) 25-ik márcziusban „A piros bugyelláris", a közönség szufolásig megtöltötte a házat. Az előadás oly összevágón, kerekdeden pergett le, mint a karikacsapás; helyén volt mindenki, Gerőfyné oly takaros kis biróné volt, dalait oly hévvel énekelte, hogy semmi kivánnivalót nem hagyott hátra, Balogh Árpád (Csillag őrmester) jól alakitott, valamint a többi játszó személyzet is odaműködött, hogy a pénteki előadást a legsikerültebbek közé emelték, s a közönség nem is késett szünet nélkül tetszését dörgő tapsokban nyilvánitani.

(B.) Meglepő ujdonság volt valóban mult szombaton adott „Szép Meluzina" a tengeri hableány czimü látványosság. A szöveg persze tündéries, a képzelem világában él; nyelvezete gyönyörü, csak ugy pattognak a rimes jambusok és ez már magában élvezetet nyujt. A 11 képben felmutatott látványosság rendezése valóban bámulatos leleményességés ügyességre mutat. Mi s velünk számosan azon nézetben voltunk, hogy ily hevenyészett kis szinpadon mit lehet felmutatni, kellemesen csalódtunk, ily csalódás jól esik; azonban arczunkba szökött a szégyenpir, hogy nincs állandó szinházunk; minő lehetett volna e költséges kiállitás rendes szinpadon?! Schmidt E. a berlini szinház volt festője elismerést érdemel. A szereplők közül kiemelendők Fehérváry Ottó (Kukta), Szigligeti József (Hudri), Takács Ádám (Róbert herczeg); Gerőfy (az ifju gróf) mint mindig, ugy ez alkalommal is beleélt szerepébe, sőt elannyira, hogy néha-néha maga is mosolygott, hiába a szép Meluzinába (Csóky Ilon) szerelmesnek lenni, irigylendő dolog. A két szerelmes érzelgő ömlengései zajos tapsra ragadták a közönséget s mindkettő többször kihivatott. Ezen előadás bérlet szünetben tartatott. Közönség nagy számmal jelent meg.

(Sz.) Márcz. 27 én adták Rátkay László „Toborzás" czimü eredeti népszinművét. Olyan munka, melynek okvetlenül czégér kell, hogy az ember rá ismerjen. Az egész majdnem értelem nélküli zür-zavar; eredeti népszinmüparodia türhető melódiáju dalokkal. Egyedül nyelvezetéről szólhatunk elismeréssel. — Szinészeink közül a nekik rendelt szerepekben jól játszottak: Gerőfyné (Rózsa), Csóky Ilon (Ágnes), Kőmivesné Anna (Trézsi), Szigligeti József (Fűzfa Márton), Gerőfy Andor (Sándor), Lenkey Gyula (Miksa), Balogh Árpád (Gyuri), Takács Ádám (Koszoru András), Fehérváry Ottó (Ferkó kisbiró). — Lenkeyné toborzótáncza pompásan sikerült; a közönség zajos taps és éljenek közt ismételtette. — Közönség közép számban.

(B.) Kedden „Lea grófné" czimü hatásos szinmü adatott elő. Kőmivesné intrikus nehéz szerepét mesterileg oldotta meg, Csóky Ilona szenvedelmes küzdéseit benső érzéssel játszotta, Medgyasszay Evelin sikerülten igyekezett, Lenkey hogy tanulmányának s társalgási szerepkörének él e hálás szerep tanuságot jelzett, Fehérváry Ottó szinte dicséretet érdemel. A számos kitapsolás eléggé mutatá hogy a középszámban megjelent közönség jól mulatott. Csóky Ilona ismét szép koszoruval lett meglepve. Bár elkésetten, de mégis megemlitendőnek tartjuk, hogy népszinműveinkből több szép dal vagy egészen kihagyatik, vagy megváltoztattatik. Ez nem tartozik a helyességek közé.

Irodalom.

(E rovat alatt megemlitett munka Nagy-Kanizsán Wajdits József könyvkereskedése által megrendelhető.)

— „*Müszaki Hetilap*" czim alatt egy valóban hézagpótló és életrevaló vállalatot inditott meg Gonda Béla mérn. és müegyetemi m. tanár, a „Gazdasági Mérnök" szerkesztője. A lap czélja az általános müszaki ismeretek terjesztése és fejlesztése, — különös tekintettel hazai viszonyainkra. Ennek megfelelőleg közöl alapos és szakszerü czikkeket a mü- és középépitészet, az épitő és müipar, az ut, vasut-, hid- és vizépités, valamint a gépészet és gyáripar köréből, közli időnként a nevezetesebb szakférfiak arczképét, élet- és jellemrajzát. Közli az épitési és szállitási hirdetményeket és azok eredményét sat. Első száma feltünően diszes kiállitásban, a következő tartalommal jelent meg: Vásárhelyi Pál mérnöknek, a Tisza szabályozás nagynevü tervezőjének élet- és jellemrajza (arczképpel). Uj rendszerü hegyi vaspálya (2 képpel) A mult épitő müvészete és annak viszonya a jelenkor épitészetéhez. — A budapesti dalmü szinház (képpel.) Vasráczkapu (képpel.) Vegyes közlemények a hazai és külföldi épitkezések és müipar köréből. Tudósitások a mérnök és épitész-egylet, az iparegyesület, a fővárosi közmunkatanács sat. üléseiről. Épitő anyagok ára és munkabér az ország különböző vidékein Árlejtések és pályázatok s azok eredménye. — A „Müszaki Hetilap" megjelenik minden csütörtökön, disze kiállitásban, képekkel és részletrajzokkal gazdagon illustrálva. — Előfizetési ára erre az évre csak 6 frt. — Előfizetéseket 1 frtos részletekben is elfogad a kiadóhivatal (Bpest, Üllői ut 4. sz.) Ajánljuk e disze és tartalmas lapot a mérnökök, épitészek, épitőmesterek s vállalkozók szives figyelmébe és pártolásába. —

— A „*Képes Családi Lapok*" 26. számának tartalma: Egy még nem ódázott zseni. Elbeszélés, irta Oláh Béla. — Csak hiu áltatás . . . Prém József költeménye. — Emmi csókja. Novelette. Cserjés Lászlótól. — A szélmalom, Latkóczy Mihály rajza. — Ritka találkozás. Episod a Napoleonok korából. — A nihilista hajsza. Franczia regény (folytat.) — Az ezred kutyája. — Libácska a ludak közt. — A sz. István-templom katakombáiban. — Mozaik: Irodalom és müvészet. — Történeti apróságok. — Egyveleg. — Szerkesztői üzenetek. Képek: Libácska a ludak közt. — A sz. István templom katakombáiban (4 képpel). — Mellékleten: A „Rejtélyes házasság" cz. regény 161—176 oldala. A boritékon: Heti naptár. — Pályázati talányok. — Megfejtések. — Kérdések és feleletek. — Hirdetések. Előfizetési ára egész évre 6 frt. félévre 3 frt. negyedévre 1 frt. 50 kr. Az előfizetés póstautalványnyal Mehner Vilmos kiadóhivatalába, Budapest kalap-utcza. 6. sz. küldendő. E számhoz van mellékelve „Nővilág" cz. divatlapunk márczius havi száma.

— A „*Hymen*" szépirodalmi hetilap 12-ik sz. czimlapján Komáromi Mariska kisasszony, a budapesti népszinház kedvencz, fiatal primadonnájának szép kivitelü arczképét közli s következő gazdag tartalmat nyujtja: a szépirodalmi részben: A szerelemről. Költemény. Benedek Aladártól. — Mindhalálig. Elbeszélés. Brankovics Györgytől. — Egy mindennapi történet. Rajz, Karczolta Styx. — Könynyelmü asszony. Barber Ida regénye, 41—56 lap. (Vége.) Vegyes közlemények: A „Hymen" hirei. (Eljegyzések, esküvők) — Farsang a böjtben. (A „Hymen" báli tudósitóitól.) — Levelezés mindenről mindenkinek. (Kérdések és feleletek.) — Mindenféle. — Adomák. — A „házasság előcsarnokában"; a „Hymen" házassági kis hirdetései. — Beérkezett levelek és ajánlatok. — Talányok és megfejtések. — Szerkesztői galambpósta. — Hirdetések. — A „Hymen" előfizetési ára negyedévre (még januártól teljes számok is megrendelhetők) 1 frt. félévre január—junius vagy april—szeptember) 2 frt. A 7-ik számtól, melyben az uj regény kezdődött, a 13 ikig 50 kr., mely (Budapest, VI. Gyár-utcza 15. sz. I. em.) a „Hymen" szerkesztőségébe küldendő. A ki előfizet, a házassági hirdető rovatot ingyen használhatja, s egy nagy tárgynyereménysorsjátékra szóló sorsjegyet ingyen kap rendkivüli kedvezményül.

— *Uj zeneművek.* Táborszky és Parsch zeneműkereskedésében Budapesten megjelent: A sehonnai Gabányi Árpád népszinművének legkedveltebb dalai. 1. Árok is van. 2. Még azt mondják. 3. Pej paripám. 4. Fehér galamb. 5. Te kis galamb. 6. Azt mondta. 7. Ne hajts a mendemondára. 8. Tőlem akár. 9. Szegelet ház. 10. Huszad czigány. Ének hangra zongorakisérettel (vagy zongorára külön) szerzé Zsigmond Akos. Ára 1 frt 50 kr.

— Az „*Olvasó Tár*", melyet Brankovics György szerkeszt és Mach H. és társa ad ki, 30-dik füzete megjelent. Ára 15 kr.

— „*Ország-Világ*" XIV. füzete Wilckens F. és fia kiadása s Dr. Szinnyei József szerkesztésében gazdag tartalommal és gyönyörü képekkel megjelent. Ára 40 kr.

Vegyes hirek.

— *Utczai hecz.* Mult szombaton, a mint a várostemplom hátamögött a kerités kövén guggolva olvasgatta egy falusi atyafi a pénzét, olvassuk a „Figyelőben", a pajkos szél kirántott egy ötös bankót a kezéből és sebes szárnyon utnak eredt vele. A szegény atyafi szörnyü kétségbeesett futással iramlott utána, már már elérte, a midőn egy kölyökkutya, játéknak vevén a dolgot, felkapta a bankót és elfutott vele. Az atyafi torokszakadtából öltött-kiáltott, hogy: fogják meg! Végre hosszas hajsza után a kutya sem vette tréfára a dolgot, a bankót elejtette és ugy futott tovább. Az atyafi pedig nagy örömmel dugta zsebre a megmentett ötös bankót. Ilyen se minden nap esik.

— *Mozgalom a szoknya — ellen.* Egy berlini lapban olvassuk: A mult hétfőn este 6 órakor egy kut-utczai helyiségben mintegy 25 asszony és leány gyült össze azon szándékkal, hogy a szoknya eltörlése végett „ruha-ligát" alakitanak. — A gyülés elnöke, egy termetes asszonyság, megnyitó beszédében hangsulyozta, hogy arról van szó, hogy minden egészségtelen és terhes ruhadarabot melyet a gyöngédnem eddig viselt elvessenek, s azok helyébe „ugy a lábak mint a karok számára a ruházatnak dualistikus alakját" léptessék. Más szavakkal a mozgalom párthivei hasonlitani akarnak a férfiakhoz, s semmitsem akarnak többé tudni a hosszu uszály s egyéb divatos rongyokról; nadrág kell nekik mert csak ezt ismerik el a ruházat emberhez méltó alakjának. Csak egyetlen szónok bizonyos P.-né asszony mert felszólalni az elkárhoztatott női ruha mellett, kijelentvén, hogy az uszályos ruha nagyobb bájt ad a nőnek, mint a pantalló. — Szava azonban elhangzott az ellenzés viharában, s a szoknyaellenes inditvány nagy többséggel elfogadtatott.

— *Kitünő szer* a patkányok és egerek ellen. Egy chicagoi tudományos társaság a mult évben 20 dollár jutalmat tüzött ki azon kérdésre: hogy melyik a legbiztosabb szer a patkányok és egerek kiirtására? Dr. Burnett philadelphiai tudós e pályakérdést a következő lakonikus válaszszal fejté meg: „Szaporitani kell a macskák számát!" S e válaszával a kitüzött jutalmat megnyerte.

---

megmentette. Akkor mondta el azon esetet is, mely nővérem elrablása és atyám halálával volt összekötve. A rabló maga Zord lovag volt, ki megparancsolá zsoldosainak a várnagy megöletését és a háznak felgyujtását azért, hogy rablásra, igy tehát ő rá ne gondoljanak Hogy hová vitték, arról nem tudott felvilágositást adni, azonban a felkeresésére segéd kezet nyujtani igérkezett, mely azonban most már lehetetlen, miután lovag ur és kiséretének csapásai alatt elhullott, ez volt az, kitől oly nehezen tudának elválasztani."

Andris végszavai zokogásban fultak el, és mindenki nyugodni hagyta őt, hadd szenteljen pár könnyüt zavartalanul szeretettjei emlékére. A lovag és a hölgy mély részvéttel viseltetének az ifju iránt, a kiséret pedig, mintegy bocsánatképen kezet fogott vele

„Folytasd, szakitá félbe a lovag, a csendes ömlengéseket."

„Ez volt az oka annak, hogy én e gaz tervben mint szereplő léptem fel; mert midőn tegnap délután kiadta a lovag azon parancsot, hogy menjünk Kéry lovag vára alá és a kisasszonyt, midőn szokott reggeli sétáját teszi, raboljuk és hozzuk el a várba, — egy reménysugár villant át szivemen, mert igy hittem, hogy megtudhatom szegény nővérem börtön helyét. És hogy ez nem igy történt, egyrészről hálát adok a jó Istennek, másrészről imádkozom hozzá azért, hogy legyen irgalmas szegény nővérem irányában, aki gaz rablójának karjai között van."

Tovább nem szólt, hanem levetette magát a földre és keservesen zokogott. A lovag felemelte és vigasztaló szavakat intézett hozzá.

„Hasztalan most már, ez az egy reményem volt, de ez is eltünt, mint a pára. De, hah . . . . . . igaz . . . még ugy van . . . . . . még nem adok fel a hittel szeretett nővéremet fel találhatni."

„Mi az miért szakiták félbe a lovag és Kéry szép leánya!"

„Midőn tegnap a vadászat még javában folyt, észrevevém, hogy a lovag lóra ülve, titkon elvágtat: nem valék rest és követém egy barlangig, mely előtt levő bokorban elrejtőzve, hallám, a mint a lovag egy gaz czimboráját bizta meg a mára éjjelre, tervezett rablás kivitelére. Még talán odaérek . . . . egy lovat ide . . . . hamar . . . siessetek, ki álltá lázasan!"

Egyik lóhoz szaladt, de mire felült volna, ereje elhagyta és fél kábultan rogyott a földre susogva: már késő, a nap is lehanyatlott." És valóban, a nap utolsó bucsusugarai akkor aranyozák meg a láthatár szélét és mintegy bucsucsókot intve, forró sugarait árasztá a földre. — A lovag egyik bámulatából a másikba esett, midőn e második gaz tervet meghallotta.

„Hol és kit akarnak elrabolni, rázá fel Andrist mélaságából."

„Hasztalan, ugyis hasztalan, már késő, suttogá Andris."

„De mondd meg rögtön, talán még meg lehet menteni mindent."

„Hiába, messze fekszik innét Zerend vára, éjfélig aligha . . . . . ."

„Mit, az én váram, rivall rá a lovag, hát az én nőmet, Eleonorát . . . . . de nem fejezte abe, rohant lovához, mig Andris és a hölgy bámulva hallák, hogy a nemes lovag, Zerend lovag. Bernát, siessetek, kiálltá lovára kapva: ti négyen a hölgyre vigyázzatok és lassabban követni fogtok, szól négy markos legényéhez!"

(Vége következik.)

Papirszeletek.

— Anya. Látod lánykám, ha megbüntetlek nem a magam kedveért teszem!

— Lányka. De hát kinek a kedveért?

—A honvédek masiroznak, s egy kis fiu anyja karján felkiált:

— Nini a dajkám unoka testvérei.

Vadász történet. Hivatott vadászok ülnek barátságos körben és nem győzik dicsérni kutyáik ügyességét, okosságát. A vadászok hü kisérőinek kiváló tulajdonságai az elbeszélések közt mindinkább nagyobbodnak és pedig nem is mértani arányban. A nemsok-szavu fővadász csöndes nyugalommal végighallgatott mindent, mit társai a kutyák dicséretére el tudtak mondani. Végre ő is megszólal s szokott komolyságával a következőket mondja el: „Uraim, kalapot emelek az érintett kutyák kitünő tulajdonai előtt, de most hallgassanak rám és én beigazolom, hogy az én Dianám egészen emberi értelemmel bir, ha ugyan még ezt is fölül nem mulja. Mindennap, midőn mi asztalhoz ülünk, megkapja ő is az ő részét. Nem régen történt, hogy megfeledkeztünk róla és nem kapott ebédet. Az okos kutya lesszalad a kertbe, nemsokára visszatér, oda jön hozzám és fogai közt mutat egy — „nefelejtset."

— Hogy szedte rá a német a finánczot. A mult heti vásáron történt. Két nagy zsákban dohányt árult — a belvárosi templom körül egy sváb feleségestül. Alig csináltak egy kis vásárt, midőn a láthatáron, — mint a Szamum szelét megelőző haragos vörös borulat — feltünik egy hiteltőleg előre értesitett — financz. A svábnak se kellett több, fölkapja az egyik zsákot s elkezd vele futni eszeveszetten. A financz se rest ám, ucczu! utána. Mindig fogy a távol közöttök, mindig fogy . . . megcsipte a financz. Ide a zsákot! meg van a csempész! Meg ám! A zsák felbontatik. Mily csoda! Tele s teli van k r u m p l i v a l. Nincsen a zsákban a dohánynak se hire, se hamva. Persze, hogy a másik zsákkal az alatt szépen elódalgott az asszony. Igy szedte rá a sváb a financzot!

Termény üzleti heti jelentés.

Budapest, 1881. márcz. 26.

Buza. Finom minőségek hiányában a mérsékelten ajánlott alsórendű minőségek is jól vásároltattak, miáltal az üzlet még szilárdabbá vált mint a mult héten és 85—90,000 métermázsa forgalomnál árak 5—10 krnál javultak. A hangulat szilárd.

A mai árjegyzések körülbelül következők: Tiszavidéki buza 75 klgr 12.40—50 76 klgr. 12.60—75. 77 klgr. 12 80—13 —. 78 klgr. 13.10—13.20 79 klgr. 13.20—30.

Pestvidéki buza 75 klgr. 12 20—30. 76 klgr. 12 40—50 77 klgr. 12 60—70. 78 klgr. 12.80—90. 79 klgr. 13.—.13.10

Felsőmagyarországi buza 75 kilogr. 11.60—70. 76 klgr. 11 80—90. 77 klgr. 12.20.—30. 78 klgr. 12.30—40. 79 klgr. 12.50—60.

Fehérmegyei buza 75 klgr. 12.20—30 76 klgr. 12 40—50. 77 klgr 12.60—70. 78 klgr. 12 80—90. 79 klgr. 13.—.13.10.

Rozs: változatlan szilárd frt 10.20—10.70.—

Árpa: takarmányi árpa kevés hozatott 5—10 krral drágább frt 6.- 50—90.; maláta árpa helybeli gyárosok által jól vásároltatott, 4000 métermázsa forgalommal frt 8—8.75.

Zab: kevés hozatal folytán szilárd frt 6.20—80.

Kukoricza: néhány kisebb hajószállitmányt kivéve kis hozatallal, de azért változatlan árral, bánáti frt 5 60—65; oláhországi frt 5.80—85.

Repcze: A tulajdonosok még mindig magas árakat követelnek, miáltal az üzlet kis határban mozog. Káposzta repcze 12·75—13.— Bánáti repcze frt 12.25.—12.50. Vadrepcze bánáti állomásokról frt 5.20—40 krral vétetett, itt frt 6 ot jegyez.

Köles: e héten szép oláhországi minőségben meglehetősen ajánltatott, mig belföldi áru kevés fordul elő. Oláhköles frt 6.10—6.30. belföldi frt 5 50.—5.75.

Mai jegyzések következők:

Szokványok: A héten át szilárdak voltak, de a hét végével ellanyhultak.

Tavaszi buza ,11 35—11.40.

Tengeri május-juniusra 5.85— 5 88.

Liszt: A buza tartós szilárdsága következtében mal aink indittatva valának áraikat 40 krral felemelni, azonban az üzlet szük korlátok között mozog, mintán a vevők még mindig csakis barna (8¾, és 9) fajok iránt érdeklődnek. Az angol üzlet nevezetesen Glasgowban sem nyujt előnyt, miáltal az üzlet nem bir jelentőségre emelkedni. Korpafajok még mindig igen kérdezettek.

LOBMAYER J. F.

Szerkesztői üzenet.

4572 Hogy a ganicsai korcsmáros beteges, eldöglött sértvést mér ki a közönségnek, nem közölhetjük, ily sulyos panasz a megyei alispáni hivatalhoz terjesztendő fel.

4573. S—fi Gondolom személyesen elintéztetett K.-val.

4574. H Hasonló közlemények igen jók.

4575. Trieszt. Oh! csak már" köszönettel vettük. Becses soraiért őszinte hála és tiszteletteljes üdvözlet!

Vasuti menetrend.

Indul Kaniszáról hova:

Vonat szám		Óra	Perc	Idő
207	Eszék, Mohács, Dombovár	5	10	reggel
215	" " "	2	30	délut.
219	" " "	11	1	éjjel
202	Buda-Pestre (gyorsvonat)	5	55	reggel
204	" (postavonat)	2	6	délut.
212	" (vegyes vonat)	11	20	éjjel
313	Bécsbe (Szombathely, Sopron felé)	6	15	reggel
301	"	11	50	éjjel
315	Sopronba	3	40	délut.
205	Prágerhof Kottori, Csáktornya	4	55	reggel
203	" " "	2	47	délut.
201	" " (gyorsv)	10	50	éjjel

Érkezik Kaniszára honnét:

Vonat szám		Óra	Perc	Idő
210	Zákány felől	5	27	reggel
216	" "	1	41	délb.
208	" "	11	1	éjjel
211	Buda-Pestről (vegyes vonat)	4	15	reggel
203	" (postavonat)	2	5	délut.
201	" (gyorsvonat)	10	30	éjjel
302	Bécsből	4	1	reggel
314	"	10	15	éjjel
316	Sopronból	12	5	délben
202	Prágerhof felől (gyorsvonat)	5	37	reggel
204	" "	1	20	délut.
206	" "	10	50	éjjel

Felelős szerkesztő: BÁTORFI LAJOS.

H I R D E T É S E K.

6 huzással — A cs. kir. szab. osztrák **telek-hitelintézet** *hitelzálogi biztositott* — 6 huzással

3% záloglevél-sorsjegyre

darabja 100 frt

évenkint 6 huzással

és minden

főnyeremény 50000 frtig

keseskednek kétségtelen hitellel a legnagyobb nyerésesetek, minthogy minden 100 frt névérték szerint kijátszott záloglevélre azonkivül még jutalom élvezet is esik, mely a kijátszásig minden huzásban részt vesz, és melynek értéke már ma 30—35 forintig terjed.

E jeles záloglevél jegyek, melyek nem ajánlhatók eléggé, egyszersmind a legolcsóbbak az osztrák-magyar birodalomban, mert csak az egyedüli sorsjegyek, melyek ráfizetés nélkül fenntarthatók, és mégis biztos lehet e kitünő jegynek jelentékeny árfelemelkedésére számitani.

Közelebbről vizsgálva, látjuk, hogy e jegy

9 százalékos kamatozást

képez, minthogy az évi 6 kötlevél értéke darabját 1 frttal véve 6 frt, a kamat 3 frttal számitva, igy az eredmény 9 forintot tesz.

Mi ezen sorsjegyeket készpénzben szigoruan a napi árfolyam szeriet (most 100 frt) adjuk, kereset és költség bérmentve, valamint havi részlet fizetés mellett is

10 részlet 10 frttal . . . . 100 frt
az utolsó részlet . . . . 5 frt
összesen: 105 frt

A 10 frtnyi fizetést jegyenként az eladók kivánatára 4½% is megtartjuk.

A kötlevél a jövő huzásra 1881. april 15. 1 frt és bélyeg.

NYITRAI és TARSA

Budapest, Dorottya-utcza 6. sz.

A jutalom-kötlevelek mint tőkének kamatozása végett használhatók községeknél, testületeknél, nyilvános felügyelet alatt álló intézeteknél, továbbá gyám- és letet pénz gyanánt és katonai házasság biztositékul. (A törvények 86 paragraphusa.)
(254 8—15)

3% 3%

GYÖNYÖRÜ ROM. KATH. IMAKÖNYVEK.

Van szerencsém jelenteni, hogy a köztiszteletü **Beke Kristóf** vörös berényi róm. kath. plébános és hirneves magyar iró által figyelemmel szerkesztett harmadik és negyedik kiadást ért, az hitatosságot előmozditó, a kath. hivek szivét nemesitő, háromféle kiadásu: **„Mennyei Mannaskert". Üdvösség ösvénye", „Biztos lelki vezér"** czimü és **már tizenkét ezer példányon felül** a kath. hivek közt elterjedt

imakönyveket

a teljes irói joggal örök áron megvásároltam.

Beke Kristóf plébános ur, a kath. hivek jobblétéért lelkesen küzdő lelki atya bölcsen belátá ezen imakönyvek szükségességét, és ezek által igyekezett a nyelvetrontó és hibás imakönyvek kiküszöbölését előmozditani.

Ezen imakönyvek megjelenésők óta mindenütt szivesen fogadtattak és eddig a **veszprémi, pécsi** és **szombathelyi püspöki hatóságok jóváhagyását** kinyerték, s ezáltal kifejezést adtak, miszerint e szépen kiállitott hibátlan imakönyvek terjesztését a kath. hivek közt szivesen látnák.

Mennyei mannáskert, vagyis teljes tartalmu ima- és énekkönyv keresztény katholikusok használatára, harmadik kiadás, öt müvészi aczélmetszetü képpel 8-rétü, félbőrben, kötve tokban frt 1 30
Egész bőrben, tokban és finom aranymetszéssel frt 1.80
Egész bőr aranymetszés, csat és kereszt frt 2.70
Zergebőrben, csat és diszitéssel frt 4.—
Finomabban készitve frt 6.—
Selyem- vagy bársonykötés aranymetszéssel diszitve frt 7—10.—
Mennyei mannáskert, Üdvösség ösvénye, Biztos lelkivezér } finom papirra nyomva 12-rétü, hat kitünő aczélmetszetü képpel. Szinnyomatu czimlappal. Negyedik kiadás.
Fél bőrben, tokban frt 1.20
Egész bőr, finom aranymetszés és tokban frt 1.80
Aczél kereszt és csattal frt 2 80
Zergebőr diszitéssel frt 3.50
Finomabb kiállitott frt 5—6.—
Selyem- vagy bársonyk diszitmény frt 6—8.—
Mennyei mannásker 32-rétü, temérdek képpel diszitve, papirk. tokban frt —.40
Aranymetszéssel, tokban frt —.60
Aczél kereszt, csattal frt 1.—
Zergebőr, diszesen frt 1.50
Selyem-bársony finom diszitménynyel frt 2 50

Kis rózsáskert, vagy a kath keresztény ifjuság imái és énekei kis csinos aranynyomatu papirkötésben, tokban; ára 30 kr.; angol vászon ezüst nyomással 40 kr., egész bőrben velinpapiraranymetszéssel, tokban 50 kr.; aczélcsatra 70 kr; egész bőrben velin papir aranymetszéssel és aczél csatra, kereszttel 80 kr.

Egyházi énekkönyv, 115 egyházi éneket tartalmazó, II-ik kiadást ért csinos aranymetszéssel készitett könyvecske, ára 60 kr.

Homokkomáromi emlény, a bold sz Máriát kegyeletteljesen tisztelő magyaroknak ajánlva, ára 20 kr.

Nagy áldozat, irta Tóth Mike Jézus társasági tag IV. kiadás, csinos könyv képekkel ára fűzve 18, kötve aranynyomással 28 kr.

A szent kereszturi ájtatosság, képes kiadás irta Szemányi Ágost szent-Ferencz r. áldozár, kemény kötés, aranynyomással 28. kr

Minden megrendelés posta fordultával eszközöltetik.

Tisztelettel

WAJDITS JÓZSEF.
könyvkiadó N.-Kanizsán.

Becsületes, szorgalmas házalóknak, kik kisebb városokat és tartományokat látogatnak meg, kitünő

mellékjövedelem

ajánltatik, (mely mindenütt könnyen eladható és minden pénz és veszélyeztetés nélküli.) Csak e czimre kell irni **J. K. 555 an G. L. Daube és társa Frankfurt am Main.** 267 3—3

MOLL SEIDLITZ-PORA.

Csak akkor valódi, ha minden doboz czimlapján a ... és az én sokszorositott czégem van lenyomva.

30 év óta a legjobb sikerek mellett fennáll mindennemü **gyomor betegségek és emésztési akadályok**, (mint étvágyhiány, hasszorulás), **vér tolulás és aranyér** ellen. Különösen oly egyéneknek ajánlva, kik ülő életmódot folytatnak.

Hamisitások törvényileg büntettetnek.

Egy lepecsételt eredeti doboz ára. 1 frt. o. é.

FRANCZIA BORSZESZ SÓVAL.

A legmegbizhatóbb önsegélyző szere a szenvedő emberiségnek minden belső és külső gyulladásnál, a legtöbb betegség ellen, mindennemü sebesülések, fej-, fül- és fogfájás, régi sérvek és nyilt sebek, rákrekélyek, daganatok, szemgyulladás, mindennemü bénulás és sérülés stb. stb. ellen.

Üvegekben használati utasitással együtt 80 kr. o. é.

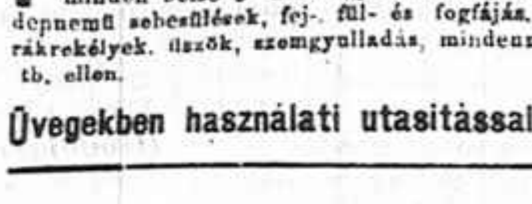

Hal-májolaj.

Krohn M. es társától Bergenben (Norvégiában).

Ezen halmáj zsirolaj valamennyi, a kereskedelemben előforduló aj között az egyedüli, mely orvosi czélokra használható.

Ára egy üvegnek használati utasitással 1 frt o. é.

F ő s z á l l i t á s

Moll A. gyógyszerész. cs. kir. udvari szállitónál, **Bécs** Tuchlauben.

Raktár az állam minden hirneves gyógyszertárában vagy fűszerkereskedésében. Raktár nélküli helységekben magánegyének nagyobb megrendeléseknél megfelelő árleengedésben részesülnek.

A t cz közönség kéretik határozottan Moll-féle készitményt rendelni és csak olyanokat elfogadni, melyek saját óvjegyem és aláirásommal vannak ellátva.

Raktárak: **Nagy-Kanizsa** Belus J. gyógy. Práger Béla gyógysz. Fesselhofer József Rosenfeld Adolf Rosenberg Ferencz. — **Zala-Egerszeg** Hollosy J. E. **Marczali** Iszt! Ferd. — **Barcs** Dorner S. — **Csáktornya** Göncz L. v gyógyszerész — **Kaposvár** Babócsay Kálm. Kohn J. gyógy. Th. Kecskéssy gyógy. — **Kaproncza** Werli M. gyógy. **Kőszeg** Csacsinovics Ist. gyógy. Küttel Ist. gyógy. — **Keszthely** Schleifer A. Wünsch F. — **Körmend** Ráts Ján. — **Zágráb** Irgalmasok gyógy. Mittlbach S. gyógy. Perklet Ferencz. — **Sopron** Mezey And. gyógy. (240 7—52)

14 évvel ezelőtt.

Egy nyert gyógyulásnak hü emléke ép most érkezett HOFF JÁNOS cs. kir. udvari szállitó urnak Berlinbe. Főraktár az ausztriai cs. kir. államok számára

BÉCS, Graben, Braunerstrasse 8. szám,

mely arról tesz tanuságot, mily üditő és mily jóhatásu lehet ama gyógyanyag, mely őket oly sulyos bajból kimenté és mely rájuk nézve oly jótékony volt.

Ez a Dr. Franke A. reáliskolai igazgató tanár urnak irata, mely igy szól: Ujváros, 1877. okt. 9 Midőn 11 évvel ezelőtt Bindenben valék, gyógyerejü maláta sörét többször használtam Igen kérem megrendeléseimet pontosan beküldeni, még pedig; 1-ször. 50 üveggel ipamnak, kinek czime: Riebentrop titkos tanácsos és hivatalfőnök urnak Ujvárosban a R 2-szor Magam számára Cellbe előbbi lakásomra 100 üveggel, melyet megosztok barátaimmal és collegáimmal, Dr. Übelngi gymnas igazgató urral, ki maláta-készitményének gyógyhatásu és szabályos következményét nején és önmagán megkisérteni akarja. Cellben is folyton az ön maláta-egészségi sörét használtam, de most az előbbi módon közvetlen viszonyba akarnék önnel lépni st.

Hivatalos gyógyjelentés.

Berlin, Pionirstrasse-ben levő ujkaszárnya-kórházból. A kitünő Hoff-féle maláta kivonat egészségi sörnek, mely a sebesülteknek oly jót tett, hogy nem szivesen nélkülözik, mielőbbi ismételt küldését az ápolónők nevében kérem.
(265 3—4) ROON miniszter.

FŐRAKTÁR: Fesselhoffer József. Zala-Egerszegen Hubinszky A-nál és a gyógytárban, Sopron Müller P., Keszthely Wünsch Ferencz, Kaposvár Lajpczig Antalnál.

Cs. kir. kiválóan szabadalm.

rendelveny-ékszer-készlet.

Ezen **rendelvény ékszer-készlet** a legujabb, a legcsinosabb és legjobb a napi használatra kétségkivül a legszebb ék a háztartásban Minden darabjában az alábbemlitett készletnek ugy mint: kés villa, kanál stb. egy pompáson sikerült **utánzott drágakő** van befoglalva, nevezetesen: **amethist, opal, saphir, rubin, smaragd** é. i. t. Az alant megnevezett áruczikkek a legtisztább ezüst fehér fémből állitvák ki, mely több évi használat után is megtartja eredeti szin-t. Az utóbb megnevezett tárgyak ezüstszinének **10 évi megtartásával jótállás van kikötve**, következő 24 drb ékszer-készlet csak **3 frt. 75 krba** kerül, és pedig:

6 darab ékszer-készlet asztali kés,
6 " " " villa,
6 " " evő kanál,
6 " " kávés "

Összesen 24 darab a meseszerü olcsó áron csak

3 frt. 75 kr. a megtartásról és jó fajtáról irásbeli jótállással. Ha egyszerre 48 drb. rendeltetik meg, ugy csakis e czélra készitett papirtokban küldjük a tárgyakat, m p. 48 drbért 8 frtot. Kapható nálunk még: **levesmerő darabja 50 kr. tejmerő drbja 35 kr. főzelékmerő, masaly 45 kr. Nagyobb findzsa drbja 90 kr. középnagyságu tejeskánna drbja 2 50. középszerü théjáskánna drbja 3 frt. fedővel ellátott czukortartó 1 frt 80 kr. finoman bevésett czukortartó 2 frt 40 kr. Finom góthizlésü gyertyatartó 1 pár 2 frt. 25 kr. ugyanaz finoman bevésve 3 frt 25 kr. magyarbors- és sótartó 60 kr. eczet- és olaj készlet.** 2 részszel csiszolt kristályüvegből 3 frt 50 kr. 4 részszel 4 frt. 75 kr. **asztali gyufatartó pyramide 1 frt. 20 kr.** ugrófedéllel ellátott vésett **dohánytartó 1 frt. 25 kr. Üvegdugaszok** komikai figurákkal 3 drb. 60 kr. És még ezerféle tárgyak 10 évi jótállással mind a szinmegtartásra, mind a jó fajtára vonatkozólag.

Megrendelések utánvéttel, vagy az összeg előleges beküldése mellett a legpontosabban és hüségesen teljesittetnek és a levelek következőleg czimzendők:

BLAU és KANN, General-Depositeure,
Bécs, I., Heinrichshof.

U. I. Száz és száz ellsmerő és köszönő levél van birtokunkban és ezek megtekinthetők. Utánzás és hamisitás hatóságilag büntettetik, 255 4—10.

A ki kétségben van a felett, hogy a hirlapokban feldicsért számtalan gyogyszerekhez viseltessék-e vagy közülök melyik iránt viseltessék bizalommal, annak tanácsoljuk, hogy Gorischek Károly cs. kir. egyetemi könyvárustól Bécsben (Istvántér, 6.) hozassa meg magának a „Betegbarát" czimü könyvecskét, mert abban a legkipróbáltabb szerek tárgyilagosan és kimeritően vannak ismertetve, ugy hogy teljes nyugalommal birálhat és a legjobbat választhatja magának Ezért egy betegnek se kellene sajnálni a fáradsagot egy magyar levelezőlap megirására az emlitett könyvkereskedéshez annyival inkább, mivel a könyvecske ingyen és bérmentve küldetik meg, ugy hogy az a megrendelőnek semmi egyéb költségébe nem kerül. (261 I. 2—4

Nagy-Kanizsán, nyomatott a kiadó tulajdonos Wajdits József gyorssajtóján.